

จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง

ประภาส ไชยเขตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปกรรม

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

WOMAN IMAGE IN SURREALISTIC PAINTING

PRAPAS CHAIKHET

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements

for Master of Arts Program in Fine and Applied Arts

Academic Year 2015

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง
ชื่อผู้วิจัย ประภาส ไชยเขตร
สาขาวิชา ศิลปกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ระพีงษ์ กุลพิศาล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์โชคก เก่งเขตรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์นิโรจน์ จรุงจิตวิวัฒน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.บรรลือ ขอรรวมเดช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ระพีงษ์ กุลพิศาล)

..... กรรมการ
(อาจารย์โชคก เก่งเขตรกิจ)

..... กรรมการ
(อาจารย์นิโรจน์ จรุงจิตวิวัฒน์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์บุญส่ง ประทุมวัน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง
ชื่อผู้วิจัย	ประภาส ไชยเขตร
สาขาวิชา	ศิลปกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์โชคก เก่งเขตรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์นิโรจน์ จรุงจิตวิวัฒน์
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงของมักซ์ เอ็นสต์ จำนวน 3 ภาพ ของเรเน มากริตต์ จำนวน 3 ภาพ และของ ซาลวาดอร์ ดาลี จำนวน 3 ภาพ รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 ภาพในประเด็น เนื้อหา ชุดสี เทคนิคการระบายสี รูปแบบการตัดทอน และการจัดภาพ และ 2) สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เรื่องรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ กลุ่มตัวอย่าง คือ ภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์ตารางกริด แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และผลงานสร้างสรรค์ของผู้วิจัย เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ โดยใช้เทคนิคคลฟายประยุกต์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง ประเด็นเนื้อหาพบว่า เนื้อหาผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับชวนฝันใช้ในระดับมาก รองลงมาผู้หญิงกับธรรมชาติ และผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักรตามลำดับ ประเด็นชุดสีพบว่าสีที่ใช้มากที่สุด ได้แก่สีขาว รองลงมาคือสีน้ำตาล สีฟ้า สีเทา สีน้ำเงิน สีดำ สีแดง สีเหลือง สีม่วง สีเขียวและสีส้ม ประเด็นเทคนิคการระบายสีพบว่า การระบายสีแบบเรียบกลมกลืนใช้มากที่สุด รองลงมาเป็นการระบายสีผสมการกดและพิมพ์ ประเด็นรูปแบบการตัดทอน ตัดทอนเป็นรูปทรงโค้งมากที่สุด รองลงมาคือรูปทรงอิสระ วิธีการตัดทอนที่พบมากที่สุดคือการเชื่อม รองลงมาคือการหุด ประเด็นการจัดภาพพบว่า การจัดภาพแบบซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึกรู้สึกใช้มากที่สุด และมีจุดนำสายตา

2. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเรื่องจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ ประเด็นเนื้อหา ใช้เนื้อหาผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับชวนฝันมากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาผู้หญิงกับธรรมชาติ และผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักรตามลำดับ ประเด็นชุดสี โดยใช้สีขาวมากที่สุด รองลงมาสีน้ำตาล สีฟ้า สีเทา สีน้ำเงิน สีดำ สีแดง สีเหลือง สีม่วง สีเขียวและสีส้มตามลำดับ ประเด็นเทคนิคการระบายสี ใช้การระบายสีแบบเรียบกลมกลืนมากที่สุด รองลงมาคือการระบายสีผสมการกดและพิมพ์ ประเด็นรูปแบบการตัดทอนรูปทรง ใช้การตัดทอนเป็นรูปทรงโค้งมากที่สุด รองลงมาคือรูปทรงอิสระ วิธีการตัดทอนที่พบมากที่สุดคือการเชื่อม รองลงมาคือการหุด ประเด็นการจัดภาพ ใช้การจัดภาพแบบซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึกลึกมากที่สุด และใช้จุดนำสายตา

คำสำคัญ: จิตรกรรม รูปผู้หญิง ศิลปะแบบเหนือจริง

Title	The Surrealistic Painting of Woman
Author	Prapas chaikhet
Program	Associate Professor Peerapong Kulpisarn
Major Advisor	Fine Arts
Co-advisor	Chodok Kengketrakit
Co-advisor	Nirot Jarungjitwitawat
Academic Year	2015

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to analyze the creation of the total nine surrealistic paintings of woman: three drawn by Max Ernst, three drawn by René Magritte, and other three drawn by Salvador Dali in terms of contents, colour sets, colouring techniques, diminution, and arrangement and 2) to create surrealistic paintings of woman with acrylic on canvas. The samples included surrealistic paintings of woman obtained through purposive random sampling. The research instruments involved grid table analysis form, structured observation form, structured interview, and the paintings created by the researcher. Data was collected from artistic experts through Delphi technique and was statistically analyzed in percentage.

The findings revealed as follows.

1. The surrealistic paintings of woman showed that, in terms of contents, imagination and romance was mostly used. Besides, the theme of woman and object, and machines was also included. As for colour sets, white shade was used mostly followed by brown, blue, grey, dark blue, black, red, yellow, purple, green, and orange. For colouring techniques, flat wash was mostly adopted followed by mixed colouring, pressing, and printing. For diminution, curves were mostly found and followed by free forms. The methods of diminution, which were mostly used, included linking followed by shrinking. For arrangement, the symmetrical arrangement based on sensation with eye focus was mostly used.

2. The creation of surrealistic paintings of woman with acrylic on canvas employed the theme of woman and imagination, and romance mostly followed by woman and nature, and

machine. White was mostly used and followed by brown, blue, grey, dark blue, black, red, yellow, purple, green, and orange. For colouring techniques, flat wash was mostly adopted followed by mixed colouring, pressing, and printing. For diminution, curves were mostly found and followed by free forms. The methods of diminution, which were mostly used, included linking followed by shrinking. For arrangement, the symmetrical arrangement based on sensation with eye focus was mostly used.

Keywords: Woman Paintings, Surrealism

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ด้วยได้รับความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้แก่ อาจารย์โชค เก่งเขตรกิจ และอาจารย์นิโรจน์ จรุงจิตวิวัฒน์ รวมทั้งคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับโจรและอาจารย์ไสว แก้วกล้า กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำในระหว่างการทำวิจัย

ขอขอบคุณพี่น้องทุกท่านที่ศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ให้คำปรึกษาแนะนำในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ ครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจกำลังใจที่ดีตลอดเวลา

บุญอันเกิดจากคุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประกาศ ไชยเขตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ศิลปะลัทธิเหนือจริง.....	7
ชีวิตและผลงานของศิลปินลัทธิเหนือจริง.....	11
รูปผู้หญิงในศิลปะ.....	20
ประวัติความเป็นมาของทัศนศิลป์.....	24
สัญลักษณ์ในทัศนศิลป์.....	27
หลักการทางศิลปะ.....	29
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
การสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจำนวน 9 ภาพ.....	78
การสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 1.....	136
สรุปการสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1.....	173
การสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 2.....	174
สรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 2.....	191
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	192
สรุปผลการวิจัย.....	193
อภิปรายผล.....	195
ข้อเสนอแนะ.....	196
บรรณานุกรม.....	198
ภาคผนวก.....	200
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	201
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	203
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	207
ภาคผนวก ง หนังสือตอบรับลงบทความ.....	210
ประวัติผู้วิจัย.....	212

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลชุดสี.....	64
2	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการระบายสี.....	65
3	แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง.....	66
4	แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง.....	67
5	ตารางบันทึก ข้อมูลการสัมภาษณ์การคำนวณหาค่า IOC.....	68
6	ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลชุดสี.....	70
7	ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการระบายสี.....	70
8	ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา.....	71
9	ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการตัดทอน.....	72
10	ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลการจัดภาพ.....	73
11	ตารางบันทึกและสังเคราะห์.....	74
12	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 1.....	78
13	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 1.....	80
14	ตารางบันทึกผลการสังเกตเนื้อหา ภาพที่ 1.....	82
15	ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 1.....	83
16	ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 1.....	83
17	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 2.....	84
18	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 2.....	86
19	ตารางบันทึกผลการสังเกต เนื้อหา ภาพที่ 2.....	88
20	ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 2.....	89
21	ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 2.....	90
22	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 3.....	91
23	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 3.....	93
24	ตารางบันทึกผลการสังเกตเนื้อหา ภาพที่ 3.....	95
25	ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 3.....	95
26	ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 3.....	96
27	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 4.....	97
28	ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 4.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
57	ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องชุดสี.....	128
58	ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องเทคนิคการระบายสี.....	130
59	ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องเนื้อหา.....	131
60	ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องรูปแบบการตัดทอน.....	133
61	ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องการจัดภาพ.....	135
62	ตารางบันทึก ข้อมูลการสัมภาษณ์การคำนวณหาค่า IOC.....	145
63	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1.....	146
64	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1.....	147
65	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1.....	148
66	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1.....	149
67	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	150
68	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	151
69	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	151
70	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	152
71	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	153
72	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3.....	154
73	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3.....	154
74	แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3.....	155
75	ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 1.....	156
76	ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 2.....	158
77	ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 3.....	161
78	ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 4.....	165
79	ตารางบันทึกและสังเคราะห์ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1.....	168
80	แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1.....	178
81	แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1.....	179
82	แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	180
83	แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2.....	181

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
84	แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3.....	182
85	แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3.....	182
86	ตารางบันทึกและสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 2 ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 5.....	183
87	ตารางบันทึกและสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 2 ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 6.....	187
88	การจัดลำดับผลการประเมินผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน...	190

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	Max Ernst, Marlene (Mother and son), 23.8 x 19.5 cm.,1940.....	12
3	Rene Magritte, Exercices spirituels, 60.3 x 73 cm., 1936.....	15
4	Salvador Dalí, Spain, 92 x 60 cm., 1938.....	19
5	วินัส แห่งวิลเลนดรอพ พบในออสเตรีย เมื่อ พ.ศ.1908.....	21
6	รูปที่ 1 ก, รูปที่ 1 ข.....	28
7	รูปที่ 2 ก, รูปที่ 2 ข.....	28
8	ตารางกริด.....	63
9	ขั้นตอนการวิจัย.....	76
10	Max Eenst. The Antipope., 130x96 cm., 1940.....	78
11	Max Eenst. The Robing of the Bride., 129.6 x 96.3 cm., 1940.....	84
12	Max Eenst. Napoleon Wilderness., 46.3x38.1 cm., 1941.....	90
13	Rene Magritte. The Collecive Invention.....	96
14	Rene Magritte, Rape, 73.3x54.6 cm., 1934.....	102
15	Rene Margritte, Polar light., 139x105 cm.,1926.....	107
16	Salvador Dali, Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra.....	112
17	Salvador Dali, Costume for a Nude with a Codfish Tail., 1941.....	118
18	Salvador Dali, Nude on a plain background Rosas.....	123
19	ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 1 ชื่อภาพ การรอกอย หมายเลข 1.....	136
20	ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 2 ชื่อภาพ การรอกอย หมายเลข 2.....	139
21	ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 3 ชื่อภาพ การรอกอย หมายเลข 3.....	141
22	ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 4 ชื่อภาพ การรอกอย หมายเลข 4.....	143
23	ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 5 ชื่อภาพ การรอกอย หมายเลข 5.....	174
24	ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 6 ชื่อภาพ การรอกอย หมายเลข 6.....	176

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่สมัยอดีตการมาแล้วที่มนุษย์ได้เริ่มมีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ล้วนได้รับแรงบันดาลใจมาจากรูปร่างรูปทรงส่วนใหญ่จากธรรมชาติ และรูปร่างรูปทรงที่มนุษย์ให้ความสนใจมากที่สุดคือรูปร่างรูปทรงของผู้หญิงนั่นเอง ซึ่งสื่อความหมายได้หลายรูปแบบเช่น เรื่องเพศ การสืบพันธุ์ ความเชื่อ แนวคิด ความงาม ความสมบูรณ์ รสนิยมต่างๆ เป็นต้น จากรูปร่างรูปทรงของสตรีที่เป็นเส้นโค้งเส้นเว้าเข้าวนชวนให้น่าหลงใหลใฝ่ฝัน ก่อให้เกิดจินตนาการต่างๆมากมาย และเป็นความงามที่ยังคงอยู่เสมอมาในทุกยุคทุกสมัย แม้ในปัจจุบันคติความเชื่อค่านิยมต่างๆจะเปลี่ยนไปมาก แต่แรงบันดาลใจจากรูปร่างรูปทรงของผู้หญิงก็ถือได้ว่าเป็นปัจจัยอันสำคัญที่ยังได้รับความนิยมนำมาสร้างสรรค์ในงานศิลปะจนถึงปัจจุบัน

ในงานศิลปะนั้นได้มีการนำรูปร่างรูปทรงของผู้หญิงถ่ายทอดและสื่อความหมายในหลายรูปแบบหลายแง่มุม เช่น มนุษย์ในสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์นั้นได้เริ่มมีการสร้างงานศิลปะเป็นประติมากรรมขนาดเล็ก ชื่อ เทพีวินัส วิลล์เดนคอร์ด์ ซึ่งมีลักษณะอ้วนท้วนสมบูรณ์ แสดงอวัยวะเพศค่อนข้างใหญ่ และบ่งบอกถึงการผ่านการมีบุตรมาแล้วหลายครั้ง ไม่นับใบหน้า จากรูปร่างรูปทรงในลักษณะอ้วนนี้คนในสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ต้องการสื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ เกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์ ซึ่งมีการค้นพบประติมากรรมในลักษณะนี้มากมายในแถบยุโรปซึ่งก็มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก ต่อมาในสมัยกรีก ความงามของผู้หญิงได้เปลี่ยนมาเป็นความงามในแบบที่สมบูรณ์ตามอุดมคติ ซึ่งมีความงามที่ได้สัดส่วนกายวิภาคที่สมบูรณ์และมีความเหมือนจริงยิ่งขึ้น เช่นรูปสลักหินอ่อนเทพีอะโฟรไดท์ คไนดอส (Aphodite Knidos) ผลงานของแพรกซิซ เทลีส (Praxiteles) ถือเป็นประติมากรรมรูปผู้หญิงยืนเปลือยรูปแรกของกรีกซึ่งอยู่ในทำขึ้น แสดงสตรีระอวบอ้อมสัดส่วนงดงามดูนุ่มนวล (บุศรินทร์ คำหุ้ง, 2545, น.91) และรูปสลักหินอ่อนรูปเทพีอะโฟรไดน์แห่งเมลอส หรือวินัสแห่งมิลโล (Aphordite of Meros or Venus de Milo) ซึ่งก็มีความงามในสัดส่วนที่สมบูรณ์แบบไม่แพ้กัน ดูแล้วชวนนึกถึงเทพธิดาบนสวรรค์ที่มีความงามเกินมนุษย์สามัญชนทั่วไป ในยุคต่อมามนุษย์ก็ยังนิยมใช้รูปร่างรูปทรงของผู้หญิงผสมผสานความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เป็นสื่อในการสร้างผลงานศิลปะอย่างหลากหลาย ศิลปินแนวหน้าในงานศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ส่วนใหญ่ ก็ได้นิยมนำเอารูปร่างรูปทรงของผู้หญิงมาสร้างผลงานศิลปะซึ่งได้มีการดัดแปลงตัดทอนในลักษณะของแนวเหนือจริงมากมาย วิธีการนำเสนอภาพให้มีลักษณะกึ่งจริงกึ่งฝันมีการเล่น

ความจริงกับความลวง การเสนาภาพ 2 นัย การแปลสภาพให้มีลักษณะกึ่งคนกึ่งพืชหรือกึ่งวัตถุ และการนำเสนอผู้หญิงในลักษณะที่เน้นเรื่องกามวิสัยหรือนัยทางเพศอย่างทำทนาย (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.59)

โดยส่วนตัวผู้วิจัยมีความชื่นชอบหลงใหลในความงามของสตรีระผู้หญิงซึ่งมีผลกระทบต่อความรู้สึกต่อจิตใจของผู้วิจัยจึงเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์และสื่อความรู้สึกในผลงานศิลปะและได้รับแรงบันดาลใจจากผลงานของศิลปินแนวเซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งเป็นศิลปินแนวหน้าในวงการศิลปะแบบเหนือจริงอีกทั้งยังมีผลงานศิลปะมากมายที่สื่อความหมายเกี่ยวข้องกับเนื้อหาเรื่องราวของผู้หญิงจึงศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้ ศิลปินท่านแรกคือแมกซ์ เอิร์นสต์ (Max Ernst) ซึ่งเป็นกระบวนการที่แสดงออกของจิตไร้สำนึก จากเทคนิคการทำภาพพิมพ์ถู (Frottage) ผสมกับการระบายสี ผลงานที่เอิร์นสต์ได้ถ่ายทอดแนวความคิดไว้มากมาย จิตรกรรมเกี่ยวกับรูปร่างคนหรือสัตว์ในระยะแรกๆ ของเขามีลักษณะใหญ่โตประหลาดประชันเป็นสิ่งที่ล้ำยุคที่ศิลปินคนอื่นยังไม่ได้ทำขึ้นในช่วงขณะนั้น เป็นการถ่ายทอดรูปแบบที่มีลักษณะทวิรูปคือการใช้รูปแบบของสิ่งสองสิ่งที่แตกต่างกันมาไว้ด้วยกัน ศิลปินท่านที่สองคือเรเน มากริตต์ โดยเป็นการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในรูปแบบของคัพระกอบที่แปลกออกไป การสร้างสรรค์ผลงานของ มากริตต์ มีความพิเศษในแง่การนำเสนอความฟุ้งฝันและความจริงที่เหนือจริง เช่นภาพ The love Song ของเขาอาจจะเป็นการนำเสนอด้วยภาพให้เห็นถึงคำกล่าวที่ว่า “ความรักทำให้คนตาบอด” โดยส่วนตัว มากริตต์ ได้ตีความว่าภาพนี้คือความลึกกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจของเราที่มีต่อผู้รักที่เรามีได้รู้จักมักคุ้น และสำหรับภาพ Collective Invention อาจเป็นการเล่นกับจินตนาการเกี่ยวกับนางเงือก คือ หากเงือก คือผู้หญิงที่มีหางเป็นปลาแทนขา แล้วเห็นจึงเป็นไปในทางกลับกันคือ ส่วนบนเป็นปลาและมีส่วนล่างเป็นขาบ้าง (กนกพรรณ เกาทอง, 2545, น.33) และศิลปินอีกท่านคือ ซัลวาดอร์ ดาลี เป็นสมาชิกกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ที่โดดเด่นที่สุดคนหนึ่ง วิธีการที่ว่านี้เขาสามารถแสดงออกซึ่งครอบงำและความฟุ้งฝันที่ตัวเองได้เผชิญด้วยการชุกช่อนรูปทรงหนึ่งไว้อีกรูปทรงที่เขียนขึ้นก่อนหน้า เทคนิคที่เรียกว่า ทฤษฎีอันฉับพลันของความเข้าใจอันไร้เหตุผล (Paranoiac – Critical Activity) ผลงานเซอร์เรียลลิสม์ของดาลีมีหลายนัย เช่น ภาพ Maewes หรือ ภาพที่ ณ.ปากน้ำ เรียกว่า พอทเทรดแบบเซอร์เรียลลิสม์นั้นเป็นภาพที่แสดงกลวิธีลวงตา (Trompe-l'oeil) ด้วย ลักษณะ 2 นัย คือ จะมองเป็นหน้าดาราสาวชาวอเมริกันที่ชื่อ เมเวสท์ก็ได้ หรือจะมองเป็นห้องชุดก็ได้ หากจะมองเป็นโซฟาก็ได้ หรือจะมองเป็นชายหญิงนอนประกบกันก็ได้ ลักษณะ 2 นัย หรือหลายนัยนี้ เป็นลักษณะเด่นในผลงานเซอร์เรียลลิสม์ (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.21) ศิลปะเหนือจริงได้เริ่มมีบทบาทในวงการศิลปะ นับตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 ศิลปินผู้มีบทบาทคือ อองเดร เบรตอง กวีชาวฝรั่งเศส ปอล เลอคูอาร์ และปีแยร์ เรอแวร์ดี เป็นต้น (กนกพรรณ เกาทอง, 2545, น.33)

ศิลปะเหนือจริง (Surrealism) ได้พัฒนาแนวคิดมาจากกลุ่มลัทธิคาตาตอปสมผสานกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่เน้นในเรื่องจิตใต้สำนึก โดยเชื่อว่าจิตใต้สำนึกของมนุษย์เป็นบ่อเกิดสำคัญในการสร้างสรรค์งานศิลปะปล่อยให้จินตนาการเลื่อนไหลอย่างอิสระ ไม่อยู่ภายใต้กรอบจำกัดของเหตุผล หรือความจริง ลักษณะศิลปะในแนวเหนือจริงนี้จึงแสดงออกมาในลักษณะของความฝัน แปลก ประหลาด มหัศจรรย์ เป็นมายาทั้งในด้านเนื้อหาและรูปทรง (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์, 2543 น.26)

ฟรอยด์นักจิตวิทยาผู้ยิ่งใหญ่ได้ให้ทรรศนะอธิบายไว้ว่า มนุษย์เราทุกวันนี้ดำเนินชีวิตไปโดยมีระบบของสังคมคอยควบคุมอยู่ อารมณ์ที่อยากจะทำอะไรตามใจชอบถูกผลักดันเข้าไปตกตะกอนอยู่ก้นบึ้งของจิตใจ เมื่อถูกกดคั้นนานๆเข้าก็จะมีทางออก โดยทางฝันไปบ้างหรือมานั่งคิดสร้างวิมานในอากาศบ้าง ความฝันเหล่านี้ล้วนแต่เป็นจิตใต้สำนึกของเรา ซึ่งถ้ายังตื่นอยู่ก็ไม่อาจสมหวังเช่นนั้น แต่ถ้าฝันแล้วเราก็คงจะสนองอารมณ์ตามต้องการได้ทุกอย่าง (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.16)

จากข้อมูลทีกล่าวมาในข้างต้นนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการสร้างสรรคภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงในงานศิลปะแบบเหนือจริง โดยศึกษาผลงานจิตรกรรมของศิลปินลัทธิศิลปะแบบเหนือจริง ได้แก่ มักซ์ เอนสต์ ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากรีตต์ เพื่อนำผลจากการศึกษามาสร้างสรรค์และพัฒนาเป็นผลงานในแบบของผู้วิจัย โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจินตนาการของผู้วิจัยภายใต้หัวข้อวิจัยเรื่อง “จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงของมักซ์ เอนสต์ จำนวน 3 ภาพ ของเรเน มากรีตต์ จำนวน 3 ภาพ และของ ซาลวาดอร์ ดาลี จำนวน 3 ภาพ รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 ภาพในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 เนื้อหา
- 1.2 ชุดสี
- 1.3 เทคนิคการระบายสี
- 1.4 รูปแบบการตัดทอน
- 1.5 การจัดภาพ

2. เพื่อนำผลจากการศึกษามาสร้างสรรค์และพัฒนาเป็นผลงานในแบบของตัวเอง โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจินตนาการของผู้วิจัย เรื่องจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ภาพผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงของมักซ์ เอ็นสต์ จำนวน 30 ภาพ ของเรเน มากรีตต์ จำนวน 24 ภาพ และของ ซาลวาดอร์ ดาลี จำนวน 46 ภาพ รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 ภาพ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 9 ภาพ จากจำนวน 100 ภาพ โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive random sampling) รับรองโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1. เป็นภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง
2. เป็นภาพที่มีรูปผู้หญิงกับธรรมชาติ
3. ต้องมีลักษณะการตัดทอนและบิดเบือนในภาพ (Distortion&Abstraction)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภาพผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง ของมักซ์ เอ็นสต์ ของซาลวาดอร์ ดาลี และของเรเน มากรีตต์ในประเด็น เนื้อหา ชุคติ เทคนิคการระบายสี รูปแบบการตัดทอนและการจัดภาพ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลงาน จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงด้วย สีอะคริลิกบนผ้าใบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อนำไปเผยแพร่ในวารสาร เอกสารความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับลักษณะกระบวนการสร้างสรรค์จิตรกรรมรูปผู้หญิงศิลปะเหนือจริง และก่อให้เกิดแรงคลใจแก่ผู้สนใจเกี่ยวกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงในบริบทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงในลักษณะดังกล่าวและก่อให้เกิดการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้กับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

จิตรกรรม หมายถึง เป็นผลงานศิลปะที่ถ่ายทอดในรูปแบบ 2 มิติ เน้นเรื่องจิตใต้สำนึกมาผสมผสานเป็นมูลเหตุการณสร้างผลงานให้แสดงออกในแนวมืดเพื่อง มายา สลายรูปทรงของวัตถุ จัดสภาพแวดล้อมที่แปลกเหนือกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ

รูปผู้หญิง หมายถึง ภาพวาดผู้หญิงในงานศิลปะแบบเหนือจริง มีลักษณะบิดเบือน ดัดแปลงให้แตกต่างจากรูปทรงของความเป็นจริงตามธรรมชาติที่คุ้นเคย

ศิลปะเหนือจริง หมายถึง ผลงานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นตามแนวคิดของศิลปิน ที่ลักษณะเพื่อฝัน แปลกแตกต่างจากความเป็นจริงเหนือธรรมชาติ

ชุดสี หมายถึง กลุ่มสีที่ศิลปินลัทธิศิลปะแบบเหนือจริงใช้สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกของผลงานจิตรกรรม เช่น กลุ่มสีขาว หมายถึงพื้นที่ที่มีสีขาว รวมทั้งสีผสมขาว (Tint)

เทคนิคการระบายสี หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ศิลปินลัทธิศิลปะแบบเหนือจริงใช้สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกของผลงานจิตรกรรม

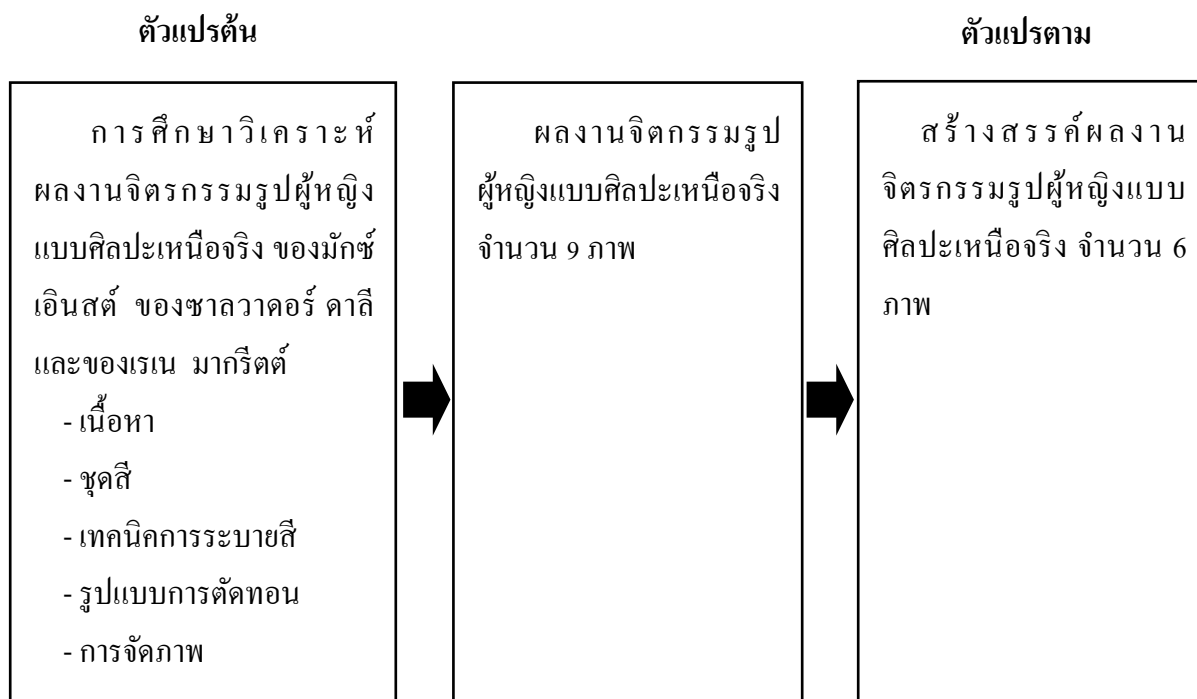
รูปแบบการตัดทอน หมายถึง การสร้างภาพบิดเบือน ดัดแปลงจากความเป็นจริง ได้แก่ การตัดทอนเป็นรูปทรงเป็นเหลี่ยม โค้งและอิสระ กับวิธีการการขีด การหุด การเชื่อมและการตัด

การจัดภาพ หมายถึง การจัดองค์ประกอบของภาพเพื่อให้เกิดความน่าสนใจในภาพ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือเจตนาของผู้สร้างสรรค์และสามารถบอกเล่าเรื่องราวความรู้สึกได้

เนื้อหา หมายถึง เรื่องราว ความหมายหรือการสื่อถึงเนื้อเรื่องที่ศิลปินลัทธิศิลปะแบบเหนือจริงใช้ถ่ายทอดออกมาในภาพจิตรกรรม

แรงบันดาลใจ หมายถึง แรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันที่เกิดขึ้นในใจ ทำให้เกิดความคิดหรือการกระทำเพื่อสร้างสรรค์ โดยอาจเกิดจากการกระตุ้นภายนอกหรือภายในก็ได้ทั้งนามธรรมและรูปธรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้เสนอหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ศิลปะลัทธิเหนือจริง
2. ชีวิตและผลงานของศิลปินลัทธิเหนือจริง
3. รูปผู้หญิงในศิลปะ
4. ประวัติความเป็นมาของทัศนศิลป์
5. สัญลักษณ์ในทัศนศิลป์
6. หลักการศิลปะ
7. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิลปะลัทธิเหนือจริง

ความหมาย และแนวคิดของศิลปะลัทธิเหนือจริง

ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์เป็นแนวทางจิตรกรรมยุโรป ที่ได้ทิ้งรอยประทับไว้ตลอดสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์มีแหล่งกำเนิดมาจากจิตรกรรมดาดา และจิตรกรรมเชิงอภิปราย ลัทธินี้ได้กลายเป็นแนวโน้มใหม่ทางศิลปะในช่วง พ.ศ. 2466-7 โดยปรากฏขึ้นมาจากความพยายามที่จะให้ขัดแย้งอย่างรุนแรงกับพวกดาดา และเป็นความพยายามค้นหาระบบที่จะกลายเป็นจิตรกรรมอีกแบบอย่างหนึ่งเป็นงานที่แสดงออกได้หลายรูปแบบ และเป็นภาพในชั้นกลางระหว่างความฝันกับความแท้จริงด้วยการทำให้งานจิตรกรรมมีระบบมากขึ้นนี้ ทำให้พวกดาดารู้สึกเหมือนกับว่า เป็นการคุกคามโลกทัศน์ของพวกเขาโดยตรง

แต่อย่างไรก็ตาม ศิลปินจำนวนหนึ่งซึ่งได้แก่พวกกวีและพวกจิตรกร ได้พยายามทำให้ผลงานของพวกเขาเป็นระบบ และสำเร็จผลได้จริงบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ด้วย ศิลปินพวกนี้ได้ติดต่อกับซิกมันด์ ฟรอยด์ ผู้เป็นบิดาแห่งจิตวิเคราะห์ศาสตร์ พวกเขาได้ค้นพบว่ากฎและการหน้าที่ทางศิลปะ ก็เปรียบได้กับกฎและการหน้าที่ทางจิตวิทยานั้นเอง ดังนั้น ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ในระยะแรกเริ่ม จึงไม่ปรากฏเป็นแนวทางจิตรกรรมที่ชัดเจนนัก แต่เป็นวิถีทางของมนุษย์ในการติดต่อกับความแท้จริงมากกว่า คือ เป็นรูปแบบของความตระหนักในตนเองและความแท้จริงด้วย

ในปรัชญาทางศิลปะแบบนี้ ไม่นับว่าการจัดระเบียบจิตใจเป็นเกณฑ์อย่างมีเหตุผลจะเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ด้วยเลย ความคิดและภาพแปลก ๆ นี้ ได้ถลำลึกไปสู่ความไม่รู้สีกตัว ผลลัพธ์ตลอดจนจุดมุ่งหมายของงานเซอร์เรียลลิสม์ก็คือ การทำความรู้สึกแปลก ๆ นี้ให้เป็นรูปร่าง ให้เป็นไปตามความแท้จริงที่พวกเขามองเห็นแท้ที่สุด ลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ไม่เคยมีจุดมุ่งหมายเป็นแบบอย่างศิลปะมาก่อน ครั้นกลายเป็นแบบอย่างศิลปะ ก็แสดงให้เห็นความไม่เป็นเอกภาพทางศิลปะในผลงานของพวกเขาด้วย งานเซอร์เรียลลิสม์ที่เราพบเห็นได้มีแสดงเป็น 2 แนวทางควบคู่กันไป คือ งานจิตรกรรมแบบวัตถุวิสัยเคร่งครัดกับงานจิตรกรรมแบบนามธรรมคันเฟื่อง ซึ่งไม่ใช่ภาพแบบสามัญธรรมดา แต่เป็นกระบวนการที่ทำให้ปรากฏทัศนภาพจากจิตที่รู้สึกตัว (อัสนีย์ ชูอรุณ, 2534, น.99)

1. ความเป็นมาของศิลปะลัทธิเหนือจริง

จากบทบาทศิลปะลัทธิคาตาที่เป็นไปอย่างกว้างขวาง ด้วยทฤษฎีและการสร้างสรรค์ความที่แปลกแตกต่างจากอดีตอันเป็นผลมาจากความรู้สึกระงของสงครามอันโง่เขลา พวกหนุ่มสาวกลับจากสงครามด้วยอาการงวย และได้ส่งผลมาสู่ขบวนการทางศิลปะอีกขบวนการหนึ่งคือ ศิลปะลัทธิเหนือจริง จากสภาพการต่อต้านเหตุผล ได้พัฒนาไปสู่การแสดงออกซึ่งจิตใต้สำนึกอันเป็นเหตุผลภายในที่ไม่ลงรอยกันกับเหตุผลภายนอก และก็มีศิลปินจากศิลปะลัทธิคาตาที่พัฒนาไปสู่ศิลปะลัทธิเหนือจริง ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกวี เบรอตง ที่เคยร่วมปฏิบัติการอยู่กับศิลปินลัทธิคาตา ได้หันมาแสดงบทบาทและเป็นผู้นำแถลงการณ์ ศิลปะลัทธิเหนือจริงในปี ค.ศ.1924 (พ.ศ.2467) ซึ่งถือกันว่าเป็นการเริ่มต้นศิลปะแนวทางนี้อย่างเป็นทางการ

อังเด เบรอตง ยืนยันว่าการแสดงออกของศิลปะลัทธิเหนือจริง เป็นการแสดงออกจาก “ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น” เป็นการปฏิเสธตรรกะ เหตุผล กฎเกณฑ์ และศีลธรรม โดยก้าวเข้าไปสู่รากฐานของสัญธรรมอันเกิดจากความจริงที่ยิ่งใหญ่กว่า หรือที่อยู่เหนือสัญธรรมตามปรากฏการณ์ภายนอกนั้น เบรอตงประกาศไว้ตอนหนึ่งว่า ศิลปะลัทธิเหนือจริงคือ “ความเป็นอิสระของจิตบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นวิธีแสดงออกถึงการทำงานที่แท้จริงของความคิด ด้วยการพูด การเขียน ฯลฯ ทำตามคำบงการของความคิดโดยปราศจากการควบคุมของเหตุผล ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีศาสตร์และศีลธรรม”

สำหรับคำว่า “เหนือจริง” กวีอ็อลลิแ่น ได้เริ่มนำมาใช้กับศิลปะของ ซากาลล์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1917 (พ.ศ.2460) แต่เป็นคำว่า “เหนือธรรมชาติ” ซึ่งเป็นคำทางปรัชญาและมีความหมายสัมพันธ์กับ “เหนือจริง” (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2537, น.17)

สดชื่น ชัยประสาธน์ ได้กล่าวไว้ว่า มหาสงครามโลกครั้งแรก (ค.ศ. 1914-1918) ได้นำความหายนะสูญเสียมหาทวีปยุโรปและประเทศฝรั่งเศสมากกว่าสงครามครั้งใด ๆ ที่เคยมีมา หลังจาก

สงครามยูดี ฝรั่งเศสแม้จะเป็นฝ่ายชนะแต่ประเทศก็เสียหายบอบช้ำขนาดหนักพื้นที่ที่เคยเป็นเขต
 กติกรรมถูกระเบิดลงเสียหายเพราะปลุกอะไรไม่ได้อีก ชาวชนบทต้องหลั่งไหลเข้ามาหางานทำตาม
 โรงงานในเมืองใหญ่ ๆ พวกชนชั้นกลางระดับนายทุนชาวจัตุรัสที่เป็นปรปักษ์ต่อลัทธิสังคมนิยม จึงเริ่ม
 หันไปให้การสนับสนุนต่อขบวนการฟาสซิสต์ที่ก่อตัวขึ้นในเยอรมนีและอิตาลี ในสภาพบ้านเมืองที่
 สับสนเช่นนี้รัฐบาลไม่อาจแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมได้ จากการที่รัฐบาลเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง
 ในท่ามกลางวิกฤตทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของฝรั่งเศสเช่นนี้เองที่ อังเดร เบรอตง และ
 เพื่อน ๆ ซึ่งเป็นคนหนุ่มรุ่นเดียวกันที่มีชีวิตอยู่หลังจากที่รอดตาย จากสงครามมหาปรัสเซียมาแล้ว
 พวกเขาต้องกลายเป็นคนตกงาน ต้องดำเนินชีวิตอย่างไรสสาระ วางเปล่าไร้ความหวัง ทำให้ต้องหา
 อะไรยึดเหนี่ยวจิตใจให้ได้สักอย่าง สำหรับปัญหาคนรุ่นหนุ่มที่เผชิญชะตากรรมเช่นนี้สิ่งที่จะยึด
 เหนี่ยวจิตใจพวกเขาได้ย่อมไม่ใช่คริสต์ศาสนา เพราะเบรอตงและเพื่อน ๆ ไม่มีทั้งความเชื่อในพระ
 เจ้าหรือศรัทธาในพิธีกรรมคำสอนของพวกพระ สิ่งที่จะเป็นที่พอใจของพวกเขาคนหนุ่มในยุคนั้น ก็
 เห็นจะมีแต่วรรณคดีและศิลปะเท่านั้น เมื่อไม่มีศาสนา กลุ่มลัทธิเซอร์เรียลลิสม์อาจเป็นเพียงความ
 เคลื่อนไหวที่สืบทอดขบวนการ โรแมนติกและซิมโบลิสต์ โดยมีข้อโต้แย้งหรือเดิมอะไรเข้าไปบ้าง
 เล็กน้อย เพื่อให้สมบูรณ์ขึ้นเท่านั้น ในระหว่าง 2 ปีที่เบรอตงและเพื่อนได้เข้าไปร่วมกลุ่มคาตาพวกเขา
 ได้รับความประทับใจทั้งในแง่ความคิดและการปฏิบัติที่ช่วยให้รู้วิธีเผชิญและต่อสู้กับปัญหาแบบ
 แปลกใหม่ซึ่งไม่เคยคิดถึงมาก่อน ประสบการณ์ที่ได้จากคาตาทำให้เบรอตงและเพื่อน ๆ ตระหนัก
 ถึงความจำเป็นของการใช้วรรณคดีและศิลปะเป็นเครื่องมือแสดงออกซึ่งอุดมการณ์อันลึกซึ้ง แม้ว่า
 จะแยกตัวออกจากกลุ่มคาตาออกมาเพื่อหุ่เวลาเท่าที่มีให้กับเรื่องสร้างสรรค์และแปลกใหม่คือ
 การทดลองความรู้เกี่ยวกับจิตไร้สำนึก ซึ่งในฝรั่งเศสยังไม่มีคนรู้จักและสนใจ เบรอตงและเพื่อน ๆ
 ก็ยังไม่ทิ้งแนวคิดและวิธีการแบบคาตา ประสบการณ์ที่ได้จากคาตาทำให้กลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งเบรอต
 ตงประกาศตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อปี 1924 มีลักษณะเป็นวิภาษวิธี คือมุ่งทั้งทำลายระเบียบกฎเกณฑ์
 ของโลกภายนอกที่เป็นจริงที่มีอยู่เดิม ซึ่งบิดร จองจำทำให้มนุษย์อยู่ในสภาพน่าสมเพช ไร้พลัง
 ไร้เสรีภาพ กับมุ่งทั้งสร้างสรรค์โลกใหม่ ความเป็นจริงที่ใหม่เพื่อให้มนุษย์ใช้ชีวิตใหม่อย่างมีคุณค่า
 ปราศจากความขัดแย้งและมีเสรีภาพสมบูรณ์ (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2537, น.20)

2. กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะลัทธิเหนือจริง

ศิลปินในกลุ่มลัทธิเหนือจริงด้วยได้แบ่งลักษณะการสร้างสรรค์งานเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ สอง
 รูปแบบ คือ พวกเวริสติก เซอร์เรียลลิสม์ (Veristic Surrealism) และพวกแอบโซลูต เซอร์เรียลลิสม์
 (Absolute Surrealism)

กลุ่มเวริสติก เซอร์เรียลลิสม์ เป็นลักษณะรูปแบบที่สำคัญของลัทธิเหนือจริงสากล และยังคง
 ดำรงความสำคัญเป็นที่นิยมกันตลอดมาจนปัจจุบัน เป็นกลุ่มที่มีแนวทางการแสดงออกสื่อให้เห็น

อารมณ์บุคลิกภาพและความเชื่อวชาญในฝีมือ โครงเรื่องยังหยิบยืมวิธีการแบบเหมือนจริง จากธรรมชาติแล้วนำมาขยายผล ผสมผสานกับเรื่องฝันๆ ความจริงแล้ว พวกคาดา และพวกเมตาฟิสิกส์ ได้สร้างความคิดพื้นฐานรวมทั้งกรรมวิธีมาก่อนแล้ว กล่าวคือ ศิลปินได้นำภาพที่ปรากฏอยู่ในสายตาจากสภาพธรรมชาติมารับใช้ในฐานะเพื่อแสดงเรื่องราวบรรยายประสบการณ์ในชีวิตศิลปิน โลกแห่งความเป็นจริงของสรรพสิ่งต่าง ๆ ตามธรรมชาติ เปลี่ยนรูปมาเป็นความฝันและถูกค้นแปรออกมาในรูปศิลปกรรมอีกต่อหนึ่งด้วยเรื่องราวที่สร้างขึ้น จิตรกรแสดง ให้เห็นบรรยากาศของสภาพจิตใจซึ่งเข้ากันกับความคิดและความเข้าใจในความจริงของเขา แต่ส่วนหนึ่งซึ่งศิลปินในกลุ่มนี้มีความคล้ายคลึงกัน คือ มีจุดหมายอยู่ที่การไม่เชื่อและชอบทำลายโลกแห่งความจริงที่ตามองเห็นที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ศิลปินต่างมีรากฐานความสงสัยต่อเรื่องของความจริง พวกเขามองโลกแห่งความจริงในสายตาว่าเป็นภาพมายาทั้งหมด มีพลังสัญชาตญาณที่ไร้การบังคับ ดังนั้น พวกศิลปินจึงรวมพลังของการแสดงออก ให้มีแนวแห่งการมองโลกในแง่ร้ายของจิตใจ ศิลปินเด่น ๆ ในแนวนี้ มี มักซ์ เอนด์ มาร์ก ซากัลด์ เป็นต้น

ส่วนเอ็ชโซลูท เซอร์เรียลลิสม์ เป็นแนวทางใหม่แนวหนึ่งซึ่งแตกแยกไปจากกลุ่มเวริสติก เซอร์เรียลลิสม์ ในด้านรูปแบบการแสดงออก คือ มีรากฐานมาจากการค้นคว้าและค้นพบของรูปแบบบางอย่างของศิลปินร่วมสมัย เช่น พวกคิวบิสม์ และการวาดภาพของกลุ่มนามธรรม ซึ่งพวกเอ็ชโซลูท เซอร์เรียลลิสม์ นำมาใช้ ศิลปินเด่น ๆ ก็มี ฮวน มิโร มัตตา เป็นต้น (กัจจ สุนพงษ์ศรี, 2554, น. 246)

เทคนิคในการสร้างงานจิตรกรรมของกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์มิได้กำหนดรูปแบบโดยเฉพาะ อาจทำแบบฟร็อดเตจ (Frottage) หมายถึงการลอกรูปโดยวิธีใช้กระดาษวางลงบนวัตถุที่ต้องการ แล้วใช้สีหรือดินลูบได้ ฝนกระดาษให้ลวดลายปรากฏ เป็นเทคนิคที่ มักซ์ เอนด์ จิตรกรชาวเยอรมันของกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ชอบใช้มาก หรือบางคนอาจทำโดยใช้สไตล์ของพวกนามธรรม เช่น มิโร อาร์พ หรือบางคนอาจวาดตามแบบอย่างเหมือนจริงของ ดังเช่น คาลี มากริต์ เทคนิคต่าง ๆ ได้ถูกนำมาใช้เพื่อการแสดงออกของความฝัน แต่อย่างไรก็ตาม พวกกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ก็มีวิธีการทำที่แตกต่างกันออกไปจากเหล่าศิลปินผู้เขียนงานจากความฝันในอดีต พวกเขาประสบความสำเร็จในเรื่องแสดงความหมาย แสดงอารมณ์ฝันในเรื่องต่าง ๆ มากมา (กัจจ สุนพงษ์ศรี, 2554, น.258)

ในปี ค.ศ.1942 ถือได้ว่าเป็นช่วงระยะเวลาแรกของจิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์ ที่การทำงานแบบ Aotomatism มีอิทธิพลค่อนข้างสูง มีศิลปินหลายคน เช่น อาร์พ มาร์ซง มิโร และเอนด์ ได้สร้างงานขึ้นด้วยหลักการพื้นฐานของเซอร์เรียลลิสม์ดังกล่าว ซึ่งงานแบบความฝันนี้จะเห็นได้จากผลงานของ เดอ กิริโก (De Chilico) งานที่ให้ความรู้สึกลึกลับของกิริโก มีผู้ทำตามหลายคน โดยดัดแปลงเอารูปแบบมากกว่าการใช้ความฝันเป็นแรงบันดาลใจ กลางปี 1923 มีศิลปินหน้าใหม่เกิดขึ้น

หลายคน เช่น เรเน มากรีต์ อีฟ ตองกี และซาลวาดอ ดาลี ศิลปินเหล่านี้ได้เดินตาม กิริโก โดยยึดรูปแบบมายาภาพตามจินตนาการ และศิลปินกลุ่มนี้เองที่ได้กำหนดทิศทางใหม่ให้กับงานจิตรกรรมแบบเซอร์เรียลลิสม์ โดยเป็นแนวทางที่มีน้ำหนักและความสำคัญเท่ากับรูปแบบ Graphic Automatism ที่ถือปฏิบัติกันอยู่ในช่วงเริ่มแรก และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ ก็ก้าวไปโดยย้ายจุดยืนไปมาอยู่ระหว่าง สองขั้วนี้ (กนกพรรณ เกาทอง, 2545, น.20)

เกียรติกศักดิ์ ชานนารถ ได้กล่าวไว้ว่า จิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์มี 2 แนวทาง แนวทางแรกเรียกว่า เซอร์เรียลลิสม์สมบูรณ์ (Absolute Surrealism) ได้แก่งานของมิโร (Miro) อองเดร มัสซง (Andre Masson) และมัตตา (Matta) การสร้างงานแนวทางการนี้เป็นแบบอัตโนมัติ (Automatism) เกิดจากการบงการของความคิดโดยปราศจากการควบคุมของจิตใจ งานที่ออกมาจึงไกลไปทางนามธรรม อีกแนวทางหนึ่งเรียกว่า เซอร์เรียลลิสม์ธรรมชาติ (Naturalistic Surrealism) แนวทางนี้ให้ความสำคัญกับจิตใต้สำนึกและความฝัน ได้แก่ งานของดาลี (Dali) ตองกี (Tanguy) มากรีตต์ (Magritte) และปอล เดลโว (Paul Delvaux) ผลงานมีความพิถีพิถันในรายละเอียดมาก ภาพทิวทัศน์และวัตถุสิ่งของที่พอจะรู้ว่าคืออะไร ซึ่งทั้งหมดนำออกมาจากบริบทของธรรมชาติได้ถูกทำให้บิดเบือนไป และนำมารวมกันในแบบที่แปลกประหลาดเหมือนอยู่ในความฝัน (เกียรติกศักดิ์ ชานนารถ, 2544, น.12)

โดยสรุป ศิลปะลัทธิเหนือจริง ก่อตัวขึ้นภายหลังสงครามและวิกฤตทางสังคม การเมือง ซึ่งมีจุดยืนสำคัญคือ มุ่งทั้งทำลายระเบียบกฎเกณฑ์ของโลกภายนอกที่เป็นจริงที่มีอยู่เดิม ซึ่งบีบรัดของจำ และมุ่งทั้งสร้างสรรค์โลกใหม่ ความเป็นจริงที่ใหม่เพื่อให้นมนุษย์ใช้ชีวิตใหม่ ศิลปินลัทธิเหนือจริงอาจแบ่งลักษณะการสร้างสรรค้งานเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้สองรูปแบบ คือ พวกเวริสติก เซอร์เรียลลิสม์เป็นลักษณะรูปแบบที่สำคัญของลัทธิเหนือจริงสากลและยังดำรงความสำคัญเป็นที่นิยมนกันตลอดมาจนปัจจุบัน และพวกเอ็บโซลูต เซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งมีรูปแบบการแสดงออกที่ต่างออกไป แต่อย่างไรก็ตามทั้งสองกลุ่มนี้ต่างก็มีพื้นฐานมาจากความฝันและจิตใต้สำนึก เหมือนกัน แตกต่างกันเพียงรูปแบบ กรรมวิธี ที่แสดงออกเท่านั้น

ชีวิตและผลงานของศิลปินลัทธิเหนือจริง

ประวัติและการสร้างสรรค้งานของมักซ์ เอนสต์ (Max Ernst) พ.ศ. 2434-2519

มักซ์ เอนสต์ ได้เริ่มมีชื่อเสียงในฐานะศิลปินชั้นนำของศิลปะดาดาในเมืองโคโลญ ประเทศเยอรมนี งานนิทรรศการผลงานของเขาเมื่อ พ.ศ.2463 ในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ได้สร้างความตื่นเต้นแค้นแค้นการเป็นอันมาก ต่อมาใน พ.ศ. 2465 เขาจึงย้ายมากรุงปารีสเสียเลย และได้ร่วมอยู่กับกลุ่มศิลปินลัทธิเซอร์เรียลลอสต์ เมื่อ พ.ศ. 2467 ในสมัยที่ยังเป็นเด็กอยู่นั้น เอนสต์เป็นคนช่างคิดคำนึง ช่างคิดฝันและอารมณ์อ่อนไหวง่าย เมื่อเป็นหนุ่มขึ้นมา เขาก็พะวัคพะวนอยู่กับจินต

ภาพที่เคซหลงไหลใฝ่ฝัน เขาสนใจผลงานศิลปะของคนเป็นโรคประสาทและได้รับแรงคลอใจมาจากผลงานของ เด คิริ โค, ซากัลล์ และกันดินสกีมากด้วย

ภาพที่ 2 Max Ernst , Marlene (Mother and son) 23.8 x 19.5 cm.,1940

ที่มา:Wikiart , ออนไลน์

เอนสต์ได้พัฒนาหลายสิ่งหลายอย่างทีลัทธเซอร์เรียลลิสม์และกลุ่มคาคาไซกันจนเป็นที่นิยมทั่วไป เพื่อค้นหาโลกแห่งความฝันเพียงส่วนตัวเป็นสำคัญสิ่งหนึ่งในจำนวนพวกนี้ ได้แก่ “การปล่อยให้เป็นไปตามภาวะจิต” ซึ่งเป็นวิธีการที่ศิลปินลัทธเซอร์เรียลลอสต์ใช้กับจิตภาพแบบไร้รูปวัตถุ หรือจิตภาพที่ดูไม่ออกว่าเป็นสิ่งใด อันเป็นจินตภาพที่ออกมาจากจินตนาการ หรือจากความคิดที่ไร้เหตุผลโดยแท้ อีกสิ่งหนึ่งก็คือ “การผสมผสานภาพถ่ายรวมทั้งบางส่วนของภาพพิมพ์เทคนิคแกะลายเบา นำมาใช้เป็นวิธีสร้างภาพผสมผสานกับรูปวัตถุสิ่งของธรรมดาสามัญ ทำให้ดูน่าประหลาดใจยิ่งขึ้นด้วยเป็นภาพที่ไม่ได้คาดหวังเรื่องเหตุผลเลย และกระตุ้นให้เกิดจินตนาการได้มากที่สุด เอนสต์ยังได้สร้างจินตภาพอันผิดปกติวิสัย โดยวิธีถูกลายผิวของวัตถุต่างๆ ที่วางไว้ได้กระดาษ ซึ่งเรียกว่า “การถูสี” นั่นเอง รูปทรงที่ปรากฏขึ้นมาจากการถูสีนี้ จะได้รับการระบายสีเพิ่มเติมลงไปอีก อีกวิธีหนึ่งที่เอนสต์ใช้ก็คือ “การกดทับสี” ซึ่งผลงานของเขาจะกระทำโดยวิธีระบายสีบนวัตถุต่างๆ ก่อน แล้วกดผิววัตถุนั้นลงบนผืนผ้าใบทำให้สีติดเป็นผิวลายวัตถุนั้นบนผ้าใบได้ รูปร่างและลักษณะผิวที่ปรากฏขึ้นนี้ ศิลปินจะต่อเติมให้ชัดเจนขึ้นอีก ดังจะเห็นได้จากภาพ “นะโปเลียนในดินแดนรกร้าง” เป็นต้น นอกจากนั้น เอนสต์ยังใช้วิธีชุคสี, สลัดสี, และรมควันผิวผ้าใบเพื่อทำให้เกิดภาพบุคล, เครื่องจักร, พืชพันธุ์ไม้และสัตว์ในลักษณะภาพหลอนอีกด้วย

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เอนสต์ได้ย้ายจากประเทศสหรัฐอเมริกาไปอยู่ประเทศฝรั่งเศส แม้ว่าเขาจะเขาจะแตกออกมาจากกลุ่มศิลปินเซอร์เรียลลิสม์ ตั้งแต่ พ.ศ.2481 แล้วก็ตาม แต่งานของเขายังมีลักษณะของลัทธเซอร์เรียลลิสม์เรื่อยมา หลังจาก พ.ศ.2488 แล้ว สีในภาพของเขาเริ่มเข้มข้นและเรื่อรองขึ้น นอกจากการเขียนภาพแล้ว เอนสต์ยังเป็นประติมากรลัทธเซอร์เรียลลิสม์

คนสำคัญคนหนึ่งด้วย ผลงานของเขาเป็นการรวบรวมรูปทรงต่างๆ อย่างเช่น ขวด, โลหะเส้นบาง และถ้วยทรงจันทน์เขียวเป็นต้น (อัศนีชัย ชูอรุณ, 2534, น.120-122)

ประวัติและการสร้างสรรค์งานของเรเน มากริตต์ (Rene Magritte) ปี ค.ศ. 1930 – 1939

เรเน มากริตต์ เกิดเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน ปี ค.ศ.1893 ที่ประเทศเบลเยียม ซึ่งในขณะนั้น แบ่งแยกออกเป็นฝักฝ่ายเนื่องจากความแตกต่างทางเชื้อชาติระหว่างชาวเมลพิซ ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือ และชาวอลุมส์ ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ ทั้งนี้ลักษณะเฉพาะของเบลเยียมเป็นสิ่งที่ผู้เฝ้ามองเหตุการณ์ที่เป็นชาวต่างชาติสรุปว่า เป็นบุคลิกแบบเซอร์เรียลลิสม์ สำหรับมากริตต์ นั้นเกิดในเมืองทางตอนใต้ และใช้ชีวิตวัยเด็กในเมือง Chaleroi ซึ่งเป็นเมืองที่ค่อนข้างแร้นแค้น เขามีอุปนิสัยที่ตรงกันข้ามกับคาลิ เขาใช้ชีวิตที่เรียบง่ายสบาย แต่งานกับสุภาพสตรีเพียงคนเดียว เริ่มเรียนศิลปะเมื่อเป็นวัยรุ่นตอนต้น แม่ของมากริตต์ได้ฆ่าตัวตายทำให้ในช่วงนั้นชีวิตเขาค่อนข้างทุกข์ทรมานมาก เขาได้เรียนในโรงเรียนศิลปะในกรุงบรัสเซล ซึ่งเขาได้มีโอกาสคลุกคลีและเข้าสังคมกับศิลปิน และในที่สุดเขาก็ย้ายไปอยู่กรุงปารีส ซึ่งที่นั่นเขาได้พบกับ มิโร และ อาร์พ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เขาเริ่มต้นที่แสวงหาหรือค้นพบตัวเอง มากริตต์เริ่มพัฒนาสไตล์เป็นของตนเองขึ้นมา โดยเป็นการผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในรูปแบบองค์ประกอบที่แปลกออกไป เช่น วางรูปแอปเปิ้ลแทนศีรษะ ก้อนหินลอยอยู่ในอากาศ และภาพของ (ปีหรือท่อ) เขาใช้รูปสัญลักษณ์เป็นปีแต่เขาอธิบายในภาพว่า “นี่ไม่ใช่ปี” เขาชอบที่จะเล่นกับภาษา เขาเป็นศิลปินที่เป็นที่รู้จักในกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ เป็นคนที่ชอบทำให้คนดูใช้ความคิดเวลาที่ได้เห็นภาพของเขา บ่อยครั้งที่ภาพของผลแอปเปิ้ล หมวก และผู้ชายในชุดสูท ซึ่งดูเหมือนจะไม่มีควาหมายอะไรในครั้งแรกที่มองเห็น แต่เมื่อพิจารณาดูรูปเหล่านั้นกลับมีความหมายขึ้นมามากที่เขาเคยกล่าวไว้ว่า “รูปของผมนั้นดูเหมือนไม่เห็นอะไร มันสื่อถึงความปรีศนา และเวลาที่คนมองภาพของผม เขามักจะถามตัวเองว่า นี่มันอะไร มันมิได้หมายความว่าอะไรเลย เพราะว่าปรีศนามิได้หมายความว่าอะไรเลย มันคือสิ่งที่ไม่สามารถรู้ได้ เขาเสียชีวิตเมื่อปี ค.ศ.1967 และมีวิถีชีวิตแบบชนชั้นกลางโดยแท้ แม้ว่าเขาจะมีความสัมพันธ์กับขบวนการแต่เขาแยกตัวเองออกจากกิจกรรมต่าง ๆ และเลือกที่จะทำงานอยู่ที่บ้าน (ในห้องรับประทานอาหาร)

การสร้างสรรค์ผลงานของ มากริตต์ มีความพิเศษในแง่การนำเสนอความฟุ้งฝันและความจริงที่เหนือจริง ภาพ The love Song ของเขาอาจจะเป็นการนำเสนอด้วยภาพให้เห็นถึงคำกล่าวที่ว่า “ความรักทำให้คนตาบอด” โดยส่วนตัว มากริตต์ ได้ตีความว่าภาพนี้คือความลึกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจของเราที่มีต่อผู้รักที่เรามีได้รู้จักมักคุ้น สำหรับภาพ Collective Invention อาจเป็นการเล่นกับจินตนาการเกี่ยวกับนางเงือก คือ หากเงือก คือผู้หญิงที่มีหางเป็นปลาแทนขา แล้วเห็นจึงเป็นไปในทางกลับกันคือ ส่วนบนเป็นปลาและมีส่วนล่างเป็นขาข้างไม่ได้

มากรีตต์ แสดงผลงานครั้งแรกในฤดูร้อนปี ค.ศ.1915 ที่ Chateau Couillet ใน Chatelet ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างงดงาม Marcel Lecomte เป็นผู้แนะนำให้ Magritte รู้จักกับผลงานแบบเมตาฟิสิก ของ กิรีโก ซึ่งเป็นผู้ได้รับการยกย่องจากสมาชิกเซอร์เรียลลิสม์อย่างมากมาย ในขณะที่นั้นมากรีตต์ ได้ทำความรู้จักกับขบวนการเซอร์เรียลลิสม์ในราวปี 1925 และในปีถัดมาเขาก็เขียนภาพ Le Jockey Perdu ซึ่งเป็นภาพที่ มากรีตต์ ระบุว่า เป็นภาพเขียนแบบเซอร์เรียลลิสม์ชิ้นแรกของเขา ในช่วงกลางของชีวิต มากรีตต์ ได้ทำหน้าที่เหมือนทูตของขบวนการเซอร์เรียลลิสม์ เขาเดินทางไปบรรยายในที่ต่าง ๆ ต่อมาในปี 1943 เขาได้รับเอารูปแบบใหม่เข้ามาใช้ในการทำงานและได้เขียนรูปแบบอิมเพรสชันนิสต์ขึ้นหลายรูป โดยอาศัยยอกัสต์ เรอนัวส์

มากรีตต์ ได้กระทำการท้าทายความคิดดั้งเดิมของเขามีสต่อความเป็นจริง ผลงานของเขาเป็นการนำเอาสิ่งที่พบเห็นทั่ว ๆ ไป มาจัดวางเข้าด้วยกัน ทำให้มีเนื้อที่ไม่ธรรมดาหรือทำให้เกิดความหมายใหม่ในสิ่งสามัญ เขามักใช้กรอบหน้าต่างเป็นตัวบังซึ่งถึงมายาภาพในความรู้สึกของเรา เนื่องจากโดยทั่วไปแล้ว ภาพเขียนเองก็ถูกใช้เป็นหน้าต่างไปสู่อีกโลกหนึ่ง กล่าวคือ เมื่อเรามองดูรูปภาพก็เหมือนกับว่าเราสามารถมองผ่านพื้นผิวที่ราบเรียบของผืนผ้าใบออกไปยังความจริงสามมิติ แนวคิดการวาดภาพชายผู้มองเข้าไปในกระจก แล้วมองเห็นด้านหลังของตัวเอง เป็นการเล่นกับความคาดหวังปกติของเรา ที่ว่าเมื่อมองเข้าไปในกระจกก็จะพบภาพใบหน้าสะท้อนกลับมา ภาพชายที่ว่าเป็น Edward James เป็นนักสะสมงานเซอร์เรียลลิสม์ที่สะสมงานประเภทนี้ไว้มากที่สุดในโลกในยุคนั้น และเป็นเพื่อนของ มากรีตต์

มากรีตต์ สามารถสร้างสรรค์งานให้มีความรู้สึกถึงความไร้สาระที่เหนือจริงด้วยการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของวัตถุที่เป็นองค์ประกอบในภาพวัตถุสามัญกลายเป็นวัตถุที่ดูเหมือนมีมนต์ลึกลับในตัวเองเมื่อปรากฏอยู่ในผลงานของเขา อย่างเช่นภาพ Personal Value ส่วนในภาพ Golconde นั้น มากรีตต์ ได้วาดภาพตัวเองซ้ำ ๆ กันอย่างไม่รู้จบ โดยมีขนาดสัดส่วนต่างกัน ภาพชายสวมเสื้อคลุมกับหมวกโบวเลอร์จึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของชายคนไหน ๆ ก็ได้ ไม่แน่ว่าภาพนี้อาจจะเป็นการสะท้อนให้เห็นชีวิตในเมืองใหญ่ที่ไม่มีใครใส่ใจว่าใครเป็นใครก็ได้ มากรีตต์ ยังได้ท้าทายสามัญสำนึกเกี่ยวกับกาลเวลา และเศษของเรอีกด้วย ในภาพ Carte Blanch เขาได้จัดวางพื้นที่ว่างที่ทำให้เราเห็นภาพดวงดาวว่ามีภาพหญิงสาวนั่งอยู่บนหลังม้า โดยปรากฏร่างอยู่ด้านหน้าของภาพแต่ขณะเดียวกันก็ถูกดันไม้บังไว้ (และในความเป็นจริงกลับถูกบังไว้ด้วยพื้นที่ว่างระหว่างต้นไม้) ส่วนภาพ Empire of the lights ผู้ชมอาจจะต้องใช้เวลาสักพักหนึ่งก่อนที่จะถูกคิดขึ้นได้ว่าห้องฟ้ายามกลางวันปรากฏในภาพนั้น ไม่สอดคล้องกับการจัดแสงที่บ่งบอกถึงยามค่ำคืนที่ปรากฏในภาพด้านล่าง ความสามารถในการสร้างสรรค์แพรวพราวนี้เองที่ทำให้ มากรีตต์ ได้ชื่อว่า เป็น

ศิลปินที่เป็นที่ชื่นชอบมาทุกยุคทุกสมัย (กนกพรรณ เกาทอง, 2545, น.33) สดชื่น ชัยประสาธน์ ได้กล่าวไว้ว่า

มากรีตต์เป็นศิลปินชาวฝรั่งเศสนับว่าเป็นศิลปินในกลุ่ม เซอร์เรียลลิสม์ ที่จุดเด่นการแสดงผลงานที่เป็นเฉพาะตัว รูปแบบวัตถุที่แสดงออกในภาพจิตรกรรมของมากรีตต์ มีนัยพิเศษ ที่ไม่ตรงกับความหมายสากลทั่วไป ถึงแม้รูปแบบที่นำเสนอจะเป็นรูปแบบที่มากข้อเท็จจริงก็ตาม นับได้ว่า มากรีตต์ มีกลวิธีในการนำเสนอในเรื่องของความจริงกับเรื่องของความลวง มากรีตต์ ต้องการเสียดสีสังคม รูปแบบและเหตุผลเป็นความเป็นจริงทางจิตใต้สำนึกของศิลปิน จะเป็นจุดหมายหลักในการสร้างสรรค์ การกระตุ้นผู้ดูให้ถูกคิดและหันมามองความเป็นจริงด้วยสายตาแบบใหม่ เขาต้องการเสนอคุณค่าที่แท้จริงของวัตถุซึ่งแฝงอยู่ภายใต้สิ่งที่เรามองเห็นจากงานทัศนศิลป์ เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์อันเร้นลับที่วัตถุมีต่อกัน และต่อจิตใต้สำนึก หรือ แรงปรารถนาส่วนตัวของศิลปินด้วย ในผลงานชื่อ “La Duree Poignardee” (เวลาทะลุ 1939) มากรีตต์ เสนอภาพห้วงจักรโผล่ออกมาจากเตาผิงในห้องรับประทานอาหาร ซึ่งเป็นการสร้างภาพใหม่ ที่ทำความเข้าใจให้แก่ผู้ชมเป็นอันมาก การนำวัตถุที่มีคนรู้มาไว้ในที่ใหม่ เป็นบริบทใหม่ใกล้กับวัตถุอีกอย่างหนึ่ง แต่ต่างชนิดกัน มีผลให้เกิดความเป็นจริงในความเป็นจริง หรือความไม่สมจริงในความเป็นจริง หากจะตีความสัญลักษณ์ตามแบบทฤษฎีของฟรอยด์ ทั้งห้วงจักรและเตาผิงก็มีนัยประหวัดไปในทางเพศด้วย ชื่อภาพมีความหมายเป็นกวีนิพนธ์และเชื่อมโยงกับเวลาที่ตั้งอยู่บนเตาผิง ซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลจากภาพของ กิริโก ชื่อ Lenigme Du Temp (ปริศนาแห่งกาลเวลา 1910) (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2537, น.106)

ภาพที่ 3 Rene Magritte , *Intermission* , 114 x 161 cm., 1927.

(ที่มา: สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.81)

การสร้างสรรค้ของ เรเน่ มากิริตต์ (Rene Magritte) โลกต้องใช้เวลาถึง 25 ปี ค้นพบว่า ผลงานของเขามีทั้งความเป็นปรัชญา และกวีที่สอดคล้องอย่างยิ่งกับสภาพสังคมและแนวโน้มทาง ปัญญาสังคมในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 “ผลงานของเขาได้เรียกร้องให้เราปล่อยวางความ คาดหวังปกติที่มีต่องานศิลปะเสียชั่วคราว มากิริตต์ ไม่เคยตอบสนองต่อความเรียกร้องและความ คาดหวังของเรา แต่เขาทดแทนด้วยการเสนอสิ่งอื่นให้เรา Paul Nougé สหายของ มากิริตต์ อธิบายถึง ปัญหาที่ดีที่สุดที่เขาได้กล่าวไว้ในปี 1944 ยังคงใช้ได้ดี เขากล่าวว่า “เราตั้งคำถามกับรูปภาพ ก่อนที่จะสดับฟังมัน เราตั้งคำถามแบบเดาสุ่ม และเราก็ตระหนักเมื่อไม่ได้คำตอบดังที่คาดหวังว่าจะ ไปได้ มากิริตต์ รวมเอากระบวนการทางจิตเอาไว้ในผลงานของเขาอยู่แล้ว ซึ่งบางคนใครที่จะเรียก กระบวนการนี้ว่า “การคิดเป็นภาพ” (Visual Thinking) และคำว่า “การคิดเป็นภาพ” ก็ยังไม่มี ความหมายสมบูรณ์พอ และมีความเข้าใจผิดพลาดเข้ามาเกี่ยวข้อง การสร้างสรรค์ผลงานของ มากิริตต์ มีความพิเศษในแง่การนำเสนอความฟุ้งฝันและความจริงที่เหนือจริง ผลงานของเขาเป็นนำเอา สิ่งที่พบเห็นทั่ว ๆ ไปมาจัดวางเข้าด้วยกัน ทำให้มีเนื้อที่ไม่ธรรมดาหรือทำให้เกิดความหมายใหม่ใน สิ่งสามัญ เขามักใช้กรอบหน้าต่างเป็นตัวบังซึ่งถึงมายาภาพในความรู้สึกของเราเนื่องจากโดยทั่วไป แล้ว ภาพเขียนเองก็ถูกใช้เป็นหน้าต่างไปสู่อีก โลกหนึ่ง มากิริตต์ สามารถสร้างสรรค์งานให้มี ความรู้สึกถึงความไร้สาระที่เหนือจริงด้วยการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของวัตถุที่เป็นองค์ประกอบใน ภาพสามัญกลายเป็นวัตถุที่ดูเหมือนมีมนต์ลึกลับในตัวเองเมื่อปรากฏอยู่ในผลงานของเขา

มากิริตต์ ว่า “Cerebral” ก็เกิดขึ้นหลายต่อหลายครั้ง แม้ว่าผลงานจะเต็มไปด้วยการสัมพันธ์ ระหว่างวรรณกรรมและปรัชญา ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เราเข้าใจความหมายที่แท้จริงของผลงานมากขึ้น ความเงิบเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องใช้ในการอ่านและการสะท้อนภาพ รวมทั้งการฟังด้วย เราสามารถใช้ ความเงิบในการรอคอยเพื่อใช้ภาพต่าง ๆ กระจ่างชัดขึ้น ในผลงานของมากิริตต์ คือสิ่งที่มาจากการเผยให้เห็นถึงความเร้นลับของโลกแห่งผัสสะ สำหรับ มากิริตต์ โลกคือแหล่งที่มาของการ เปิดเผยอย่างกระจ่างแจ้งที่มีข้อมูลมากเกินพอเขาจึงไม่จำเป็นต้องนำสิ่งที่ปรากฏจากในความฝัน มาสร้างเป็นผลงาน สิ่งหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในงานของเขาคือ ภาวะก่อนและ ระหว่างการตื่นจากหลับ ในการศึกษาผลงานของ มากิริตต์ สิ่งหนึ่งที่ต้องเข้าใจคือ ต้องหลีกเลี่ยง ความพยายามที่จะไขปริศนา ทั้งนี้ศิลปินได้ทิ้งเงื่อนงำและกระตังคำว่า วรรณกรรม ก็เป็นการให้ ความหมายที่คลาดเคลื่อนในกรณีของ มากิริตต์ (กนกพรธม เถาทอง, 2545, น.38)

ประวัติและการสร้างสรรค์งานของซาลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali) ปี ค.ศ.1935-1952

ซัลวาดอร์ ดาลี มีชื่อเต็มว่า Salvador Felipe Dali เกิดเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม ปี ค.ศ.1904 เมืองฟีเกราส (Figueiras) ประเทศสเปน เป็นบุตรของ Salvador Y Cusi และ Felipe Domenech Dali ก่อนที่จะได้ชื่อว่าเป็นจิตรกรคนสำคัญของกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ดาลีเป็นทั้งจิตรกรและประติมากรอีก

ทั้งยังเขียนหนังสือไว้อีกหลายเล่ม นอกจากนี้เขายังเคยจัดแสดงศิลปะแบบ Performance ออกแบบฉากละครเวที อุปรากร และทำภาพยนตร์อีกด้วย ดาลีเกิดในครอบครัวชั้นกลาง และเข้ารับการศึกษาศิลปะที่ Academy of Arts ในกรุงแมดริด ที่นี้เองเขาได้เรียนรู้วิธีการวาดภาพตามแบบแผนและสามารถทำได้ดีเยี่ยม เขาถูกไล่ออกจากสถาบันในปี 1932 เนื่องจากทำผิดระเบียบ เขาได้คบค้ากับ Lorca และ Bunuel เขาศึกษางานเขียนของฟรอยด์อย่างกระตือรือร้น และได้จัดนิทรรศการเดี่ยวขึ้นเป็นครั้งแรกที่กรุงบาเซโลนาในปี 1925 ในนิทรรศการเขาได้นำภาพทิวทัศน์ทางทะเลออกแสดงหลายชิ้นด้วยกัน ดาลีได้พบกับเบรอตงที่ปารีส และได้เข้าร่วมกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ในปี 1929 โดยได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากสมาชิกที่ร่วมขบวนการ บุคลิกภาพที่มีชีวิตชีวาของดาลี ได้ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดที่กลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ทุกคนต้องเผชิญเนื่องจากสภาวะทางการเมืองที่ยุ่งยาก

ดาลี เป็นสมาชิกกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ที่โดดเด่นที่สุดคนหนึ่ง ตลอดชีวิตดาลีได้สร้างสรรค์ผลงานไว้เป็นจำนวนมาก ได้เข้าเป็นสมาชิกของ Real Academia De San Fernando ในปี 1921 เขาอาศัยอยู่กับ Residencia De Estudiantes สถานที่ที่เขาได้พบกับ Lorca, Bunuel, และสมาชิก Generation of '27 คนอื่นๆ กล่าวกันว่า ความสัมพันธ์ของเขากับสมาชิก Spanish Golden Age มีความสำคัญเป็นพิเศษต่ออาชีพของดาลี เขามีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนที่เหนียวแน่นกับ Lorca และ Bunuel ได้แนะนำเขาให้รู้จักกับกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ในปารีส นับตั้งแต่ปี 1922 เป็นต้นมา และชื่อเสียงของเขายิ่งโด่งดังมากขึ้นหลังจากที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในสหรัฐอเมริกา

บ่อยครั้งที่ดาลีสร้างสรรค์ผลงานขึ้น โดยอ้างอิงจากผลงานที่ศิลปินอื่น ๆ เคยทำกันมาแล้ว ในยุคก่อนหน้า อย่างเช่นภาพ Temptation of St. Anthony ซึ่งเป็นเรื่องที่เคยมีศิลปินในยุคเรอเนซองส์หลายคนเคยนำมาสร้างสรรค์ในรูปแบบของแต่ละคนมาก่อนแล้ว (ยกตัวอย่างเช่น Matthais Grunewald เป็นต้น) ในขั้นที่สร้างสรรค์โดยดาลีนั้นเป็นภาพนักบุญแอนโทนีเดินข้ามทะเลทราย โดยต้องเผชิญหน้ากับบ่อสุรกายที่มีร่างเป็นม้าและโขลงช้างที่มีขาเป็นไม้ต่อขา ในภาพนี้ยังมีลักษณะที่บ่งบอกนัยทางเพศอีกด้วย ดาลีได้สร้างสรรค์ผลงานมากมายตลอดในช่วงชีวิตของเขาที่เป็นทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ เขายังได้สร้างภาพยนตร์แนวเหนือจริง หนังสือภาพประกอบ ออกแบบเครื่องประดับอัญมณี ฉากละครและเครื่องแต่งกายตัวละครนอกจากนี้ พฤติกรรมส่วนตัวที่พิลึกพิลั่นยังส่งเสริมให้เขายังมีชื่อเสียงขึ้นไปอีกด้วย ก็พอจะทราบว่าเขาเป็นยิ่งกว่าคนเพี้ยน ดาลีถูกเบรอตงผู้นำขบวนการเหนือจริงกว่าบาตรเนื่องจาก เบรอตงมีความเห็นว่า ลีมีแนวคิดและพฤติกรรมเชิงพานิชย์เพิ่มมากขึ้นทุกสิ่งที่เขาทำล้วนมีเป้าหมายเพื่อดึงดูดความสนใจของสาธารณชนดาลีให้ความสำคัญต่อตนเองเหนือสิ่งอื่นใด เขาถึงกับตั้งชื่ออดีตชีวิตประวัติว่า “Day of a Genius” หรือบันทึกอัจฉริยภาพบุคคล นอกเหนือจากการอวดอ้างตนเองอย่างปราศจากความละอาย เราต้องยอมรับความสามารถทางศิลปะของดาลีว่าอยู่ในระดับปรมาจารย์ โดยเฉพาะเมื่อ

พิจารณาจากรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในผลงานของเขา คาโลยังได้รับการยกย่องว่าเป็นจิตรกรสมัยใหม่ที่ยิ่งใหญ่อีกด้วย

ใน 2 – 3 ปีหลังจากเข้าร่วมขบวนการเหนือจริง คาโลได้อุทิศตนเองให้กับการพัฒนาวิธีการสร้างสรรค์งาน เป็นวิธีการที่เขาเรียกว่า *paranoiac-critical* วิธีการที่ว่านี้เขาสามารถแสดงออกซึ่งกรอบจำและความเพ้อฝันที่ตัวเองได้เผชิญด้วยการชุกช่อนรูปทรงหนึ่งไว้อีกรูปทรงที่เขียนขึ้นก่อนหน้า ในช่วงนี้เองเขาได้สร้างสรรค์งานชิ้นสำคัญ ๆ เช่น *The Lugubrious Game* (1929), *The Persistence of Memory* (1931), *Surrealist Objects* (1932), *Gauges of Instantaneous Memory* (1932) สิ่งที่ปรากฏในผลงานเหล่านี้คือการสร้างจักรวาลที่พิเศษสุดขึ้นมาและจักรวาลนี้ยังปรากฏอยู่ในงานชิ้นต่อ ๆ มาของเขาที่เขียนในช่วงนี้ รวมทั้งผลงานประเภทอื่น ๆ เช่น บทกวี และบทภาพยนตร์ เรื่อง *L'Age d'Or* เป็นต้น อย่างไรก็ตามในระยะเวลาต่อมาไม่นานก็เป็นที่แน่ชัดว่ามีความขัดแย้งอยู่ในท่าทีของคาโล เป็นความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เขาเรียกว่า *critical paranoi* ซึ่งอุทิศตนเองให้กับการตีความตามระบบกับธาตุของวิธีการแบบ *Automatism* ที่เป็นพื้นฐานของวิธีการทำงานของเขา ไม่นานนักเบรอตงก็เริ่มคลั่งใจในตัวสุรกายที่เป็นองค์ประกอบในงานของคาโล เขาเห็นว่าตัวประหลาดเหล่านี้กลายเป็นสิ่งที่มีความหมายจำกัด นอกจากนี้ทัศนคติทางการเมืองของคาโล อาทิ การนิยมนยกย่องฮิตเลอร์ยังเป็นสิ่งที่หลักการของกระบวนการเซอร์เรียลลิสม์อย่างรุนแรง ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของเขากับขบวนการเริ่มไม่ค่อยราบรื่น ในช่วงหลังปี 1934 ความแตกแยกมาถึงหลังจากคาโลประกาศหนุนฝรั่งโกในปี 1939 กระนั้นเขายังกล่าวอ้างว่ารับการสนับสนุนจากฟรอยด์ ขณะที่ฟรอยด์กล่าวว่า คาโลเป็นเพียงกรณีที่น่าสนใจในขบวนการเคลื่อนไหวขบวนการหนึ่ง แต่เขายืนยันว่าไม่เข้าใจว่าคาโลมีเป้าหมายอย่างไร แต่ในสายตาคอนทั่วไป คาโลคือจิตรกรเซอร์เรียลลิสม์ที่เยี่ยมที่สุด ในปี 1936 ได้หันมาเขียนภาพแบบคลาสสิกโดยเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาตามอำเภอใจ บางครั้งเขียนภาพแบบอิตาลีแล้วเปลี่ยนไปเป็นแบบสเปน บางครั้งก็เขียนแบบปอมปิเออร์ เขายักหลักอยู่ในสหรัฐอเมริการะหว่างปี 1939 – 1948 และเมื่อกลับไปสเปน เขาก็หมั่นทำตัวให้ปรากฏในข่าวซุบซิบอยู่เสมอ

ความเคลื่อนไหวของเขาอยู่ในความสนใจตลอดเวลา รวมทั้งพฤติกรรมอันพิลึกพิลั่นและพิธีแต่งงานของเขากับกาลา (อดีตรกรยาคนแรกของ Eluard) ที่มีขึ้นในปี 1958 คาโลพบกาลาครั้งแรกในปี 1929 กาลาเป็นสตรีคนเดียวในชีวิตของเขาและเป็นแรงบันดาลใจที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของเขาเป็นอย่างมาก คาโลจะทำในสิ่งที่แปลกประหลาดขนาดไหนก็ไม่เคยมีใครประหลาดใจ ผลงานของเขาในช่วงนี้มีเทคนิควิธีการที่แพรวพราว แต่ในด้านแนวความคิดแล้วถือว่าไม่มีอะไรใหม่ ในปี 1965 เขาหันไปทำงานประติมากรรม และใช้วิธีหีบเอางานที่เคยทำเป็นงานจิตรกรรมขึ้นมาทำใหม่ เช่นรูปวินัสที่มีลิ้นชกอยู่ตามตัว ช้างที่มีขายาวแก้งก้าง นาฬิกาที่อ่อนเหลว ฯลฯ งานประติมากรรมเหล่านี้ทำด้วยบรอนซ์ และทำด้วยแก้วเจียรระโน สำหรับงานภาพที่ทำขึ้นในช่วงหลัง

สงครามมีเพียงเป้าหมายเพื่อการขายโดยตรง และส่งผลเสียต่อการค้างานศิลปะในช่วงทศวรรษ 1960 แม้จะเป็นความเสื่อมเสีย แต่ก็ก็เป็นความเสื่อมเสียที่ทำให้ดาลีกลายเป็นตำนานมากขึ้นไปอีก

ดาลีเคยทำงานตามแนวทางของศิลปินลัทธิสำคัญ ๆ เช่น คิวบิสม์ ฟิวเจอร์ริสม์ และพวกเมตาฟิสิกส์ ค.ศ.1929 ดาลีได้ร่วมกลุ่มกับพวกเซอร์เรียลลิสม์และกลายเป็นจิตรกรคนสำคัญของกลุ่มนี้ ดาลีใช้เทคนิคที่เรียกว่า ทฤษฎีอันจับปล้นของความเข้าใจอันไร้เหตุผล (Paranoiac - Critical Activity) ผลงานเซอร์เรียลลิสม์ของดาลีมีหลายนัย เช่น ภาพ Maewes หรือ ภาพที่ ณ.น.ปากน้ำ เรียกว่า พอทเรทแบบเซอร์เรียลลิสม์นั้นเป็นภาพที่แสดงกลวิธีลวงตา (Frompe - Loeil) ด้วย ลักษณะ 2 นัย คือ จะมองเป็นหน้าคาราสาวชาวอเมริกันที่ชื่อ เมเวสท์ก็ได้ หรือจะมองเป็นห้องชุด ก็ได้ ปาก จะมองเป็นโซฟาที่ได้ หรือจะมองเป็นชายหญิงนอนประกบกันก็ได้ ลักษณะ 2 นัย หรือหลายนัยนี้เป็นลักษณะเด่นในผลงานเซอร์เรียลลิสม์ ทั้งในผลงานของอิตาลี มากิริต์ ตองกี มักซ์ เอ็นสต์ มาร์ค และชา-กาล ฯลฯ ดาลี และมากิริต์ ต่างได้รับอิทธิพล รูปแบบ Realistic เพื่อบรรจุ Unreal - Scene ของพวกเขา แต่พวกเขามุ่งหา Tradition ที่ต่างกันในรูปแบบแนวคิดเฉพาะบุคคลที่ได้อิทธิพลมาจาก อคาเดมีแนวคลาสสิกของยุโรปเหนือ และได้อันเป็นแนวทางจาก Vermeer Vlazquez Dechirico (Dawn Ades Dali And Surrealism) (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.21)

วิธีการเชิงจิตตภาพ - วิพากษ์ของเขาสามารถแก้จุดอ่อนนี้ได้ เพราะสามารถทำให้ศิลปินมีความสัมพันธ์กับโลกภายนอกมากขึ้น และสามารถทำให้แสดงออกซึ่งความสับสนภายในเป็นระบบมากขึ้น เขาเสนอว่า ศิลปินควรทำหรือคิดเสมือนหนึ่งกำลังป่วยทางจิตจนสามารถเห็นความเป็นจริงหรือวัตถุได้เป็น 2 แบบหรือ 2 นัย แล้วนำเสนอภาพลวงตาเหล่านั้นให้เป็นภาพที่ติดตาตรึงใจ ด้วยเทคนิควิธีการทางจิตรกรรมที่ตบตา พรางตา (Trompel Deil) ให้ดีที่สุด ด้วยเหตุนี้เอง ดาลีจึงให้คำนิยามภาพจิตรกรรมของเขาว่า “ภาพจิตรกรรมคือผลงานจากการถ่ายภาพ ความไร้เหตุผลที่เป็นรูปธรรม และภาพโลกที่สร้างขึ้นมาจากจินตนาการของศิลปินให้เป็นรูปทรง สีสันด้วยมือ (สดชื่น ชัยประสาธน์, 2537, น.102)

ภาพที่ 4 Salvador Dalí , The Persistence of Memory ,22 x 33 cm, 1931

ที่มา: สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.66

การสร้างสรรค์ของ ซาลวาดอร์ ดาลี จิตรกรชาวสเปน เกิดที่เมืองฟีเกราส (Figueras) ก่อนที่จะชื่อว่าเป็นจิตรกรคนสำคัญของกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ เขาเคยทำงานตามแนวทางของพวกศิลปะสากลสำคัญ ๆ มาแล้ว เช่น คิวบิสม์ ฟิวเจอร์ริสม์ และพวกเมตาฟิสิกส์ ครั้น ค.ศ.1929 จึงร่วมกลุ่มกับพวกเซอร์เรียลลิสม์ และกลายเป็นจิตรกรคนสำคัญของกลุ่มนี้ ดาลีใช้เทคนิคซึ่งเขาเรียกว่า “ทฤษฎีอันฉับพลันของความเข้าใจอันไร้เหตุผล” (Paranoiac – Critical Activity) มีพื้นฐานอยู่บนการตีความหมายในการวิจารณ์ที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ของจิตอันแปรปรวน เขาพยายามที่จะสร้างระบบการใช้พลังของความคิดฝันตามใจชอบและประสบการณ์ส่วนตัวของศิลปิน ผสมเข้ากับการเน้นเป็นพิเศษในเรื่องของรูปทรงที่มีทรวดทรงประหลาดหลาย ๆ อย่าง เทคนิควิธีการวาดของดาลียังคงเป็นการใช้ตามแบบอย่างของพวกโบราณหรือแบบปกติทั่วไปนอกจากการวาดรูปแล้ว ดาลียังคงสร้างเครื่องปั้นดินเผา ประติมากรรม และภาพยนตร์ด้วย “ในระหว่างปี ค.ศ.1928 – 1929 เขาหันกลับไปวาดภาพแบบโบราณ (Classic style) ค.ศ.1940 เขาเดินทางไปยังสหรัฐอเมริกา และก่อความเกรี้ยวกราดด้วยวิธีการโฆษณาตัวเองอย่างประหลาดแก่วงการทั่วไปในอเมริกา” (คำจรสุนพงษ์ศรี, 2523, น.8)

ผลงานของเขาชื่อ The Persistence of Memory เพียงชิ้นเดียวที่อาจอธิบายความเป็นเซอร์เรียลลิสม์ได้อย่างชัดเจน บ่อยครั้งที่ดาลีสร้างสรรค์ผลงานขึ้น โดยอ้างอิงจากผลงานที่ศิลปินคนอื่น ๆ เคยทำกันมาแล้วในยุคก่อนหน้า อย่างเช่นภาพ Temptation of St. Anthony ซึ่งเป็นเรื่องที่เคยมีศิลปินในยุคเรอเนซองส์หลายคนเคยนำมาสร้างสรรค์ในรูปแบบของแต่ละคนมาก่อนแล้ว ยกตัวอย่าง เช่น Matthais Grunewald เป็นต้น

โดยสรุปศิลปะลัทธิเหนือจริง เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางศิลปะที่มีได้เป็นเพียงด้านทัศนศิลป์เท่านั้นแต่ยังรวมถึงวรรณกรรมอีกด้วย โดยมีการแสดงออกที่หลากหลายแนวทาง เช่น การใช้ภาพรูปทรงจากธรรมชาติมาเป็นตัวสื่อในการแสดงออก การสร้างสรรค์รูปทรงจากจิตใต้สำนึก การสร้างสรรค์ชีวะรูป การตัดแปลง ตัดทอน เชื่อมโยง ประสาน เป็นต้น เนื้อหาสาระที่แสดงออกเป็น เรื่องของฝันร้าย อารมณ์เก็บกด เรื่องเร้นลับทำทนาย มีบรรยากาศเพื่อฝัน เหมือนแดนสนธยา ซึ่งศิลปินก็แสวงหาแนวทาง ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

รูปผู้หญิงในงานศิลปะ

หากจะสำรวจกันถึงภาพร่างกายเปลือยเปล่าของผู้หญิง ที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ศิลป์ภาพแรก ๆ ที่ยังคงเหลือรอดอยู่บนโลกของเราไปนี้ เราจะพบผลงานประติมากรรมร่างกายเปลือยเปล่าของผู้หญิงที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ภาพของ วินัสแห่งวิลเลนดอร์ฟ (Venus of Willendorf) ซึ่งถือว่าเป็นผลงานศิลปะที่รู้จักกันดีในหมู่ของนักประวัติศาสตร์ศิลป์และนักโบราณคดี

ภาพที่ 5 วินัส แห่งวิลเลนดรอฟ พบในออสเตรีย เมื่อ พ.ศ.1908

ที่มา: คม-ชัด-ลึก, 2556, ออนไลน์

ผลงานดังกล่าว มีลักษณะเป็นภาพของหญิงเปลือยที่กำลังตั้งครรภ์ ขนาดของเต้านมมีขนาดใหญ่ ส่วนหน้าตามีลักษณะตะปุ่มตะป่ำ บรรดานักโบราณคดีและนักประวัติศาสตร์ศิลป์ สันนิษฐานว่า หน้าตาไม่ใช่สิ่งสำคัญของผลงานศิลปกรรมชิ้นนี้ ทั้งนี้เพราะงานประติมากรรมชิ้นดังกล่าวต้องการเน้นให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ อันเป็นความเชื่อของคนในยุคโบราณ

ร่างกายอันเปลือยเปล่าของผู้หญิงในยุคต่อมาที่มีชื่อเสียง ก็คือภาพ วินัส เช่นกัน ซึ่งทำขึ้นมาในสมัยโรมัน เป็นภาพที่เปิดเผยให้เห็นร่างกายส่วนบนที่เปลือยเปล่า ท่อนล่างมีผ้าคลุมอยู่ ซึ่งกำลังจะหลุดล่วง ภาพนี้ นำมาจากปกรณัม โบราณที่พูดถึงเทพธิดาแห่งความรัก ที่สอดคล้องกับเทพธิดา Aphrodite ของกรีก

มาถึงยุคกลาง(The Middle Age) ในยุโรป ซึ่งคริสต์ศาสนาเรืองอำนาจ ภาพเปลือยได้หายไปจากความเชื่อทางศาสนาดังกล่าว ผู้หญิงที่ปรากฏในงานภาพเขียนต่างๆ ของยุคนี้ สวมใส่เสื้อผ้าอย่างค่อนข้างมิดชิด จนกระทั่งมาถึงยุคสมัยเรอเนสซองส์ ราวคริสต์ศตวรรษที่ 15 ที่บรรดาศิลปินทั้งหลายได้กลับไปศึกษางานศิลปกรรมของกรีกโบราณ

ผลงานจิตรกรรมชื่อ “กำเนิดวินัส” (The birth of Venus) ของ Sandro Botticelli เป็นผลงานเทคนิคจิตรกรรม ซึ่งได้กลับมาเขียนภาพเปลือยของวินัสอีกครั้งหนึ่ง ภาพดังกล่าวเป็นภาพเปลือยของผู้หญิงทั้งเรือนร่าง แต่ด้วยข้อจำกัดทางศาสนาคริสต์ ที่ยังคงมีอิทธิพลอยู่ในเวลานั้น ศิลปินจึงใช้เล่ห์เหลี่ยมทางศิลปะด้วยการเขียนภาพวายุเทพ กำลังเป่าลมไปที่เรือนร่างของวินัสจนผ้าผ่อนหลุดลุ่ย

เมื่อหันกลับมามองในวัฒนธรรมตะวันออก โดยเฉพาะในงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและศาสนาของอินเดียโบราณ เราจะพบภาพ"กามสูตร"ของศาสนาฮินดูอันมีชื่อเสียง ซึ่ง

เป็นภาพของหญิงชายในภาพของการร่วมเพศในท่าที่และรูปแบบต่างๆ อันเป็นการสะท้อนถึงวิถีชีวิตและหลักธรรมทางศาสนา ในส่วนของพระพุทธศาสนาก็เช่นเดียวกัน ภาพเปลือยของเทพธิดาพญามารที่กำลังร่ายรำต่อหน้าพระพักตร์ของลัทธิตถะ ถือเป็นภาพที่มีชื่อเสียงก่อนที่พระองค์จะทรงตรัสรู้ และพ้นจากโลกีย์ภูมิไปสู่โลกุตระภูมิเป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ในผลงานจิตรกรรมฝาผนังของท้องถิ่นล้านนา และของภาคกลางของประเทศไทย ภาพเปลือยท่อนบนระหว่างหญิงชายคูมิใช่ของแปลก และมีมากพอๆกัน ส่วนภาพของผ้าโจงกระเบนหลุดลุ่ยมองเห็นอวัยวะเพศ หรือภาพประเจิดประเจ้อทั้งหญิงชาย ดูเหมือนว่าจะพบเห็นกันอยู่เสมอตามจิตรกรรมฝาผนังของวัดต่างๆโดยทั่วไป ที่ช่างไทยสมัยโบราณแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตตามปกติของผู้คนธรรมดาที่ยังไม่มีความสำรวมพอซึ่งเป็นภาพสะท้อนของผู้ที่ยังห่างไกลจากพระพุทธศาสนา

นอกจากนี้ ภาพตัวพระตัวนาง ซึ่งปกคิแล้วเป็นภาพของชนชั้นสูงในจิตรกรรมฝาผนังไทย จะสวมใส่เครื่องทรงครบชุดมิดชิด ก็ปรากฏว่าบางภาพ ถูกเขียนให้ตัวนางจำนวนหนึ่งที่สวมมงกุฎเปลือยกายท่อนบนลงเล่นน้ำ เช่นดังที่เคยปรากฏบนจิตรกรรมฝาผนังที่วัดทองนพคุณ ภาพดังกล่าวหากวิเคราะห์ห้คู่กันไปกับงานวิชาการด้านสังคม-วัฒนธรรมต่างๆแล้ว ก็เป็นการสะท้อนถึงวิถีชีวิตไทยที่มีความเป็นอยู่คล้ายๆกันระหว่างเจ้านายกับไพร่สามัญชน ซึ่งมีได้วิถีชีวิตที่แตกต่างจากกันมากมายนัก

หันกลับมามองภาพเปลือยในปัจจุบันของสังคมไทย เราจะพบว่าภาพร่างกายเปลือยที่พบเห็นกันอยู่ ถูกเขียนขึ้นมาในลักษณะที่เป็นทั้งรูปธรรมแบบเหมือนจริงและนามธรรมที่คลี่คลายและบิดเบือนไปจากความเป็นจริง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นภาพของผู้หญิงเปลือย หากเป็นภาพของผู้ชายเปลือย (โดยเฉพาะท่อนบน) ส่วนมากมักจะเป็นผลงานของศิลปะของกลุ่มศิลปะเพื่อชีวิต ที่สะท้อนถึงชีวิตความเป็นอยู่อันทุกข์ลำเค็ญของชนชั้นล่าง ทั้งชาวนาและชนกรรมาชีพ หากจะมีภาพของผู้หญิงเปลือยก็เป็นภาพของหญิงโสเภณี และหญิงชาวบ้านที่ถูกทำร้ายด้วยการใช้กำลังและอำนาจที่รุนแรงต่างๆ อันเป็นการสะท้อนเนื้อหาของภาพเปลือยในอีกลักษณะหนึ่ง

ภาพเปลือยส่วนใหญ่ในสังคมไทย นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีภาพเปลือยที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับร่างกายของผู้หญิง ซึ่งปรากฏให้เห็นทั้งบนภาพปฏิทิน โปสเตอร์ และแผ่นปิดโฆษณาภาพยนตร์ ทั้งเปลือยเฉพาะร่างกายท่อนบนและทั้งท่อนบนและท่อนล่าง เพื่อใช้เป็นวัตถุของการบริโภคด้วยการจ้องมองของผู้ชายที่ส่อไปในเรื่องทางเพศ

ภาพเหล่านี้ปกคิแล้ว ได้แพร่กระจายไปสู่ผู้ที่มีค่านิยมไม่แตกต่างกันนักระหว่างชนชั้นล่างชนชั้นกลาง และกระทั่งถึงชนชั้นสูง เพียงแต่ว่า ชนชั้นกลางและชนชั้นสูงมักนิยมบริโภคสิ่งที่ได้การประทับตราว่าเป็นผลงานทางด้านศิลปะมากกว่าเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ภาพของผู้ชายเปลือยในสังคมไทยก็มีให้พบเห็นเช่นเดียวกัน ซึ่งก่อนหน้านี้นี้ และพบเห็นกันบ่อยๆก็คือ ภาพของนักกล้าม นักมวย ตลอดจนไปถึงภาพโฆษณา น้ำมันมวย และ น้ำมันนวดแก้เคล็ดขัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ภาพของผู้ชายเปลือยเป็นตัวแทนการโฆษณา แต่ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าเริ่มมีการบริโภคร่างกายของผู้ชายเปลือยเช่นเดียวกัน ในฐานะที่เป็นวัตถุประสงค์ของการจ้องมองและสื่อเรื่องราวทางเพศ ตามหน้านิตยสารต่างๆของผู้หญิงในสังคมไทย

หากเราจะย้อนกลับไปดูในประวัติศาสตร์ศิลปะและวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งถือเป็นโลกแห่งอารยธรรมที่ก้าวหน้ามากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ภาพผู้ชายเปลือยกลับมีอยู่น้อยชิ้นมากในท่ามกลางภาพของผู้หญิงเปลือยนับพันนับหมื่นชิ้นอย่างเทียบกันไม่ได้ และหนึ่งในนั้นของภาพผู้ชายเปลือยที่ร่างกายเปลือยเปล่าทั้งท่อนบนและท่อนล่าง ซึ่งรู้จักกันมากที่สุดก็คือภาพของ Jesus นอกจากนี้แล้วก็ยังมีอีกภาพหนึ่งซึ่ง ผู้ที่สนใจทางด้านศิลปะ โดยมากมักรู้จักกันทุกคนก็คือ ผลงานประติมากรรมที่สลักเสลาขึ้นมาจากหินอ่อนของมีเกลันเจโล ได้แก่เดวิด

เปรียบเทียบกับแหล่งที่ถูกประณามว่า ดินแดนแห่งอนารยธรรมอย่างแอฟริกา ซึ่งศูนย์กลางยุโรปเรียกขานว่าเช่นนั้นในสมัยล่าอาณานิคม ภาพหญิงและชายเปลือย มีให้พบเห็นเกือบเท่าๆกันในรูปของประติมากรรมแกะสลักที่ทำขึ้นมาจากไม้ ซึ่งกล่าวในเชิงปริมาณแล้ว ถือว่ามีความเสมอภาค และมีความสมดุลในเรื่องของสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญ สิ่งเหล่านี้เป็นสะท้อนถึงอะไรได้บ้าง และได้บอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาระหว่างความสัมพันธ์หญิงชายอย่างไร ในเชิงเปรียบเทียบกับอารยธรรมของยุโรปที่ตระหนักว่าตนเองเหนือกว่าดินแดนอันป่าเถื่อนเหล่านั้น

ทั้งหมดนี้ เป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งเกี่ยวกับปรากฏการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้นในวงการศิลปะและแวดวงประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับสถานภาพของผู้หญิงชาย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเรือนร่างของผู้หญิงในฐานะกรณีศึกษา อะไรคือความจริงที่อยู่เบื้องหลังสถานภาพดังกล่าวของผู้หญิงที่ปรากฏขึ้นมาเป็นวัตถุพยานเหล่านั้น และอะไรคือต้นตอที่ลึกลงไปกว่าความจริงดังกล่าว สิ่งเหล่านี้เป็นดัชนีที่ชี้ถึงสุขภาวะทางสังคม-การเมืองเรื่องเพศได้หรือไม่ และในประวัติศาสตร์ศิลปะจนถึงในปัจจุบัน สุขภาวะดังกล่าวมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง ทั้งในระดับของเวลาและสภาพภูมิศาสตร์อันเป็นถิ่นกำเนิดของศิลปะ

***หมายเหตุ : โดยเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมทางศิลปะของยุโรป เราแทบไม่พบภาพของร่างกายหญิงหรือชายเปลือยใดๆ ในวัฒนธรรมศิลปะของจีนและอินเดียโบราณเลย ยกเว้นภาพของการร่วมเพศของหญิงชาย เช่น สมุดขี้หมอน และภาพกามสูตร อันเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและเรื่องราวทางศาสนา (สมเกียรติ ตั้งนโม, 2547, ออนไลน์)

สรุป การสร้างสรรค์งานศิลปะรูปผู้หญิงในประวัติศาสตร์ศิลปะภาพแรกๆ คือประติมากรรมร่างกายเปลือยเปล่าของผู้หญิงที่มีร่างกายอวบอ้วนคือ วินัสแห่งวิลเลนดอร์ฟ จนมาถึงยุคสมัยของ

กรีกโรมันมีเป็นภาพที่เปิดเผยให้เห็นร่างกายส่วนบนที่เปลือยเปล่า ท่อนล่างมีผ้าคลุมอยู่ ซึ่งกำลังจะหลุดล่วง ภาพนี้มาจากปกรณัมโบราณที่พูดถึงเทพธิดาแห่งความรัก มาถึงยุคกลาง (The Middle Age) ในยุโรป ซึ่งคริสต์ศาสนาเรื่องอำนาจ ภาพเปลือยได้หายไปจากความเชื่อทางศาสนา ดังกล่าว ผู้หญิงที่ปรากฏในงานภาพเขียนต่างๆ ของยุคนี้ สวมใส่เสื้อผ้าอย่างค่อนข้างมิดชิด จนกระทั่งมาถึงยุคสมัยเรอเนสซองซ์ ซึ่งได้กลับมาเขียนภาพเปลือยของวินัสอีกครั้งหนึ่ง และในแถบเอเชียก็ปรากฏงานศิลปะผู้หญิงเปลือยกายมาตั้งแต่โบราณเช่นกัน บางครั้งจะเน้นลักษณะการร่วมสังวาส มาถึงยุคปัจจุบันมีภาพผู้หญิงเปลือยกาย ทั้งในงานศิลปะและงานโฆษณา ซึ่งปรากฏให้เห็นทั้งบนภาพปฏิทิน โปสเตอร์ และแผ่นปิด โฆษณาภาพยนตร์

ประวัติความเป็นมาของทัศนศิลป์

หากศึกษาเรื่องราวอย่างถ่องแท้ของชีวิต จะได้เห็นถึงความแตกต่างของแต่ละชีวิต ซึ่งส่วนแต่มีที่มาจากลักษณะเดียวกัน คือ การกำเนิด การดำรงอยู่ และการจากไป ทุกส่วนของร่างกายมีการเกี่ยวพันกันตามลักษณะเฉพาะ และพร้อมที่จะแยกสลาย หรือแปรเปลี่ยนได้ทุกขณะเวลา ซึ่งหมายถึงความไม่เที่ยง การถ่ายทอดเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเป็นไปของชีวิต เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะสะท้อนภาพ ความเป็นจริงของชีวิตในตัวแปรที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย

งานทัศนศิลป์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานของการสืบสวนค้นคว้า เพื่อแสวงหาความเป็นจริงตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทำให้มนุษย์ได้ข้อสรุปที่ว่า โลกและสิ่งมีชีวิตมิได้ถูกสร้างขึ้นจากน้ำมือของเทพเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์องค์ใดๆ นอกจากนั้นก็ยังเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า โลกนั้นเกิดก่อนสิ่งมีชีวิตทุกชนิดบนพื้นโลกและทุกชีวิตก็ ต่างก็มีวิวัฒนาการมาโดยตลอด โดยเฉพาะชีวิตมนุษย์ ก็มีอาจหนีกฎของการวิวัฒนาการไปได้

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางการวิวัฒนาการของบรรดาชีวิตทั้งหลายในโลกนี้นั้น โดยเฉพาะวิวัฒนาการของมนุษย์นับวันยิ่งสร้างความแตกต่าง และมองเห็นเส้นแบ่งระหว่างมนุษย์กับสัตว์ชัดเจนเด่นชัดยิ่งขึ้น นับตั้งแต่การที่มนุษย์รู้จักการแยกบทบาทระหว่างมือกับเท้า แบ่งหน้าที่ระหว่างเพศกับระหว่างบุคคล การรู้จักจัดระเบียบครอบครัวและระเบียบสังคมมนุษย์ การรู้จักใช้ไฟ การคิดค้นสร้างเครื่องมือและศาสตราอาวุธสำหรับการหาอาหาร การล่าสัตว์ การป้องกันตัวเอง การต่อสู้ระหว่างกัน ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์เพื่อแสวงหาประโยชน์ การแลกเปลี่ยน ฯลฯ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการที่มนุษย์ได้ริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานศิลปะขึ้นมาในโลก

สำหรับมนุษย์ที่เริ่มมีบทบาทในการสร้างสรรค์งานศิลปะนั้น มีหลักฐานเฉพาะที่หลงเหลือบ่งบอกว่าเกิดขึ้นตั้งแต่มนุษย์โครมันยองในสมัยหิน หรือสมัยก่อนประวัติศาสตร์ (บางตำราเรียก

ยุคชุมชนบุพกาล และบางตำราเรียก ยุคคนป่า) ซึ่งมนุษย์ในยุคนี้ยังไม่รู้จักการ จัดบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ เป็นลายลักษณ์อักษร (อำนาจ เย็นสบาย, 2535, น.6)

นอกจากนั้น การแบ่งยุคของมนุษย์ในสมัยหินก็ยังมีทฤษฎีการจำแนกแบ่งย่อยออกเป็นยุคต่างๆ อีกมากมายหลายยุค ตามเหตุผลของแต่ละทฤษฎี ซึ่งเฉพาะในกรณีนี้ จะขอกล่าวเน้นเฉพาะมนุษย์ยุคสมัยหินที่มีบทบาทต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะซึ่งเหลือปรากฏเป็นหลักฐานเด่นชัดเพียง 2 ยุค อันได้แก่ ศิลปะยุคหินเก่าประมาณ 33,000 – 10,000 ปี ก่อนคริสต์ศักราช กับศิลปะยุคหินใหม่ประมาณ 10,000 – 1,000 ก่อนคริสต์ศักราช

ศิลปะยุคหินเก่า

ผลงานศิลปะที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ตลอดจนวิถีทางการดำเนินชีวิตในยุคสมัยของตนออกมาได้อย่างประสานกลมกลืน หมายความว่า มีผลงานการสร้างศิลปะที่หลงเหลืออยู่ไม่ว่าจะเป็นผลงานภาพเขียน รูปแกะสลัก สิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม เครื่องประดับตกแต่ง ตลอดจนอาวุธ เครื่องมือเครื่องใช้ ได้กลายเป็นหลักฐานจำนวนหนึ่งท่ามกลางบรรดาหลักฐานอื่นๆ ที่สะท้อนให้มนุษย์ในยุคปัจจุบันทราบว่า มนุษย์ในสมัยนั้นยังมองปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องของพลังอำนาจเร้นลับ มองการดำเนินชีวิตที่ยังต้องพึ่งพาอาศัยพิธีกรรมต่าง ๆ เรื่องของชีวิตและความตายยังเป็นความลึกลับ ความต้องการอยู่รอดท่ามกลางข้อจำกัดต่าง ๆ ทำให้ต้องมีชีวิตแบบรวมหมู่ และชีวิตรวมหมู่ในขั้นต้นก็คือ สิทธิทางมารดา มีบทบาทสำหรับมนุษย์ในสมัยนั้น เหล่านี้คือคำตอบจำนวนหนึ่งซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้าโดยอาศัยผลงานการสร้างสรรค์ด้านศิลปะและด้านอื่น ๆ ประกอบกัน

ศิลปะยุคหินใหม่

ผลงานศิลปะในยุคหินใหม่นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงร่องรอยความต่อเนื่องทางด้านความเชื่อและวิถีทางการดำเนินชีวิตในยุคหินเก่าแล้ว ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะ ตลอดจนเครื่องประดับตกแต่ง ข้าวของเครื่องใช้และศาสตราอาวุธ ก็ยังเป็นภาพสะท้อนทางด้านความเชื่อรวมทั้งวิถีทางการดำเนินชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิมอีกด้วยได้แสดงให้เห็นถึงรอยต่อทางวิวัฒนาการควบคู่ไปกับการเกิดสิ่งใหม่อย่างมีอาจแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด

กล่าวเฉพาะสำหรับสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นคือ จากความรู้จักประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้และอาวุธอย่างง่าย จากการดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาผลผลิตอันเกิดจากธรรมชาติ จากการล่าสัตว์หาอาหารแบบวันต่อวันในยุคหินเก่า ได้ก้าวไปสู่การรู้จักปลูกพืช ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การสะสมอาหาร การประดิษฐ์ภาชนะเครื่องปั้นดินเผา การพัฒนาอาวุธและเครื่องมือในยุคหินใหม่ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับความต้องการทางด้านแรงงานเพิ่ม ทั้งจากสัตว์และจากคน ซึ่งส่งผลกระทบต่อลักษณะสังคมยุคหินใหม่ ตลอดจนส่งผลสะท้อนต่อการสร้างงานศิลปะในยุคเดียวกันอย่างมีอาจ

หลักเคียง โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยเคออาศัย้าจากธรรมชาติเป็นสถานพักพิง ได้เปลี่ยนไปสู่การสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในที่ราบ พร้อม ๆ ไปด้วยการเกิดปรากฏการณ์ใหม่ในด้านการสร้างผลงานทางสถาปัตยกรรมหินล้อมวงกลม หินโต๊ะ และหินสูง

งานทัศนศิลป์เนื้อหาชีวิตในยุคโบราณ

วิวัฒนาการของมนุษย์มีหลักฐานยืนยันว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่นิยมอยู่กันเป็นหมู่เป็นคณะตั้งแต่สมัยหินหรือยุคก่อนประวัติศาสตร์ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น จนกระทั่งในที่สุดสภาพการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่าจากกลุ่มชนเล็ก ๆ ก็พัฒนาใหญ่โตขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นเมือง เป็นรัฐ

กลุ่มชนชาวอียิปต์โบราณ ก็เช่นเดียวกันที่มีเส้นทางการวิวัฒนาการที่ไม่แตกต่างไปจากคำกล่าวข้างต้น การที่ต้องกล่าวถึงอียิปต์ก็เพราะว่าไม่เพียงแต่อียิปต์จะเป็นรัฐบุกเบิกกรุงแรก ๆ และเป็นรอยต่อจากยุคก่อนประวัติศาสตร์สู่ยุคประวัติศาสตร์เท่านั้น อียิปต์ก็ยังได้รับการยอมรับว่าเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

อำนาจ เย็นสบาย กล่าวไว้ว่า การสร้างสรรค์งานศิลปะในอียิปต์ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อ โดยเฉพาะความเชื่อเรื่องเทพเจ้าหลาย ๆ องค์ และนอกจากนั้นชาวอียิปต์ยังมีความเชื่อในเรื่องร่างกายกับวิญญาณเป็นคนละส่วนที่อาศัยร่วมกันตลอดจนความเชื่อในชีวิตหลังความตาย วิญญาณที่ผ่านการตัดสินเรื่องบาปบุญคุณโทษแล้วก็สามารถคืนกลับมาสู่ร่างเดิมได้ เหล่านี้จึงเป็นเหตุทำให้เกิดการคิดค้นวิธีการรักษาศพมิให้เน่าเปื่อยแบบมัมมี่ขึ้น(อำนาจ เย็นสบาย, 2535, น.12)

จากคำกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ยิ่งใหญ่ อย่างเช่น พีระมิดรวมทั้งวิหารเจาะเขา เป็นต้น

วิวัฒนาการของผลงานศิลปะในยุคต่อ ๆ มา เป็นผลงานที่สร้างสรรค์เพื่อศาสนา และเพื่อสนองความต้องการของชนชั้นสูง จนมาถึงศิลปะสมัยใหม่ คือต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ผลงานศิลปะก็หลีกเลี่ยงหนีออกไปจากเรื่องราวที่เกี่ยวกับศาสนา และต่อมาในช่วงกลาง ถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ก็มีศิลปะสำนึกนิยม ที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมชาติที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตของคน ส่วนใหญ่หรือสามัญชน ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนท่ามกลางสังคมและธรรมชาติ เช่นภาพคนทูปหิน ภาพ ร่อนข้าวโพดของศิลปินกุสตาฟ คูร์เบท์ ภาพคนเก็บข้าวตอก ของศิลปินฌอง ฟรังซัวส์ มีล์เลท์ ภาพ ในรถไฟชั้นที่สาม ภาพขบวนละครสัตว์ ของศิลปิน โอโนเร โดมมอร์ ซึ่งเป็นผลงานศิลปะที่ถ่ายทอดเรื่องราวสะท้อนภาพของชีวิตที่ต่อสู้ในบรรยากาศที่ลึกลับ

การสร้างสรรค้งานทัศนศิลป์เนื้อหาชีวิตร่วมสมัย

แนวความคิดในการสร้างสรรค์เป็นกระบวนการบูรณาการความรู้และประสบการณ์ เป็นผลงานการรับรู้ เข้าใจและมีปฏิกิริยาตอบสนอง เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้หลากหลายคิดหลายแง่หลายมุม คิดให้แปลกและแตกต่างไปจากเดิม เพื่อสร้างรูปแบบใหม่ ความคิดใหม่ เพื่อใช้กับสถานการณ์ใหม่ ปัญหาใหม่ รวมทั้งการเชื่อมโยงความคิดให้สามารถคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์กันต่อไปได้เรื่อย ๆ ในลักษณะศิลปะร่วมสมัย

งานทัศนศิลป์ที่สะท้อนภาพชีวิต เป็นผลงานที่ไม่ใช่ผลพวงของจินตนาการของศิลปิน แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติ และความจริงในสภาพการดำรงชีวิตของคนในสังคม ซึ่งมีศิลปินกลุ่มที่เรียกตัวเองว่า ศิลปะลัทธิเรียลลิซึม (Realism) หรือ ศิลปะสังคมนิยม โดยเนื้อหาเรื่องราวที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมชาติที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนในสังคม ดังตัวอย่าง

ผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนภาพชีวิต ไม่เพียงแต่ศิลปะสังคมนิยมเท่านั้น ยังมีกลุ่มศิลปินอีกหลายลัทธิที่นำเสนอ เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิต เช่น ศิลปะลัทธิเหนือจริง ศิลปะลัทธิแสดงพลังอารมณ์ เป็นต้น ในที่นี้ขอเสนอแบบอย่างผลงานจิตรกรรมของศิลปิน ศิลปะลัทธิเหนือจริง ในประเทศไทย

สรุปได้ว่า แนวคิดและเนื้อหาในการสร้างผลงานศิลปะเกิดจากความรู้และประสบการณ์ อันหลากหลายของศิลปิน โดยมีสภาพการดำรงชีวิตของคนในสังคมใหม่ สิ่งแวดล้อมใหม่ ข้อมูลข่าวสารใหม่ การแสวงหาชีวิตแบบใหม่ รวมทั้งสะท้อนภาพลักษณ์ของคนในมุมมองที่ต่างกัน แนวความคิดที่หลากหลายเกิดจากสิ่งที่ศิลปินหลอมรวมประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ผสานกับความนึกคิดและการสร้างสรรค์ เป็นการคิดและจินตนาการที่หลากหลาย

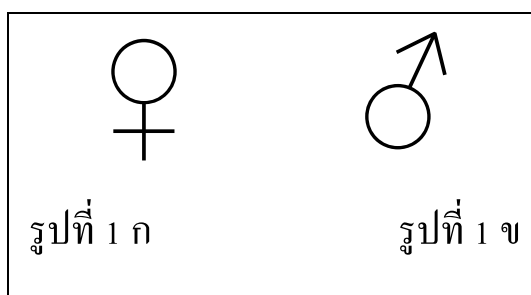
สัญลักษณ์ในทัศนศิลป์

ความหมายและความเป็นมาของสัญลักษณ์

สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่กำหนดนิยามกันขึ้นเพื่อให้ใช้ความหมายแทนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น ตัวหนังสือเป็นสัญลักษณ์แทนคำพูด H เป็นสัญลักษณ์แทนธาตุไฮโดรเจน + - × ÷ เป็นสัญลักษณ์เครื่องหมายทางคณิตศาสตร์

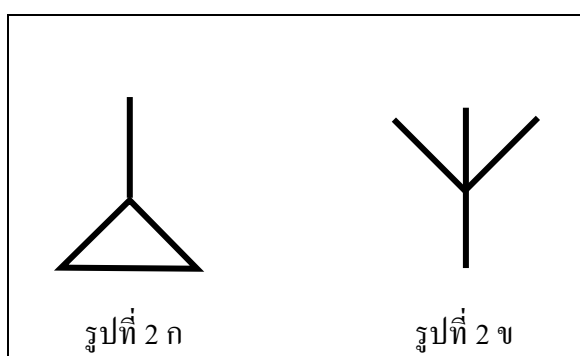
สัญลักษณ์ หมายถึง เครื่องหมายแสดงให้เห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งตามความเข้าใจร่วมกันในสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ ศิลปินเป็นผู้สร้างสรรค์เหตุและผลโดยรวมสัญลักษณ์พิเศษจากธรรมชาติ ประกอบเป็นรูปทรงใหม่ทำให้คนในสังคมเดียวกันรู้ เข้าใจรูปทรงซึ่งเป็นสัญลักษณ์นั้นจนผ่านาวาโฮ (Navaho) เชื่อว่าแบบอย่างของศิลปะ เป็นสัญลักษณ์ของความสุข สามารถบำบัดโรคร้ายไข้เจ็บได้ โดยให้คนป่วยนั่งบนภาพเขียนบนทราย (Sand Painting) เพื่อพระเจ้าจะได้รักษาโรคร้ายไข้เจ็บนั้นให้หายได้ สมัยสงครามอินโดจีน ฝ่ายอักษะ ฝ่ายประเจียด มีบทบาทต่อทหารที่ไปรบ

เป็นอันมาก เพราะเชื่อว่าสามารถคุ้มครองชีวิตให้ตนรอดพ้นจากภัยอันตรายได้ แบบอย่างและวิธีการนำเอาศิลปะไปใช้ในรูปของสัญลักษณ์ต่าง ๆ นี้ สอดคล้องกับคำนิยามที่ว่า ศิลปะคือสื่อติดต่อระหว่างกันนี้เป็นอย่างมาก ในปัจจุบันคำนิยามนี้ก็ยังไม่ล้าสมัยนัก เพราะยังสามารถสร้างความเข้าใจกันได้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์เฉพาะกลุ่มชน แต่เป็นสัญลักษณ์ที่เกิดจากความรู้สึกตามลักษณะที่เห็น ตัวอย่างเช่น สัญลักษณ์ของหญิงและชายตามรูปข้างล่างนี้

ภาพที่ 6 ภาพสัญลักษณ์หญิงและชาย

ในรูป 1ก. เป็นสัญลักษณ์ของสตรี ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในสมัยกรีกโบราณนั้น สตรีนิยมนำเอาทองแดงแผ่นขัดมันใช้เป็นกระจกเงา ตอนล่างทำเป็นค้ำสำหรับถือ ก่อนที่สุภาพสตรีจะรู้จักใช้กระจกเงา ดังนั้นสัญลักษณ์นี้ในทางวิทยาศาสตร์จึงยังมีความหมายถึงทองแดง สำหรับในวงการทั่วไปยังคงหมายถึงสุภาพสตรีอยู่ ส่วนรูป 1ข. นั้น แสดงถึงความเคลื่อนไหว เป็นสัญลักษณ์ของบุรุษ

ภาพที่ 7 ภาพสัญลักษณ์หญิงและชาย

รูปที่ 2 ก. และ 2ข. เป็นสัญลักษณ์ของผู้หญิงและผู้ชายตามลำดับ สัญลักษณ์นี้ได้มาจากลักษณะเด่นของเพศหญิงและชาย ตามความเป็นจริงในธรรมชาติ กล่าวคือเพศหญิงมักจะมีส่วนบน

เล็กกว่าส่วนล่าง ตรงกันข้ามกับเพศชายซึ่งมีส่วนล่างเล็กกว่าส่วนบน ดังคำกล่าวที่ว่า ชายออกสามศอก เป็นต้น (อารี สุทธิพันธุ์, 2535, น.18-19)

สัญลักษณ์กับงานทัศนศิลป์

ผลงานทางทัศนศิลป์ คือ การถ่ายทอดความรู้สึกผ่านทางสัญลักษณ์ต่าง ๆ การถ่ายทอดหรือแสดงความรู้สึกของมนุษย์ ถ้าไม่มีสิ่งเร้าและแรงบันดาลใจ ความรู้สึกนั้น ๆ ก็ปรากฏเป็นรูปทรงไม่ได้ อารมณ์และความรู้สึกในการแสดงออกนี้ถูกควบคุมด้วยสติของศิลปิน ซึ่งอาจเทียบอารมณ์ของศิลปินนั้นเหมือนเมล็ดพืช ส่วนผลงานทัศนศิลป์เป็นดอกไม้บาน การถ่ายทอดความรู้สึกจึงเป็นผลงานทางทัศนศิลป์ ตามนิยามนี้

สัญลักษณ์ในศิลปะ คือส่วนประกอบต่างๆที่ปรากฏในผลงานศิลปะ เช่น รัศมีทรงกรด ลูกแกะ และอื่น ๆ ที่ศิลปินใช้เป็นสัญลักษณ์ในการวาดภาพ แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์และความรัก ศิลปะแต่ละแบบ เป็นสัญลักษณ์ของความรู้สึกมนุษย์ด้วยตัวของมันเองอยู่แล้ว เช่น ในดนตรี และทัศนศิลป์ กล่าวคือ ดนตรีเป็นสัญลักษณ์ของความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ รูปภาพเป็นสัญลักษณ์ของทัศนียภาพต่าง ๆ เป็นต้น (พระพงษ์ กุลพิศาล, 2549, น.147)

กล่าวโดยสรุป สัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย (Symbol) โดยพื้นฐานหมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความหมายของอีกสิ่งหนึ่ง หรือถ้าจะกล่าวให้ลึกกลงไปอีก สัญลักษณ์ หมายถึง วัตถุ อักษรรูปร่าง หรือ สี สัน ซึ่งใช้ในการสื่อความหมาย หรือแนวความคิดให้มนุษย์เข้าใจไปในทางเดียวกัน อาจจะ เป็น รูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ในงานทัศนศิลป์ ทุกสิ่งทุกอย่างในธรรมชาติ หรือแม้ใน จักรวาลสามารถแทนได้ด้วยสัญลักษณ์ทั้งสิ้น

หลักการทางศิลปะ

การสร้างสรรงานจิตรกรรมแต่ละประเภท นอกจากรูปร่างกับเนื้อหา (Form & Content) ที่เป็นโครงสร้างหลักที่สำคัญอันดับแรกแล้ว สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ภาพหรือผลงานนั้นดูมีความกลมกลืนทั้งรูปทรงและเนื้อหานั้นก็คือ หลักการจัดภาพ (Composition)

หลักการจัดภาพ

ความสมดุล (Balance) ความสมดุลแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน (Symmetrical Balance) เป็นการจัดองค์ประกอบที่มีลักษณะเหมือนกันหรือเท่ากันทั้ง 2 ข้าง เป็นการนำองค์ประกอบของศิลปะมาจัดให้ซ้ำ ๆ กัน และอยู่ห่างจากแกนกลางเท่า ๆ กัน ใช้ในงานที่ต้องการความเรียบง่าย ปัจจุบันการออกแบบประเภทนี้ยังคงเป็นที่นิยมอยู่ในผลงานแบบเหมือนจริง ตัดทอนหรือแบบนามธรรม

2. ความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน (Asymmetrical Balance) การจัดองค์ประกอบที่มีความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน

3. สมดุลแบบรัศมี (Radial Balance) เป็นการออกแบบจากจุดศูนย์กลางไปหารัศมี ทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีการเคลื่อนไหวอย่างมีแกนกลาง

การเน้น (Emphasis)

งานออกแบบต้องมีการเน้น จึงจะทำให้แลดูเด่นและน่าสนใจ ซึ่งอาจจะเน้นด้วยเส้น สี รูปร่าง รูปทรง ลักษณะผิว หรือช่องว่างก็ได้ เพื่อสร้างจุดเด่นอันเป็นจุดสะดุดตาที่สุดก่อนที่สายตาจะเคลื่อนไปยังจุดอื่น ๆ ซึ่งหลักการเน้น มีดังนี้

1. ใช้สีตัดกันหรือต่างวรรณะกัน การใช้สีตัดกันหรือต่างวรรณะกัน จะทำให้งานดูน่าสนใจและสะดุดตายิ่งขึ้น เช่น ใช้สีแดงบนสีเขียว

2. ใช้เส้นต่างกัน การใช้เส้นต่างกันย่อมทำให้ภาพแลดูเด่น เช่น ใช้เส้นโค้งอยู่บนเส้นตรง ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้ง

3. ใช้รูปร่างรูปทรงต่างกัน อาจเป็นขนาดที่ต่างกันหรือคนละแบบกัน จะน่าสนใจและเน้นให้แลดูเด่นขึ้น

4. ใช้ลักษณะผิวต่างกัน อาจเป็นการใช้ลักษณะผิวเรียบและผิวขรุขระในภาพเดียวกัน จะทำให้ภาพเกิดจุดเด่น สวยงาม

5. ใช้ช่องว่างช่วยเน้น โดยวางภาพอยู่บริเวณกึ่งกลางของกรอบภาพ จะทำให้ภาพที่วางนั้นเกิดจุดเด่น สวยงาม

ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนในงานออกแบบเป็นสิ่งสำคัญมาก การจัดองค์ประกอบที่ดีทำให้ภาพแลดูสวยงาม กลมกลืน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งหลักความกลมกลืน มีดังนี้

1. ความกลมกลืนของเส้น ควรใช้เส้นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จะทำให้เกิดความกลมกลืน

2. ความกลมกลืนของสี น้ำหนักอ่อน – แก่ของสี ทำให้เกิดความกลมกลืน

3. ความกลมกลืนของรูปร่างรูปทรง รูปร่างรูปทรงที่คล้ายกัน จะกลมกลืนกัน

4. ความกลมกลืนของลักษณะผิว ลักษณะผิวที่ใกล้เคียงกัน จะทำให้ภาพกลมกลืน

5. ความกลมกลืนของช่องว่าง การจัดวางรูปและพื้นที่กลมกลืนกัน จะทำให้ภาพแลดูกลมกลืน

ความแตกต่าง (Contrast)

การออกแบบให้มีความแตกต่าง ขัดแย้งหรือตัดกันอย่างเหมาะสม จะทำให้ภาพสวยงาม น่าสนใจมาก เพราะการออกแบบซ้ำ ๆ กันหรือกลมกลืนกันมากเกินไป ย่อมจะน่าเบื่อไม่น่าสนใจ จึงควรมีความแตกต่างกันบ้าง ซึ่งหลักความแตกต่าง มีดังนี้

1. การตัดกันเรื่องเส้น ภายในรูปทรงเดียวกัน ถ้ามีความขัดแย้งเรื่องเส้นในรูปทรงนั้น จะทำให้ดูเด่นและตัดกันอย่างสวยงาม
2. การตัดกันด้วยสี เป็นการนำสีตรงข้ามกันในวงจรมาใช้ในการออกแบบให้ขัดแย้งกัน
3. การตัดกันด้วยรูปร่างรูปทรง เป็นการนำรูปร่างรูปทรงที่ไม่เหมือนกันมาออกแบบให้ขัดแย้งกัน
4. การตัดกันด้วยลักษณะผิว เป็นการนำลักษณะผิวที่แตกต่างกันมาออกแบบให้ขัดแย้งกัน
5. การตัดกันด้วยช่องว่าง เป็นการนำช่องว่างที่แตกต่างกันมาออกแบบให้ขัดแย้งกัน ทำให้เกิดแสงเงา ดูเด่นชัดขึ้น และเกิดความต่างระหว่างรูปละพื้น

ความหลากหลาย (Gradation)

ความหลากหลายในที่นี้ หมายถึง การจัดองค์ประกอบ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของเส้น สี รูปร่างรูปทรง ลักษณะผิว และช่องว่าง จะทำให้ภาพแลดูแปลกตา เด่น แต่ต้องเป็นความหลากหลายที่ลงตัว กลมกลืน

การเคลื่อนไหวและจังหวะ (Movement and Rhythm)

งานศิลปะก็เหมือนดนตรี กล่าวคือ มีการเคลื่อนไหวและจังหวะ แต่แทนที่จะเป็นจังหวะสูง ต่ำ แลคม กลับเป็นจังหวะของเส้น สี รูปร่างรูปทรง ลักษณะผิว และช่องว่างแทนการจัดจังหวะในงานออกแบบ มี 3 วิธี ดังนี้

1. การจัดจังหวะให้ซ้ำกัน (Repetition Rhythm) เป็นการจัดจังหวะทางเส้น สี รูปร่างรูปทรง ลักษณะผิว และช่องว่าง ให้มีช่วงจังหวะที่ต่อเนื่องเท่า ๆ กันและซ้ำกัน
2. การจัดจังหวะเพิ่มขึ้น (Progression Rhythm) เป็นการเพิ่มเส้น สี รูปร่างรูปทรง ลักษณะผิว และช่องว่าง ให้มีความแตกต่างกัน เช่น ใช้เส้นหนาบาง สีอ่อนแก่ แต่ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์และความงดงามของช่วงจังหวะ
3. การจัดจังหวะต่อเนื่อง (Continuous Rhythm) เป็นการจัดแบบต่อเนื่อง ทำให้ดูแล้วเห็นว่าเคลื่อนไหว ลื่นไหล ต่อเนื่องกันไป

สัดส่วน (Proportion)

เป็นการเปรียบเทียบส่วนประกอบแต่ละส่วนของวัตถุเดียวกันในรูปทรงเดียวกันว่าเหมาะสมหรือไม่ สัดส่วนเป็นเรื่องของความรู้สึกทางสุนทรียภาพและเป็นเรื่องของอุดมคติ การสมสัดส่วน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเส้น สี รูปร่างรูปทรง ลักษณะผิวและช่องว่างอย่างเหมาะสมลงตัว แลดูกลมกลืน (จารุพรรณ ทรัพย์, 2543, น.119-129)

สรุป การเขียนภาพจะต้องเป็นคนช่างสังเกตพิจารณาทุกสิ่งอย่างถี่ถ้วน ต้องเข้าใจโครงสร้างทั้งหมดของภาพนั้น ๆ ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวก็คือองค์ประกอบของศิลปะ ได้แก่ เส้น สี รูปร่าง รูปทรง ลักษณะผิว และช่องว่าง รวมทั้งต้องเข้าใจหลักการเขียนภาพ ซึ่งได้แก่ ความสมดุล การเน้น ความกลมกลืน ความแตกต่าง ความหลากหลาย การเคลื่อนไหวและจังหวะ สัดส่วน ให้ดูแล้วเป็นหน่วยเดียวกัน (Unity) เมื่อเข้าใจชัดเจนแล้วจึงร่างภาพลงไป โดยไม่ต้องคำนึงถึงรายละเอียด ขั้นนี้เป็นขั้นแก้ไขได้ จากนั้นจึงใส่รายละเอียดตามลำดับจนสมบูรณ์ในที่สุด ภาพเขียนที่มีการจัดภาพดีจะดูสวยงามมีคุณค่ามากกว่าภาพเขียนที่ด้อยเรื่องการจัดภาพ

ฝีมือในการเขียนภาพเป็นสิ่งที่เร่งรัดไม่ได้ ต้องค่อย ๆ มีพัฒนาการไปเรื่อย ๆ ช้า ๆ แต่แน่นอน หากผู้เขียนภาพมีความเพียร บากบั่น ไม่ย่อท้อ วันหนึ่งย่อมพบกับความสำเร็จอย่างแน่นอน และจะต้องตระหนักดีว่า ไม่มีทางลัดใด ๆ สำหรับการสร้างงานศิลปะทุกประเภท

ผู้ฝึกใหม่มักมีแบบอย่างหรือสไตล์การวาดที่นิยมชมชอบ อาจเป็นของศิลปินผู้มีชื่อเสียงแล้วพยายามเลียนแบบ แต่เมื่อเวลาผ่านไป เขาจะพบว่าเขาต้องมีรูปแบบเป็นของตนเอง ทั้งนี้ เพราะลักษณะของเส้น สี ฝีแปรง อารมณ์ สติปัญญา ความชำนาญ ประสบการณ์และความรอบรู้ของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน การลอกเลียนจึงเป็นการทำลายเสน่ห์ของบุคคลและขาดความเป็นตัวของตัวเองอย่างสิ้นเชิง การศึกษาจากธรรมชาติ จากของจริงย่อมทำให้ภาพเหล่านั้นมีชีวิต มีการเคลื่อนไหว มีลมหายใจ และมีวิญญาณ การเข้าใจในธรรมชาตินี้เองเป็นบ่อเกิดของคำว่า “พรสวรรค์” (Gifted) สำหรับบุคคลประเภทศิลปินอย่างแท้จริง

ชนิดของการจัดภาพ

การสร้างภาพประกอบให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องต้องยึดหลัก ดังนี้

1. ก่อนเขียนภาพควรอ่านเรื่องที่จะเขียนให้รู้เรื่องโดยตลอดเสียก่อน
2. จับหัวข้อตอนใดตอนหนึ่งของเรื่อง มาสร้างเป็นภาพประกอบในหน้าหนังสือนั้น ๆ

โดยมีข้อความและภาพตรงกัน

3. ภาพจะต้องเป็นเครื่องช่วยให้เห็นเค้าโครงเรื่อง ช่วยแปลความหมาย หรือช่วยขยายความเข้าใจของเรื่องได้ดี จะต้องช่วยสร้างอารมณ์ของเรื่องให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง จะต้องตรงกับลักษณะตัวละคร ฉาก หรือสถานที่ที่เนื้อเรื่องบรรยายไว้ สำหรับภาพประกอบหนังสือที่ผู้ใหญ่อ่านให้เด็กฟัง ควรจะมีความสอดคล้องกับข้อความที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง คือ เมื่อผู้ใหญ่อ่านจบก็ควรจะพอดีกับภาพที่เด็กดูจบทันกันในแต่ละภาพ

รูปแบบของการจัดภาพ

การจัดภาพของแต่ละภาพประกอบมี 9 รูปแบบ ดังนี้

1. การจัดภาพลักษณะความเป็นเด่น (Dominance) การจัดภาพชนิดนี้เป็นการจัดภาพที่ต้องการความโดดเด่น เพื่อเป็นการจูงสายตาของผู้ดูให้พุ่งสู่จุดนั้น เป็นการจัดภาพในลักษณะตั้งฉากกับระดับพื้น การเน้นส่วนที่เป็นจุดสนใจให้เป็นจุดเด่นนั้น ทำได้โดยใช้เส้น สี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ลักษณะผิว น้ำหนักหรือส่วนสูงที่แตกต่างกัน

2. การจัดภาพลักษณะการซ้ำ (Repetition) การจัดภาพลักษณะการซ้ำ หมายถึง การซ้ำของรูปแบบหรือรูปทรง การจัดภาพชนิดนี้เป็นการจัดภาพชนิดมีลักษณะต่อเนื่องกัน ซ้ำ ๆ กัน ตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป จะมีรูปแบบเป็นลวดลายเหมือนผลงานของรูปและพื้นในลักษณะของการซ้ำ ถ้าเหมือนกันตลอดทั้งสี รูป และพื้น จะสร้างความเบื่อหน่ายให้เกิดขึ้น ดังนั้น นักออกแบบภาพประกอบต้องพยายามคิดสร้างสรรค์หนีความซ้ำซากจำเจ ซึ่งจะพบเห็นได้ในการออกแบบพิมพ์ลายผ้ากระดาษห่อของขวัญหรืองานเขียนภาพประกอบหนังสือเด็ก เป็นต้น การนำเอารูปลักษณะการซ้ำไปใช้งานนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสภาพสังคม นิยมใช้ตกแต่งผนัง ออกแบบปกหนังสือ

3. การจัดภาพลักษณะกระจายเป็นรัศมี (Radiation) เป็นการจัดภาพที่มีรัศมีหรือแสงพุ่งออกรอบตัว การจัดภาพในลักษณะกระจายเป็นรัศมีมีความสำคัญในการนำไปใช้ในการออกแบบเป็นวงกลม เป็นการออกแบบรอบวงโดยมีจุดศูนย์กลางหรือการออกแบบจากจุดศูนย์กลางไปหาวงรัศมีก็ได้ ทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวโดยมีแกนกลาง การจัดภาพลักษณะนี้จะแลดูอ่อนหวาน นุ่มนวล ไม่แข็งกระด้าง

4. การจัดภาพลักษณะการเป็นตัวกลาง (Transition) การจัดภาพชนิดนี้เป็นการทำสิ่งที่ขัดแย้งให้กลมกลืนกัน ด้วยการใช้ตัวกลางเข้าไปประสาน เช่น เส้นดั่งกับเส้นนอนมีทิศทางที่ตัดกันอย่างรุนแรง แต่ถ้ามีเส้นเฉียงเข้าไปช่วย ความกลมกลืนจะมีมากขึ้น เส้นเฉียงคือตัวกลางหรือตัวประสาน

5. การจัดภาพลักษณะสมดุลชนิดส่วนประกอบสองข้างของแกนสมดุลเท่ากัน (Symmetrical Balance) เป็นการจัดภาพให้ส่วนประกอบ 2 ข้างของแกนกลางหรือแกนสมดุล (Axis, Center of Balance) มีลักษณะเหมือนกันเห็นได้ชัดเจน เป็นการออกแบบที่จัดวางให้เท่ากัน โดยรูปร่างและขนาดที่เหมือนกัน ความสมดุลลักษณะนี้มักพบเห็นได้ในธรรมชาติ เช่น ใบหน้าของคนจะมีด้านซ้ายและด้านขวาเหมือนกัน ลายไทยทรงข้าวบิณฑ์หรือลายหน้าขบ เป็นต้น คุณภาพแบบสองข้างเหมือนกันนี้ ในทางศิลปะมีใช้น้อย ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่งในงานสถาปัตยกรรมบางแบบ หรืองานที่ต้องการคุณภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ คุณภาพแบบนี้เป็นคุณภาพที่ทำให้ความรู้สึกหยุดนิ่งและเงียบเหงาเพราะเป็นการซ้ำของสิ่งที่เหมือนกันนั่นเอง

6. การจัดภาพลักษณะสมดุลชนิดส่วนประกอบสองข้างของแกนสมดุลไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) เป็นการจัดภาพให้มีขนาด รูปร่างหรือสีแตกต่างกันทั้งสองข้าง แต่เมื่อผู้ดูดูแล้วมีน้ำหนักที่เท่ากันได้ คือ ดุลยภาพที่เท่ากันได้โดยน้ำหนักของเส้น สี รูปร่าง รูปทรงหรือพื้นผิว และให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว

7. การจัดภาพลักษณะรูปทรงกลม (Spherical) เป็นการจัดภาพที่มีลักษณะหมุนเวียน (Circle) มีขอบเขตจำกัด เป็นกลุ่มเป็นก้อน รูปทรงกลมมีโครงสร้างเช่นเดียวกับลูกฟุตบอล ลูกเทนนิส ลูกกอล์ฟ เป็นต้น และรูปทรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับรูปทรงกลม คือ รูปทรงรี เช่น ไข่ ลูกรักบี้ เป็นต้น การจัดภาพลักษณะนี้มองดูแล้วจะให้ความรู้สึกนุ่มนวล อ่อนหวาน

8. การจัดภาพลักษณะรูปสามเหลี่ยม (Tri - Angular) เป็นการจัดภาพที่มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยม จะมีด้านเท่าหรือไม่เท่ากันไม่กำหนด ขอให้เป็นลักษณะรูปสามเหลี่ยม ข้อเสียของภาพลักษณะนี้จะให้ความรู้สึกจำกัดขอบเขต ดูแล้วไม่นุ่มนวล

9. การจัดภาพลักษณะการโยงสายตาให้รวมที่จุดเดียวกัน (Convergence) เป็นการจัดภาพที่มีลักษณะมองภาพโดยโยงสายตาให้ไปพบกับจุดสนใจ (Convergence of Interest) เป็นการจัดที่ถูกต้องหลักเกณฑ์ที่สุด ภาพชนิดนี้จะให้ความรู้สึกดึงดูดสายตา ชวนติดตาม ไม่น่าเบื่อหน่าย และแสดงระยะใกล้ไกล เช่น ภาพถนน สะพาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจัดภาพเป็นการจัดการเรื่องของความสัมพันธ์แต่ละองค์ประกอบให้ประสานสอดคล้องกลมกลืนอย่างมีเอกภาพ โดยมีหลักการจัดองค์ประกอบ ดังนี้

1. เอกภาพ
2. ความสมดุล
3. จุดสนใจหรือการเน้น
4. ความกลมกลืน
5. จังหวะ (Rhythm)

นอกจากหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ซึ่งเป็นหลักใหญ่ ๆ ในการสร้างงานศิลปะทั้งหลาย ชนิดของการจัดภาพยังเป็นเทคนิคหนึ่งที่ช่วยให้ผลงานมีสุนทรียภาพ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. การจัดภาพลักษณะความเป็นเด่น
2. การจัดภาพลักษณะการซ้ำ
3. การจัดภาพลักษณะกระจายเป็นรัศมี
4. การจัดภาพลักษณะการเป็นตัวกลาง

5. การจัดภาพลักษณะสมมูลชนิดส่วนประกอบสองข้างของแกนสมมูลเท่ากัน
6. การจัดภาพลักษณะสมมูลชนิดส่วนประกอบสองข้างของแกนสมมูลไม่เท่ากัน
7. การจัดภาพลักษณะรูปทรงกลม
8. การจัดภาพลักษณะรูปสามเหลี่ยม
9. การจัดภาพลักษณะการโยงสายตาให้รวมที่จุดเดียวกัน

ทั้งนี้การจัดภาพต่างมีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่ง การนำมาใช้แต่ละรูปแบบต้องคำนึงถึงเนื้อหาในภาพนั้น และส่วนเด่นของภาพที่ต้องการเน้นด้วยเช่นกัน เนื่องจากจิตรกรรมไม่ใช่เพียงงานที่ใช้บันทึกเรื่องราวต่างๆ รอบตัวของศิลปิน หากแต่ยังเป็นสื่อภาษาสากลที่ผู้ส่งและผู้รับต้องมีความรู้สึกร่วมกัน เข้าใจกันได้ ว่าต้องการสื่อในเรื่องของอะไร การจัดภาพจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เนื้อหาที่แสดงที่ถ่ายทอดมีความชัดเจนเด่นชัดขึ้นนั่นเอง

การตัดทอนรูปทรง

กล่าวได้ว่า ศิลปะที่แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกนั้น มักจะอาศัยลักษณะของรูปทรงที่บิดเบือนดัดแปลงอย่างมาก เนื่องจากต้องการให้ชมมีความรู้สึกแตกต่างไปจาก การรับรู้รูปทรงธรรมดาๆ หรือรูปทรงที่ดูแล้วถูกต้องเหมือนจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับรูปทรงคนที่ตัดทอน คำว่าการตัดทอน (Distortion) เรามักใช้เพื่อหมายถึง การยืดหรือการดึง (Stretching) การบิด (Twisting) การทำให้ใหญ่ขึ้น (Enlarging) หรืออาจหมายถึงการบิดเบือน (Deform) รูปและขนาดของสิ่งต่างๆ อย่างไม่ดี คำนี้ยังมีความหมายรวมไปถึงการทำให้เกินจริง (Exaggeration) เช่น การทำให้สีดูระยิบระยับเกินจริง การเพิ่มความสว่างหรือมืด และรวมทั้งการทำให้พื้นผิวขรุขระ หรือระนาบผิวดูเกินจริง (over-stating) อย่างไม่ดีตาม ศิลปินมักใช้วิธีการตัดทอนโดยนับปล้น ด้วยจิตไร้สำนึก เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกผ่านผลงาน โกแกงมักวาดภาพชาวเกาะตาฮิติโดยให้มีเท้าดูใหญ่ผิดปกติ และตัดเส้น เพื่อให้ดูเป็นชาวบ้านการตัดทอนมีวัตถุประสงค์หลายประการ โดยอาจทำให้ดูวิตกกังวลแบบภาพของมุงซ์ (Munch) และของโซติน (Sotine) ส่วนในผลงานของ จีอะ โคมิตติ (Giacometti) ดูโดดเดี่ยวและหมดหวัง แม้กระทั่งฟานก๊อก มีการตัดทอนโดยใช้สีและเนื้อสีสด จากจิตไร้สำนึกรวมทั้งสร้างบรรยากาศของสถานที่ให้ดูอึมครึมลึกลับทำให้สะท้อนถึงชีวิตขณะนั้นของฟานก๊อก บางครั้งการตัดทอนก็ให้ความรู้สึกเป็นสุขได้ เช่น ในผลงานภาพเปลือยของ โมดิเลียนี (Modigliani) แสดงความบริสุทธิ์ ของเส้นและความเรียบง่ายของรูปทรง(พีระพงษ์ กุลพิศาล, 2554, น.2)

อย่างไรก็ดี พัฒนาการของศิลปะในศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา สะท้อนได้ดีถึงสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ของศิลปินในการถ่ายทอดความรู้สึกอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน โดย

ศิลปินจิตรกรรมกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์หรือกลุ่มประทับใจ มีความพยายามถ่ายทอดความรู้สึกประทับใจต่อทัศนียภาพเบื้องหน้าด้วยการใช้เพียงลักษณะของแสง สี ในบรรยากาศเท่านั้น โดยละทิ้งซึ่งรูปทรงในธรรมชาติ ถึงแม้ว่าไม่มีการปรากฏชื่อนักในเรื่องของรูปทรงแต่ก็พอที่จะเข้าใจได้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร ปรากฏการณ์เช่นนี้นับว่าเป็นก้าวแรกของศิลปินในความพยายามสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยลักษณะของการตัดทอน ต่อมา ปอล เซซาน ศิลปินกลุ่มลัทธิประทับใจยุคหลังได้มีความรู้สึกว่าการแสดงออกตามความรู้สึกประทับใจด้วยแสง สี อันเป็นองค์ประกอบสำคัญตามแนวทางของลัทธิประทับใจนั้น หากได้มีความสมบูรณ์แน่นอน อีกทั้งไม่มีองค์ประกอบจริงอื่นๆ ที่สำคัญและขาดตกบกพร่องอยู่ โดยละเลยความสำคัญของรูปทรง (Significant form) ตามตาเห็นจากโลกภายนอก มีส่วนทำให้คุณค่าของความงามหรือสุนทรียภาพลดลงกลุ่มลัทธิประทับใจยุคหลัง มีความเชื่อว่า รูปทรงของสิ่งต่างๆ ในโลกมีความสำคัญต่อมนุษย์และเป็นความจริง มนุษย์ควรที่จะถ่ายทอดรูปทรงนั้นๆ อย่างใช้สมองด้วยความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ วิธีที่ดีที่สุดตามแนวคิดนี้ก็คือ ทำให้รูปทรงนั้นให้ง่ายขึ้น (Simplified form) เซซาน เคยกล่าวไว้ว่า “จงมองรูปทรงต่างๆ ในโลกให้เป็นรูปทรงต่างๆ คล้ายรูปเหลี่ยมเรขาคณิต”

ศิลปะสมัยใหม่เชื่อว่า “ศิลปะ คือการถ่ายทอดความรู้สึกออกมาเป็นรูปทรง” ดังนั้น รูปทรงที่ศิลปินสร้างจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากในงานจิตรกรรมสมัยใหม่ อย่างไรก็ตามการปรากฏรูปทรงในงานจิตรกรรมมี 2 ชนิดคือ รูปทรงเปิด (Open form) เป็นการทำให้พื้นและรูปทรงทำงานร่วมกันอย่างกลมกลืนเป็นเอกภาพ และรูปทรงปิด (Closed Form) เป็นการทำให้รูปทรงนั้นเด่นชัดขึ้นมาโดยแยกระหว่างพื้นและภาพออกจากกันนั่นเอง อย่างไรก็ตามการประกอบกันเป็นรูปทรงอาจเกิดได้ 11 ลักษณะ ได้แก่ (ทวิเดช จีวบาง, 2549, น.42)

1. รูปทรงที่เคียงกัน
2. รูปทรงที่ซ้อนกัน
3. รูปทรงที่ผืนกัน
4. รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน
5. รูปทรงที่แทรกกัน
6. รูปทรงที่บิดเข้าด้วยกัน
7. รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน
8. รูปทรงที่เกิดจากบริเวณซ้อนกัน
9. รูปทรงอิสระประกอบกับรูปทรงเรขาคณิต
10. รูปทรงอิสระประกอบกับรูปทรงเรขาคณิตและอินทรีย์รูป
11. รูปทรงส่วนรวมที่เกิดขึ้นใหม่

ประเภทของรูปทรงในงานทัศนศิลป์สามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

1. รูปทรงอินทรีย์รูป (Organic Form) หมายถึง เป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิต หรือ คล้ายกับสิ่งมีชีวิตที่สามารถเจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้ เช่น รูปของคน สัตว์ พืช
2. รูปทรงเรขาคณิต(Basic Form) หมายถึง รูปทรงที่แน่นอน มาตรฐาน สามารถวัดหรือคำนวณได้ง่าย มีกฎเกณฑ์ เกิดจากการสร้างของมนุษย์ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี
3. รูปทรงอิสระ (Free Form) หมายถึง รูปทรงที่ไม่ใช่แบบเรขาคณิต หรือแบบอินทรีย์ แต่เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน ซึ่งเป็นไปตามอิทธิพลและการกระทำจากมนุษย์หรือธรรมชาติ เช่น รูปก้อนเมฆ ก้อนหิน หยดน้ำ ควั่นซึ่งให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว มีพลัง รูปอิสระจะมีลักษณะ ขัดแย้งกับ รูปเรขาคณิต แต่กลมกลืน กับรูปอินทรีย์ รูปอิสระอาจเกิดจากรูปเรขาคณิต หรือรูปอินทรีย์ ที่ถูกระทำ จนมีรูปลักษณะเปลี่ยนไปจากเดิมจนไม่เหลือสภาพเค้าโครงเดิม เช่น ต่อไม้ที่ถูกเผาทำลาย หรือซากสัตว์ที่เน่าเปื่อยผุพัง

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงและการเปลี่ยนแปลงรูปทรง

รูปทรงที่มีรูปร่างเหมือนกันจะดึงดูดกัน หมายถึง จะนำสายตาจากรูปหนึ่งไปยังอีกรูปหนึ่งที่เหมือนกัน น้ำหนักหรือสีที่เหมือนกันจะดึงดูดกัน ระหว่างรูปร่าง น้ำหนัก และสี สิ่งที่มีความแรงและความสำคัญมากกว่าจะดึงดูดกัน ถ้าสำคัญเท่าๆ กันจะดึงดูดสลับกัน ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง (ชูลูด นิ่มเสมอ, 2531, น.290)

สรุปได้ว่า การตัดทอนรูปทรงหมายถึง การเพิ่มลด ส่วนละเอียดของรูปต้นแบบในภาพให้เป็นรูปร่าง รูปทรงใหม่ โดยยังคงมีเค้าโครงเดิม ซึ่งเป็นการสะท้อนความรู้สึกภายในของศิลปินที่มีต่อรูปทรงภายนอก เนื่องจากศิลปะไม่ใช่การจำลอง หากแต่เป็นการนำเสนอของศิลปิน อย่างไรก็ตามการตัดทอนรูปทรงเป็นการสร้างสรรค์ในลักษณะบิดเบือนไปจากของจริง โดยจะให้ความสำคัญกับรูปแบบที่เหมือนจริงน้อยลง แต่ให้ความสำคัญกับรูปแบบจากความคิดของศิลปินมากขึ้น เพื่อสื่อความงามในการรับรู้ให้เข้าใจง่ายขึ้น การตัดทอนเป็นการนำทัศนธาตุมาจัดองค์ประกอบใหม่ โดยการบิดเบือนไปจากสิ่งเดิมตามความคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเสมอ นอกเหนือจากการตัดทอนก็คือ การเปิด ปิด รูปทรงโดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของบริเวณที่ว่างในส่วนที่เป็นรูปและพื้น ความกลมกลืนของรูปทรง สี และรูปร่างเมื่อประกอบกัน รูปทรงที่เด่นได้แก่รูปทรงที่เกิดจาก เส้นเว้า เส้นโค้ง เส้นตรงผสมกันอย่างเหมาะสม ตลอดจนคำนึงถึงส่วนย่อยและส่วนรวมพร้อมกัน เพื่อให้เกิดความกลมกลืนอย่างเป็นเอกภาพ

ทฤษฎีสี

ทฤษฎีสีหลายต่อหลายทฤษฎีได้แยกคุณสมบัติของสี (colour property) ไว้ 3 คุณสมบัติ คือ สีแท้ (hue) น้ำหนักสี (value) และความเข้มของสี (intensity)

สีแท้ คือ สีเด่นหรือสีบริสุทธิ์สีใดสีหนึ่ง ซึ่งยังมีได้ผสมให้เกิดค่าสีต่างออกไป สีแท้แดง หมายถึง สีแดงบริสุทธิ์ที่ปราศจากสีดำ สีขาว หรือสีอื่นใด และเป็นสีพื้นฐาน ซึ่งก่อให้เกิดคุณสมบัติอื่น ๆ ตามมา

น้ำหนักสี น้ำหนักสีคือสีซึ่งสัมพันธ์กับความเบา – หนัก หรือ อ่อน – แก่ (lightness or darkness) ของสีใดสีหนึ่ง น้ำหนักสีมีความสัมพันธ์กับระดับสีเทา (gray scale) ซึ่งไล่น้ำหนักจากสีขาวไปสู่สีดำหลายน้ำหนัก อาจจะเป็น 5, 7 หรือ 9 น้ำหนัก (หรือนับด้วยสิบหรือร้อยน้ำหนักก็ได้) สีบนระดับสีเทานี้ปราศจากสีแท้ เราเรียกกันว่า อรงค์ (achromatic/สีซึ่งปราศจากสีแท้) เราสามารถแปลผลการลดหลั่นน้ำหนักสีของสีเทาให้สัมพันธ์กับสีแท้ได้ โดยถ่ายภาพสีแท้ต่าง ๆ ให้เป็นภาพขาวดำ และนำภาพขาวดำ (ของสีแท้) มาเทียบกับระดับสีเทา ก็จะทราบน้ำหนักสีปกติ (normal value) หรือน้ำหนักสีธรรมชาติ (natural value) ของสีใดสีหนึ่งนั้น น้ำหนักอ่อนมากสำหรับสีเหลือง น้ำหนักเข้มมากสำหรับสีม่วง เป็นต้น (สำหรับผู้ที่มิประสบการณ์ในเรื่องสีเป็นอย่างดี เช่น นักออกแบบหรือจิตรกร เมื่อเห็นสีแท้สีใดสีหนึ่ง ย่อมมองเห็นน้ำหนักสีของสีแท่นั้นไปพร้อมกัน) น้ำหนักสีซึ่งเบากว่าน้ำหนักสีปกติ เรียกว่า สีค่าอ่อน (tint) และสีซึ่งมีน้ำหนักกว่าน้ำหนักสีปกติของสีนั้นเรียกว่า สีค่าแก่ (shade) เช่น สีชมพู คือ สีอ่อนแอของสีแดง สีแดงมารูน (maroon) คือ สีค่าแก่ของสีแดง ในการผสมสี การผสมสีขาวย่อมได้สีค่าอ่อนและผสมสีดำจะได้สีค่าแก่

ความเข้มของสีความเข้มของสี (intensity) ก็มีความหมายคล้ายกับค่าสี (chroma) หรือสภาพอิ่มตัวของสี (saturation) ซึ่งเป็นสภาพบริสุทธิ์ของสีแต่ละสี เป็นสีที่ไม่มีค่าสีเทาเจือปน ถ้ามีค่าสีเทาเจือปนอยู่ก็ถือว่าเป็นสีที่มีความเข้มต่ำ (low intensity) โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าสีเทาหรือสีเทากลาง (neutral gray) อันเกิดจากการผสมกับสีตรงข้าม ผสมกับสีเทา สีขาว หรือสีดำ และสีความเข้มต่ำเหล่านี้เรียกว่า ค่าสีคล้ำ (tone) ถ้าพิจารณาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สีน้ำตาล สีน้ำตาลเข้ม สีเนื้อ (tam/สีแทน) ล้วนเป็นสีที่มีความเข้มต่ำ

สีและเนื้อสี

เนื้อสีหรือรงควัตถุ (pigment) คือ สารหลายชนิดที่ผ่านการบดเป็นฝุ่นผง เพื่อใช้เป็นสีสำหรับระบายหรือย้อม เรามักจะแยกเรียกสีตามสื่อผสมสี (binder) มากกว่าลักษณะของเนื้อสีสื่อผสมสีก็คือตัวยึดติดเนื้อสีเข้าไว้ด้วยกัน เช่น เนื้อสีที่ผสมกับน้ำมันลินสีด ก็เรียกว่า สีน้ำมันผสมกับน้ำกาวยาง หรือกัมอะราบิก ก็เรียกว่า สีน้ำ เป็นต้น

ในอดีตสีหลายสีเราได้มาจากดิน หรือจากทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ ในสมัยเรอเนสซองส์ของสเรียกสีหลายสีว่า สีดิน (earth tone) โดยเฉพาะสีดินที่ได้จากเมือง Siena และเมือง Umbria ชื่อสีที่เรารู้จักกันอยู่ทุกวันนี้ก็คือ สีน้ำตาลอว์เซียนนา (raw sienna) หรือสีน้ำตาลอว์อัมเบอร์ (raw umber) ซึ่งเป็นสีน้ำตาลธรรมชาติ และเมื่อนำไปบดจนใหม่ให้ค่าสีเข้ม ก็จะเรียกว่า สีน้ำตาลเบิร์นเซียนนา

(busnt sienna) และสีน้ำตาลเบิร์นทอัมเบอร์ (burnt umber) สีหลายสีได้จากพืช แมลง แต่ปัจจุบันนี้สีส่วนใหญ่ได้มาจากกระบวนการทางเคมี ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดสีอันหลากหลายแล้ว ยังได้ความเข้มของสีแต่ละสีกระจ่างชัดอีกด้วย

เมื่อศิลปินหรือนักออกแบบสร้างสรรค์งาน จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญกับสีซึ่งเป็นสื่อในการแสดงออก คุณภาพของสี เช่น คุณภาพดูดซับแสงและสะท้อนแสง (absorptive and reflective qualities) ขีดจำกัดในการใช้ของสีแต่ละชนิดหรือสีที่ต่างคุณสมบัติ เช่น สีน้ำมันและสีอะคริลิก ประสิทธิภาพเกี่ยวกับสีเหล่านี้เป็นประสบการณ์ที่ต้องเรียนรู้โดยตรง

เมื่อผสมเนื้อสีต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ปริมาณของแสงจะลดลง ปริมาณการลดลงของแสงขึ้นอยู่กับขีดการสะท้อนแสง (reflective capacity) ของเนื้อสีแต่ละสีและความสัมพันธ์ของสีเหล่านั้น เนื้อสีที่มีความสัมพันธ์สูงสุดจะสูญเสียการสะท้อนแสงน้อยที่สุด การผสมกันของสีคู่ประกอบหรือสีตรงข้าม ความแตกต่างกันในค่าสี (chroma) จะก่อให้เกิดการดูดซับแสงคือ สีกลาง ดังนั้น ทางที่ดีที่สุดในการลดค่าสีหรือสภาพการสะท้อนแสงก็คือ การเพิ่มสีตรงข้ามเข้าไป จริงอยู่การเพิ่มค่าสีเทาอาจทำได้โดยการผสมสีดำ แต่การเพิ่มสีดำจะทำให้น้ำหนักสี (value) เปลี่ยนไปคือเข้มขึ้น

สีเทาอันเกิดจากการผสมของสีคู่ประกอบ ก่อให้เกิดสภาพเงาที่มีพลัง (vibrant shade) สีเทาซึ่งเกิดจากการผสมระหว่างสีดำและสีขาวแม้จะเป็นสีกลาง แต่สีเทาจากสีคู่ประกอบจะให้สีกลางที่แสดงคุณภาพหลากหลายลักษณะ เช่น สีเทาที่ให้ความรู้สึกอุ่น สีเทาน้ำเงิน สีเทาออกแดง เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว การผสมสีคู่ประกอบบางคู่ยังให้สีกลางที่ออกไปทางสีน้ำตาลมากกว่าสีเทาอีกด้วย ซึ่งสีออกน้ำตาลนี้ก็ให้คุณภาพอันหลากหลายด้วยเช่นกัน ส่วนสีกลางออกเทาหรือน้ำตาลจะแสดงปรากฏการณ์มากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับปริมาณความแตกต่างมากน้อยของสีคู่ประกอบที่นำมาผสมเข้าด้วยกัน

สภาพขยายตัวของสี

การใช้สีก่อให้เกิดความรู้สึกขยายตัวของสีได้หลายลักษณะ ซึ่งสภาพการขยายตัวนั้นอาจเกิดขึ้นจากพื้นที่ที่แสดงภาวะเรืองแสงสี (iridescence) ประกายแสง (luminosity) ผิวเป็นมัน (luster) หรือโปร่งใส (transparency)

การใช้สีให้รู้สึกเรืองแสงสี (iridescence) เป็นการระบายสีหรือใช้สีให้เกิดสภาพเรืองแสงสีรุ้งหรือเหลือบแสงสีคล้ายกับสีมุก แสดงภาพสะท้อนแสงสีต่างๆ ดังสีรุ้ง อากาศเรืองแสงสีเช่นนี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกขยายตัวบนพื้นที่ขึ้น ไม่ว่าจะเป็งานออกแบบ จิตรกรรม หรือประติมากรรม

การใช้สีให้รู้สึกมีประกายแสง (luminosity) เป็นการสร้างภาพลวงเกี่ยวกับสีให้รู้สึกเหมือนกับว่ามีแสงฉายผ่านอยู่บนพื้นผิว หรือเป็นการไล่น้ำหนักสีอ่อนแก่ให้เกิดความรู้สึกประกายแสงขึ้น

การใช้สีให้รู้สึกว่ามีผิวเป็นมัน (luster) หรือแสดงผิวที่เป็นมัน จะช่วยให้เกิดความรู้สึกขยายตัวของสี ไม่ว่าจะเป็นการเคลือบผิวหน้า (glaze) ในงานจิตรกรรม งานออกแบบเซรามิกส์ หรือการเลือกใช้วัสดุผิวเป็นมันในงานประติมากรรม เป็นต้น

การใช้สีให้รู้สึกโปร่งใส (transparency) จะด้วยการสร้างภาพลวงหรือสภาพโปร่งใส จริงก็ตาม เช่น การระบายสีให้รู้สึกโปร่งใสจากรูปทรงหนึ่งไปสู่อีกรูปทรงหนึ่ง ประติมากรรมพลาสติก การสเปรย์สีให้เกิดสภาพโปร่งใส ปรัชญาการณณ์เช่นนี้ก่อให้เกิดความรู้สึกขยายตัวของพื้นที่ด้วยเช่นกัน

จิตวิทยาเกี่ยวกับสี

ถ้าเราสังเกตการณ์แสดงร็อคคอนเสิร์ตก็จะพบว่า นอกจากเพลงร็อคจะมีผลในเชิงจิตวิทยาในอันที่จะกระตุ้นหรือปลุกเร้าให้ผู้ชื่นชมรวมทั้งนักร้องนักดนตรีเอง เกิดความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจแล้ว ร็อคคอนเสิร์ตยังนิยมใช้แสงสีอันแปลกและเร้าใจช่วยปลุกเร้าประสบการณ์รู้สึกสัมผัสของผู้ชื่นชมอีกด้วย แสงสีมีผลในเชิงจิตวิทยาในอันที่จะปลุกอารมณ์ของคนให้ตื่นเต้นยินดีปรีดาได้อย่างคึกคักหรือในทางตรงกันข้าม เพื่อก่อให้เกิดความสงบ โศกเศร้า ก็ได้เช่นกัน

นักจิตวิทยาเชื่อว่าสีต่างๆ แต่ละสีมีพลังปลุกเร้าการตอบสนองของอารมณ์ (emotional responses) นอกจากคุณภาพด้านอื่น ๆ แล้ว สียังมีอุณหภูมิเชิงจิตวิทยา (psychological temperature) อยู่ในตัวของมัน เช่น สีแดง สีส้ม สีเหลือง ให้ความรู้สึกอุ่นและสัมพันธ์กับแสงอาทิตย์หรือไฟสีน้ำเงินหรือสีเขียวสัมพันธ์กับป่า น้ำ ท้องฟ้า และให้ความรู้สึกเย็น เป็นต้น ศิลปิน นักออกแบบ และนักสร้างสรรค์กระบวนแบบ (stylist) เรียนรู้และเข้าใจในเรื่องจิตวิทยาเกี่ยวกับสี ความสัมพันธ์ระหว่างสีกับปฏิกิริยาตอบสนองของมนุษย์ และนำประโยชน์จากการเรียนรู้และประสบการณ์ไปสร้างสรรค์งานศิลปะ หรืองานออกแบบของเขา

โดยทั่วไปแล้ว สีอุ่นจะปลุกเร้า (to stimulate) และสีเย็นจะผ่อนคลาย (to relax) สำนักงานที่มีผนังและสภาพแวดล้อมสีเย็นจะช่วยให้เกิดการพักผ่อน แต่ถ้าเป็นสีที่ให้ความรู้สึกอุ่น พนักงานจะกระตือรือร้นขึ้น เมื่อเราขับรถผ่านรถสีแดง ความรู้สึกในแรงกระตุ้นจะต่างไปจากเมื่อเราขับรถผ่านรถสีดำหรือน้ำเงิน หรือแม้แต่ห้องพักนักกีฬา ห้องพักสีร้อนจะให้ความรู้สึกกระตือรือร้นในชัยชนะมากกว่าห้องพักสีเย็น เป็นต้น

แมวและสุนัขตาบอดสี แต่แมลงกลับมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสีเป็นอย่างดี ยุงจะหนีสีส้มแต่ชอบเข้าไปหาสีแดง สีดำ และสีน้ำเงิน คนดูแลฝั่งจะสวมชุดสีขาวเพื่อหลีกเลี่ยงผึ้ง แต่ถ้าเขาสวมชุดสีเข้ม ผึ้งจะเข้ามาดมกลิ่นเขา ส่วนแมลงวันไม่ชอบสีน้ำเงิน สีน้ำเงินจึงเป็นประโยชน์กับโรงงานเนื้อหรือร้านค้าเนื้อที่ตั้งอยู่ในที่โล่งแจ้ง

สำหรับคนเรา นอกจากประสบการณ์อันปกติก่อนให้เกิดปฏิกิริยาต่อสีต่าง ๆ ร่วมกันแล้ว ปฏิกิริยาตอบสนองในเชิงปัจเจกและประสบการณ์ของแต่ละคน ยังก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อสีแต่ละสีแตกต่างกันอีกด้วย

สีในศิลปะร่วมสมัย

จากเส้นทางประวัติศาสตร์ตะวันตก จากอดีตจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 19 พยายามที่จะระบายสีเลียนแบบความเป็นจริงตามธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ซึ่งรู้จักกันในนามของ “local colour” สีที่จะถูกระบายให้คล้ายภาพไปสู่สีตามธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เมื่อถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ศิลปินเริ่มปรับการใช้สีจากสีเชิงธรรมชาติ (naturalistic colour) ไปสู่การใช้สีเชิงอารมณ์ (arbitrary colour) “สีเพื่อสี/colour for its own sake” และพยายามที่จะสร้างสรรค์ความสัมพันธ์และเป้าหมายใหม่ของสี ต่อมาศิลปินทดลองระบายสีให้รู้สึกแบนราบและไม่ใช้สีที่ได้รับการปรับสภาพไปสู่สีตามธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สีช่วยสร้างความปิติและความตื่นเต้นด้วยตัวของมันเอง จิตรกรรมโฟวิสต์เริ่มแสดงในทัศนียภาพในเชิง “สีเพื่อสี” ได้อย่างชัดเจน

จิตรกรรมสนามสี (Colour Field Painting) จากทศวรรษ 1940 สีและรูปทรงผสมผสานอยู่ด้วยกัน ไม่สามารถแยกปรากฏการณ์ของสีและรูปทรงออกจากกันได้ เราจะสัมผัสซึ่งกันและกันกับจิตรกรรมสนามสี โดยรับรู้เกี่ยวกับสีโดยตรง มองเห็นสี เข้าใจสี และชื่นชมสี อย่างที่สีเป็นสี สีอันบริสุทธิ์งดงาม ไม่เกี่ยวข้องกับสาระในเชิงจิตวิทยาหรืออารมณ์ ศิลปินไม่สนใจกับรูปทรงตามธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ไม่สนใจการตอบสนองในเชิงความรู้สึกสัมผัสซึ่งสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมแต่พุ่งความสนใจไปสู่สีเป็นประการสำคัญ (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2535, น.20-23)

สรุป สีมี่ 3 คุณสมบัติ ได้แก่ สีแท้ น้ำหนักสี และความเข้มของสีในแต่ละคุณสมบัตินั้นมีผลต่อการกระตุ้นหรือปลุกเร้าอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป เช่นทำให้เกิดความความรู้สึกตื่นเต้นยินดีปรีดาหรือในทางตรงกันข้ามอาจทำให้เกิดความรู้สึกสงบ โศกเศร้าหรือเสียใจ เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว สีอ่อนจะปลุกเร้าส่วนสีเข้มนั้นจะผ่อนคลาย และการใช้สีในงานศิลปะร่วมสมัยนั้นให้ความสำคัญในความเป็นสีเพื่อสี ซึ่งเกี่ยวกับการรับรู้ของสีโดยตรง เช่น การมองเห็นสี เข้าใจสี และชื่นชมสีอย่างที่สีเป็นสี สีอันบริสุทธิ์งดงาม เป็นต้น

เทคนิคการระบายสี

เทคนิคการระบายสีหรือวิธีการระบายสีนั้นนอกจากเป็นตัวบ่งชี้แนวทางการสร้างงาน (Guidelines) ว่าจะระบายสีให้ผลงานออกมาในรูปแบบใด ซึ่งเป็นตัวบอกถึงบุคลิกของผู้สร้างงานด้วย เทคนิคการระบายสีนั้น รวมถึงวิสัยทัศน์ของผู้สร้างงานที่สามารถนำเทคนิคการระบายสีมาใช้สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การเขียนภาพสี ผู้สร้างสรรค์ย่อมมีความถนัดที่จะเขียนภาพตามแนวทางของตน ซึ่ง ก็มาจากการเรียนรู้แล้วสะสมเป็นความสามารถเฉพาะตน ผลงาน

และการแสดงออกจึงแตกต่างกันไปตามความรู้ ความคิดและจินตนาการ โดยจะเป็นการพัฒนาไปสู่รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอันเป็นเทคนิคเฉพาะตนต่อไป (สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง, 2547, น.25)

เทคนิคการระบายสีน้ำมันนั้น ยังมีความหลากหลายตามแนวทางของการสร้างสรรค์อีกมากมาย ซึ่งศิลปินมักมีเทคนิคอันเป็นลักษณะเฉพาะในการสร้างสรรค์ ทำให้ผลงานนั้นมีความงดงาม น่าสนใจมากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับแนวคิดและแนวเรื่องที่สร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี การสร้างเทคนิคการระบายสี

1. การระบายสีครั้งเดียวเสร็จ (Alla Prima) คือ การระบายสีเสร็จทันทีครั้งเดียวโดยไม่ต้องซ้ำหรือเกลี่ยสี เทคนิคการระบายสีลักษณะนี้พบได้ในงานจิตรกรรมภาพทิวทัศน์อย่างกลุ่มลัทธิประทับใจผลัฟท์ที่ได้จากการระบายในเทคนิคนี้คือสามารถเห็นรอยที่แปรอย่างชัดเจน คำว่า Alla Prima นี้มาจากกลุ่มของศิลปินอิตาลีที่มีความหมายว่า ครั้งเดียว (Art First) ซึ่งบางครั้งก็มีความหมายว่า Direct Painting วิธีนี้มีข้อจำกัดอยู่หลายอย่าง เช่น ขนาดของภาพไม่ใหญ่โตจนเกินไป จำกัดสี งานผสมสี รวมถึงพู่กันที่ใช้ควรมีความแข็งของขนพู่กันในระดับปานกลางขึ้นไปเป็นต้น

2. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน (Blending) คือ การระบายสีให้เรียบกลมกลืน วิธีนี้มักพบเห็นได้จากภาพวาดผลงานของ ลีโอนาร์โด ดา วินชี (Leonardo Da Vinci : 145-1519) โดยได้นำวิธีนี้ไปใช้ด้วยการใช้นิ้วมือเกลี่ยสี ลูบสี เรียกวิธีนี้ว่า Sfumato ในภาษาอิตาลี หมายถึง หมอกควัน การระบายสีโดยเกลี่ยสีเรียบให้กลมกลืนเป็นการสร้างผลงานที่ต้องการความละเอียดหรือแสดงรายละเอียดให้ชัดเจน เช่นผลงานจิตรกรรมของกลุ่มสำัจจะนิยม (Realism) ที่ต้องการแสดงให้เห็นรูปทรงอย่างชัดเจน บ่งบอกว่าอะไรเป็นอะไรในภาพนั้น

3. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน (Broken Colour) คือ การระบายสีโดยไม่ต้องเกลี่ยสีให้เรียบกลมกลืน การระบายสีเทคนิคนี้บางครั้งก็เรียกว่า การผสมสีโดยการมองเห็นหรือ Optical Mixing อย่างผลงานของศิลปินชาวอังกฤษ John Constable (1776-1837) แสดงภาพทิวทัศน์เมืองอังกฤษ ระบายสีโดยใช้พู่กันเล็กๆ จุดสีซิคๆ กัน เมื่อมองห่างรูป สีจะผสมกันเองโดยการมองเห็น

4. การระบายสีแสดงลีลาของพู่กัน (Brushwork) คือ การระบายสีแสดงลีลาของพู่กัน โดยการระบายสีลักษณะนี้มักจะมีลักษณะของเนื้อสี รอยพู่กันที่ปรากฏมักเห็นเป็นเส้นสั้นบ้าง ยาวบ้าง บางทีก็มีลักษณะวนไปรอบๆ ตามความต้องการของศิลปินที่ต้องการแสดงบรรยากาศของภาพนั้น ตัวอย่างเช่นภาพจิตรกรรมของแวน โก๊ะ การแสดงรอยพู่กันนับได้ว่าเป็นการแสดงลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินที่ต้องการให้สอดคล้องกับเรื่องราวหรือแม้กระทั่งผลงานของ Russolo Luigi ศิลปินชาวอิตาลีแสดงรอยพู่กันวนเวียนรอบส่วนหน้าของผู้หญิง ซึ่งคล้ายกับรอยพู่กันของฟาน ก็อก

5. การระบายสีผสมผสานการปะติดวัสดุ (Collage) คือ การระบายสีผสมผสานการปะติดวัสดุ เช่นภาพสีน้ำมันผลงานของ ปีกัสโซ ที่เชื่อว่าเป็นผลงานบุกเบิกครั้งแรกในปี 1912 ซึ่งเป็นภาพสีน้ำมัน

ในลักษณะคิวบิสต์ (Cubist) โดยกรรมวิธีนี้ บราก (Braque) ได้สร้างงานมาคล้ายๆ กับผลงานของ ปีกัสโซ ด้วยการนำเอาวัสดุมาปะติดแล้วระบายสี ศิลปินในเมืองไทยที่นิยมวิธีนี้ได้แก่ กมล ทัศนาญชลธิ์ อภินันท์ โปษยานนท์ พิษณุสุภณิมิตกมล เผ่าสวัสดิ์วันเจริญ จำปะคังธรรมศักดิ์ บุญเชิดมณเฑียร บุญมา เป็นต้น

6. การระบายสีโดยลงสีพื้นไว้ก่อน (Coloured Ground) คือ การระบายสีโดยทำการลงสีพื้นไว้ก่อน โดยทั่วไปศิลปินมักจะระบายสีสร้างงานบนผ้าใบสีขาวเนื่องจากพื้นสีขาวจะช่วยให้สีที่ระบายลงไปนั้นมีความสว่างสดใส แต่บางครั้งก็เป็นปัญหาได้เช่นกันเนื่องจากความสว่างสดใสที่มากเกินไป ศิลปินบางคนก็นิยมลงสีพื้นไว้ก่อนเช่น รูเบนส์ (Rubens : 1577 – 1640) มักจะลงสีพื้นที่เป็นสีอ่อน เช่น สีน้ำตาลแดง สีเหลืองเข้มอมน้ำตาลจนถึงสีกลาง การลงสีพื้นไว้ก่อนเป็นการแก้ปัญหาการสร้างภาพให้เกิดความกลมกลืน

7. การระบายสีด้วยการผสมแสงสีน้ำหนักสี (Colour Key) คือ การระบายสีด้วยสีผสมแสงสีน้ำหนัก เทคนิคการระบายสีวิธีนี้เป็นการกำหนดสีที่จะใช้ระบายโดยการเพิ่มค่า และลดค่าของสีด้วยสีดำ – สีขาว เช่น เมื่อใช้สีดำทำให้เกิดน้ำหนักที่เรียกว่า Shade และเมื่อใช้สีขาวทำให้เกิดน้ำหนักอ่อนที่เรียกว่า Tint และผสมสีเทาที่เรียกว่า Tone การระบายสีแบบ Colour Key เป็นสูตรแบบดั้งเดิมตั้งแต่สมัยกรีก โรมัน ลักษณะเช่นนี้จึงเรียกกันว่า Classical Harmony

8. ระบายสีด้วยสีผสมไว้ล่วงหน้า (Colour Mixing) คือ การระบายสีโดยการผสมสีเตรียมไว้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นการวางแผนในการใช้สีและเกี่ยวกับการระบายสีในเทคนิคต่างๆ เช่น การระบายสีแบบพู่กันแห้ง (Dry Brush) การแสดงบรรยากาศของสีโดยการผสมสีอ่อน (Scumbling) เป็นต้น การเตรียมสีไว้ล่วงหน้าจะต้องมีข้อกำหนดว่าจะใช้สีกี่สี อยู่ในกลุ่มใด ศิลปินที่ใช้เทคนิคการระบายลักษณะนี้เช่น Otto Freundlich ชาวเยอรมันกับผลงานที่ชื่อ Green-Red ซึ่งวาดไว้ในปี 1939

9. การระบายสีด้วยการแต้มตะหรือป้ายเบาๆ ให้เป็นแผ่นสี (Dabbing) คือ การระบายสีโดยการแต้ม ตะหรือป้ายเบาๆ ด้วยพู่กันให้เป็นแผ่นสีเชื่อมต่อกัน เช่น ภาพ Trees and House.1885 จิตรกรรมภาพทิวทัศน์สิ่งก่อสร้างของ ปอล เซซาน ศิลปินลัทธิประทับใจยุคหลัง การระบายสีลักษณะนี้ควรทำให้สีเหลวไม่ข้นมากนักเพื่อให้เกิดแผ่นสีที่ชัดเจนการระบายสีด้วยพู่กันหมาดหรือแห้ง (Dry Brush) คือ การระบายสีด้วยพู่กันสีหมาดๆ หรือแห้ง การระบายสีลักษณะนี้จะกระทำต่อเมื่อระบายสีอื่นๆ ไว้เรียบร้อยแล้วทั้งภาพ การระบายสีแห้งทำให้เกิดรอยแปรง ซึ่งเป็นการเน้นพื้นผิวของระนาบหรือวัสดุอื่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ ต้นหญ้า รั้วคลื่น แสงแดด การสร้างรอยแปรงหรือพู่กันสีแห้งๆ บางครั้งก็เรียกว่า Brushstrokes เช่นภาพจิตรกรรมชื่อ Lady in a Jacket. 1913 ของศิลปินชาวเยอรมัน ภาพนี้จะสังเกตเห็นรอยพู่กันสีแห้งๆ บริเวณใบไม้ ต้นไม้และบริเวณอื่นๆ

10. การระบายสีด้วยสีเหลวและโปรงแสง (Grazing) คือ เทคนิคที่ระบายฉาบผิวหน้า โดยใช้สีบางๆ โปรงใส สามารถมองเห็นพื้นล่างได้ ซึ่งเป็นสีที่อ่อนกว่า ด้วยการฉาบสีเดียวหรือหลายสีก็ได้ แล้วจึงฉาบสีอื่นต่อไปได้อีก เป็นวิธีที่ช่วยสร้างความรู้สึกซับซ้อนและระยิบระยับบนผิวหน้า ภาพเขียนได้ดีมาก วิธีการฉาบผิวยังช่วยเคลือบภาพเขียนให้ผิวมันเฉพาะพื้นที่หรือทั่วพื้นภาพได้อย่างน่าสนใจ

11. การระบายสีขอบคม (Hard Edge) คือ การระบายสีแสดงขอบภาพคมชัด โดยลักษณะขอบภาพคมชัดนั้นมีลักษณะเหมือนกับใช้กระดาษกาวปิดขอบภาพแล้วระบายหรือพ่น เมื่อดึงกระดาษกาวออกแล้วส่วนนั้นจะมีลักษณะคมชัด เทคนิคการระบายสีขอบคมมักใช้กับจุดที่มีลักษณะแสงและเงาตัดกันอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการแยกระหว่างภาพและพื้นอีกด้วย

12. การระบายสีหนาทับซ้อน (Impasto) คือ การระบายสีหนาทับซ้อนกัน การระบายสีที่เพิ่มความหนาของสีอาจใช้พู่กันระบายแสดงรอยพู่กัน หรืออาจใช้เกรียงป้ายเนื้อสีให้หนาทับซ้อนกันก็ได้ การระบายสีลักษณะนี้ มักคล้ายกับประติมากรรมนูนต่ำ เนื่องจากมีเนื้อสีที่หนามาก งานภาพเหมือน (Portrait) ของ แรมบรานด์ (Rembrandt) บางภาพก็จะแสดงเนื้อสีหนามาก หรือผลงานที่ชื่อ The Heathens, 1918 ของ Oskar Kokoschka แสดงรูปคน 2 คน ด้วยรอยแปรงหนาๆ ด้วยสี ความหนาของสีทำให้เกิดผิวขรุขระและเนื้อสีทับซ้อนกันอย่างเห็นได้ชัด ปัจจุบันมีตัวผสม (Medium) เพื่อไม่ให้สีเปลี่ยนแปลงเนื้อสี แล้วยังแสดงพื้นผิวของภาพได้อีกด้วย

13. การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ (Imprinting) คือ การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ บางครั้งศิลปินต้องการสร้างพื้นผิวบนแผ่นภาพ นอกจากการใช้สีหนาๆ ระบายเพื่อให้เกิดพื้นผิว แล้วสร้างพื้นผิวใหม่ (Retexture) ซึ่งอาจใช้วัสดุต่างๆ มากดทับพื้นเนื้อสีที่ระบายไว้หนาๆ ก็จะเกิดเป็นรอยนั้นๆ ขึ้น เช่นผลงานชื่อ Lage White Numbers, 1958 ของ Johns Jasper ศิลปินชาวอเมริกัน

14. การระบายสีด้วยเกรียง (Knife Printing) คือ การระบายสีด้วยเกรียง การใช้เกรียงมาระบายสีนั้นเป็นการสร้างผลงานที่ประยุกต์จากการใช้พู่กันระบายสีแบบสีหนา แต่การใช้เกรียงมีความแตกต่างในส่วนที่สามารถสร้างพื้นที่สีเป็นระนาบกว้างและแบบได้ มีความนุ่มนวลบนแผ่นระนาบ และบางครั้งก็สร้างร่องเกรียงแบบรอยพู่กันก็ทำได้ ข้อควรระวังก็คือถ้าสีหนาเกินไปเมื่อสีแห้งอาจจะเกิดการแตกบนรูปได้ เช่นผลงานภาพของ James Horton ชื่อภาพ Rape Field แสดงรอยเกรียงสีเหลืองด้านหน้าเสมือนทุ่งนา มีการปลักระยะกลางให้ลึกลับประสานกับท้องฟ้าที่ใช้สีฟ้าหม่นสร้างมิติลึกของสี

15. การระบายสีด้วยการใช้เทปกั้นขอบ (Masking) คือ การระบายโดยการใส่ตัวกั้นขอบภาพ เช่น การใช้กระดาษกาว การใช้ตัวกั้นสีขอบภาพจะนำมาใช้ในบางพื้นที่หรือเฉพาะที่ต้องการ เช่น ในส่วนที่ต้องการให้เกิดความคมชัดที่มีแสงและเงาตัดกันอย่างชัดเจน การใช้ตัวกั้นสีจะต้องระบายสีโดย

หนึ่งแห่งหรือเกือบแห่งเสียก่อน จึงจะใช้กระดาษขาวหรือเทปกาวปิดทับแล้วจึงระบายสีที่ต้องการทับลงไป เมื่อดึงกระดาษออกจะปรากฏเป็นรอยคมของขอบภาพ

16. การระบายสีเป็นจุด (Pointillism) คือ การระบายสีโดยการจุดสี การนำสีมาระบายเป็นจุด โดยการแต้มสีนั้น ทำให้เรานึกถึงผลงานของเซอร์ราห์ (Georges Seurat) ที่นำเอาผลพิสูจน์สีที่เกี่ยวกับแสงและการผสมสีโดยการมองเห็นหรือผสมด้วยดวงตา (Mix In The Eye) ภาพของเซอร์ราห์ สร้างความตื่นตื้นแก่ผู้พบเห็นเป็นอย่างมากในการใช้สีโดยการแต้มการ จุดสี

17. การระบายสีผสมการขีดเป็นเส้น (Sgraffito) คือ การระบายสีผสมการขีดเป็นเส้น การระบายสีผสมกับการขีดให้เป็นรูปร่างรูปทรงนั้น เป็นคำมาจากภาษาอิตาเลียน นำมาใช้ได้หลายลักษณะ เช่น ระบายสีพื้นด้วยสีต่างๆ ไว้ก่อน เมื่อแห้งแล้วจึงระบายสีรูปทรงทับลงไป ขณะที่สียังไม่แห้ง ใช้เครื่องมือขีดลงไปก็จะปรากฏเป็นเส้นสีขาว ผลงานชื่อ Mandlin Fruit Bowl Marble ของ ปีกัสโซ ก็ใช้เทคนิคนี้ โดยแสดงรอยขีดเป็นเส้นรูปร่างของชาม และบริเวณอื่นๆ

18. การระบายสีและขูดพื้นภาพ (Scraping Back) คือ การระบายสีและขูดพื้นภาพเป็นการสร้างเทคนิคภายหลังจากการระบายสีลงบนพื้นระนาบที่ต้องการแล้ว ขณะที่สียังไม่แห้งให้ใช้เครื่องมือมาขูดเป็นพื้นหลัง เช่น ใช้เกรียงปาดสีออกจะเห็นพื้นสีเดิม ถ้าเป็นแผ่นระนาบพื้นขาว ก็จะเห็นสีขาว เมื่อขูดแล้วอาจระบายสีใหม่ทับลงไปอีกก็ได้ แต่ต้องรักษาร่องรอยการขีดเอาไว้

19. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกันอย่างนุ่มนวล (Soft Edge) คือ การระบายสีระหว่างขอบภาพให้ประสานกันระหว่างพื้น หรืออาจจะใช้สีประสานกันในรูปทรงทั้งหมดก็ได้ ผลงานที่ใช้เทคนิคการระบายลักษณะนี้ เช่น ภาพทิวทัศน์แบบลัทธิประทับใจ ของ โมเน ซึ่งรูปทรงในภาพจะไม่มี ความคมชัด เนื่องจากการระบายเพื่อแสดงบรรยากาศแสง สี

20. การระบายสีด้วยการสร้างพื้นผิวได้ภาพ (Texturing) คือ การสร้างพื้นผิวได้ภาพ ก่อนการระบายสี โดยทั่วไปจะเกิดลักษณะพื้นผิวของเนื้อสีจากรอยพู่กันอยู่แล้ว ยกเว้นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างพื้นผิวที่เป็นลักษณะพิเศษคือ มีความตั้งใจและวางแผนไว้ล่วงหน้าก็เป็นส่วนหนึ่งของการระบายสี เช่น การสร้างพื้นผิวจากการกดรอยพิมพ์ (Imprinting) หรือโดยกรรมวิธีอย่างอื่นๆ ตามที่ศิลปินต้องการสร้าง ผลงานที่ใช้เทคนิคการระบายลักษณะนี้ เช่น Life, 1963 ของ กมลทัศนาศาญชลี มีการสร้างรอยพื้นผิวได้ภาพด้วยการกดพิมพ์จากวัสดุต่างๆ ผสมผสานกันระบายรูปผีเสื้อทับร่องรอยเดิม

21. การระบายสีกลมกลืนจากชั้นล่างมาสู่ชั้นบน (Under Painting) คือ การระบายสีจากชั้นล่างที่รองพื้นไว้สู่ชั้นบนลักษณะของการระบายสีโดยวิธีนี้คล้ายๆ กับการลงสีพื้นไว้ก่อน แล้วจึงได้ระดับสีหรือชั้นสีขึ้นมา ศิลปินในชุดแรกๆ ของอิตาลีและยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา นิยมระบายสีผิวเนื้อคนด้วยกลุ่มสีอุ่นบนสีพื้นที่เป็นสีเขียว สีน้ำเงินหรือม่วง ในเยอรมันศิลปินใช้สีชมพู สีเหลืองผสมสีขาวบนพื้นสีเขียวอ่อน สีน้ำตาลอมแดง

22. การวาดภาพและระบายสีที่ทับบนเส้น (Under Drawing) คือ การวาดเส้นและการระบายสีชั้นบน การวาดเส้นเพื่อร่างภาพถ้าเป็นการใช้สีร่างภาพด้วยพู่กัน บางครั้งเส้นนั้นๆ มีความสมบูรณ์และมีความงาม ศิลปินมักเก็บเส้นร่างภาพเหล่านี้ไว้ และน้ำสีมาระบายทับด้านบนโดยเว้นเส้นร่างเอาไว้ในบางส่วน หรือในส่วนที่หายไปอาจเติมเข้าไปใหม่ได้ ภาพที่ปรากฏเมื่อเสร็จแล้วยังคงแสดงเส้นร่างนั้นๆ เอาไว้

23. การระบายสีเปียกบนเปียก (Wet into wet) เทคนิคการระบายลักษณะนี้มักเกี่ยวข้องกับ การระบายสีเปียกลงบนสีเปียก ซึ่งตรงข้ามกับสีที่แห้ง เนื่องจากสีน้ำมันจะไม่รुक้ำเข้าไปในสีอีกสีหนึ่ง แต่ส่วนมากแล้วจะผสมกลมกลืนกัน การระบายลักษณะนี้มักใช้สำหรับการระบายท้องฟ้า

24. การระบายสีเปียกบนพื้นแห้งหมาด (Wet on Dry) คือ การระบายโดยใช้สีชั้นๆ ระบายลงบนพื้นระบายที่แห้งหมาดๆ เช่น ถ้ำลองใช้แปรงจุ่มสีในปริมาณที่น้อยแล้วระบายลงบนพื้นผ้าใบก็จะทำให้เกิดลักษณะผิวที่น่าสนใจขึ้นได้ (โกศล พิณกุล, 2543, น.2-27)

สรุปได้ว่า สีเป็นสื่อวัสดุหนึ่งที่ได้รับคามนิยมในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์มีผลต่อคุณภาพของสีและเนื้อสีเช่นเดียวกัน การนำสีน้ำมันมาใช้เพื่อสร้างผลงานศิลปะต่างๆ จึงต้องอาศัยเทคนิควิธีการ ที่เหมาะสมจึงจะทำให้ใช้คุณภาพของสีได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รูปแบบ อย่างไรก็ตามแนวทางของการสร้างงานของจิตรกร จึงมักเป็นตัวกำหนดในการนำเทคนิคการระบายสีแต่ละเทคนิคมาสร้างงานอย่างเหมาะสมเช่นกัน นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่าศิลปินมักมีเทคนิควิธีการระบายสี อันเป็นลักษณะเฉพาะซึ่งก่อให้เกิดความงามความลงตัวในโครงสร้างทางศิลปะระหว่างรูปทรงและเนื้อหา ทั้งนี้ความสำคัญของการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม นอกเหนือจากเนื้อหาและวัสดุที่เป็นตัวถ่ายทอดเรื่องราวแล้ว เทคนิคการระบายสี ยังสามารถบ่งบอกได้ถึงลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินได้ด้วยเช่นกัน

กลวิธีวาดภาพด้วยสีอะคริลิก

ประวัติความเป็นมา สีอะคริลิกคือสีแห้งเร็ว มีส่วนผสมสีและของสารประกอบโพลีเมอร์ (Polymer) สีอะคริลิกสามารถเจือจางด้วยน้ำ เวลาจะใช้นามาสผสมกับน้ำ ใช้งานได้เหมือนกับสีน้ำ และสีน้ำมัน มีทั้งแบบโปร่งแสง และทึบแสง แต่จะแห้งเร็วกว่าสีน้ำมัน 1 - 6 ชั่วโมง เมื่อแห้งสนิทจะทนน้ำ เมื่อแห้งแล้วจะมี คุณสมบัติกันน้ำได้และเป็นสีที่ติดแน่นทนนาน คงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ สามารถเก็บไว้ได้นานๆ ยืดเกาะติดผิวหน้าวัตถุได้ดี เมื่อระบายสีแล้วอาจใช้น้ำยาวานิช (Vanish) เคลือบผิวหน้าเพื่อป้องกัน การขูดขีด เพื่อให้คงทนมากยิ่งขึ้น ภาพที่วาดเสร็จจะคล้าย สีน้ำ หรือ สีน้ำมัน หรือมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง

ในปี ค.ศ.1950 สีตราแมกนา (Magna) เป็นสีอะคริลิกสายแรกที่ผลิตเพื่อศิลปิน พัฒนาโดย ลีโอนาร์ด โบชูร์ (Leonard Bocour) และ แซม โกลเด็นท์ (Sam Golden) และในปี ค.ศ.1960 ได้มีการ

พัฒนาปรับปรุงอีกครั้ง เป็นสื่อะคริลิกทำละลายด้วยโซเวนท์ สามารถผสมกับน้ำมันสนหรือโซเวนท์ และแห้งอย่างรวดเร็วหรือเคลือบเงา โดยมีศิลปินที่มีชื่อเสียงนำมาใช้เช่น มอริส หลุยส์ (Morris Louis), ลอย ลิชเทนสไตน์ (Roy Lichtenstein) เป็นต้น ซึ่งต่างจากสื่อะคริลิกที่ใช้ในปัจจุบันที่ทำละลายด้วยน้ำ สื่อะคริลิกคุณภาพศิลปินน้ำผลิตในเชิงพาณิชย์ในต้นปี ค.ศ.1960 โดยบริษัทผลิตสี Vynol ประเทศออสเตรเลีย (ปัจจุบันเป็นชื่อ Derivan)

ช่วงก่อนศตวรรษที่ 20 ศิลปินต้องผสมสีด้วยตนเองและการควบคุมสีทำได้ค่อนข้างลำบาก ทำให้การสร้างผลงานใช้เวลานาน ขณะที่สื่อะคริลิกสามารถทำได้โดยง่าย คุณสมบัติของสีมีความยืดหยุ่นและแห้งตัวได้ดี นำไปใช้ได้กับพื้นผิววัสดุหลากหลาย และมีกลิ่นรบกวนน้อยมาก ศิลปินสีน้ำและสีน้ำมันจำนวนมากจึงได้หันมาใช้สื่อะคริลิกกันอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก

กระบวนการระบายสีอะคริลิกบนผ้าใบ ด้วยวิธีการต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการถ่ายทอด ทักษะและการฝึกฝน สื่อวัสดุและการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่ง อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวถึงการลงมือกระทำจริงเกี่ยวกับการระบายสี และกล่าวถึงกลวิธี หรือเทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

การนำไปใช้หรือการลงมือกระทำจริงเกี่ยวกับการระบายสี ตามการแสดงออกนี้เราต้องแน่ใจว่าเรามีอุปกรณ์ เรามีสื่อวัสดุ เรามีช่วงเวลา และมีความพร้อมด้านอื่น ๆ ที่สำคัญคือ เต็มใจทำตามกิจกรรมการระบายสีที่เราเลือกการระบายสี... มีแนวทางในการนำสีไปใช้เพื่อแสดงความรู้สึกของเราด้วยรูปและพื้น 4 ประการ คือ

1. ระบายสีกลมกลืนกันตามวงสี
2. ระบายสีให้รู้สึกตัดกัน
3. ระบายสีให้รู้สึกอ่อนแก่ประสานกัน
4. ระบายสีให้มีสีกลางคอยคุมอยู่

นอกจากจะใช้สีให้ได้ความรู้สึกบางส่วนดังกล่าว จะต้องนึกเสมอว่า สีและลักษณะพื้นผิวสำคัญ และเกี่ยวข้องกันกับแสงสว่าง ลักษณะพื้นผิวอาจเกิดจากการเคลือบ (blending) การป้าย (brush stroke, calligraphy) การสาด (splashing) การขูด (scraping) ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ผู้สร้างต้องตัดสินใจสร้างสรรค์ลักษณะพื้นผิว เพื่อให้รู้สึกกลมกลืนหรือตัดกันแบบเรื่องราวที่นำมาถ่ายทอดเป็นภาพ

จากการระบายสีตามความเป็นจริง และการนำไปใช้ในกรอบของการแสดงออกของรูปและพื้นดังกล่าวนี้ บางท่านสรุปว่าน่าจะถือเป็นจุดเริ่มต้นกำหนดความแตกต่างของจิตรกรรมสมัยเก่าและจิตรกรรมสมัยใหม่ได้ กล่าวคือ หากใช้สีเพื่อสร้างรูปทรงเป็นจิตรกรรมสมัยเก่า และใช้สีเพื่อแสดงออกเป็นจิตรกรรมสมัยใหม่ (อารี สุทธิพันธุ์, 2535 : 6-7)

สรุป สื่อะคริลิกเป็นสีที่เป็นสารประกอบโพลีเมอร์ ใช้งานได้เหมือนกับสีน้ำ และสีน้ำมัน มีทั้งแบบโปร่งแสงและทึบแสง แห้งเร็วกว่า มีคุณสมบัติกันน้ำได้และเป็นสีที่ติดแน่นทนนาน คงทน

ต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ภาพที่วาดเสร็จจะคล้ายสีน้ำหรือสีน้ำมัน มีความยืดหยุ่นและแข็งตัวได้ดีนำไปใช้ได้กับพื้นผิววัสดุหลากหลาย และมีกลิ่นรบกวนน้อยมาก ศิลปินจำนวนมากจึงได้หันมาใช้สีอะคริลิกกันอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าสิ่งสำคัญที่สุดและเป็นหัวใจของงานศิลปะเหนือจริง คือ เรื่องของจิตไร้สำนึกซึ่งเป็นความรู้อันยิ่งใหญ่ของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psycho analysis) จากการค้นพบของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) โดยศิลปินเหนือจริงต่างให้ความเชื่อถือต่อฟรอยด์ในเรื่องนี้ และมีอิทธิพลต่อการทำงานของพวกเขา แต่สำหรับผู้วิจัแล้วความรู้เรื่องจิตไร้สำนึกได้รู้แจ้งเห็นจริงโดยผ่านงานศิลปะแล้ว กล่าวคือเห็นผลจากการนำเรื่องจิตไร้สำนึกไปใช้ในงานศิลปะเหนือจริง และจากผลตรงนี้ทำให้ผู้วิจัเห็นความสำคัญของจิตไร้สำนึกในการทำงานศิลปะ

ซิกมันด์ ฟรอยด์ นักจิตวิทยาชาวออสเตรีย ได้กล่าวถึงลักษณะธรรมชาติของบุคลิกของจิตว่าประกอบด้วยกัน 3 ส่วน คือ จิตสำนึก (Conscious Mind) จิตก่อนสำนึก (Pre-Conscious Mind) และจิตไร้สำนึก (Unconscious Mind)

จิตสำนึก คือภาวะของจิตซึ่งเรารู้สึกได้ เช่นเดียวกับการมองเห็นสิ่งต่างๆในโลก เรารู้สึกอยู่ว่าเราเห็นอะไร

จิตก่อนสำนึก คือจิตที่ประกอบด้วยร่องรอยความทรงจำที่ตกค้างอยู่ภายในและสามารถระลึกถึง หรือรื้อฟื้นให้กลับมาสู่ความสำนึกได้ในสภาวะปกติ

จิตไร้สำนึก คือส่วนของจิตที่ไม่สามารถรื้อฟื้นให้กลับมาสู่ความสำนึกได้นอกจากใช้วิธีการพิเศษ เช่นการสะกดจิต (Hypnotism) หรือการสร้างสรค์อิสระ (Free Association) เป็นต้น

เรื่องจิตไร้สำนึกเป็นเรื่องสำคัญที่สุดของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ แต่เดิมนักจิตวิทยาเข้าใจว่าจิตมีอาคารเฉพาะความสำนึกเท่านั้น เมื่อใดที่ร่างกายหมดความสำนึกคือเป็นลมสิ้นสติหรือสลบไปก็เรียกว่าจิตไร้สำนึก ซึ่งบ่งเฉพาะอาคารของร่างกายเท่านั้น ยังไม่เข้าใจลึกกลงไปในเรื่องของจิตไร้สำนึก ซึ่งเป็นอาคารของจิตโดยเฉพาะ

ไลบนิทซ์ (Leibnitz) นักปราชญ์ชาวเยอรมัน เป็นคนแรกที่ชี้ให้เห็นความลึกล้ำของจิตว่า นอกจากความสำนึกแล้ว ยังมีจิตที่อยู่ใต้ความสำนึกอีกด้วย จึงได้บัญญัติคำว่า Subconscious Mind และได้อธิบายธรรมชาติของจิตว่า ด้านหนึ่งปรากฏแก่เรา แต่อีกด้านหนึ่งซ่อนเร้นอยู่ ด้านที่ปรากฏขึ้นในความสำนึกมีเป็นส่วนน้อย โดยส่วนใหญ่จะฝังตัวอยู่ใต้จิตสำนึก

คำว่า Subconscious Mind พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร ทรงแปลว่า จิตใต้สำนึก เป็นคำที่ไม่ปรากฏในงานเขียนต้นฉบับทางจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ เพราะฟรอยด์ใช้คำว่า จิตไร้สำนึก แต่ในทางจิตวิทยามักใช้แทนกันได้ในความหมายเดียวกัน (เกียรติศักดิ์ ชานนารถ, 2544, น.13)

ในชีวิตประจำวันของเรา นอกจากพฤติกรรมหรือภาวะของความสำนึกจะเป็นตัวชี้้นำให้ดำเนินไปแล้ว ยังมีจิตก่อนสำนึกและจิตไร้สำนึกเป็นตัวบงการอยู่เบื้องหลัง เปรียบเสมือนความเป็นตัวเราในปัจจุบันย่อมมีที่มาจากภูมิหลังในอดีตของเรา อดีตที่พอจะรื้อฟื้นความทรงจำได้คือจิตก่อนสำนึก และอดีตที่เราลืมไปหมดสิ้นหรือรื้อฟื้นไม่ได้แล้ว แต่ก็ยังซ่อนเร้นอยู่ในตัวเรา นั่นคือ จิตไร้สำนึก

จิตก่อนสำนึกและจิตไร้สำนึกต่างก็มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของเรา โดยจิตก่อนสำนึกจะมีอิทธิพลค่อนข้างน้อย เราสามารถขจัดหรือยับยั้งได้ถ้าเรารู้ตัว แต่จิตไร้สำนึกจะมีอิทธิพลครอบงำชีวิตของเราตลอดไป เพราะเราไม่รู้ตัวว่ามีสิ่งที่ยังบงการชีวิตเราอยู่

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ได้กล่าวถึงเรื่องจิตไร้สำนึกว่าเป็นพลังดิบของสัญชาตญาณอารมณ์ปรารถนาและความฝัน เป็นสิ่งที่คิดตัวทุกคนมาตั้งแต่เกิด ซึ่งจะพยายามเรียกร้องและแสวงหาความพึงพอใจโดยไม่คำนึงถึงความถูกผิด หรือกฎเกณฑ์ใด ๆ สัญชาตญาณที่สำคัญคือพลังทางเพศและพลังทางความก้าวร้าว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของเราทุกคน

จิตไร้สำนึกเป็นส่วนที่ถูกเก็บกด หรือเก็บอารมณ์ที่ตกค้าง อารมณ์ที่แสดงออกไม่ได้ตามความต้องการ เพราะถูกต่อต้านไว้ด้วยมโนธรรมและแบบแผนของสังคม อารมณ์ที่ถูกเก็บกดและฝังในจิตไร้สำนึกนี้จะเกิดเป็นปม (Complex) ซึ่งในจิตของมนุษย์แต่ละคนก็จะมีปมที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่เหตุการณ์ที่เข้ามากระทบจิตและจะก่อให้เกิดปมชนิดใด

จิตไร้สำนึกเป็นภูมิหลัง (Background) ของบุคคล เป็นที่เก็บประสบการณ์อันซอกซำในอดีตรู้อยู่ไม่รู้หายและจะแสดงอิทธิพลในเวลาต่อมา จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความรุนแรงของเหตุการณ์ที่กระทบจิตในอดีตที่ผ่านมา

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งของจิตไร้สำนึกซึ่ง ฟรอยด์ เน้นให้เห็นเด่นชัด คือ ความไม่มีเหตุผลของมนุษย์ หลักการทางความคิดจะไม่ปรากฏอยู่เลยและไม่มีการตระหนักถึงเรื่องกาลเวลา (Time) และเทศะ (Space) นอกจากความพึงพอใจเท่านั้น นอกจากนั้น ฟรอยด์ ยังมีความเห็นว่าความฝันมีความสำคัญมาก เพราะในความฝันคือการแสดงออกของสาระที่แท้จริงของความปรารถนาของจิตไร้สำนึก ซึ่งหากมันปรากฏออกมาตรง ๆ ก็จะถูกควบคุมไว้ด้วยกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ความฝันจึงเป็นการพยายามตอบสนองความปรารถนาในรูปสัญลักษณ์หรือตัวแทน การจะเข้าใจความหมายต้องอาศัยการตีความ ซึ่งส่วนมากมักมีความหมายในเรื่องเพศ

นักจิตวิทยาหลายคนเห็นตรงกันว่า ฟรอยด์ มองมนุษย์แต่เพียงด้านมืด และรู้สึกว่าคุณชีวิตมนุษย์ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์มีแต่ความสิ้นหวัง เพราะมีจิตไร้สำนึกซึ่งเต็มไปด้วยสัญชาตญาณด้านลบคอยบงการอยู่ แต่ฟรอยด์ก็ยังยืนยันการตีแผ่ความรู้เหตุผลและความชั่วร้ายของจิตมนุษย์ เพราะมันเป็นความจริงที่เราต้องเผชิญและเข้าใจมัน เพื่อจะได้เป็นอิสระและหลุดพ้นจากการบงการของมัน อย่างไรก็ตามภายหลังจาก ฟรอยด์ได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขบุคลิกของจิตใหม่ โดยมองในแง่โครงสร้าง และแบ่งจิตออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) อิด (Id) เหมือนกับจิตไร้สำนึกเป็นส่วนที่เป็นสันดานดิบของมนุษย์ ซึ่งจะแสวงหาแต่ความพึงพอใจและหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด อิด มีธรรมชาติที่ปราศจากเหตุผล แต่มีพลังกระตุ้นทั้งหลายทั้งปวงโดยไม่คำนึงถึงจริยธรรมหรือค่านิยมทางสังคม 2) อีโก้ (Ego) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับโลกแห่งความเป็นจริง เป็นส่วนที่คิดและมีเหตุผล เป็นตัวประนีประนอม ระหว่างส่วนที่เป็นจิตกับสภาพการยอมรับของสังคม 3) ซุปเปอร์-อีโก้ (Super-Ego) ส่วนนี้เปรียบเสมือนเป็นมโนธรรมมีความเกี่ยวข้องกับอุดมคติ ศีลธรรม จรรยา และบรรทัดฐานต่างๆ ทางสังคมที่เราได้รับมา ซุปเปอร์-อีโก้ จะทำหน้าที่เป็นตัวห้ามไม่ให้เรากระทำการใด ๆ ในทางที่ผิด

โครงสร้างใหม่ในการแบ่งจิตของฟรอยด์นี้ได้สร้างความเข้าใจและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น และถึงแม้จะมองมนุษย์ในด้านลบก็เพื่อจะทำความเข้าใจและแก้ไขมัน โดยที่สนะเกี่ยวกับโลกโดยรวมแล้ว ฟรอยด์ ได้ชี้ให้เห็นว่า ความรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมของโลกเกิดจากการต้านทานความต้องการโดยตรงของสัญชาตญาณดิบของมนุษย์ และการใช้พลังทั้งหลายทั้งปวงในรูปที่ได้รับการกลั่นกรองแล้ว ฟรอยด์ เชื่อว่างานด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ และกิจกรรมทางปัญญาและวัฒนธรรม ล้วนเกิดจากการกลั่นกรองพลังทางเพศทั้งสิ้น

สำหรับศิลปินลัทธิเหนือจริงสัญชาตญาณของจิตไร้สำนึกได้ถูกนำมาใช้เป็นพลังสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ เพื่อต้องการแสดงออกซึ่งความเป็นจริง การแสดงออกในรูปความฝันที่ปราศจากการควบคุมด้วยเหตุผล และไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ หรือบรรทัดฐานทางสังคมใด ๆ ทำให้ผู้รู้สึกช็อคด้วยภาพที่แปลกประหลาดเหนือความเป็นจริง ซึ่งต้องอาศัยการตีความสัญลักษณ์แทนความปรารถนาที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวของศิลปิน การตีความในเรื่องจิตไร้สำนึกในการสร้างสรรค์งานศิลปะก็คือความพึงพอใจและความมีอิสระจากการควบคุมด้วยเหตุผลและความเป็นจริงตามธรรมดาสามัญ โดยปล่อยให้จิตไร้สำนึกแสดงความจริงที่ซ่อนเร้นอยู่ในได้อย่างเต็มที่

จากการศึกษา ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญของจิตไร้สำนึกในการสร้างสรรค์งานศิลปะ รวมทั้งมีความเชื่อว่าศิลปะจะต้องมีความสัมพันธ์กับชีวิตในทางลึกและดำเนินไปในเส้นทางเดียวกัน จึงกำหนดให้งานศิลปะสะท้อนประสบการณ์ชีวิตในสังคม ซึ่งได้ผ่านกาลเวลาและเรื่องราวต่าง ๆ มีอารมณ์ ความรู้สึกที่ถูกสั่งสมไว้ในจิตไร้สำนึกมาตลอด การปลดปล่อยให้จิตไร้สำนึกได้แสดงออก

ควบคู่ไปกับความสำนึก จึงเป็นความแท้จริงของชีวิต นั่นหมายถึงชีวิตจะต้องมีที่มา มีภูมิหลังของอดีตรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบัน

สรุป เรื่องจิตใต้สำนึกเป็นเรื่องสำคัญที่สุดของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ คือการแสดงออกทางพลังดิบของสัญชาตญาณอารมณ์ ปราบปราม ความฝัน ความพึงพอใจ ความก้าวร้าว พลังทางเพศ ความไม่มีเหตุผลที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้องกับลักษณะแนวทางของศิลปะแบบเหนือจริง

ทฤษฎีรูปทรง (THEORY OF FORM)

ในบทก่อนกล่าวถึงความล้มเหลวของทฤษฎีการเลียนแบบไว้ข้อหนึ่งว่า “การเลียนแบบ” ในศิลปะนั้นไม่ใช่สิ่งเดียวที่สำคัญในการประเมินค่าศิลปะหรือสร้างความซาบซึ้งให้แก่เรา “การจัดภาพที่สมดุล” ในภาพเขียน “สัดส่วนอันเหมาะสม” ในประติมากรรม “จังหวะหรือทำนอง” ในดนตรี “ฉันทลักษณ์” ในร้อยกรองยังเป็นอีกส่วนหนึ่งซึ่งอาจจะนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญของศิลปะ นักสุนทรียศาสตร์เรียกส่วนหลังนี้ว่า “รูปทรง” (form) และเรียกส่วนแรกว่า “เนื้อหา” (content)

รูปทรงศิลปะแท้ที่จริงแล้วก็คือส่วนที่เกิดจากการรวมตัวอย่างมีเอกภาพและมีระเบียบแบบแผนขององค์ประกอบศิลปะหรือสื่อ (เช่น เส้น สี เสียง คำพูด) ในศิลปะ องค์ประกอบศิลปะหรือสื่อจะแตกต่างกันในศิลปะแต่ละแขนง ดังนั้นรูปทรงของศิลปะในแต่ละแขนงจึงมีการแตกต่างกันออกไป ในทัศนศิลป์รูปทรงจะเกิดจากการรวมตัวของ “เส้นและสี” ที่เป็นเอกภาพมีระเบียบแบบแผน ซึ่งจะปรากฏออกมาเป็นความสมดุล ความสมมาตร หรือลักษณะพื้นผิวของภาพเขียน ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ในดนตรีรูปทรงจะเกิดจากการรวมตัวของ “เสียง” อย่างมีเอกภาพ มีระเบียบแบบแผน รูปทรงในวรรณคดีก็เช่นเดียวกันเกิดจากการรวมตัวของ “คำ” อย่างเป็นเอกภาพมีระเบียบแบบแผน อันปรากฏออกมาเป็นฉันทลักษณ์ โครงสร้างของเรื่องหรือแบบแผนการประพันธ์ ในศิลปะผสมรูปทรงจะเกิดจากการรวมตัวขององค์ประกอบศิลปะหลายอย่างผสมกัน และปรากฏออกมาเป็นจังหวะหรือทำนองการเดินในการเดินรำ การจัดฉากแสงสีในภาพยนตร์ ฯลฯ

รูปทรงในศิลปะมีความแตกต่างจากเนื้อหาในศิลปะ เนื้อหาอันหมายถึงเรื่องราวที่ศิลปินนำมาจากโลกภายนอก ทั้งที่เป็นธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งอิสระจากศิลปะ เพราะหากไม่มีผู้ใดสร้างศิลปะเรื่องราวจากโลกภายนอกยังคงมีอยู่ แต่หากไม่มีศิลปะ รูปทรงของศิลปะย่อมไม่เกิดขึ้น ดังนั้นรูปทรงจึงมิได้เป็นอิสระจากศิลปะ มันคือคุณสมบัติเฉพาะของศิลปะที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของศิลปิน ขณะที่เนื้อหามีการเปลี่ยนแปลงเสมอไปตามยุคสมัยและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รูปทรงคือสิ่งเดียวที่เป็นลักษณะร่วมของศิลปะทุกชิ้น ทุกแขนง ทุกยุค ทุกสมัย

นักสุนทรียศาสตร์หลายคนเชื่อว่าศิลปะมีความสัมพันธ์กับโลกภายนอก เนื้อหาของศิลปะมีความสำคัญในการกำหนดคุณค่าของศิลปะไม่ว่าจะสัมพันธ์กับโลกภายนอกโดยการเลียนแบบหรือโดยการแสดงออก ซึ่งความรู้สึกออกมา เช่น บางคนเชื่อว่า ศิลปะควรจะถ่ายทอดเรื่องราวของ

ธรรมชาติ บางคนเชื่อว่า ศิลปะควรจะถ่ายทอดเรื่องราวของธรรมชาติ บางคนเชื่อว่าศิลปะจะเป็นเครื่องมือในการรับใช้ความดี บางคนเชื่อว่าศิลปะจะสะท้อนปัญหาสังคม แต่ยังมีนักสุนทรียศาสตร์อีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าส่วนที่เรียกว่าเนื้อหาอันนี้ได้มีความสำคัญใด ๆ ในการกำหนดคุณค่าของศิลปะ รูปทรงต่างหากคือสิ่งเดียวที่สำคัญที่สุดของศิลปะ ความคิดนี้เองที่เป็นความคิดของนักสุนทรียศาสตร์ที่เราเรียกว่านักทฤษฎีรูปทรง (Formalist)

นักทฤษฎีรูปทรงมีหลายพวก บางพวกจะเน้นไปทางด้านวรรณคดี บางพวกจะเน้นไปทางด้านดนตรี และบางพวกจะเน้นไปทางด้านทัศนศิลป์ แต่ทั้งหมดเชื่อเหมือนกันว่า “รูปทรง” คือสาระหรือหัวใจสำคัญของศิลปะ รูปทรงคือลักษณะร่วมที่มีอยู่ในศิลปะทุกชิ้น รูปทรงคือสิ่งเดียวที่ทำให้ศิลปะแตกต่างไปจากสิ่งที่ไม่ใช่ศิลปะ ความเพิลิดเพิลิน ความสุนทรีย์ หรือการซาบซึ่งต่อศิลปะอย่างแท้จริงต้องเกิดจากการรับรู้ต่อรูปทรงเท่านั้น ไม่ใช่จากเนื้อหาของศิลปะ ศิลปะหรือรูปทรงคือสิ่งที่จับสั่นในตัวเองและมีค่าในตัวเองโดยไม่ได้เป็นเครื่องมือรับใช้หรือสัมพันธ์กับสิ่งใดจากโลกภายนอก

ทฤษฎีโครงสร้างนิยม (Structuralism) คือ ทฤษฎีรูปทรงประเภทหนึ่งซึ่งเน้นหนักไปทางด้านวรรณคดี นักทฤษฎีเหล่านี้ประกอบด้วยนักวิจารณ์วรรณคดีของฝรั่งเศสที่มีชื่อเสียงในปลายศตวรรษที่ 20 เช่น โรแลน บาร์เตส (Roland Barthes) และโทโดรอฟ (Tzvetan Todorov) ความคิดร่วมของนักทฤษฎีทั้งสองก็คือ รูปทรงหรือโครงสร้างของวรรณคดีเท่านั้น คือสิ่งที่ทำให้วรรณคดีเป็นวรรณคดี ไม่ใช่เนื้อหาของหรือเรื่องราวของมัน การศึกษาวรรณคดีอย่างถูกต้องคือการศึกษารูปทรงหรือโครงสร้างเหล่านี้ โทโดรอฟแสดงความคิดนี้ไว้อย่างชัดเจนเมื่อได้วิพากษ์วิจารณ์ผลงานเรื่องสั้นของ เฮนรี เจมส์ (Henry James)

ความคิดทำนองเดียวกันนี้เกิดขึ้นกับนักวิจารณ์ดนตรีชาวเวียนนาอีดอร์ดเฮนสริคค์ (Eduard Hanslick) ในหนังสือ “ความงามในดนตรี” (The Beautiful in Music) เฮนสริคค์อ้างว่า การซาบซึ่งต่อดนตรีอย่างแท้จริงนั้นเราต้องเกี่ยวข้องกับตัวของดนตรีเองโดยปราศจากเป้าหมายอื่นใด เราจะต้องรับรู้เพียงเสียงหรือรูปทรงของดนตรี (จังหวะ ทำนอง การประสานเสียง) องค์ประกอบอันบริสุทธิ์ของดนตรีนี้เกิดขึ้นในใจของนักประพันธ์เพลงขณะประพันธ์เพลงและผู้ฟังควรจะเป็นเช่นเดียวกับนักประพันธ์เพลงขณะฟังเพลง

ความคิดของเฮนสริคค์ไม่เพียงแต่จำกัดแค่ศิลปะแขนงดนตรีเพียงอย่างเดียว แม้แต่ในดนตรีเขายังปฏิเสธคุณสมบัติบางอย่างซึ่งมีความสัมพันธ์กับโลกภายนอกอันทำให้ดนตรีไร้ความบริสุทธิ์ ทั้งที่คุณสมบัติดังกล่าวนักทฤษฎีโดยทั่วไปเชื่อว่าเป็นสิ่งสำคัญของศิลปะ ทั้งที่คุณสมบัติดังกล่าวนักทฤษฎีโดยทั่วไปเชื่อว่าเป็นสิ่งสำคัญของศิลปะ เช่น เฮนสริคค์ยอมรับว่าดนตรีสามารถปลุกอารมณ์บางประเภทแก่คนฟัง เช่น ความรัก ความกลัว หรือความเศร้า แต่อารมณ์เหล่านี้ไม่ใช่สิ่งสำคัญของ

ดนตรี อารมณ์เหล่านี้ไม่ใช่อารมณ์สุนทรีย์อันแท้จริงและสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละบุคคล เสนอศรัคภ์ปฏิเสธแม้กระทั่งเนื้อเพลงหรือชื่อเพลงที่มีความหมายว่าไม่ใช่สิ่งที่ทำให้ดนตรีมีคุณค่าขึ้นมา ดนตรีที่มีความงามที่สุดคือดนตรีที่มีการบรรเลงเพียงอย่างเดียว สำหรับเสนอศรัคภ์รูปทรงอันบริสุทธิ์ของดนตรีเท่านั้นที่เป็นตัวกำหนดความงามของดนตรี

ทฤษฎีรูปทรงที่โดดเด่นที่สุดก็คือ ทฤษฎีรูปทรงของ คลิฟเบลล์ (Clive Bell) และแนวร่วมคนสำคัญ โรเจอร์ฟราย (Roger Fry) ทั้งคู่เป็นนักวิจารณ์ด้านทัศนศิลป์ ทฤษฎีรูปทรงของเบลล์และฟราย จึงเน้นหนักไปทางด้านทัศนศิลป์ อาจจะกล่าวถึงดนตรีบ้างแต่เป็นส่วนเล็กน้อย ดังจะเห็นได้ในหนังสือ “ศิลปะ” (Art) ของเบลล์ และ “การมองเห็นและการออกแบบ” (Vision and Design) ของฟราย ความคิดของเบลล์และฟรายเป็นเช่นเดียวกับนักทฤษฎีรูปทรงอื่น ๆ นั่นคือ ว่าหัวใจสำคัญของทัศนศิลป์คือรูปทรงอันบริสุทธิ์ การซาบซึ่งต่อทัศนศิลป์หรือการมีอารมณ์สุนทรีย์นั้นเกิดจากรูปทรงอันบริสุทธิ์ การซาบซึ่งต่อทัศนศิลป์หรือการมีอารมณ์สุนทรีย์นั้นเกิดจากรูปทรงอันบริสุทธิ์ (pure form) นี้เท่านั้นโดยมิได้อาศัยเนื้อหาหรือคุณค่าอื่น ๆ ของชีวิตซึ่งอาจจะมีแทรกอยู่ในทัศนศิลป์ เบลล์เรียกรูปทรงอันบริสุทธิ์นี้เป็นชื่อเฉพาะของมันว่า “รูปทรงนัยยะ” (Significant Form) และกล่าวถึงที่มาของมันว่ามีความสัมพันธ์กับความคิดทางอภิปรัชญาอย่างลึกซึ้ง ความคิดของเบลล์และฟรายเกิดขึ้นเพราะต้องการจะปกป้องและเชิดชูจิตรกรคนสำคัญในกลุ่ม โปสท์-อิมเพรสชันนิสม์ (Post-Impressionism) ในยุคสมัยนั้น โดยเฉพาะพอล เซซานน์ (Paul Cezanne) เราจะกล่าวถึงความคิดของเบลล์อย่างละเอียดและมีความคิดของฟรายประกอบบางตอน

“รูปทรงนัยยะ” กับ “อารมณ์สุนทรีย์” การจะกล่าวถึงสาระของสิ่งใดก็คืออะไร นั่นคือการกล่าวถึงคุณสมบัติที่มีในทุกชิ้นทุกอันของสิ่งนั้น หรือคุณสมบัติอันเป็นลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น การกล่าวถึงสาระของศิลปะก็เช่นเดียวกัน เราจะต้องกล่าวถึงคุณสมบัติที่มีในศิลปะทุกชิ้นอันเป็นลักษณะเฉพาะของศิลปะ(จรรยา โกมุททรัดนานนท์, 2539, น.51-55)

สรุป รูปทรงศิลปะคือส่วนที่เกิดจากการรวมตัวอย่างมีเอกภาพและมีระเบียบแบบแผนขององค์ประกอบศิลป์ ของเส้นและสีปรากฏออกมาเป็นความสมดุลหรือการผสมรูปทรงให้เกิดขึ้นเป็นคุณสมบัติอันเป็นเอกลักษณ์ของสิ่งนั้นๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ่งเพื่อทำให้เกิดอารมณ์สุนทรีย์

ทฤษฎีการแสดงออกซึ่งความรู้สึก (THEORY OF EXPRESSION)

ในการรับรู้ต่อผลงานศิลปะนอกเหนือจากการที่เราพบสิ่งที่น่าสนใจในเรื่องการเขียนแบบหรือความเหมือนบางอย่างจากโลกภายนอกหรือสิ่งน่าสนใจในเรื่องของรูปทรงแล้ว ยังมีบางสิ่งที่เกิดขึ้นซึ่งเราปฏิเสธไม่ได้เลยว่ามันเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่เราได้รับจากการรับรู้ผลงานศิลปะ สิ่งนั้นคืออารมณ์หรือความรู้สึกซึ่งเป็นคุณสมบัติอันซ่อนเร้นอยู่ในตัวมนุษย์ บางครั้งเรามีความรู้สึกเศร้าเมื่อเราฟังเพลงซิมโฟนีหมายเลข 5 ของบี โทเฟิน บางครั้งเรารู้สึกเครียดเมื่อมองภาพเขียนของ

ฟานโก๊ะ เราารู้สึกอึดอัดเมื่อดูประติมากรรมของกรีก เราอาจจะรู้สึกสนุกสนานหรือขบขันขณะชมภาพยนตร์ของซาลิ แชนปปลิน และอีกหลาย ๆ ตัวอย่างทำนองเดียวกันนี้ อารมณ์หรือความรู้สึกนี้มาจากไหนและเกิดขึ้นได้อย่างไร นักสุนทรียศาสตร์บางคนบอกว่ามันเป็นเป้าหมายของการแสดงออกซึ่งความรู้สึกของศิลปินบางคนตอบว่ามันเกิดมาจากการแสดงออกศิลปะให้มีคุณสมบัติบางอย่างที่มีความสามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกต่อผู้รับรู้ จากข้อเท็จจริง ดังกล่าวทำให้นักสุนทรียศาสตร์หลายคนเชื่อว่า “การแสดงออกซึ่งความรู้สึก” น่าจะเป็นสาระสำคัญของศิลปะ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ศิลปะคือการแสดงออกซึ่งความรู้สึก ความเชื่อนี้คือความเชื่อของทฤษฎีการแสดงออกซึ่งความรู้สึก

ศิลปะเกี่ยวข้องกับ การแสดงออกซึ่งความรู้สึก เป็นความเชื่อที่ดั้งเดิมและเริ่มได้รับความสำคัญโดยศิลปินกลุ่ม โรแมนติกในสมัยศตวรรษที่ 18-19 ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของเรดส์วอร์ท (Wordsworth) กวีคนสำคัญในยุคสมัยนั้นว่า “ศิลปะที่ดีทั้งหลายคือการหลั่งไหลโดยตนเองของอารมณ์อันเต็มไปด้วยพลัง” หรือข้อคิดในทำนองเดียวกันของศิลปินอื่นๆ อีก เช่น ที.เอส.อีเลียต (T.S.Eliot) หรือ ซี.พี.อี. บาช (C.P.E.Bach) แต่ความคิดแนวนี้ก่อเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบในสุนทรียศาสตร์จนโดดเด่นขึ้นมาในต้นศตวรรษที่ 20

ศิลปะคือการแสดงออกซึ่งความรู้สึก คือ ความหมายร่วมของบรรดานักทฤษฎีการแสดงออกซึ่งความรู้สึก แต่นักทฤษฎีการแสดงออกซึ่งความรู้สึกมีหลายคนและการแสดงออกซึ่งความรู้สึกเป็นคำที่มีความหมายกำกวม เป็นคำอธิบายให้ชัดเจนได้ยาก ดังนั้นจึงมีการอธิบายคำนี้ในความหมายที่แตกต่างกัน แต่ในความแตกต่างนี้สามารถแบ่งเป็นสองกลุ่มใหญ่ คือ พวกที่เชื่อว่าการแสดงออกซึ่งความรู้สึกคือกระบวนการสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในใจของศิลปิน กระบวนการสร้างสรรค์นี้บางคนถือว่าเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมาย บางคนเชื่อว่าเป็นกระบวนการที่จบสิ้นในตัวเอง อีกพวกหนึ่งอธิบายการแสดงออกซึ่งความรู้สึกในรูปคุณสมบัติของผลงานศิลปะ พวกแรกเน้นความสำคัญของศิลปิน พวกหลังเน้นความสำคัญของผลงานศิลปะ (จรรยา โกมุททรัดานานนท์, 2539, น.80-82)

ศิลปะคือการแสดงออกทางความรู้สึกต่อการรับรู้เช่น อารมณ์ความรู้สึกหรือสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในตัวมนุษย์ ซึ่งเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกในผลงานศิลปะในรูปแบบต่างๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกพรรณ เกาทอง (2545) ได้ศึกษาผลงานจิตรกรรมของศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาของแนวคิด เทคนิควิธีการ ตลอดจนรูปแบบวิธีการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ จำนวน 5 ท่านได้แก่ จอร์โจ เด กิรีโก, ซาลวาดอร์ ดาลี, มักซ์ เอนสค์, อีฟว์ ตองกี และ เรเน มากรีต์ โดยรวบรวมผลงานของศิลปินดังกล่าวจำนวน 556 ชิ้น มาวิเคราะห์และคัดเลือกผลงานเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง 25 ภาพ (ศิลปินท่านละ 5 ภาพ) รวมทั้งได้นำไปให้

ผู้เชี่ยวชาญในประเทศ จำนวน 5 คน ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นต่อผลงานแล้วสรุปผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปินทั้ง 5 ท่าน พบว่าที่มาและแนวคิด จะนำแนวคิดทางธรรมชาติมาสร้างผลงานมากที่สุด รองลงมามีแนวคิดทางศาสนา ส่วนแนวคิดทางสังคมน้อยที่สุด

เทคนิคการระบายสีที่เลือกใช้ 5 อันดับแรก ได้แก่ เกลียให้กลมกลืน สีสมน้ำหนักสีกลมกลืนจากชั้นต่ำมาสู่ชั้นบน ลีลารอยพู่กัน เปียกบนเปียก เทคนิคที่ไม่เลือกใช้ได้แก่ ระบายครั้งเดียวเสร็จ โดยรองพื้นไว้ก่อน

เทคนิควิธีการ การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเน้นมิติลวงตา มีศิลปิน 3 ท่าน ได้แก่ จอร์โจ เด กิรีโก, ซาลวาดอร์ ดาลี, อีฟว์ ตองกี เลือกใช้วิธีการสร้างบรรยากาศลึกลับ ยกเว้น มักซ์ เอนสต์, เรเน มากรีต์ จะใช้เทคนิคการสร้างบริเวณว่างต่างมิติเป็นลำดับแรก

เทคนิคผสม ประติมากรรม วัสดุ ภาพพิมพ์ สื่อผสม ศิลปิน 5 ท่าน เลือกใช้มากที่สุดได้แก่ เทคนิคการวาดภาพระบายสี รองลงมาใช้เทคนิคประติมากรรม และเทคนิคสื่อผสม

เทคนิควิธีการการจัดองค์ประกอบในภาพ (เน้นมิติลวงตา) ศิลปิน 5 ท่านเลือกใช้มากที่สุดได้แก่ การใช้มิติลวงตาของระย้าน้ำหนัก รองลงมาใช้มิติลวงตาแบบผิวด้าน ผิดที่ ผิดตำแหน่ง ความซับซ้อน มิติลวงตาของสี เทคนิคที่เลือกใช้น้อยที่สุดได้แก่ มิติลวงตาแบบผิขขนาด

ในด้านรูปแบบที่ศิลปินทั้ง 5 ท่านเลือกใช้มากที่สุดได้แก่ รูปแบบเหมือนจริง มีหลักการความเป็นจริง และรองลงมาใช้รูปแบบเหมือนจริง มีหลักการความเป็นจริง ศิลปินที่เลือกใช้รูปแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุดได้แก่ ซาลวาดอร์ ดาลี, มักซ์ เอนสต์, อีฟว์ ตองกี ส่วนแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ได้แก่ จอร์โจ เด กิรีโก, เรเน มากรีต์

จากนั้นได้นำผลการวิเคราะห์มาพัฒนาสร้างสรรค์ โดยนำลักษณะเด่นในการสร้างสรรค์งานของศิลปินทั้ง 5 ท่าน มาพัฒนาและคลี่คลายเป็นลักษณะเฉพาะในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่มีเทคนิคมิติลวงตา โดยใช้เทคนิคสื่อศิลปะแบบเทคนิคผสมการปะติดลงบนพื้นผ้าใบ จำนวน 24 ภาพ

ด้านรูปแบบ เป็นรูปแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ให้สอดคล้องกับแนวคิดของซาลวาดอร์ ดาลี, มักซ์ เอนสต์, และอีฟว์ ตองกี รูปแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จอร์โจ เด กิรีโก, และเรเน มากรีต์มาใช้ เป็นรูปแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ให้สอดคล้องกับแนวคิดของซาลวาดอร์ ดาลี, มักซ์ เอนสต์, และอีฟว์ ตองกี รูปแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จอร์โจ เด กิรีโก, และเรเน มากรีต์มาใช้ เนื้อหาของภาพเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มิติลวงตาในธรรมชาติ ทิวทัศน์ทะเล ความเชื่อของพลังธรรมชาติ ของทะเลที่ลึกลับด้วยเส้นที่บรรยากาศให้อารมณ์โปร่งสบาย ความชุ่มชื้นสดใสแฝงไว้ด้วยพลังแห่งความงามจากองค์ประกอบ

การสร้างมิติลวงตาในการพัฒนาสร้างสรรค์งานแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ซึ่งพัฒนาเป็นแนวทางเฉพาะของผู้วิจัยมากที่สุด

สดชื่น ชัยประสาธน์ (2537) ได้ศึกษาความเป็นจริงในกวีนิพนธ์และจิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์ในฝรั่งเศส โดยแยกเป็น 3 ประเด็น คือ หลักทฤษฎี แก่นเรื่องสำคัญ และกลวิธีนำเสนอ เพื่อให้เห็นภาพรวม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำงานของกวีกับศิลปิน ผลของการวิจัยพบว่า ความเป็นจริงหรือสัจจะสูงสุดของเซอร์เรียลลิสม์ ไม่ขึ้นกับกฎเกณฑ์ ศิลธรรม และค่านิยม ตลอดจนเหตุผลหรือสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยสัมผัสภายนอก แต่เป็นความเร้นลับของจิตไร้สำนึกที่แสดงออกอย่างอิสระและนับพลันเกิดจากการสังเคราะห์สิ่งที่ตรงกันข้าม เช่น ความฝัน กับความจริง สิ่งที่มีอยู่กับจินตนาการ สิ่งที่มีเหตุผลกับสิ่งที่อยู่นอกเหนือเหตุผล ขายกับหญิง ฯลฯ การเข้าถึงความจริงนี้ต้องขบถต่อกฎเกณฑ์เก่าทุกชนิดและอาศัยความบังเอิญ วิธีการนำเสนอได้แก่ การเขียนหรือวาดอย่างอัตโนมัติ เพื่อแสดงออกซึ่งจิตไร้สำนึก บันทึกความฝัน การใช้สัญลักษณ์หรือภาพที่สื่อแรงปรารถนาด้วยสัญญาณจากโลกภายนอก อันได้แก่ ผู้หญิงและวัตถุที่มีนัยทางเพศ โดยเน้นที่การเปลี่ยนบทบาทละบริบท การแปรสภาพ แปรสาร และสร้างอารมณ์ขึ้นด้วยเทคนิคใหม่ กวีและศิลปินมีอิทธิพลต่อกันละกันอย่างเห็นได้ชัด และทำกิจกรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด

อัฐพร นิมมาลัยแก้ว (2548) ได้ศึกษา สาระแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต สังขาร ความเปลี่ยนแปลงของชีวิต การเสื่อมสลายของร่างกาย ผลของการวิจัยพบว่า สาระแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต เป็นการแสดงออกถึงเรื่องราวความจริงหรือสัจธรรมของชีวิต ถ่ายทอดผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในแง่มุมของการเปลี่ยนแปลงของชีวิต ซึ่งเกิดขึ้นอยู่เสมอไปไม่แน่นอนคงที่ ภายใต้อาณัติของกายและใจที่มีลักษณะเป็นทุกข์ น่าสังเวชใจ ไม่มีความหมายแห่งความเป็นตัวตน และไม่มีสิ่งให้ใครยึดถือได้ ผลงานจิตรกรรมชุดนี้สะท้อนความรู้สึกนามธรรมและแสดงให้เห็นถึงสภาวะแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต โดยการแทนความหมายของสัญญาณแห่งความร่วงโรยของชีวิต การเสื่อมสลายของสังขารที่ไม่มีความเที่ยงแท้ เกิดและดับอยู่เป็นวัฏจักรภายใต้กฎปัจจัยของธรรมชาติ ซึ่งเป็นสัจธรรมความเปลี่ยนแปลงที่ชีวิตมนุษย์ทุกคนนามต้องเผชิญ

สรุป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ กนกพรรณ เกาทอง สดชื่น ชัยประสาธน์ และอัฐพร นิมมาลัยแก้ว นั้นได้ศึกษาที่มาของแนวคิด เทคนิควิธีการ และรูปแบบวิธีการสร้างสรรค์ผลงานรวมทั้งบทกวีของศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบหลากหลายเนื้อหาด้วยกัน เช่น ความเชื่อพลังของธรรมชาติ ความฝันกับความจริง สภาวะทางกายและใจ การเปลี่ยนแปลงของชีวิต เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง จากการวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของศิลปินแนวเหนือจริง คือ มักซ์ เอิร์นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลีและ เรเน มากริตต์ ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาในประเด็น เนื้อหา ชูคติ เทคนิคการระบายสี รูปแบบการตัดทอน และการจัดภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในงานวิจัย ด้วยการนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) จากนั้นผู้วิจัยนำผลการศึกษาวิเคราะห์ มาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เรื่องจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงด้วยสื่อครีติกบนผ้าใบในรูปแบบของตัวเอง ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงของ มักซ์ เอิร์นสต์, ซาลวาดอร์ ดาลีและของเรเน มากริตต์ โดยตรวจสอบและคัดเลือกภาพผลงานทั้งหมดจากเว็บไซต์ต่างๆซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลชั้นรอง (Secondary data) พบว่ามีภาพผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงของ มักซ์ เอิร์นสต์ ของซาลวาดอร์ ดาลี และของเรเน มากริตต์ จำนวน 100 ภาพ จากนั้นจึงนำประชากรทั้งหมดที่เลือกมาพิจารณาตรวจสอบ ของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้แก่

1. รองศาสตราจารย์พระพงษ์ กุลพิศาล
2. อาจารย์โชคก เก่งเขตรกิจ
3. อาจารย์นิโรจน์ จรุงจิตวิวัฒน์

ประชากรตามที่ได้เลือกมาจำนวน 100 ภาพ โดยแบ่งเป็น มักซ์ เอิร์นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์ มีดังต่อไปนี้

1. มักซ์ เอิร์นสต์ (Max Ernst) จำนวน 30 ภาพ

- 1) Max Ernst, The Chinese Nightingale, 1920.
- 2) Max Ernst, Pleiades, 25x18 cm., 1920.
- 3) Max Ernst, The Word (Woman Bird), 18.5 x 10.6 cm., 1921.
- 4) Max Ernst, L'Elephant Celibes ,1921.
- 5) Max Ernst, At the First Clear Word, 50x 70 cm., 1923.
- 6) Max Ernst, La Grand Malade, 1923-1924.
- 7) Max Ernst, The Equivocal Woman, 1923.
- 8) Max Ernst, The Fallen Halo, 1926.
- 9) Max Ernst, Woman Old Man and Flower, 96.5 x 130.2 cm., 1923-1924.
- 10) Max Ernst, Long Live Love or Charming Country, 131.4 x 98.1 cm., 1923.
- 11) Max Ernst, Two Children are Threatened by a Nightingale,
69.8 x 57.1 x 11.4 cm., 1924.
- 12) Max Ernst, The Postman Cheval, 64.3 x 48.9 cm., 1932.
- 13) Max Ernst, Echo of the Nymph, 1936.
- 14) Max Ernst, Thumbnail, 54.5 x 73.5 cm., 1937.
- 15) Max Ernst, The Joy of Living, 1937.
- 16) Max Ernst, Lone Tree and United Trees, 1940.
- 17) Max Ernst, Marlene (Mother and son), 23.8 x 19.5 cm., 1940 .
- 18) Max Ernst, The Robbing of the Bride, 129.6 x 96.3 cm., 1940.
- 19) Max Ernst, Europe After the Rain II, 54 x 146 cm., 1940.
- 20) Max Ernst, The Antipope, 130x96 cm., 1940.
- 21) Max Ernst, Spanish Physician, 37.5 x 54 cm., 1940.
- 22) Max Ernst, Napoleon Wilderness, 46.3x38.1 cm., 1941.
- 23) Max Ernst, Wizard Woman, 245 x 190 cm., 1941.
- 24) Max Ernst, The Stolen Mirror, 68x81 cm., 1941.
- 25) Max Ernst, Alice in 1941, 40.0 x 32.3 cm., 1941.

- 26) Max Ernst, Theredlist, 195x233cm., 1942.
- 27) Max Ernst, Composition, 45.4 x 35.6 cm., 1943.
- 28) Max Ernst, The Eye of Silence, 72x60 cm., 1943-1944.
- 29) Max Ernst, Gypsy Rose Lee, 45.4 x 60.3 cm., 1943.
- 30) Max Ernst, La Tentation De Saint Antoine, 1945.

2. เรเน มากรีตต์(Rene Magritte) ตั้งแต่ ค.ศ. 1925- 1965 จำนวน 24 ภาพ

- 1) Rene Magritte, Bather, 50x100 cm.,1925.
- 2) Rene Magritte, Landscape, 1926.
- 3) Rene Magritte, Polar light, 139x105 cm., 1926.
- 4) Rene Magritte, Discovery 65x50 cm., 1927.
- 5) Rene Magritte, Attempting the impossible, 105.6x81 cm., 1928.
- 6) Rene Magritte, Adulation of space, 81x116 cm., 1928.
- 7) Rene Magritte, Les jours gigantesque, 1928.
- 8) Rene Magritte, Threatening Weather, 54x73 cm., 1929.
- 9) Rene Magritte, The giantess, 54x73 cm., 1929.
- 10) Rene Magritte, The Collective Invention, 73.5 x 97.5 cm., 1934.
- 11) Rene Magritte, Rape,73.3x54.6 cm., 1934.
- 12) Rene Magritte, Homage to mack sennett, 1934.
- 13) Rene Magritte, The Bungler, 1935.
- 14) Rene Magritte, Exercices spirituels, 60.3 x 73 cm., 1936.
- 15) Rene Magritte, The Spirit of Geometry, 37x29 cm., 1937.
- 16) Rene Magritte, La race blanche (The White Race),
109.5 cm x 91.4 cm., 1937.
- 17) Rene Magritte, Memory, 1948.
- 18) Rene Magritte, Delusions of grandeur, 99 x 81.5 cm., 1948.
- 19) Rene Magritte, La femme du maçon, 35 x 41 cm., 1958.

- 20) Rene Magritte, Portrait of Stephy Langui, 1961.
- 21) Rene Magritte, La Clairvoyance, 16x12 cm., 1965.
- 22) Rene Magritte, The Difficult Crossing, 1898-1967.
- 23) Rene Magritte, Homage to mack sennett, 1934.
- 24) Rene Magritte, The Menaced Assassin, 1927.

3. ซาลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali) ตั้งแต่ ค.ศ. 1925- 1981 จำนวน 46 ภาพ

- 1) Salvador Dali, Woman at the window, 1925.
- 2) Salvador Dali, Venus and sailor homage to salvat papasseit, 147x216 cm., 1925.
- 3) Salvador Dali, Venus with Amoretti, 23x26 cm., 1925.
- 4) Salvador Dali, Penya segats woman by the cliffs, 40x26 cm., 1926.
- 5) Salvador Dali, Apparatus and hand, 48x62 cm., 1927.
- 6) Salvador Dali, Honey is sweeter than blood, 46x36 cm., 1927.
- 7) Salvador Dali, The ants, 16x113 cm., 1929.
- 8) Salvador Dali, the invisible man, 81x140., 1929.
- 9) Salvador Dali, Illumined pleasures, 35x24 cm., 1929.
- 10) Salvador Dali, The Great Masturbator, 1929.
- 11) Salvador Dali, The Bleeding Roses, Oil on canvas, 61 x 50 cm., 1930.
- 12) Salvador Dali, Imperial to the Child Woman, 142x81 cm., 1930.
- 13) Salvador Dali, Invisible sleeping woman horse lion. 1930.
- 14) Salvador Dali, William tell, 87x113 cm., 1930.
- 15) Salvador Dali, The Dream, 96x96 cm., 1931.
- 16) Salvador Dali, The font., 41x66 cm., 1930.
- 17) Salvador Dali, Untided william tell and gradiva, 1931.
- 18) Salvador Dali, The Old Age of William Tell, 98 x 140 cm. 1931.
- 19) Salvador Dali, Atavism at twilight, 18x14 cm., 1933.

- 20) Salvador Dali, Woman with a head of Roses, 1935.
- 21) Salvador Dali, Hercules Lifts the Skin of the Sea and Stops Venus for an Instant from Waking Love., 1936.
- 22) Salvador Dali, Cover of minotaure magazine, 1936.
- 23) Salvador Dali, Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra., 53 x 65 cm., 1936.
- 24) Salvador Dali, The-enchanted-beach, 1938.
- 25) Salvador Dali, Spain, 92 x 60 cm, 1938.
- 26) Salvador Dali, Lady Louis Mountbatten, 1940.
- 27) Salvador Dali, Group of Women Imitating the Gestures of a Schooner, 1940.
- 28) Salvador Dali, Honey is Sweeter than Blood, 1941.
- 29) Salvador Dali, Costume for a Nude with a Codfish Tail, 1941.
- 30) Salvador Dali, Nude on a plain background Rosas., 50.7 x 50.7 cm., 1942.
- 31) Salvador Dali, Geopoliticus Child Watching the Birth of the New Man, 1943.
- 32) Salvador Dali, Dream caused by the flight-of-a-bee, 1944.
- 33) Salvador Dali, Dream Caused by the Flight of a Bee around a Pomegranate, 1944.
- 34) Salvador Dali, Leda Atomica, 1945.
- 35) Salvador Dali, My Wife, Nude, Contemplating her own Flesh Becoming Stairs, 61x52 cm. 1945.
- 36) Salvador Dali, The Temptation of Saint Anthony, 1946.
- 37) Salvador Dali, The madonna of port lligat, 1950.
- 38) Salvador Dali, Assumpta corpuscularia lapislazlina, 1952.
- 39) Salvador Dali, Galatea of the spheres, 1952.
- 40) Salvador Dali, Young Vrigin Chastity, 1954.

- 41) Salvador Dali, Modern Rhapsody, 1957.
- 42) Salvador Dali, Rock 'n Roll, 1957.
- 43) Salvador Dali, The Face , 44 x 56 cm., 1968 – 1970.
- 44) Salvador Dali, The Hallucinogenic Toreador, 1970.
- 45) Salvador Dali, Fleece in the form of a cloud to show gala completely nude,
1978.
- 46) Salvador Dali, Apparition of the face of the Aphrodite of Knidos, 1981.

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกภาพจิตรกรรมของ มักซ์ เอนสต์ ของซาลวาดอร์ ดาลี และของเรเน มากรีตต์ ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling Random) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การเลือกตามวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เป็นภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง
2. เป็นภาพที่มีรูปผู้หญิงกับธรรมชาติ
3. ต้องมีลักษณะการตัดทอนและบิดเบือนในภาพ (Distortion&Abstraction)

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 9 ภาพ จากจำนวนประชากร 100 ภาพ รับรองโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล
2. อาจารย์โชคก เก่งเขตรกิจ
3. อาจารย์นิโรจน์ จรุงจิตวิวัฒน์

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 ภาพ มีดังต่อไปนี้ ผลงานของมักซ์ เอนสต์ จำนวน 3 ภาพ ผลงานของเรเน มากรีตต์ จำนวน 3 ภาพ และผลงานของซาลวาดอร์ ดาลี จำนวน 3 ภาพ

1. Max Ernst, The Antipope ,130x96 cm. , 1940.
2. Max Ernst., The Robing of the Bride , 129.6 x 96.3 cm , 1940.
3. Max Ernst., Napoleon Wilderness , 46.3x38.1 cm. , 1941.
4. Rene Magritte., The Collective Invention.
5. Rene Magritte., Rape,73.3x54.6 cm., 1934.
6. Rene Margritte , Polar light.,139x105 cm.1926.

7. Salvador Dali., Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra., 53 x 65 cm., 1936.
8. Salvador Dali., Costume for a Nude with a Codfish Tail., 1941.
9. Salvador Dali., Nude on a plain background Rosas., 50.7 x 50.7 cm. , 1942.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์ตารางกริด (Grids Analysis Table)
2. แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง (Structured Observation)
3. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews)
4. ผลงานสร้างสรรค์ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือขั้นที่ 1 แบบวิเคราะห์ตารางกริดแบ่งเป็นช่อง

สร้างเครื่องมือโดยกำหนดภาพเขียนทุกภาพมีพื้นที่ภาพเท่ากับ 100 เปอร์เซ็นต์ ตารางจำนวน 20 ช่อง ตาราง 1 ช่องเท่ากับร้อยละ 5 ของพื้นที่ ใช้สำหรับวิเคราะห์ ชุดสี เทคนิคการระบายสี แล้วบันทึกชุดสีและเทคนิคการระบายสีที่พบ เพื่อสำหรับเป็นโครงสร้างในการวิเคราะห์ดังนี้

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 8 ตารางกริด

ชุดสี ได้แก่ แดง เขียว เหลือง ส้ม ม่วง น้ำเงิน ฟ้า น้ำตาล ดำ ขาวและเทา

เทคนิคการระบายสี ได้แก่ การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน การระบายสีคมชัด การระบายสีเป็นจุด การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้น และการระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกันอย่างนุ่มนวล

ตารางที่ 1 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลชุดสี

ชุดสี/ช่องที่	แดง%	เขียว%	เหลือง%	ส้ม%	ม่วง%	น้ำเงิน%	ฟ้า%	น้ำตาล%	ดำ%	ขาว%	เทา%	รวม
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
รวม												
ร้อยละ												

อภิปรายผล.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตารางที่ 2 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการระบายสี

เทคนิคการระบายสี / ช่องที่	การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน %	การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน %	การระบายสีคมชัด %	การระบายสีเป็นจุด %	การระบายสีผสมการขีดขีดเป็นเส้น%	การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกันอย่างนุ่มนวล%	รวม %
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
รวม							
ร้อยละ							

อภิปรายผล.....

.....

.....

.....

.....

วิธีหาคุณภาพเครื่องมือชิ้นที่ 1

ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล
2. รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษณ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จีบโจร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือชิ้นที่ 2 แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง

ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแยกประเด็นของการสังเกต
เนื้อหา รูปแบบการตัดทอน และการจัดภาพ

จากนั้นจึงทำเครื่องหมายถูกลงในช่องบันทึกที่ออกแบบไว้แล้วจึงอภิปรายผลทั้ง 3 ประเด็น

ตารางที่ 3 แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง

ภาพ								
เนื้อหา								
ผู้หญิงและ ความงาม	ผู้หญิง กับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับ เรื่องศาสนา และความ เชื่อ	ผู้หญิงกับ วัตถุประสงค์ของ และ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
รูปแบบการตัดทอน								
ตัดทอนเป็นรูปทรง				วิธีการ				
เหลี่ยม	กลม	อิสระ	การขีด	การขีด	การขีด	การขีด	การขีด	การขีด
การจัดภาพ								
ซ้าย-ขวา เท่ากัน	ซ้าย-ขวา เท่ากัน โดย ความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ			จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา		

อภิปรายผล.....

.....
 .....
 .....
 .....

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือชิ้นที่ 2

ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์พระพงษ์ กุลพิศาล
2. รองศาสตราจารย์เดชา ศิริภรณ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับโจร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือชิ้นที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ออกแบบชุดคำถามสำหรับสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยเป็นชุดคำถามแบบปลายเปิด ตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะข้อคิดเห็น เกี่ยวกับเครื่องมือชิ้นที่ 3 คือผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 จำนวน 4 ภาพ และครั้งที่ 2 จำนวน 2 ภาพ ในประเด็นคำถามที่ได้ออกแบบไว้ จากนั้นจึงได้นำข้อสรุปจากคำตอบจากการสัมภาษณ์มาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

ตารางที่ 4 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

<p>ภาพที่.....</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ :</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : .....</p> <p>เวลา : .....สถานที่ : .....ครั้งที่ .....</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ..... อายุ ..... ปี อาชีพ .....</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ .....</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <p>1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>.....</p> <p>2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>.....</p> <p>3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่อย่างไร</p> <p>.....</p>

4. การดัดแปลงตัดทอนรูปทรง ของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหมือนจริงหรือไม่ อย่างไร
.....

5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสม หรือสอดคล้อง กับจิตรกรรมแบบเหมือนจริงหรือไม่อย่างไร
.....

อภิปรายผล.....
.....
.....
.....

ขั้นตอนการหาคุณภาพเครื่องมือชิ้นที่ 3

ให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกตรวจสอบแบบสัมภาษณ์โดย ตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่าง
ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย หรือเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่
รองศาสตราจารย์เดชา ศิริภานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามรถ จัปโจรและอาจารย์ไสว แก้วกล้า

ตารางที่ 5 ตารางบันทึก ข้อมูลการสัมภาษณ์การคำนวณหาค่า IOC

บันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์การคำนวณหาค่า IOC							
ลำดับ ที่	ประเด็นที่สัมภาษณ์	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1.	ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะ แบบอย่างจิตรกรรมแบบเหมือนจริงหรือไม่ อย่างไร						
2.	การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของ สี แบบจิตรกรรมแนวเหมือนจริงหรือมาอย่างไร						
3.	เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้อง กับลักษณะภาพแบบเหมือนจริงหรือไม่อย่างไร						
4.	การดัดแปลงตัดทอนรูปทรง ของผลงานชิ้นนี้ให้ ความรู้สึกเหมือนจริงหรือไม่ อย่างไร						
5.	การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสม หรือสอดคล้อง กับ จิตรกรรมแบบเหมือนจริงหรือไม่อย่างไร						

อภิปรายผล.....

.....

.....

.....

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือขึ้นที่ 4 ผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 1

หลังจากได้ศึกษาวิเคราะห์ภาพผลงานจิตรกรรมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 ภาพ ในประเด็นเนื้อหา ชุดสี เทคนิคการระบายสี รูปแบบการตัดทอนและการจัดภาพ ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบจำนวน 4 ภาพ ขนาด 70 x 100 ซม. แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง ตามแบบอย่างของตนเอง จากนั้นจึงนำผลงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบประกอบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ด้วยเทคนิคเคลฟายประยุกต์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือขึ้นที่ 4 ผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 2

หลังจากนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ ครั้งที่ 1 จำนวน 4 ภาพให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประกอบแบบสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 มาสร้างผลงานครั้งที่ 2 จำนวน 2 ภาพ ขนาด 100 x 120 ซม. แล้วนำกลับมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้สัมภาษณ์ เป็นครั้งสุดท้ายด้วยเทคนิคเคลฟายประยุกต์ และทำนันทามติ จัดลำดับผลงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือขึ้นที่ 4

ผลงานสร้างสรรค์ทั้งสองครั้งได้รับการตรวจสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์เดชา ศิริภิญโญ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จีบโจร
3. อาจารย์ไสว แก้วกล้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือขึ้นที่ 1 แบบวิเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยตารางกริด

เก็บข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องชุดสี และเทคนิคการระบายสี โดยใช้ตารางกริดวางทับบนภาพทุกภาพ และทำการบันทึกผลเป็นคำร้อยละของการครอบครองพื้นที่ของสี และเทคนิคการระบายสีของแต่ละภาพในแต่ละช่อง แล้วจึงบันทึกผลลงในตารางบันทึกการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล หลังจากดำเนินการสังเกต และบันทึกครบทุกภาพ นำผลการบันทึกของแต่ละภาพที่ได้มาสังเคราะห์โดยใช้ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูล หากำร้อยละของภาพทั้งหมด นำผลที่พบสูงสุดและรองลงมาแปลความหมายโดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ตามประเด็นที่ตั้งไว้ ดังนี้

ตารางที่ 6 ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลชุดที่

ข้อมูลชุดที่/ ภาพที่	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำเงิน %	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	รวม
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
รวม												
ร้อยละ												

อภิปรายผล.....

.....

.....

.....

ตารางที่ 7 ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการระบายสี

บันทึกการ สังเคราะห์ข้อมูล เทคนิคการระบายสี/ ภาพที่	การระบาย สีแบบ เรียบ กลมกลืน %	การระบายสี โดยไม่เกลี่ย ให้กลมกลืน กัน %	การระบายสี คมชัด %	การ ระบายสี เป็นจุด %	การระบายสี ผสมการจุด ขีดเป็น เส้น%	การระบายสี ให้ขอบ รูปทรง ผสมกัน%	รวม %
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
รวม							
ร้อยละ							

อภิปรายผล.....

.....

.....

ตารางที่ ๑ ตารางบันทึกการสังเกตและข้อมูลรูปแบบการตัดทอน

ภาพ							
รูปแบบการตัดทอน							
ตัดทอนเป็นรูปทรง				วิธีการ			
ภาพที่	เหลี่ยม	โค้งมน	อิสระ	การยืด	การหด	การเชื่อม	การตัด
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
รวม							
ร้อยละ							

อภิปรายผล.....

.....

.....

ตารางที่ 10 ตารางบันทึกการสังเคราะห์ข้อมูลการจัดภาพ

ตารางบันทึกการ สังเคราะห์ข้อมูลการ จัดภาพ/ภาพที่	ซ้าย-ขวา เท่ากัน	ซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจกึ่งกลาง ภาพ	จัดภาพแบบมีจุด นำสายตา
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
รวม					
ร้อยละ					

อภิปรายผล.....
.....
.....

วิเคราะห์เครื่องมือชิ้นที่ 3 แบบสัมภาษณ์ และเครื่องมือชิ้นที่ 4 ผลงานสร้างสรรค์

การเก็บข้อมูลเก็บโดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ (Applying Delphi Technique) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านด้วยการบันทึกเสียงและลายลักษณ์อักษรแล้วสังเคราะห์เป็นข้อมูลเอกสาร โดยใช้แบบสัมภาษณ์และผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 ประกอบกันโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นคำสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งออกแบบคำสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เมื่อเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แยกทีละภาพแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาสังเคราะห์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 2 จำนวน 2 ภาพ และอภิปรายผลและนำผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 2 ให้ผู้เชี่ยวชาญทบทวน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชุดเดิมเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตารางที่ 11 ตารางบันทึกและสังเคราะห์

ลำดับ ที่	ประเด็น	ข้อมูลคำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	สรุป
1					
2					
3					
4					
5					

อภิปรายผล.....

.....

.....

ตารางที่ 12 ตารางบันทึกและสังเคราะห์ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1

ลำดับ ที่	ประเด็น	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	สรุป
1						
2						
3						
4						
5						

อภิปรายผล.....

.....

.....

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง

ระหว่างเดือน เมษายน จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจะวิเคราะห์ในประเด็นที่พบมากที่สุดและรองลงมา

สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ร้อยละ 90 – 100 มากที่สุด

ร้อยละ 70 – 89 มาก

ร้อยละ 50 – 69 ปานกลาง

ร้อยละ 30 – 49 น้อย

ร้อยละ 0 – 29 น้อยที่สุด

อนึ่งการใช้สถิติดังกล่าวเพื่อช่วยให้ผู้วิจัยเลือกประเด็นที่จะวิเคราะห์เชิงเนื้อหาได้ถูกต้อง

การแปลความหมาย

มากที่สุด หมายถึง เนื้อหาลักษณะ หรือประเด็นนั้นๆ นิยมใช้ในการเขียนภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบเหนือจริงมากที่สุด

มาก หมายถึง เนื้อหา ลักษณะ หรือประเด็นนั้นๆ นิยมใช้ในการเขียนภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบเหนือจริงมาก

ปานกลาง หมายถึง เนื้อหา ลักษณะ หรือประเด็นนั้นๆ นิยมใช้ในการเขียนภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบเหนือจริงระดับปาน

น้อย หมายถึง เนื้อหา ลักษณะ หรือประเด็นนั้นๆ นิยมใช้ในการเขียนภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบเหนือจริงน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง เนื้อหา ลักษณะ หรือประเด็นนั้นๆ นิยมใช้ในการเขียนภาพจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบเหนือจริงน้อยมากหรือไม่นิยมนำมาใช้

การหาค่า IOC ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัย

IOC คือ ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence) ปกติแล้วจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 3 คนขึ้นไปในการตรวจสอบโดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

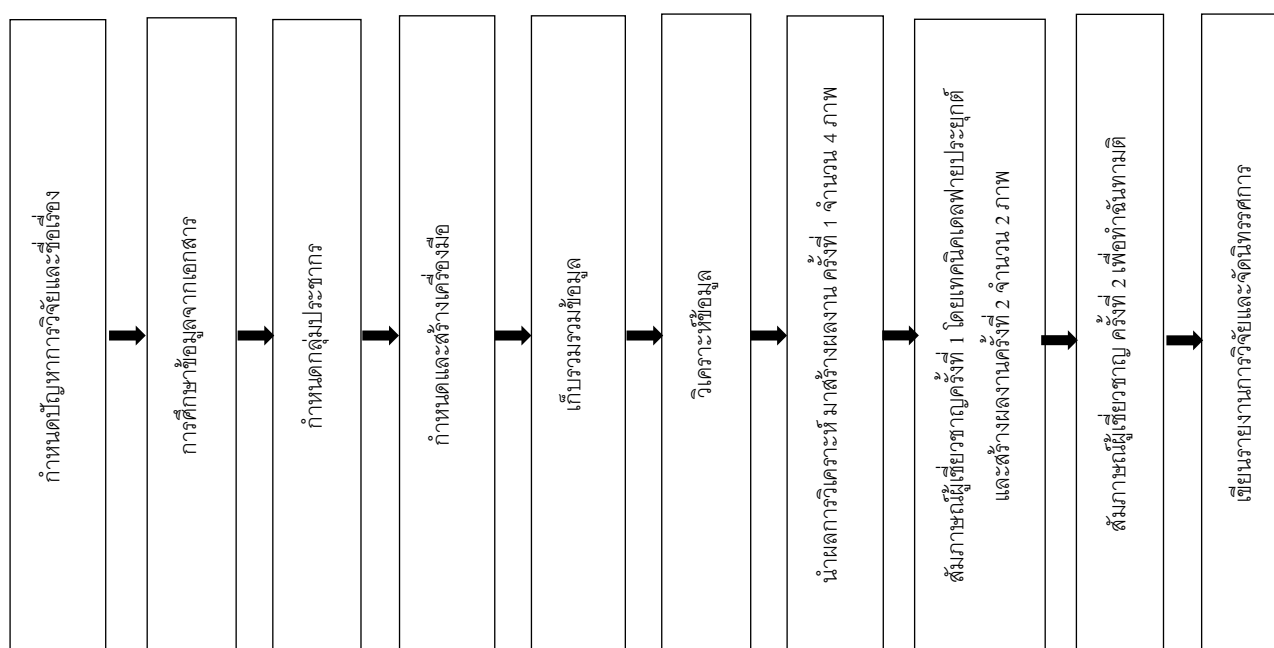
ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตรเกณฑ์

1. ข้อคำถามที่มีค่า ตั้งแต่ 0.5-1.00 มีค่าเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่าต่ำกว่า 0.5 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนการวิจัย

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง” เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตแบบมีโครงสร้างเพื่อวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของศิลปิน 3 ท่าน ได้แก่ผลงานของมักซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลีและเรเน มากรีตต์ เป็นการวิเคราะห์ผลงานที่ได้คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ภาพ จากผลงานคัดเลือกไว้ จำนวน 100 ภาพ เพื่อนำมาศึกษาในประเด็น เนื้อหา ชุดสี เทคนิคการระบาย รูปแบบการตัดทอนและการจัดภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในงานวิจัยด้วยการนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ในรูปแบบตาราง จากนั้นผู้วิจัยนำผลการศึกษารายงานมาสังเคราะห์ และนำผลการวิเคราะห์มาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ ครั้งที่ 1 จำนวน 4 ภาพ ใช้เป็นเครื่องมือประกอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ โดยเก็บข้อมูลด้วยเทคนิคเคลฟายประยุกต์ แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์พัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ ครั้งที่ 2 จำนวน 4 ภาพ เป็นเครื่องมือประกอบคำสัมภาษณ์ชุดเดิมนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินคุณภาพตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้ฉันทามติ ผลงานดำเนินงานและการสร้างสรรค์ สามารถแยกประเภทเป็นหมวดหมู่แนะนำเสนอได้ดังนี้

1. การสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจำนวน 9 ภาพ
2. การสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 1
3. การสังเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเคลฟายประยุกต์
4. การสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 2 และผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 2
5. สรุปผลการสร้างสรรค์ผลงาน

การสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจำนวน 9 ภาพ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 10 Max Ernst., The Antipope. ,130x96 cm., 1940 (Wikiart. ,ออนไลน์)

ตารางที่ 12 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 1

ช่องที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1	5		15		5	30	10	5	10	15	5	100
2	15				5	15	40			20	5	100
3	5		15		10	35	10	5	5	10	5	100
4	0		5		30	20	5	5	10	20	5	100
5	3		5		40	5	5	5	17	10	10	100
6	15		5		5	12	10	5	20	23	5	100
7	30		5	5	5	5	5	5	25	10	5	100
8	20		10	5	5	20	5	10	5	15	5	100
9		3	15	3	5	10	5		5	50	4	100
10	2	3	5	3	57	20	3		5	2		100
11	10		5		20	10	20	5	20	5	5	100
12	70		2		5				13	5	5	100
13	20		5		10	20	10	5	5	20	5	100
14			10		40	20	10		5	15		100

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ช่องที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
15	5	5	5	2	20	15	13	5	15	5	10	100
16	2	2	5	3	5	5	3	5	60	5	5	100
17	10	3	2		5	10	2	15	40	5	8	100
18	3		10	5	7	10	5	30	20	5	5	100
19	2		10		2	3	3	60	10	5	5	100
20	3	3	20	2	7	7	10	20	15	5	8	100
ร้อยละ	11	0.95	7.7	1.4	14.4	13.6	8.7	9.25	15.25	12.5	5.25	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ The Antipope. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีดำ เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 15.25 ของสีที่ใช้ ซึ่งมีทั้งโดยถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างเพื่อเน้นความคมชัดของภาพๆของภาพและในส่วนของเขาโดยส่วนใหญ่เป็นสีบรรยากาศของภาพที่คู่มืออิมคริมค่อนข้างที่มีดมน ให้ความรู้สึกน่ากลัว ลึกลับและแอบแฝงความชั่วร้ายพบได้ในช่องตารางที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20

2. สีม่วง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 14.4 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายส่วนที่เป็นท้องฟ้า ผืนน้ำ และบรรยากาศให้ความรู้สึกแอบแฝงซ่อนเร้นพบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20

3. สีน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 13.6 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนที่ผืนน้ำ ท้องฟ้าและชุดเสื้อเกาะของมนุษย์ที่มีสีระเป็นม้า พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20

4. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 12.5 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนที่เป็นแสง โดยเฉพาะเสื้อคลุมบุคคลที่อยู่ด้านขวาของภาพ อีกทั้งยังเป็นแสงโดยรวมของภาพ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20

5. สีแดง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 11 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ในส่วนที่เป็นเส้นคลุมบุคคลที่อยู่ด้านขวาและกลางของภาพและผสมผสานตามส่วนรายละเอียดของภาพ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20

6. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 9.25 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายส่วนที่เป็นจอหิน เครื่องประดับและสีผิวหนังเครื่องประดับบุคคล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 15, 16, 17, 19, 20

7. สีฟ้า เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 8.7 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนที่เป็นท้องฟ้าผืนน้ำและผ้าคลุมบุคคลอีกทั้งยังเป็นสีบรรยากาศในภาพ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20

8. สีเหลือง เทา ส้ม ส้ม เขียว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 7.7-0.95 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนประกอบเล็กๆน้อยๆโดยรวมของภาพ

ตารางที่ 13 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 1

ช่อง ที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสี แบบเรียบ กลมกลืน %	การระบายสี โดยไม่เกลี่ย ให้กลมกลืน กัน %	การระบาย สีคมชัด %	การระบาย สีผสมการ กดและ พิมพ์	การระบาย สีเป็นจุด %	การระบาย สีผสมการ จุดขีดเป็น เส้น%	การระบาย สีแบบขอบ คมชัด%	การระบาย สีให้ขอบ รูปทรง ผสาน	
1	20	10	5	40	5	10	10		100
2	60	10	20	10					100
3	30		10	10	25	10	10	5	100
4	40	10	10	20	10		10		100
5	30	40		10			10	10	100
6	30	25	20	15	10				100
7	30	30		30			10		100
8	30	10		20	10	10	20		100
9	40	10	10	20	10		10		100
10	30	10	20	10	10	10	10		100
11	30	30		20	20				100

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ช่อง ที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสี แบบเรียบ กลมกลืน %	การระบายสี โดยไม่เกลี่ย ให้กลมกลืน กัน %	การระบาย สีคมชัด %	การระบาย สีผสมการ กลมและ พิมพ์	การระบาย สีเป็นจุด %	การระบาย สีผสมการ จุดขีดเป็น เส้น%	การระบาย สีแบบขอบ คมชัด%	การระบาย สีให้ขอบ รูปทรง ผสาน	
12	10	10	10	50		10	10		100
13	20	10	10	30	10	10	10		100
14	20	20	10	20	10	10	10		100
15	40	10	10	10	10	10	10		100
16	5	5	10	60	5	5	5	5	100
17	10	10	5	50	10	5	5	5	100
18	5	5	5	70	5	5	5		100
19	5	5	5	70	5	5	5		100
20	5	5	5	70	5	5	5		100
ร้อย ละ	24.5	13.25	8.25	31.75	8	5.25	7.75	1.25	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำ ม้วนใช้ในการระบาย ภาพ The Antipope. มีจำนวนทั้งสิ้น 6 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีผสมการกลมและพิมพ์ เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อย มีปริมาณร้อยละ 31.75 ของเทคนิคที่ใช้ โดยใช้ระบายผ้าคลุมเสื้อผ้าและโชคหินทำให้ให้ความรู้สึกหนักแน่นแลดูมีมิติเพิ่มขึ้นพบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. การการระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 24.5 ของเทคนิคที่ใช้ โดยใช้ระบายในส่วนที่เป็นผิวหนังและท้องฟ้าผืนน้ำทำให้เกิดความรู้สึกที่นุ่มนวลดูยืดหยุ่น พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

3. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 13.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเครื่องประดับ หมวกและพื้นหินให้ความรู้สึกถึงการ

เคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งมีชีวิตชีวาพบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 4, 6, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

4. การระบายสีคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 8.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผิวหน้าบุคคลเพื่อเน้นให้เกิดจุดเด่นและช่วยให้เกิดระยะใกล้ไกลของภาพพบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

5. การระบายสีเป็นจุด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 8 ของเทคนิคที่ใช้ระบายบริเวณเครื่องประดับและใบหน้าเพื่อช่วยเพิ่มรายละเอียดและดูมีจังหวะพบได้ในช่องตารางที่ 1, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

6. การระบายสีแบบขอบคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 7.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเครื่องประดับ บุคคล ใบหน้าและวัตถุต่างๆเพื่อเน้นภาพให้เป็นสัดส่วนแยกออกจากกันช่วยเพิ่มระยะของภาพให้ดูใกล้ไกล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

7. การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้น เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 5.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเครื่องประดับ บุคคล ใบหน้าและวัตถุต่างๆทำให้เกิดร่องรอยสมจริง พบได้ในช่องตารางที่ 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

8. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 1.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเครื่องประดับ บุคคล ใบหน้าและวัตถุต่างๆทำให้รูปทรงที่ตัดทอนผสานกันอย่างกลมกลืน พบได้ในช่องตารางที่ 3, 5, 16, 17

ตารางที่ 14 ตารางบันทึกผลการสังเกตเนื้อหา ภาพที่ 1

เนื้อหา								
ผู้หญิงและ ความงาม	ผู้หญิง กับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับ เรื่องศาสนา และความ เชื่อ	ผู้หญิงกับวัตถุ สิ่งของและ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
	/	/	/			/	/	/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ The Antipope ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 5 ลักษณะได้แก่

1. ผู้หญิงกับธรรมชาติ เป็นรูปผู้หญิงมากกว่าสามคนยืนอยู่ท่ามกลางชายทะเล
2. เนื้อหาผู้หญิงกับผู้ชายซึ่งมีรูปผู้ชายยืนอยู่ตรงกลางไกลออกไปโดยสวมชุดสีส้มเหลือง

3. เนื้อหาผู้หญิงกับสัตว์มีการนำส่วนศีรษะของม้ามาสวมแทนศีรษะมนุษย์ เนื้อหาผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร ในมือของบุคคลนั้นถือวัตถุคล้ายๆอาวุธ
4. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับซึ่งการประกอบกันของส่วนต่างๆที่ไม่เหมือนจริงตามธรรมชาติก่อให้เกิดรูปทรงที่ดูลึกลับเหนือธรรมชาติ

ตารางที่ 15 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 1

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหัด	การเชื่อม	การตัด
	/	/	/	/	/	

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ The Antipope. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 5 ลักษณะได้แก่

1. ตัดทอนเป็นรูปทรง พบมีการใช้แบบโค้งในส่วนที่เป็นร่างกายมนุษย์ เช่น ลำตัว แขนขา ให้มีมวลมนกลมยิ่งขึ้น กับแบบอิสระในส่วนที่เป็นวัตถุหรือรูปทรงต่างๆเช่น โขดหิน วัตถุและเครื่องแต่งกาย ทำให้เกิดรูปทรงที่ดูแปลกใหม่
2. วิธีการตัดทอนพบว่ามีการใช้การขีดรูปทรงของมนุษย์ให้ดูสูงยาว การหัดใช้ในส่วนร่างกายดูกลมลึบผิวดัดส่วนและการเชื่อมนั้นใช้ผสานรูปทรงต่างให้เข้ากัน

ตารางที่ 16 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 1

การจัดภาพ				
ซ้าย-ขวาเท่ากัน	ซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่เท่ากัน	จุดสนใจกึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบมีจุดนำสายตา
	/			/

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ The Antipope. มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะคือแบบซ้าย-ขวาไม่เท่ากันจากภาพด้านซ้ายจะเห็นรูปบุคคลสวมชุดสีแดงนั้นมีขนาดใหญ่และดูเด่นชัด จึงมีการจัดภาพถ่วงดุลโดยการใช้การจัดกลุ่มและขนาดของกลุ่มบุคคลทางด้านขวาของภาพช่วยให้เกิดความสมดุล และมีจุดนำสายตาจากมุมล่างขวาของภาพชี้หน้าสายตาไปสู่ตรงกลางภาพ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 11 Max Ernst. The Robbing of the Bride. , 129.6 x 96.3 cm , 1940
(ที่มา:Wikiart , ออนไลน์)

ตารางที่ 17 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 2

ช่องที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1	40	3	2			5	15	10	5	10	10	100
2	40						20	20	5	15		100
3	70		2	3				10	5	5	5	100
4	5	2	2	3	25	3	3	2	35	10	10	100
5			10		50			10	20	5	5	100
6	5	25	10		5	5	5		5	30	10	100
7	70	10	5				2		3	5	5	100
8	60		5					5	5	20	5	100
9	10		5	5	45				5	30		100
10			10		30				20	30	10	100
11	5	40	12		5	3	5	5	10	10	5	100
12	70	10						5	5	5	5	100
13	75	5						5	5	5	5	100

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ช่องที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
14	5	2	23	5	15			10	2	30	8	100
15	2	3	15	3	22			5	10	15	25	100
16	20	5	8	3	2		2	10	30	10	10	100
17	65		10				10		5	5	5	100
18	70		2	3				5	10	5	5	100
19	30	3	20	2				5	20	15	5	100
20	5	50	5	5	5		5	5	5	5	10	100
ร้อย ละ	32.4	7.9	7.3	1.6	10.2	0.8	3.35	5.6	10.5	13.3	7.15	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ The Robing of the Bride. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมี สัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีแดง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อย มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 32.4 ของสีที่ใช้ ซึ่งมีทั้งโดยถูกนำไปใช้กับการระบายในส่วนที่เป็นผ้าคลุมบุคคล ผ้าคลุมศีรษะและบรรยากาศตาม ส่วนของแสงสะท้อน ทำให้รู้สึกมีพลัง มีความน่ากลัวแอบแฝง พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 13.3 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายส่วนที่เป็นผิวหนังบุคคล พื้น ผนังและแสงในภาพทำให้ภาพมีบรรยากาศแห่งความเพื่อฝัน พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

3. สีดำ เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 10.5 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนที่พื้น ผนังและเป็นเงาโดยรวมทั้งภาพทำให้ภาพดูลึกลับมีพลังแอบแฝง พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

4. สีม่วง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 10.2 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนที่เป็นผ้าคลุมหมอบุคคล ผิวหนังบุคคลที่อยู่ด้านขวาของ

ภาพ และเป็นบรรยากาศของภาพด้วยซึ่งทำให้ภาพดูมีพลังลึกลับแอบแฝง พบได้ในช่องตารางที่ 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 20

5. สีเทา เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 7.15 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ในส่วนที่เป็นพื้นผนังและผสมผสานตามส่วนรายละเอียดต่างของภาพ ทำให้ภาพดูนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

6. สีเขียว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 7.9 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายส่วนที่เป็นเส้นคลุมคล้ายๆขนนกของบุคคลที่อยู่ด้านซ้ายของภาพ และเป็นสีผิวหน้าบุคคลที่อยู่ตรงด้านล่างซ้ายของภาพ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 4, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20

7. สีเหลือง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 7.3 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนที่เป็นเสาตรงด้านขวาของภาพและเป็นสีแสงบรรยากาศในภาพโดยรวมทำให้ภาพมีความสดใส พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

8. น้ำตาล ฟ้ำ ส้ม และน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 5.6 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนองค์ประกอบโดยรวมของภาพเพื่อสีสันให้ภาพมีความหลากหลาย

ตารางที่ 18 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 2

ช่อง ที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบาย สีแบบเรียบ กลมกลืน %	การระบายสี โดยไม่เกลี่ย ให้กลมกลืน กัน %	การระบาย สีขอบคม %	การระบาย สีผสมการ กดและ พิมพ์	การระบาย สีเป็นจุด %	การระบาย สีผสมการ จุดขีดเป็น เส้น%	การระบาย สีแบบขอบ คมชัด%	การ ระบายสี ให้ขอบ รูปทรง	
1	40	10	10	20	10	5	5		100
2	40	10	5	40	5				100
3	10	80			10				100
4	30	10	5	45	10				100
5	10	5	5	50	20	5	5		100
6	40			15		5	5	35	100
7	10			80		5	5		100

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ช่อง ที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบาย สีแบบเรียบ กลมกลืน %	การระบายสี โดยไม่เกลี่ย ให้กลมกลืน กัน %	การระบาย สีขอบคม %	การระบาย สีผสมการ กดและ พิมพ์	การระบาย สีเป็นจุด %	การระบาย สีผสมการ จุดขีดเป็น เส้น%	การระบาย สีแบบขอบ คมชัด%	การ ระบายสี ให้ขอบ รูปทรง	
8	15	5	5	50	5	5	5	10	100
9	25	20	5	30	10	5	5		100
10	70	20			10				100
11	80				10		10		100
12	5	5	5	80			5		100
13	5	5	5	75		5	5		100
14	70	10		10			10		100
15	50	10				10		30	100
16	20	30		20			20	10	100
17	10	5		80			5		100
18	10	5		80			5		100
19	50	5	5	10	5	5	20		100
20	50		5	15	5	5	20		100
ร้อย ละ	32	11.75	2.75	35	5	2.75	6.5	4.25	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำมันใช้ในการระบาย ภาพ The Robing of the Bride. มีจำนวนทั้งสิ้น 7 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อย มีปริมาณร้อยละ 35 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเสื้อผ้า ผ้าคลุม หมวก ทรงผมและเสาท่าทำให้ภาพดูมีมิติสมจริงยิ่งขึ้น พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20

2. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อย มีปริมาณร้อยละ 32 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผิวหน้าบุคคล ผงังพื้น และวัตถุต่างๆทำให้ภาพดูนุ่มนวลเรียบเนียน พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

3. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 11.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเสื้อผ้า ผ้าคลุม หมวก ทรงผมและเสาท่าให้รู้สึกถึงการเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

4. การระบายสีแบบขอบคมชัดเป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 6.5 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเสื้อผ้า ผ้าคลุม หมวก ทรงผมและเสาท่ารูปทรงมีความเด่นคมชัด พบได้ในช่องตารางที่ 1, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20

5. การระบายสีเป็นจุด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 5 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเสื้อผ้า ผ้าคลุม หมวก ทรงผมและเสาท่าเพิ่มรายละเอียดของภาพให้ดูมีจังหวะน่าสนใจ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

6. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 4.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผิวหน้าบุคคลช่วยการเชื่อมต่อรูปทรงดูนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 6, 8, 15, 16

7. การระบายสีขอบคม เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 2.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเสื้อผ้า ผ้าคลุม หมวก ทรงผมและเสาท่าเพื่อเน้นรูปทรงให้เด่นชัดทำให้เกิดระยะใกล้ไกลของภาพ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 4, 5, 8, 9, 12, 13, 19, 20

8. การระบายสีผสมการขีดขีดเป็นเส้น เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 2.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเสื้อผ้า ผ้าคลุม หมวก ทรงผมและเสาท่าให้ภาพเกิดร่องรอยที่หลากหลายดูมีชีวิตชีวา พบได้ในช่องตารางที่ 1, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 19, 20

ตารางที่ 19 ตารางบันทึกผลการสังเกต เนื้อหา ภาพที่ 2

เนื้อหา								
ผู้หญิง และ ความงาม	ผู้หญิง กับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับเรื่อง ทางเพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับเรื่อง ศาสนาและ ความเชื่อ	ผู้หญิงกับวัตถุ สิ่งของและ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
/		/	/	/	/		/	/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ The Robing of the Bride. ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 7 ลักษณะ ได้แก่

1. ผู้หญิงและความงาม ในภาพมีรูปทรงผู้หญิงสองคนแสดงสัดส่วนที่สวยงามสวมผ้าคลุมโพกศีรษะคล้ายๆขนนกและรูปคล้ายผู้หญิงสี่ขาตัวเล็กๆด้านล่าง
2. ผู้หญิงกับผู้ชาย ด้านซ้ายรูปคล้ายผู้ชายที่มีส่วนบนเป็นรูปนกในมือถืออาวุธคล้ายหอกในท่าหันไปทางผู้หญิงสะท้อนถึงการคุกคาม
3. ผู้หญิงกับสัตว์ โดยมีการนำรูปทรงของนกมาเชื่อมผสานกับรูปมนุษย์
4. ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ โดยมีรูปมนุษย์คล้ายผู้ชายซึ่งมีส่วนบนเป็นสี่ขาถืออาวุธแสดงท่าทางคุกคามทางเพศ
5. ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม โดยแสดงออกถึงการประดับร่างกายให้ดูหรูหราด้วยขนสัตว์
6. ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร โดยส่วนประกอบคล้ายอยู่ในห้องและยังมีอาวุธของมีคมเป็นส่วนประกอบ
7. ผู้หญิงกับจินตนาการ ในสิ่งลึกลับทั้งรูปร่างรูปทรงที่ประกอบกันก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดลึกลับเหนือธรรมชาติ สถานที่คล้ายอยู่ในตัวอาคาร ประกอบไปด้วยผนัง รูปภาพแขวน พื้นและเสา

ตารางที่ 20 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 2

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหุด	การเชื่อม	การตัด
	/	/	/	/	/	

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ The Robing of the Bride. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 6 ลักษณะ ได้แก่

1. การตัดทอนเป็นรูปทรงแบบโค้งในส่วนที่เป็นร่างกายมนุษย์ เช่น ลำตัว ขนขา ให้มีมวลมนกลมยิ่งขึ้น กับแบบอิสระในส่วนที่เป็นวัตถุหรือรูปทรงต่างๆเช่น โขดหิน วัตถุและเครื่องแต่งกาย

2. วิธีการในการตัดทอนโดยใช้การยัดให้ร่างกายมนุษย์สูงยาวผิวดำดำส่วน การหดทำให้รูปร่างมนุษย์ดูผอมยัดยาวและการเชื่อมใช้ผสานรูปทรงร่างกายมนุษย์และรูปทรงของนก ผสานเป็นสิ่งเดียวกัน

ตารางที่ 21 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 2

การจัดภาพ				
ซ้าย-ขวาเท่ากัน	ซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจกึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบมีจุดนำ สายตา
	/		/	/

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ The Robing of the Bride. มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก โดยมีจุดเด่นอยู่ตรงกลางภาพและมีองค์ประกอบซ้ายขวาที่มีน้ำหนักใกล้เคียงกันซึ่งทำให้จุดสนใจอยู่กึ่งกลางภาพและจัดภาพแบบมีจุดนำสายตาจากมุมล่างขวาของภาพชี้หน้าสายตาไปสู่ตรงกึ่งกลางภาพ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 12 Max Ernst., Napoleon Wilderness., 46.3x38.1 cm. , 1941

(ที่มา: สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.106)

ตารางที่ 22 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 3

ช่องที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำเงิน %	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1						10	50			40		100
2		5			2	10	40		3	35	5	100
3	2				5	10	10	3		60	10	100
4	30				10	2	20	3		20	15	100
5	5				5	5	25		10	30	20	100
6			2				15	3		60	20	100
7		3	2		2	2	10	3	2	60	16	100
8	2	3	3		3	2	10	2		40	35	100
9	40	5	3	2			10	5	5	20	10	100
10	60								10	20	10	100
11			3			5	5	25	2	50	10	100
12	3	3	2		2	5	5	10		60	10	100
13		3	2		5	5				75	10	100
14	10		2	2		10	3		3	60	10	100
15	33		2	3	5	5	2	10	15	15	10	100
16		50	10	5	5	5	3	5	2	10	5	100
17	3	20	2	5	3	2	10	10	5	30	10	100
18	5	5	5	2	5	5	20	5	5	30	13	100
19	2	5	10	2	26	10	20	5	5	10	5	100
20	20	2		3	20	15	10		10	10	10	100
ร้อยละ	10.8	5.2	2.4	1.2	4.9	5.4	13.4	4.45	3.85	36.8	11.7	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ Napoleon Wilderness. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อย มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 36.8 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้กับการระบายเป็นท้องฟ้า ก้อนเมฆ โขดหินและเสา รวมทั้งเป็นสีของแสงสะท้อนบนผิวน้ำและรูปทรงวัตถุต่างๆทำให้เกิดบรรยากาศแบบเพื่อฝัน พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
2. สีฟ้า เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 13.4 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายเป็นสีท้องฟ้า ทะเลและกลุ่ม โขดหินคล้ายซากปะการังทำให้ภาพดูสดใส พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
3. สีเทา เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 11.7 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายเป็นสีก้อนเมฆ และแทรกผสานตามส่วนเงาของวัตถุทำให้ภาพดูผสานนุ่มนวล ในช่องตารางที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
4. สีแดง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 10.8 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายเป็นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและ โขดหิน ทำให้ภาพมีพลังความตื่นตื้นเต้นเร้าใจ พบได้ในช่องตารางที่ 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20
5. สีน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 5.4 ของสีที่ใช้โดยถูกใช้ระบายเป็นผิวน้ำและซากปะการัง ทำให้ภาพดูมีความสุขุมนุ่มลึก ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
6. สีเขียว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 5.2 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายเป็นพุ่มไม้ทำให้ภาพดูมีความชุ่มชื้นสดใส ในช่องตารางที่ 2, 7, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20
7. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 4.75 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายเป็นสีของร่างกายมนุษย์ โขดหินและพุ่มไม้ในช่องตารางที่ 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19
8. สีม่วง สีดำ สีเหลืองและสีส้ม เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 4.9 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนประกอบเล็กๆน้อยๆโดยรวมของภาพทำให้ภาพมีความหลากหลายดูมีชีวิตชีวา

ตารางที่ 23 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 3

ช่องที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน	การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน %	การระบายสีคมชัด %	การระบายสีผสมการกดและพิมพ์%	การระบายสีเป็นจุด %	การระบายสีผสมการขีดขีดเป็นเส้น%	การระบายสีแบบขอบคมชัด%	การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสาน	
1	80	20							100
2	70	10	5	10	5				100
3	70	10	5	10	5				100
4	40	5	5	35	5	5	5		100
5	40	5	5	35	5	5	5		100
6	60	20		10		5	5		100
7	55	10		30	5				100
8	50		5	30	10		5		100
9	40		10	30	10		10		100
10	50		20	20		10			100
11	50			40	5	5			100
12	40		5	40	5	5	5		100
13	70		5	10	5	5	5		100
14	60	5	5	5	5	5	5	10	100
15	15	5	5	50	5	5	5	10	100
16	15	5	10	40	20	5	5		100
17	20	15	5	35	10	10	5		100
18	20	15	5	30	20	5	5		100
19	15	5	10	40	20	5	5		100
20	10	10	10	40	10	10	5	5	100
ร้อยละ	43.5	7	5.75	27	7.5	4.25	3.75	1.25	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำ ม้วนใช้ในการระบาย ภาพ The Robing of the Bride. มีจำนวนทั้งสิ้น 7 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อย มีปริมาณร้อยละ 43.5 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ผืนน้ำ โขดหินและผิวหนังบุคคลทำให้ภาพมีความนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 27 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผ้าคลุม หมวก เครื่องประดับและโขดหินกับต้นไม้ทำให้ภาพดูมีชีวิตมีความหลากหลาย พบได้ในช่องตารางที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

3. การระบายสีเป็นจุด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 7.5 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผ้าคลุม หมวก เครื่องประดับและโขดหินกับต้นไม้เพื่อเพิ่มรายละเอียดของภาพให้ดูมีจังหวะมีรายละเอียดดูน่าสนใจ พบได้ในช่องตารางที่ 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

4. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 7 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผ้าคลุม หมวก เครื่องประดับและโขดหินกับต้นไม้ทำให้ภาพดูมีการเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

5. การระบายสีคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 5.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายโขดหิน เครื่องประดับและวัตถุต่างๆทำให้เกิดจุดเด่นของภาพ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

6. การระบายสีผสมการขีดขีดเป็นเส้น เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 4.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผ้าคลุม หมวก เครื่องประดับและโขดหินกับต้นไม้ทำให้ภาพดูมีจังหวะน่าสนใจ พบได้ในช่องตารางที่ 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

7. การระบายสีแบบขอบคมชัด เทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 3.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายวัตถุต่างๆ เครื่องประดับและโขดหินเพื่อเน้นจุดเด่นของภาพทำให้เกิดมิติใกล้ไกล พบได้ในช่องตารางที่ 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

8. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 1.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายวัตถุและบุคคลเพื่อให้เชื่อมผสานกันอย่างนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 14, 15, 20

ตารางที่ 24 ตารางบันทึกผลการสังเกตเนื้อหา ภาพที่ 3

เนื้อหา								
ผู้หญิงและความงาม	ผู้หญิงกับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับเรื่อง ศาสนาและ ความเชื่อ	ผู้หญิงกับวัตถุ สิ่งของและ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
/	/	/	/	/			/	/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ Napoleon Wilderness. ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 7 ลักษณะ

1. ผู้หญิงและความงามผู้หญิง โดยยังแสดงสรีระสัดส่วนที่สวยงามของรูปทรงผู้หญิง
2. ผู้หญิงกับธรรมชาติ โดยเป็นรูปที่มีบรรยากาศท่ามกลางธรรมชาติบริเวณชายทะเล
3. ผู้หญิงกับผู้ชาย โดยมีรูปผู้หญิงและผู้ชายยืนหันหน้าเข้าหากัน
4. ผู้หญิงกับสัตว์ โดยมีรูปผู้หญิงยืนถือวัตถุคล้ายเครื่องดนตรีซึ่งส่วยปลายของเครื่องดนตรีนั้นเป็นรูปทรงกล้ายนก
5. ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ โดยเป็นรูปผู้หญิงแสดงอวัยวะทางเพศ
6. ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร โดยมีรูปผู้หญิงยืนถือวัตถุคล้ายเครื่องดนตรีซึ่งส่วยปลายของเครื่องดนตรีและมีวัตถุคล้ายเสาตั้งอยู่ตรงกลางภาพ
7. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ ทั้งรูปร่างรูปทรงและบรรยากาศที่แปลกประหลาดจากความเป็นจริง ก่อให้เกิดความรู้สึกลึกลับเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ

ตารางที่ 25 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 3

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหด	การเชื่อม	การตัด
/	/	/	/	/	/	

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ Napoleon Wilderness. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 6 ลักษณะได้แก่

1. การตัดทอนเป็นรูปทรงแบบเหลี่ยมในส่วนที่เป็นวัตถุคล้ายเครื่องดนตรีเป็นร่างกายมนุษย์ เช่น ลำตัว แขน ขา ให้มีมวลมนกลมยิ่งขึ้น กับแบบอิสระในส่วนที่เป็นวัตถุหรือรูปทรงต่างๆเช่น โขดหิน วัตถุและเครื่องแต่งกาย
2. วิธีการตัดทอน การยึดใช้ในส่วนของวัตถุคล้ายเครื่องดนตรีซึ่งดูยืดยาวผิวดัดส่วน การหดในส่วนของเครื่องดนตรีทำให้ดูลีบเล็กและการเชื่อมใช้ผสานรูปทรงต่างๆให้เกิดรูปทรงที่แปลกประหลาด

ตารางที่ 26 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 3

การจัดภาพ				
ซ้าย-ขวา เท่ากัน	ซ้าย-ขวา เท่ากันโดย ความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา
		/		

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ Napoleon Wilderness. มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 1 ลักษณะซ้าย-ขวาไม่เท่ากันจากภาพด้านขวาจะเห็นรูปบุคคลผู้หญิงสวมชุดสีแสดนั้นมีขนาดใหญ่และดูเด่นชัดมากและอยู่ในตำแหน่งชิดด้านขวามากนำหน้าของภาพจึงเอนเอียงไปทางด้านขวา

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 13 Rene Magritte. The Collective Invention. (ที่มา: สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.81)

ตารางที่ 27 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสีกลุ่มตัวอย่าง ภาพที่ 4

ช่อง ที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1					5	45	10			20	20	100
2					10	20	20			30	20	100
3					3	2	20			35	40	100
4					3	10	10			37	40	100
5					3	30	10			37	20	100
6					5	70	10		5	5	5	100
7						60	20		5	10	5	100
8					5	30	40			10	15	100
9						80	10			5	5	100
10						50	30		5	10	5	100
11				2			85	3		5	5	100
12				3			60	10	2	20	5	100
13	5		5	5	10	10		20	5	35	5	100
14					25	10	10		5	30	20	100
15				2			70	3		20	5	100
16			15	10				65		5	5	100
17		2	10	5	3			60	2	13	5	100
18		3	2	20				55	5	10	5	100
19			5	5	5	10		35	10	20	10	100
20	2	3	2	14	14	5	5	30	5	10	10	100
ร้อย ละ	0.35	0.4	1.95	3.3	4.55	21.6	20.5	14.1	2.45	18.4	12.5	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ The Collective Invention มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 21.6 ของสีที่ใช้ ซึ่งมีทั้ง โดยถูกนำไปใช้กับการระบายท้องฟ้าและผิวน้ำทำให้ภาพดูเย็นสบายตา พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 19, 20

2. สีฟ้า เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 20.5 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้าและผิวน้ำทำให้ภาพดูสดใส พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 20

3. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 18.4 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ผิวน้ำ ผิวบุคคลกับปลาและเป็นสีของแสงทำให้ภาพดูฟุ้งฝัน พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

4. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 14.1 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายผิวหนังบุคคลและพื้นทราย พบในช่องตารางที่ 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20

5. สีเทาเป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 12.5 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายผิวหนังของปลาและพื้นทรายทำให้ภาพดูนุ่มนวล พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

6. ม่วง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 4.55 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องทะเลและผิวหนังของปลาทำให้ภาพดูมีบรรยากาศที่ลึกกลับซ่อนเร้น พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 17, 19, 20

7. สีส้ม เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 3.3 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายพื้นทรายและผิวหนังบุคคลทำให้ดูมีชีวิตชีวา พบในช่องตารางที่ 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20

8. สีดำ เหลือง แดงและเขียว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 2.45 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนประกอบเล็กๆน้อยๆของภาพทำให้ภาพมีความหลากหลายช่วยทำให้มีชีวิตชีวา

ตารางที่ 28 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 4

ช่องที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน %	การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน %	การระบายสีสีคมชัด %	การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ %	การระบายสีเป็นจุด %	การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้น %	การระบายสีแบบขอบคมชัด %	การระบายสีให้ขอบรูปทรง	
1	100								100
2	100								100
3	90		10						100
4	90		10						100
5	90		10						100
6	80	10					10		100
7	80	10					10		100
8	80						20		100
9	80						20		100
10	75	5					20		100
11	70		10		10	10			100
12	80	10	5		5				100
13	85				5			10	100
14	90				5		5		100
15	80					20			100
16	95					5			100
17	90						10		100
18	90						10		100
19	90						10		100
20	80		20						100
ร้อยละ	85.75	1.75	3.25		1.25	1.75	5.75	0.5	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีใช้ในการระบาย ภาพ The Collective Invention. มีจำนวนทั้งสิ้น 6 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 85.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ผืนน้ำ พื้นทราย ผิวหนังบุคคลและปลาทำให้ภาพดูนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. การระบายสีแบบขอบคมชัดเป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 5.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบาย ผิวหนังบุคคลและปลาทำให้ภาพมีจุดเด่นสร้างระยะใกล้ไกลของภาพ พบได้ในช่องตารางที่ 6, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 18, 19

3. การระบายสีคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 3.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ผืนน้ำ พื้นทราย ผิวหนังบุคคลและปลาทำให้ภาพมีจุดเด่นชัด พบได้ในช่องตารางที่ 3, 4, 5, 11, 12, 20

4. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 1.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบาย ผืนน้ำทำให้ภาพดูมีมิติมีความเคลื่อนไหว พบได้ในช่องตารางที่ 6, 7, 10, 11, 12

5. การระบายสีเป็นจุด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 1.25 ของเทคนิคที่ใช้พื้นทรายและน้ำเพื่อเพิ่มรายละเอียดในภาพให้ดูมีชีวิตชีวา พบได้ในช่องตารางที่ 11, 12, 13, 14

6. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสมกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 0.5 ของเทคนิคที่ใช้ระบาย ผิวหนังบุคคลและปลาทำให้ภาพดูนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 13

ตารางที่ 29 ตารางบันทึกผลการสังเกตเนื้อหา ภาพที่ 4

เนื้อหา								
ผู้หญิง และ ความงาม	ผู้หญิง กับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อนสังคม	ผู้หญิงกับเรื่อง ศาสนาและ ความเชื่อ	ผู้หญิงกับ วัตถุสิ่งของ และ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการใน สิ่งลึกลับ
	/		/	/	/			/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ The Collective Invention. ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 6 ลักษณะ

1. ผู้หญิงและความงามผู้หญิง โดยเป็นรูปครึ่งท่อนล่างเปลือยของผู้หญิงแสดงสัดส่วนสวยงามเชื่อมต่อกับส่วนท่อนบนของรูปปลานอนตะแคงอยู่ที่ชายหาด
2. ผู้หญิงกับธรรมชาติ โดยเป็นรูปผู้หญิงนอนท่ามกลางธรรมชาติชายทะเล
3. ผู้หญิงกับสัตว์ โดยเป็นรูปครึ่งท่อนล่างเปลือยของผู้หญิงแสดงสัดส่วนสวยงามเชื่อมต่อกับส่วนท่อนบนของรูปปลา
4. ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ โดยเป็นรูปผู้หญิงแสดงอวัยวะทางเพศ
5. ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม โดยมีเนื้อหาสัมพันธ์กับเรื่องผู้หญิงและสัตว์ที่เป็นอาหารซึ่งสื่อถึงการมองร่างกายผู้หญิงที่เปรียบเสมือนอาหารหรือเหยื่อ
6. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับจากรูปร่างรูปทรงที่ประกอบรวมกับบรรยากาศก่อให้เกิดความรู้สึกลึกลับที่เหนือธรรมชาติ

ตารางที่ 30 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 4

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหุด	การเชื่อม	การตัด
					/	

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ The Collective Invention. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 1 ลักษณะ คือวิธีการเชื่อม โดยการใช้รูปทรงครึ่งท่อนล่างของผู้หญิงมาเชื่อมต่อกับครึ่งท่อนบนรูปทรงของปลา

ตารางที่ 31 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 4

การจัดภาพ				
ซ้าย-ขวาเท่ากัน	ซ้าย-ขวาเท่ากันโดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่เท่ากัน	จุดสนใจกึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบมีจุดนำสายตา
	/		/	

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ The Collective Invention มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะ ได้แก่แบบ ซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก ซึ่งการใช้รูปทรงครึ่งท่อนล่างของผู้หญิงกับครึ่งท่อนบนรูปทรงของ ปลานั้นจะดูไม่เหมือนกันแต่เมื่อดูแล้วมีปริมาตรที่ใกล้เคียงกันและจัดวางอยู่ในตำแหน่งตรงกลาง ภาพที่มະระยะจากซ้ายขวาเท่ากันจึงทำให้ภาพมีจุดสนใจกึ่งกลางภาพและมีความสมดุล

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 14 Rene Magritte, Rape, 73.3x54.6 cm., 1934. (ที่มา: สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.53)

ตารางที่ 32 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 5

ช่อง ที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำเงิน %	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1					10	65		10	10	5		100
2			2	3	10	30		40	10	5		100
3			3	2	5	20		55	10	5		100
4			2	3	10	30		30	20	5		100
5					10	75			10	5		100
6			2	3		5	5	75	5	5		100
7	3	2	5	3	2			45	30	10		100
8			20	5				45	5	25		100
9	3	2	25	2				23	25	20		100

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ช่อง ที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำเงิน %	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
10			2	3	5	30		40	10	10		100
11			2	3		10	40	10	5	20	10	100
12			30	5				50	10	5		100
13			30	2				50	5	10	3	100
14	2	2	10	5	3			23	40	5	10	100
15	2		2	3		10	20	20	10	20	13	100
16	3	2	2	3				40	20	10	20	100
17	3	2	20	10			5	35	5	10	10	100
18	2	5	20	5	5	3		30	10	10	10	100
19	2	3	3	2			5	30	20	15	20	100
20					5	5	10	20	30	20	10	100
ร้อย ละ	1	0.9	9	3.1	3.25	14.15	4.25	33.6	14.5	11	5.3	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ Rape. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้ในระดับน้อย มีการใช้ในระดับร้อยละ 33.6 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายผิวหนังบุคคล เส้นผมและพื้นผิวดินด้านหลังทำให้ภาพดูอบอุ่นให้ความรู้สึกถึงความเป็นจริง พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 15, 17, 19, 20

2. สีน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้ในระดับร้อยละ 14.15 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้าทำให้รู้สึกมีความสุขเต็มเดียว พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

3. สีดำ เป็นสีที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้ในระดับร้อยละ 14.5 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายเส้นผม ขนและเงาทำให้รู้สึกถึงพลังที่ซ่อนเร้นพบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

4. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 11 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายข้อฟ้าและเป็นสีแสงสว่างของภาพทำให้รู้สึกถึงความฟุ้งฝัน พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

5. สีเหลือง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 9 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายผิวหน้าบุคคลและพื้นดินทำรู้สึกสดชื่นมีชีวิตชีวาพบในช่องตารางที่ 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

6. สีเทา เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 5.3 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายผิวหน้าบุคคลซึ่งทำให้ภาพดูกลมกลืนนุ่มนวล พบในช่องตารางที่ 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

7. สีฟ้า เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 4.25 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้ารู้สึกได้ถึงความสดใส พบในช่องตารางที่ 6, 11, 15, 17, 19, 20

8. สีม่วง ส้ม แดง เขียว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 3.25 ของสีที่ใช้ตามลำดับ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนประกอบเล็กๆน้อยๆ โดยรวมของภาพทำให้ภาพมีความหลากหลายมีชีวิตชีวา

ตารางที่ 33 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 5

ช่องที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสีแบบเรียบ	การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน %	การระบายสีคมชัด %	การระบายสีผสมการกดและ	การระบายสีเป็นจุด %	การระบายสีผสมการจุดขีดเป็น	การระบายสีแบบขอบคมชัด %	การระบายสีให้ขอบรูปทรงประสานกัน %	
1	95					5			100
2	60					40			100
3	30					60	10		100
4	60					30	10		100
5	100								100
6	10					80	10		100
7	10					90			100
8	98					2			100
9	97					3			100
10	30		10			60			100

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ช่องที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสีแบบเรียบ	การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน %	การระบายสีคมชัด %%	การระบายสีผสมการกดและ	การระบายสีเป็นจุด %	การระบายสีผสมการขีดเป็น	การระบายสีแบบขอบคมชัด%	การระบายสีให้ขอบรูปทรงประสานกัน%	
11	70		20		5	5			100
12	80		10		5	5			100
13	90						10		100
14	90	3			2		5		100
15	70		10		10	10			100
16	100								100
17	70							30	100
18	70							30	100
19	80		20						100
20	90		10						100
ร้อยละ	70	0.15	4		1.1	19.5	2.25	3	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำมันใช้ในการระบาย ภาพ Rape มีจำนวนทั้งสิ้น 7 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 70 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า พื้นดินและผิวหนังบุคคลทำให้ดูนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
2. การระบายสีผสมการขีดเป็นเส้นเป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 19.5 ของเทคนิคที่ใช้ระบายเส้นผมทำให้รู้สึกถึงความเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15
3. การระบายสีคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 4 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า พื้นดินและผิวหนังบุคคลเพื่อเน้นให้ภาพมีจุดเด่นสมจริง พบได้ในช่องตารางที่ 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20

4. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 3 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผิวหน้าบุคคลเพื่อให้ภาพนุ่มนวล พบได้ในช่องตารางที่ 17, 18

5. การระบายสีแบบขอบคมชัดเป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 2.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผิวหน้าบุคคลและเส้นผมเพื่อเน้นให้ภาพมีระยะใกล้ไกล พบได้ในช่องตารางที่ 3, 4, 6, 13, 14

6. การระบายสีเป็นจุด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 1.1 ของเทคนิคที่ใช้ระบายพื้นดินทำให้เกิดจังหวะและเพิ่มรายละเอียด พบได้ในช่องตารางที่ 11, 12, 14, 15

7. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 0.15 ของเทคนิคที่ใช้ระบายผิวบุคคลและขนเพื่อทำให้เกิดพื้นผิวทำให้ดูเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา พบได้ในช่องตารางที่ 14

ตารางที่ 34 ตารางบันทึกผลการสังเกต เนื้อหา ภาพที่ 5

เนื้อหา								
ผู้หญิงและความงาม	ผู้หญิงกับธรรมชาติ	ผู้หญิงกับผู้ชาย	ผู้หญิงกับสัตว์	ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ	ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม	ผู้หญิงกับเรื่องศาสนาและความเชื่อ	ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร	ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ
				/	/			/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ Rape ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 3 ลักษณะ

1. ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ โดยในภาพนั้นเป็นรูปคล้ายๆ ศีรษะบุคคลซึ่งในส่วไบหน้าเป็นรูปลำตัวและอวัยวะเพศผู้หญิงมาแทนส่วนที่เป็น ตา จมูก ปาก
2. ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม โดยสะท้อนความรู้สึกในการมองผู้หญิงของสังคม
3. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ จากการประกอบกันของรูปร่างรูปทรงและบรรยากาศ ก่อให้เกิดสิ่งแปลกปลอมจากธรรมชาติทำให้เกิดความรู้สึกประหลาดลึกลับ

ตารางที่ 35 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 5

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหด	การเชื่อม	การตัด
/	/				/	

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ Rape มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 4 ลักษณะได้แก่

1. การตัดทอนเป็นรูปทรงเป็นเหลี่ยมในส่วนที่เป็นคางของใบหน้ากับการโค้งในส่วนที่เป็นลำคอ
2. วิธีการตัดทอนการขีดในส่วนคอด้วยคิ้วยาวผิตรงจากความเป็นจริงและการเชื่อมในส่วนของอวัยวะทางเพศหญิงมาไว้บนใบหน้า

ตารางที่ 36 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 5

การจัดภาพ				
ชาย-ขวา เท่ากัน	ชาย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก	ชาย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา
	/		/	

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ Rape มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะได้แก่แบบชาย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก ซึ่งแม้ลักษณะชายขวาจะไม่เหมือนกันแต่มีการจัดวางอยู่ในตำแหน่งกึ่งกลางภาพจึงเกิดความสมดุลและมีจุดสนใจกึ่งกลางภาพด้วย

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 15 Rene Margritte , Polar light.,139x105 cm.1926. (ที่มา:Wikiart ,ออนไลน์)

ตารางที่ 37 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์หุตุดี ภาพที่ 6

ช่อง ที่	หุตุดี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1						2	33			60	5	100
2						2	28		5	60	5	100
3			3					2	10	70	15	100
4			3		5		3	4	10	65	10	100
5									30	65	5	100
6						5	30			60	5	100
7						10	20		5	60	5	100
8	2		3					5	10	65	15	100
9	3				2			10	30	45	10	100
10									10	80	10	100
11			10			10	5	10		60	5	100
12	2.5		2.5					5	10	50	30	100
13									10	50	40	100
14	5		3		2	3			15	62	10	100
15									10	10	80	100
16	3		8	2			4	8		70	5	100
17	7		8				4	8	3	60	10	100
18	2		1					2	5	50	40	100
19	3		5					5	10	62	15	100
20										20	80	100
ร้อย ละ	1.38	0	2.33	0.1	0.45	1.6	6.35	2.95	8.65	56.2	20	100

ผลการวิเคราะห์หุตุดี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ Polar light. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับปานกลาง มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 56.2 ของสีที่ใช้ ซึ่งมีทั้งโดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา โขดหิน ผิวหนังบุคคล วัตถุและเป็นสีแสงสว่างของภาพ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
2. สีเทา เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 20 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา โขดหิน ผิวหนังบุคคล วัตถุและเป็นสีบรรยากาศของภาพ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
3. สีดำ เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 8.65 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า วัตถุและเงา พบได้ในช่องตารางที่ 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19
4. สีฟ้า เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 6.35 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า พบในช่องตารางที่ 1, 2, 4, 6, 7, 11, 16, 17, 18, 19
5. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 2.95 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา โขดหิน ผิวหนังบุคคล วัตถุและเป็นสีบรรยากาศของภาพ พบในช่องตารางที่ 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19
6. สีเหลือง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 2.33 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา โขดหิน ผิวหนังบุคคล วัตถุและเป็นสีบรรยากาศของภาพ พบในช่องตารางที่ 3, 4, 8, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19
7. สีแดง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 1.38 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายภูเขา โขดหิน ผิวหนังบุคคล วัตถุและเป็นสีบรรยากาศของภาพในช่องตารางที่ 8, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 19
8. สีน้ำเงิน สีม่วง สีส้มและสีเขียว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 1.6 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนประกอบเล็กๆ น้อยๆ โดยรวมของภาพ

ตารางที่ 38 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 6

ช่อง ที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบาย สีแบบเรียบ กลมกลืน %	การระบายสี โดยไม่เกลี่ย ให้กลมกลืน กัน %	การระบาย สีคมชัด %	การระบาย สีผสมการ กดและ พิมพ์%	การระบาย สีเป็นจุด %	การระบาย สีผสมการ จุดขีดเป็น เส้น%	การระบาย สีแบบขอบ คมชัด%	การ ระบายสี ให้ขอบ รูปทรง	
1	90		10						100
2	80		20						100
3	100								100
4	80		20						100
5	80		20						100
6	90		10						100
7	100								100
8	100								100
9	70		10			20			100
10	100								100
11	100								100
12	90		10						100
13	90		10						100
14	80					20			100
15	90					10			100
16	100								100
17	90		10						100
18	90					10			100
19	80					20			100
20	95					5			100
ร้อย ละ	89.75	0	6		0	4.25	0	0	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำ ม้วนใช้ในการระบาย ภาพ Polar light. มีจำนวนทั้งสิ้น 4 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 74 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา โขดหิน ผิวหนังบุคคลและวัตถุ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. การระบายสีคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 6 ของเทคนิคที่ใช้ระบายภูเขา โขดหิน ผิวหนังบุคคลและวัตถุพบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 17

3. การระบายสีผสมการขีดขีดเป็นเส้น เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 4.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายวัตถุ พบได้ในช่องตารางที่ 9, 14, 15, 18, 19, 20

ตารางที่ 39 ตารางบันทึกผลการสังเกต เนื้อหา ภาพที่ 6

เนื้อหา								
ผู้หญิงและ ความงาม	ผู้หญิง กับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับ เรื่องศาสนา และความ เชื่อ	ผู้หญิงกับ วัตถุสิ่งของ และ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
/	/			/			/	/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ Polar light. ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 5 ลักษณะ

1. ผู้หญิงและความงามผู้หญิง
2. กับธรรมชาติ
3. ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ
4. ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร
5. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ

ในภาพแสดงรูปผู้หญิงเปลือยกายแสดงสัดส่วนสวยงามแต่มีบางส่วนขาดหายไปยื่นสองคนอยู่ท่ามกลางกลุ่มกองคล้ายๆภูเขาและมีวัตถุสีดำคล้ายๆนกกำลังยืนบนพื้นดิน จากสัดส่วนที่ขาดหายและรูปทรงแปลกประหลาดบรรยากาศก่อให้เกิดความรู้สึกลึกลับ

ตารางที่ 40 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

รูปแบบการตัดทอน							
ตัดทอนเป็นรูปทรง				วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	อื่นๆ	การขีด	การหด	การเชื่อม	การตัด
	√	√		√	√		√

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ Polar light. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 4 ลักษณะได้แก่การตัดทอนเป็นรูปทรงแบบโค้งในส่วนที่เป็นร่างกายมนุษย์ เช่น ลำตัว ศีรษะ ให้มีมวลมนกลมยิ่งขึ้น กับแบบอิสระในส่วนที่เป็นวัตถุหรือรูปทรงต่างๆเช่น โขดหิน วัตถุ โดยวิธีการการเชื่อมและการมีการตัดในส่วนที่เป็นร่างกายมนุษย์ให้ดูขาดแหวกออกไป

ตารางที่ 41 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 6

การจัดภาพ				
ซ้าย-ขวา เท่ากัน	ซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา
		/	/	/

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ Polar light. มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 3 ลักษณะได้แก่แบบซ้าย-ขวาไม่เท่ากัน โดยมีจุดเด่นอยู่ทางด้านซ้ายของภาพซึ่งเป็นกลุ่มรูปทรงมนุษย์ จุดสนใจกึ่งกลางภาพและจัดภาพแบบมีจุดนำสายตาจากมุมล่างขวาของภาพนำไปสู่จุดกึ่งกลางภาพ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 16 Salvador Dali, Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra.1936. (ที่มา: สดชื่น ชัยประสาธน์, 2539, น.107)

ตารางที่ 42 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 7

ช่อง ที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1	1				2	2	80			10	5	100
2					3	2	80			10	5	100
3					4	3	80			8	5	100
4	2				10	5	73			5	5	100
5					10	10	70			5	5	100
6	1	2	2		1	1	20	40	15	8	10	100
7		1	2			5	80	1	1	5	5	100
8			15		2	2	70	2	2	2	5	100
9	10		5		5	3	45	10	2	5	15	100
10		4	25		2	2	45		10	5	7	100
11	3	5	10		2	5	15	40	5	5	10	100
12	1	1	8	1				20		61	8	100
13			14	1				4	2	74	5	100
14	1		3	2		3	25	10	6	35	15	100
15	1		5			10		15	15	49	5	100
16	1		15		3	2	10	3	5	56	5	100
17	1		5		2	3	3	5	3	68	10	100
18			5	1			4	5	5	65	15	100
19		1	5	1		5	3	15	2	58	10	100
20			8			10	10	5	1	61	5	100
ร้อย ละ	1.1	0.7	6.35	0.3	2.3	3.65	35.65	8.75	3.7	29.8	7.75	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีฟ้า เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อย มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 35.65 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้าและบรรยากาศของภาพ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 20
2. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อย พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 29.8 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ผืนดิน ผิวหนังบุคคล เสื้อผ้าและวัตถุ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
3. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 8.75 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายภูเขา โขดหิน เสื้อผ้าและวัตถุ พบในช่องตารางที่ 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
4. สีเทา เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 7.75 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายภูเขา โขดหิน เสื้อผ้าและเงา พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
5. สีเหลือง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 6.35 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายโขดหิน ผืนดิน เสื้อผ้าและวัตถุ พบในช่องตารางที่ 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
6. สีน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 3.65 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้าและบรรยากาศ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 20
7. สีดำ เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 3.7 ของสีที่ใช้โดยถูกนำไปใช้ระบายวัตถุและเงา พบในช่องตารางที่ 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
8. สีม่วง สีแดง สีเขียวและสีส้ม เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีการใช้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 2.3 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายในส่วนประกอบเล็กๆน้อยๆโดยรวมของภาพ

ตารางที่ 43 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 7

ช่องที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสีแบบเรียบ	การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน %	การระบายสีคมชัด %	การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ %	การระบายสีเป็นจุด %	การระบายสีผสมการขีดขีดเป็นเส้น %	การระบายสีแบบขอบคมชัด %	การระบายสีให้ขอบรูปทรงประสานกัน %	
1	80				20				100
2	100								100
3	100								100
4	90				10				100
5	100								100
6	50	20	20		10				100
7	100								100
8	100								100
9	30	40			30				100
10	60	40							100
11	10	80	10						100
12	80		20						100
13	100								100
14	100								100
15	90	10							100
16	90	10							100
17	100								100
18	80	10	10						100
19	80	10	10						100
20	100								100
ร้อยละ	82	11	3.5		3.5	0	0	0	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำ ม้วนใช้ในการระบาย ภาพ Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra. มี

จำนวนทั้งสิ้น 4 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 82 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า พื้นดิน ผิวหนังบุคคลและวัตถุ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 11 ของเทคนิคที่ใช้ระบายภูเขาและโหนดหิน พบได้ในช่องตารางที่ 6, 9, 10, 11, 15, 16, 18, 19

3. การระบายสีเป็นจุด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 3.5 ของเทคนิคที่ใช้ระบายในตำแหน่งศีรษะบุคคล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 4, 6, 9

ตารางที่ 44 ตารางบันทึกผลการสังเกต เนื้อหา ภาพที่ 7

เนื้อหา								
ผู้หญิงและความงาม	ผู้หญิงกับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับ เรื่อง ศาสนาและ ความเชื่อ	ผู้หญิงกับ วัตถุสิ่งของ และ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
	/			/			/	/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra. ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 4 ลักษณะ ได้แก่

1. กับธรรมชาติ
2. ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ
3. ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร
4. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ

ในภาพมีรูปทรงของผู้หญิงสามคนในชุดเกือบเปลือยกายส่วนศีรษะนั้นปกคลุมด้วยพุ่มดอกไม้ทั้งหมดในมือถือวัตถุคล้ายๆ เครื่องดนตรียื่นอยู่ท่ามกลางบรรยากาศภูเขาและโหนดหิน จากรูปร่างรูปทรงที่ประกอบกันก่อให้เกิดความรู้สึกแปลกประหลาดลึกลับ

ตารางที่ 45 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 7

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหด	การเชื่อม	การตัด
/	/	/	/	/	/	

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

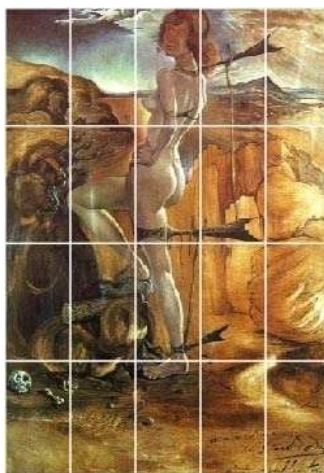
พบว่าภาพ Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 7 ลักษณะ ได้แก่การตัดทอนเป็นรูปทรงแบบเหลี่ยมในส่วนที่เป็นเครื่องดนตรีเปียโน แบบโค้งในส่วนที่เป็นร่างกายมนุษย์ เช่น ลำตัว แขน ขา ให้มีมวลมนกลมยิ่งขึ้น กับแบบอิสระในส่วนที่เป็นวัตถุหรือรูปทรงต่างๆเช่น โขดหิน วัตถุต่างๆ โดยวิธีการขีด การหดและการเชื่อม

ตารางที่ 46 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 7

การจัดภาพ				
ซ้าย-ขวา เท่ากัน	ซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา
	/			/

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ Three Young Surrealist Women Holding in their Arms the Skins of an Orchestra. มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะ ได้แก่แบบซ้าย-ขวา เท่ากันโดยความรู้สึก จากภาพด้านซ้ายจะเห็นรูปบุคคลมีขนาดใหญ่และดูเด่นชัด จึงมีการจัดภาพถ่วงดุลโดยการใชการจัดกลุ่มและขนาดของกลุ่มบุคคลทางด้านขวาของภาพช่วยให้เกิดความสมดุลและมีจุดนำสายตาจากมุมล่างขวาของภาพขึ้นนำสายตาไปสู่ตรงกลางภาพ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 17 Salvador Dali., Costume for a Nude with a Codfish Tail., 1941.

(ที่มา:Wikiart ,ออนไลน์)

ตารางที่ 47 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 8

ช่องที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำเงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1	1		8	2	18	12	12	30	7	5	5	100
2	3		5	2	10	10	20	30	5	10	5	100
3	5		20	5	5			30	5	10	20	100
4	5		3	5	10	10	10	30	5	10	12	100
5	1	1	15	5	5	10	10	35	5	8	5	100
6	4	5	20	10	3	3	3	40	2	5	5	100
7	5	10	12	1	1	1	5	40	10	10	5	100
8	2	5	15	10				25	8	15	20	100
9		5	20	15				35	15	5	5	100
10		2	20	10				50	3	10	5	100
11	1	10	15	10				15	35	4	10	100
12	1	8	14	8	5	5	8	35	8	4	4	100
13	5		15	15			5	35	10	5	10	100

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ช่องที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
14			30	10				40	10	5	5	100
15			10	15				50	5	15	5	100
16		8	15	9		2	10	35	5	8	8	100
17	15	8	8	14		2	3	35	2	8	5	100
18		10	10	20				40	5	10	5	100
19		5	13	20				40	5	12	5	100
20		5	12	20				40	5	13	5	100
N20/ ความถี่	48	82	280	206	57	55	86	710	155	172	149	2000
ร้อยละ	2.4	4.1	14	10.3	2.85	2.75	4.3	35.5	7.75	8.6	7.45	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ Costume for a Nude with a Codfish Tail. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อย มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 35.5 ของสีที่ใช้ ซึ่งมีทั้งโดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา โขดหิน พื้นดิน ผิวหนังบุคคล กิ่งไม้และวัตถุ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. สีเหลือง เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 14 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า โขดหิน พื้นดิน ผิวหนังบุคคล กิ่งไม้และวัตถุ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

3. สีส้ม เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 10.3 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า โขดหิน พื้นดิน ผิวหนังบุคคล กิ่งไม้และวัตถุ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

4. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 8.6 ของสีที่ใช้

ตารางที่ 48 (ต่อ)

ช่องที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบายสีแบบเรียบ	การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน %	การระบายสีขอบคม %	การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ %	การระบายสีเป็นจุด %	การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้น %	การระบายสีแบบขอบคมชัด %	การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน %	
11	100								100
12	80							20	100
13	70							30	100
14	100								100
15	100								100
16	100								100
17	100								100
18	100								100
19	100								100
20	100								100
ร้อยละ	89	0	0		0	0	0	11	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำ มันวใช้ในการระบาย ภาพ Costume for a Nude with a Codfish Tail. มีจำนวนทั้งสิ้น 2 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 89 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา โขดหิน พื้นดิน ผิวหนังบุคคล กิ่งไม้และวัตถุ พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 11 ของเทคนิคที่ใช้ระบายโขดหิน กิ่งไม้และวัตถุพบได้ในช่องตารางที่ 3, 7, 8, 12, 13

ตารางที่ 49 ตารางบันทึกผลการสังเกต เนื้อหา ภาพที่ 8

เนื้อหา								
ผู้หญิงและความงาม	ผู้หญิงกับ กับ ธรรมชาติ	ผู้หญิงกับ ผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับ เรื่อง ศาสนา และความ เชื่อ	ผู้หญิงกับ วัตถุ สิ่งของ และ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
/	/				/		/	

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ Costume for a Nude with a Codfish Tail. ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 5 ลักษณะ

1. ผู้หญิงและความงามผู้หญิง
2. กับธรรมชาติ
3. ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม
4. ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร
5. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ

เป็นภาพผู้หญิงเปลือยกายสัดส่วนสวยงามยื่นหันด้านข้างตรงกลางภาพท่ามกลางบริเวณโศกหินและซากกิ่งไม้ โดยมีวัตถุสายเครื่องจอบจำติดที่ส่วนคอ แขนและขา ใบหน้าของผู้หญิงหันมาด้านตรงแต่ไม่แสดงรายละเอียดของใบหน้ามากนักและบรรยากาศของโศกหินกิ่งไม้ที่ดูบิดเบี้ยวทำให้รู้สึกถึงความประหลาดลึกลับ

ตารางที่ 50 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 8

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การยึด	การหด	การเชื่อม	การตัด
/	/	/	/	/	/	

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ Costume for a Nude with a Codfish Tail. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 7 ลักษณะ ได้แก่การตัดทอนเป็นรูปทรงแบบเหลี่ยมกับวัตถุสายเครื่องจอบจำ ตัดทอนเป็นรูปทรงให้มนโค้งในส่วนที่เป็นร่างกายมนุษย์ เช่น ลำตัว แขน ขา ให้มีมวลมนกลมยิ่งขึ้น กับแบบอิสระในส่วนที่เป็นวัตถุหรือรูปทรงต่างๆเช่น โศกหินและวัตถุต่างๆ โดยวิธีการการยึด การหดและการเชื่อม

ตารางที่ 51 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 8

การจัดภาพ				
ซ้าย-ขวา เท่ากัน	ซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา
	/		/	/

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ Costume for a Nude with a Codfish Tail. มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะ ได้แก่แบบ ซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก โดยการใช้นิวตันช่วยในการถ่วงให้เกิดความสมดุล และจัดภาพแบบมีจุดนำสายตาจากมุมล่างขวาไปสู่จุดกึ่งกลางของภาพ

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

ภาพที่ 18 Salvador Dali , Nude on a plain background Rosas. , 50,7 x 50,7. cm , 1942.

(ที่มา:Wikiart ,ออนไลน์)

ตารางที่ 52 ตารางบันทึกผลการวิเคราะห์ชุดสี ภาพที่ 9

ช่อง ที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
1		5				55	10		5	10	15	100
2						10			5	15	70	100
3		3				60	5	5	10	10	7	100
4		2	5			35	10	38		5	5	100
5			10					62	3	15	10	100

ตารางที่ 52 (ต่อ)

ช่อง ที่	ชุดสี											รวม
	แดง %	เขียว %	เหลือง %	ส้ม %	ม่วง %	น้ำ เงิน	ฟ้า %	น้ำตาล %	ดำ %	ขาว %	เทา %	
6		2	5			5	5			73	10	100
7		5	10					10	5	60	10	100
8		5	3			40	20	20	2	5	5	100
9		3	5			40	10	5	2	20	15	100
10	13							25	5	35	22	100
11		2	15			2	2	60		9	10	100
12		1	15			1	1	60	5	8	9	100
13			15					55	10	10	10	100
14	3		20			1	1	45	5	20	5	100
15	5		5			3	10	25	2	45	5	100
16	3		10			15	18	40	1	8	5	100
17	4		20	1		5	5	40		20	5	100
18	4		10	1				25	5	45	10	100
19	3		4		15		10		8	20	40	100
20			35		15		7	8	5	15	15	100
ร้อย ละ	1.75	1.4	9.35	0.1	1.5	13.6	5.7	26.2	3.9	22.4	14.15	100

ผลการวิเคราะห์ชุดสี

พบว่าสีที่ใช้ในการระบายภาพ Nude on a plain background Rosas.. มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี โดยมีสัดส่วนของสีที่ใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 26.2 ของสีที่ใช้ ซึ่งมีทั้งโดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา พื้นดิน วัตถุและผิวหนังบุคคล พบในช่องตารางที่ 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20

2. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 22.4 ของสีที่ใช้ โดยถูกนำไปใช้ระบายท้องฟ้า ก้อนเมฆ ผิวหนังบุคคลและวัตถุ พบในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

ตารางที่ 53 (ต่อ)

ช่อง ที่	เทคนิคการระบายสี								รวม
	การระบาย สีแบบเรียบ กลมกลืน %	การระบายสี โดยไม่เกลี่ย ให้กลมกลืน กัน %	การระบาย สีคมชัด %	การระบาย สีผสมการ กดและ พิมพ์%	การระบาย สีเป็นจุด %	การระบาย สีผสมการ ขีดขีดเป็น เส้น%	การระบาย สีแบบขอบ คมชัด%	การระบายสี ให้ขอบ รูปทรง ผสมกัน%	
8	100								100
9	90	10							100
10	90	10							100
11	100								100
12	100								100
13	100								100
14	95	5							100
15	100								100
16	100								100
17	100								100
18	100								100
19	80	20							100
20	80	20							100
ร้อย ละ	94.75	4.25	1		0	0	0	0	100

ผลการวิเคราะห์เทคนิคการระบายสี

พบว่าเทคนิคการระบายสีน้ำมันใช้ในการระบาย ภาพ Nude on a plain background Rosas. มีจำนวนทั้งสิ้น 3 เทคนิค โดยมีสัดส่วนของการใช้จากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมากที่สุด มีปริมาณร้อยละ 94.75 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา พื้นดิน วัตถุและผิวหนังบุคคล พบได้ในช่องตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

2. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมากที่สุด มีปริมาณร้อยละ 4.25 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขาและพื้นดิน พบได้ในช่องตารางที่ 2, 5, 9, 10, 14, 19, 20

3. การระบายสีคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 1 ของเทคนิคที่ใช้ระบายท้องฟ้า ภูเขา พื้นดิน วัตถุและผิวหนังบุคคล พบได้ในช่องตารางที่ 3, 20

ตารางที่ 54 ตารางบันทึกผลการสังเกตเนื้อหา ภาพที่ 9

เนื้อหา								
ผู้หญิงและความงาม	ผู้หญิงกับธรรมชาติ	ผู้หญิงกับผู้ชาย	ผู้หญิงกับสัตว์	ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ	ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม	ผู้หญิงกับเรื่องศาสนาและความเชื่อ	ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร	ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ
/	/						/	/

ผลการสังเกตเนื้อหา

พบว่าภาพ Nude on a plain background Rosas. ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว 4 ลักษณะ

1. ผู้หญิงและความงามผู้หญิง
2. กับธรรมชาติ
3. ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร
4. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ

เป็นภาพผู้หญิงนอนวัตถุทางสถาปัตยกรรมหันหลังเปลือยกายโดยแสดงสตรีระสวยงามด้านที่ผู้หญิงหันหน้าไปนั้นเป็นทิวทัศน์ภูเขาและผืนดินที่เว้งว้างส่วนท้องฟ้ามีก้อนเมฆรูปทรงประหลาดลอยอยู่ด้านข้างตรงขามีวัตถุทรงกลมสีฟ้าและบรรยากาศที่ดูลึกลับและวัตถุที่อยู่ผิดที่ผิดทางมาประกอบกันก่อให้เกิดความรู้สึกที่ลึกลับ

ตารางที่ 55 ตารางบันทึกผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน ภาพที่ 9

รูปแบบการตัดทอน						
ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหัด	การเชื่อม	การตัด
/	/	/	/	/		

ผลการสังเกตรูปแบบการตัดทอน

พบว่าภาพ Nude on a plain background Rosas. มีการใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน 5 ลักษณะได้แก่การตัดทอนเป็นรูปทรงแบบเหลี่ยมในส่วนที่เป็นวัตถุคล้ายเสาและก้อนเมฆ แบบโค้ง

ในส่วนที่เป็นร่างกายมนุษย์ เช่น ลำตัว แขน ขา ให้มีมวลมณฑลยิ่งขึ้นรวมทั้งก้อนเมฆและวัตถุต่างๆ กับแบบอิสระในส่วนที่เป็นวัตถุหรือรูปทรงต่างๆเช่น โขดหิน วัตถุ โดยวิธีการยึดและการหด

ตารางที่ 56 ตารางบันทึกผลการสังเกตการจัดภาพ ภาพที่ 9

การจัดภาพ				
ชาย-ขวา เท่ากัน	ชาย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก	ชาย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา
		/	/	/

ผลการสังเกตการจัดภาพ

พบว่าภาพ Nude on a plain background Rosas. มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะ ได้แก่แบบชาย-ขวาไม่เท่ากันโดยมวลน้ำหนักของภาพนั้นจะอยู่ทางด้านขวาเป็นส่วนใหญ่ และจุดสนใจกึ่งกลางภาพคือรูปทรงผู้หญิงนอนอยู่ตรงจุดกึ่งกลางภาพ ผลการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 57 ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องชุดสี

ชุด สี/ ภาพ ที่												
	แดง	เขียว	เหลือง	ส้ม	ม่วง	น้ำเงิน	ฟ้า	น้ำตาล	ดำ	ขาว	เทา	รวม
1	11	0.95	7.7	1.4	14.4	13.6	8.7	9.25	15.25	12.5	5.25	100
2	32.4	7.9	7.3	1.6	10.2	0.8	3.35	5.6	10.5	13.3	7.15	100
3	10.8	5.2	2.4	1.2	4.9	5.4	13.4	4.45	3.85	36.8	11.7	100
4	0.35	0.4	1.95	3.3	4.55	21.6	20.5	14.1	2.45	18.4	12.5	100
5	1	0.9	9	3.1	3.25	14.15	4.25	33.6	14.5	11	5.3	100
6	1.38	0	2.33	0.1	0.45	1.6	6.35	2.95	8.65	56.2	20	100
7	1.1	0.7	6.35	0.3	2.3	3.65	35.65	8.75	3.7	29.8	7.75	100
8	2.4	4.1	14	10.3	2.85	2.75	4.3	35.5	7.75	8.6	7.45	100
9	1.75	1.4	9.35	0.1	1.5	13.6	5.7	26.2	3.9	22.4	14.15	100
รวม	62.1	21.6	60.4	21.4	44.4	77.15	102.2	140	70.55	209	91.25	900
ร้อยละ	6.9	2.39	6.71	2.38	4.93	8.572	11.36	15.6	7.839	23.2	10.14	100

อภิปรายผล / หมายเหตุ

การสังเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจิตรกรรมของ มักซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มาก ริตต์เป็นการวิเคราะห์ผลงานที่ได้คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ภาพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างว่ามีการใช้ชุดสีแต่ละสีมากน้อยอย่างไร ผลการสังเคราะห์พบว่าชุดสีที่ใช้ในการระบาย มีจำนวนทั้งสิ้น 11 สี ดี ผลการสังเคราะห์ชุดสีดังกล่าว สามารถจัดอันดับของการใช้จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1. สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับมาก มีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 23.2 ของสีที่ใช้ทั้งหมด ซึ่งภาพส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยท้องฟ้าและพื้นน้ำจึงใช้สีขาวเป็นสีของแสงที่ตกกระทบและวัตถุที่ประกอบในภาพหลายอันเป็นวัตถุสีขาวอีกทั้งสีขาวยังทำหน้าที่เป็นแสงขององค์ประกอบทั้งหมดของภาพและยังทำหน้าที่เป็นสีบรรยากาศของภาพอีกด้วย
2. สีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับมาก พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 15.6 ของสีที่ใช้ทั้งหมด ถูกนำไปใช้ในการระบายพื้นดิน โขดหิน ผิวดู และยังทำหน้าที่เป็นสีบรรยากาศอีกด้วย
3. สีฟ้าเป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับมาก พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 11.36 ของสีที่ใช้ทั้งหมด
4. สีเทา เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับปานกลาง พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 10.14 ของสีที่ใช้ทั้งหมด เป็นสีที่ประกอบอยู่ตามพื้นและวัตถุต่างๆ อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมสีระหว่างสีแสงและสีเงา
5. สีน้ำเงิน เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับปานกลาง พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 8.572 ของสีที่ใช้ทั้งหมด เป็นสีส่วนประกอบของท้องฟ้าและท้องน้ำและยังทำหน้าที่เป็นสีบรรยากาศอีกด้วย
6. สีดำ เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับปานกลาง พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 7.839 ของสีที่ใช้ทั้งหมด เป็นสีของเงาโดยรวมของภาพและเป็นสีวัตถุบางชิ้น
7. สีแดงเป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับปานกลาง พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับร้อยละ 6.9 ของสีที่ใช้ทั้งหมด เป็นสีของวัตถุต่างๆ
8. สีเหลือง เป็นสีที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 6.71 ของสีที่ใช้ทั้งหมด ทำหน้าที่เป็นสีของแสงและสีของวัตถุต่างๆและยังทำหน้าที่เป็นสีบรรยากาศอีกด้วย
9. สีม่วง เป็นสีที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 4.93 ของสีที่ใช้ทั้งหมด เป็นสีของบรรยากาศที่ซ่อนอยู่ตามเงา
10. สีเขียว เป็นสีที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 2.39 ของสีที่ใช้ทั้งหมด เป็นสีของต้นไม้และวัตถุต่างๆ

11. สีส้ม เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 2.38 ของสีที่ใช้ทั้งหมด เป็นสีประกอบของแสงและวัตถุต่างๆ

ตารางที่ 58 ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องเทคนิคการระบายสี

เทคนิค	การระบาย สีแบบ เรียบ สีกลมกลืน%	การระบาย สีโดยไม่ เกลี่ยให้ กลมกลืน กัน%	การระบาย สีคมชัด%	การระบาย สีผสมการ กดและ พิมพ์%	การระบาย สีเป็นจุด%	การระบาย สีผสมการ ขีดขีดเป็น เส้น%	ขอบ คมชัด%	การระบาย สีให้ขอบ รูปทรง ผสาน กัน%	รวม
1	24.5	13.25	8.25	31.75	8	5.25	7.75	1.25	100
2	32	11.75	2.75	35	5	2.75	6.5	4.25	100
3	43.5	7	5.75	27	7.5	4.25	3.75	1.25	100
4	85.75	1.75	3.25	0	1.25	1.75	5.75	0.5	100
5	70	0.15	4	0	1.1	19.5	2.25	3	100
6	74	2.5	5	0	0	0	0	18.5	100
7	82	11	3.5	0	3.5	0	0	0	100
8	89	0	0	0	0	0	0	11	100
9	94.75	4.25	1	0	0	0	0	0	100
รวม	595.5	51.65	33.5	93.75	26.35	33.5	26	39.75	900
ร้อยละ	66.1667	5.73889	3.72222	10.4167	2.92778	3.72222	2.88889	4.41667	100

อภิปรายผล / หมายเหตุ

การสังเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจิตรกรรมของ มัคซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์เป็นการวิเคราะห์ผลงานที่ได้คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ภาพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างว่า มีการใช้เทคนิคการระบายสีแต่ละแบบมากน้อยอย่างไร ผลการสังเคราะห์พบว่าเทคนิคการระบายสีที่ใช้ในการระบาย มีจำนวนทั้งสิ้น 7 วิธีการ ผลการสังเคราะห์เทคนิคการระบายสีดังกล่าว สามารถจัดอันดับของการใช้จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1. การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 66.1667 ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด โดยนิยมใช้ระบายท้องฟ้า ท้องทะเล พื้นดิน ผิวหนังบุคคล สัตว์ และวัตถุต่างๆ

2. การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 10.4167 ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด โดยนิยมใช้ระบาย ภูเขา ท้องฟ้า ผีน้ำ โขดหิน ชุดเสื้อผ้า เครื่องประดับ โขดหิน ต้นไม้และวัตถุต่างๆ
3. การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 5.73889 ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด โดยนิยมใช้ระบายในส่วนที่เป็น ท้องฟ้า ผีน้ำ โขดหิน และวัตถุต่างๆ
4. การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 4.41667 ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด โดยนิยมระบายในการผสานหลายๆสิ่งให้รวมกัน
5. การระบายสีคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 3.72222 ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด โดยนิยมระบายในส่วนรายละเอียดในองค์ประกอบต่างๆของภาพ
6. การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้น เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 3.72222 ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด โดยนิยมระบายในส่วนรายละเอียดในองค์ประกอบต่างๆของภาพ
7. การระบายสีเป็นจุด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 2.92778 ของเทคนิคที่ใช้ พบได้ในช่องตารางที่ โดยนิยมระบายในส่วนรายละเอียดในองค์ประกอบต่างๆของภาพ
8. ขอบคมชัด เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมากน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 2.88889 ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด โดยนิยมระบายในส่วนรายละเอียดในองค์ประกอบต่างๆของภาพ

ตารางที่ 59 ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องเนื้อหา

เนื้อหา									
ภาพที่	ผู้หญิงและความงาม	ผู้หญิงกับธรรมชาติ	ผู้หญิงกับผู้ชาย	ผู้หญิงกับสัตว์	ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ	ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม	ผู้หญิงกับเรื่องศาสนาและความเชื่อ	ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร	ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ
1		/	/	/			/	/	/
2	/		/	/	/	/		/	/
3	/	/	/	/	/			/	/
4		/		/	/	/			/

ตารางที่ 59 (ต่อ)

เนื้อหา									
ภาพที่	ผู้หญิง และความ งาม	ผู้หญิง กับ ธรรมชาติ	ผู้หญิง กับผู้ชาย	ผู้หญิงกับ สัตว์	ผู้หญิงกับ เรื่องทาง เพศ	ผู้หญิงกับ เรื่องราว สะท้อน สังคม	ผู้หญิงกับ เรื่อง ศาสนา และความ เชื่อ	ผู้หญิงกับ วัตถุสิ่งของ และ เครื่องจักร	ผู้หญิงกับ จินตนาการ ใน สิ่งลึกลับ
5					/	/			/
6	/	/			/			/	/
7		/			/			/	/
8	/	/				/		/	
9	/	/						/	/
รวม	5	7	3	4	6	4	1	7	8
ร้อยละ	55.55	77.77	33.33	44.44	66.66	44.44	11.11	77.77	88.88

อภิปรายผล / หมายเหตุ

การสังเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจิตรกรรมของ มักซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์เป็นการวิเคราะห์ผลงานที่ได้คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ภาพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างว่ามีการใช้เนื้อหาแต่ละแบบมากน้อยอย่างไร ผลการสังเคราะห์พบว่าเนื้อหาที่ใช้ในผลงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 8 วิธีการ ผลการสังเคราะห์เนื้อหาดังกล่าว สามารถจัดอันดับของการใช้จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1. ผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 88.88 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมนำเสนอเนื้อหาผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับ เช่น การผสมผสานร่างกายมนุษย์กับสิ่งแปลกประหลาดทั้งสัตว์ พืชและวัตถุสิ่งของ
2. ผู้หญิงกับธรรมชาติ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 77.77 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่จะมียักษ์ที่เป็นธรรมชาติ เช่น ท้องฟ้า ภูเขา ทะเล ป่า พื้นดินและต้นไม้
3. ผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 77.77 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่จะมีวัตถุมาประกอบในภาพทั้งเชื่อมต่อและบางครั้งวางอยู่ผิดที่ผิดทาง
4. ผู้หญิงและความงาม เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 66.66 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยส่วนใหญ่จะนิยมนำเสนอเนื้อหาผู้หญิงในลักษณะเปลือยกาย ซึ่งบางครั้งก็ยังคงสัดส่วนที่สมบุรณ์สวยงามบางครั้งก็บิดเบือนรูปทรง

5. ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 66.66 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยส่วนใหญ่ผู้นิยมนำเสนอเนื้อหาผู้หญิงในลักษณะเปลือยกายซึ่งบางครั้งก็เน้นให้เห็นอวัยวะที่ชัดเจน
6. ผู้หญิงกับสัตว์ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับน้อย มีปริมาณร้อยละ 44.44 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยผู้นิยมนำเสนอรูปสัตว์ต่างๆมาประกอบโดยการตัดการเชื่อมกับส่วนต่างๆของผู้หญิงและวัตถุสิ่งของ
7. ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับน้อย มีปริมาณร้อยละ 44.44 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยผู้นิยมนำเสนอเนื้อหาการกดขี่หรือคุกคามทางเพศ
8. ผู้หญิงกับผู้ชาย เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับน้อยมาก มีปริมาณร้อยละ 33.33 ของเนื้อหาที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยผู้นิยมนำเสนอเนื้อหาผู้ชายเป็นองค์ประกอบที่มีเนื้อหาการกดขี่หรือคุกคามทางเพศ
9. ผู้หญิงกับเรื่องศาสนาและความเชื่อ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งไม่พบการใช้เลย โดยผู้นิยมนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาคริสต์

ตารางที่ 60 ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องรูปแบบการตัดทอน

รูปแบบการตัดทอน							
ภาพที่	ตัดทอนเป็นรูปทรง			วิธีการ			
	เหลี่ยม	โค้ง	อิสระ	การขีด	การหด	การเชื่อม	การตัด
1		/	/	/	/	/	
2		/	/	/	/	/	/
3	/	/	/	/	/	/	
4						/	
5	/	/				/	
6		/	/		/	/	/
7	/	/	/	/	/	/	
8			/	/	/	/	
9	/	/	/	/	/		
รวม	4	7	7	6	7	8	2
ร้อยละ	55.55	77.77	77.77	66.66	77.77	88.88	22.22

อภิปรายผล / หมายเหตุ

การสังเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจิตรกรรมของ มักซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์เป็นการวิเคราะห์ผลงานที่ได้คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ภาพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างว่า มีการใช้รูปแบบการตัดทอนแต่ละแบบมากน้อยอย่างไร ผลการสังเคราะห์พบว่ารูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในผลงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 7 วิธีการ ผลการสังเคราะห์รูปแบบการตัดทอนดังกล่าวสามารถจัดอันดับของการใช้จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1. วิธีการการเชื่อม เป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับมาก มีปริมาณร้อยละ 88.88 ของรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการเชื่อมระหว่างบุคคลและสัตว์และวัตถุต่างๆ
2. ตัดทอนเป็นรูปทรงแบบโค้ง เป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 77.77 ของรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆมีความโค้งกลมกลื่นกัน
3. ตัดทอนเป็นรูปทรงแบบอิสระ เป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 77.77 ของรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆมีความบิดเบี้ยวดูประหลาดจากความเป็นจริง
4. ตัดทอนเป็นรูปทรงโดยวิธีการหด เป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 77.77 ของรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆมีความหดเล็กจนผิดสัดส่วน
5. ตัดทอนเป็นรูปทรงโดยวิธีการยืด เป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 66.66 ของรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆมีความยืดยาวดูผิดรูปทรงผิดสัดส่วน
6. ตัดทอนเป็นรูปทรงแบบเหลี่ยม เป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 55.55 ของรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆเป็นเหลี่ยมผิดรูปทรงจากความเป็นจริง
7. ตัดทอนเป็นรูปทรงโดยวิธีการตัด เป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับน้อยที่สุด มีปริมาณร้อยละ 22.22 ของรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆให้ขาดผิดรูปผิดร่างหรือขาดหายไปเลย

ตารางที่ 61 ตารางบันทึกผลการสังเคราะห์เรื่องการจัดภาพ

การจัดภาพ					
ภาพที่	ซ้าย-ขวา เท่ากัน	ซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึก	ซ้าย-ขวาไม่ เท่ากัน	จุดสนใจ กึ่งกลางภาพ	จัดภาพแบบ มีจุดนำสายตา
1		/			/
2		/		/	/
3			/		
4		/		/	
5		/		/	
6			/	/	/
7		/			/
8		/		/	/
9			/	/	/
รวม	0	6	3	6	6
ร้อยละ	0	66.66	33.33	66.66	66.66

อภิปรายผล / หมายเหตุ

การสังเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจิตรกรรมของ มัคซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ คาลี และเรเน มากรีตต์เป็นการวิเคราะห์ผลงานที่ได้คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ภาพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างว่า มีการใช้รูปแบบการจัดภาพแต่ละแบบมากน้อยอย่างไร ผลการสังเคราะห์พบว่ารูปแบบการจัดภาพที่ใช้ในผลงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 4 วิธีการ ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดภาพดังกล่าว สามารถจัดอันดับของการใช้จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1. การจัดภาพแบบซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก เป็นรูปแบบการจัดภาพที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 66.66 ของรูปแบบการจัดภาพที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการจัดภาพโดยใช้รูปร่างรูปทรงและขนาดผสมผสานกันให้เกิดความรู้สึกที่สมดุล

2. จุดสนใจกึ่งกลางภาพ เป็นรูปแบบการจัดภาพที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 66.66 ของรูปแบบการจัดภาพที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้รูปร่างรูปทรงที่น่าสนใจอยู่ตรงกลางภาพ

3. จัดภาพแบบมีจุดนำสายตา เป็นรูปแบบการจัดภาพที่ใช้ในระดับปานกลาง มีปริมาณร้อยละ 66.66 ของรูปแบบการจัดภาพที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้ในการดึงดูสายตาเพื่อนำไปสู่จุดสนใจของภาพ

4. ชาย-ขวาไม่เท่ากัน เป็นรูปแบบการการจัดภาพที่ใช้ในระดับมากน้อย มีปริมาณร้อยละ 33.33 ของรูปแบบการการจัดภาพที่ใช้ทั้ง 9 ภาพ โดยนิยมใช้เพื่อให้เกิดความความรู้สึกน่าสนใจของภาพ

5. ชาย-ขวาเท่ากันไม่พบการใช้เลย

การสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 1

ผู้วิจัยได้นำผลการสังเคราะห์ผลงานจิตรกรรมจำนวน 9 ภาพของศิลปิน มาสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้น จำนวน 4 ชิ้น ขนาด 70x100 เซนติเมตร นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์จำนวน 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จัปโจร และอาจารย์ไสว แก้วกล้า เพื่อเก็บข้อมูลตามเทคนิคแบบเดลฟายประยุกต์ พร้อมแบบสัมภาษณ์ตามหัวข้อดังนี้

ประเด็นดังนี้

1. เนื้อหา
2. ชุดสี
3. เทคนิคการระบายสี
4. รูปแบบการตัดทอน
5. การจัดภาพ

ภาพที่ 19 ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 1 ชื่อภาพ ผู้รอคอย เทคนิค สีครีติก ขนาด 70x100 เซนติเมตร

เนื้อหา

การสร้างสรรค์เครื่องมือ ภาพที่ 1 ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว ตามประเด็นจากการสังเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรื่องราวผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับและให้ความรู้สึกชวนฝัน ประกอบไปด้วย รูปผู้หญิงในท่านอนตะแคงกึ่งกำลังขดตัว ท่วงท่าทำให้เกิดความรู้สึกกำลังเศร้า เหงาและเดี๋ยวตาย ซึ่งแทรกอยู่ท่ามกลางรูปภูเขาและต้นไม้ที่ยืนต้นตายสองต้นและประกอบไปด้วย รูปทรงใบหน้าของมนุษย์ที่มีลักษณะคล้ายเทพเทวา ภูตและวิญญาณต่างๆที่แทรกหรือสิงสถิตตาม ภูเขาต้นไม้ต่างๆคล้ายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยปกป้องรักษาหรือเพชราภักษ์ผู้คอยปกป้องขุนเขาและป่าไม้ ท่ามกลางบรรยากาศที่ดูเว้งว้างเงียบเหงา โดยรวมของภาพให้ความรู้สึกถึงความเชื่อมโยงระหว่าง มนุษย์กับธรรมชาติหรือความเชื่อเรื่องวิญญาณหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตั้งแต่ครั้งบรรพกาล ภาพนี้ให้ความรู้สึกถึงลึกลับและมีความลึกลับวังเวงและชวนฝัน สื่อถึงผู้หญิงคือผู้ให้กำเนิด ความอุดมสมบูรณ์ และความงามเฉกเช่นธรรมชาติคือผู้ให้กำเนิดทุกสรรพสิ่ง ที่มีความอุดมสมบูรณ์ จากภาพผู้วิจัยอยาก สื่อถึงเมื่อครั้งที่มนุษย์ยังยำเกรงต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นเรื่องที่สมควรนับถือและเคารพบูชา หากความเชื่อ เรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์เสื่อมสลายไป ธรรมชาติอาจถูกบุกรุกทำลายเร็วขึ้น ถึงแม้เรื่องนี้จะเป็นเรื่องที่ มองว่างมแงบ แต่อาจเป็นกุศโลบายอย่างหนึ่งที่จะช่วยปกป้องรักษาธรรมชาติให้อยู่ยั่งยืนต่อไปได้

ชุดสี

การสร้างสรรค์เครื่องมือ ภาพที่ 1 ได้ใช้ชุดสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สีขาวเป็นส่วนใหญ่ นำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ โดยเฉพาะ ท้องฟ้า ก้อนเมฆ ใบหน้าสีของแสงและบรรยากาศ เพื่อให้เกิดความรู้สึกลึกลับชวนฝันและสีน้ำตาล โดยถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ โดยเฉพาะต้นไม้ กิ่งไม้ ผิวหนังมนุษย์ และเป็นสีของพื้นผิว สีฟ้าโดยส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพเช่นท้องฟ้าพบ และบรรยากาศ สีเทา โดยถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพเพื่อเพิ่มบรรยากาศให้ดู อึมครึมลึกลับ โดยเฉพาะเงาและบรรยากาศ สีดำถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ เพื่อเน้นรูปทรงให้ชัดเจนขึ้นและเป็นสีของเงามืด สีม่วงถูกนำไปใช้กับการระบายเป็นสีพื้นของ รูปทรงและเงา สีส้มถูกนำไปใช้กับการระบายสอดแทรกตามรายละเอียดต่างๆเพื่อให้เกิดมิติเพิ่มขึ้น สีน้ำเงินถูกนำไปใช้กับการระบายท้องฟ้าและบรรยากาศ สีแดงถูกนำไปใช้กับการระบายตาม บริเวณร่องรอยของรูปทรงคล้ายใบหน้ามนุษย์และริมฝีปาก สีเหลืองและสีเขียว ถูกนำไปใช้กับการ ระบายเป็นแสงสะท้อนในเงาใช้เพียงเล็กน้อย เพื่อทำให้ภาพดูมีเสน่ห์น่าสนใจยิ่งขึ้น

เทคนิคการระบายสี

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 1 ได้ใช้เทคนิคการระบายสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระบายสีที่หลากหลายได้แก่ แบบเรียบกลมกลืน โดยใช้ระบายท้องฟ้าก่อนเมฆและผิวหน้ามนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงเสมือนจริงและถึงความฝันและใช้เทคนิคการระบายสีผสมการกดและพิมพ์ โดยใช้ระบายเป็นพื้นของรูปทรงต่างๆเช่นพื้นผิวดวงจันทร์ภูเขาและต้นไม้ เพื่อให้ความรู้สึกที่มีมิติสมจริงยิ่งขึ้น การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกันใช้ระบายเป็นพื้นของรูปทรงภูเขา กิ่งไม้และก้อนเมฆและบรรยากาศเพื่อให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวไม่นิ่งและการระบายสีผสมการขีดเป็นเส้นใช้ระบายเพื่อเน้นรูปทรงและกิ่งไม้รากไม้และภูเขาให้มีลักษณะมีการเคลื่อนไหว ส่วนเทคนิคที่ใช้ในปริมาณน้อยตามลำดับดังนี้การระบายสีคมชัด โดยใช้ระบายเพื่อเน้นรูปทรงให้คมชัด การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกันอย่าง โดยใช้ระบายผสานรูปทรงของร่างกายมนุษย์และรูปทรงวัตถุให้ผสานกัน การระบายสีให้ขอบคมชัดใช้ระบายเน้นรูปทรงให้เด่นชัด การระบายสีเป็นจุด โดยใช้ระบายเพื่อเพิ่มสีสันจังหวะของรูปทรงต่างๆเพียงเล็กน้อยโดยรวมผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระบายสีที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและดูมีความเคลื่อนไหวและมีชีวิตชีวา

รูปแบบการตัดทอน

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 1 ได้ใช้รูปแบบการตัดทอน ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอนหลายลักษณะได้แก่ การตัดทอนแบบเชื่อมเพื่อผสานรูปทรงให้สัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่และแปลกประหลาดเกิดความรู้สึกถึงสิ่งที่แตกต่างจากความเป็นจริง การตัดทอนเป็นรูปทรงให้โค้งใช้ในส่วนที่เป็นรูปผู้หญิง รูปภูเขาและรูปทรงคล้ายๆใบหน้ามนุษย์เพื่อให้ดูนุ่มนวล แบบอิสระนั้นถูกนำไปใช้ในส่วนของรูปทรงที่ผสานกันระหว่างใบหน้ามนุษย์และ โขดหินหรือภูเขาเป็นเทคนิคที่ใช้เพียงเล็กน้อย

การจัดภาพ

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 1 ได้ใช้รูปแบบการจัดภาพ ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ โดยมีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะคือแบบซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึกโดยจุดเด่นจะอยู่ในด้านซ้ายของภาพคือต้นไม้ยืนต้นตายสองต้น แต่มีภาพดวงจันทร์และใบหน้าของผู้ชายอยู่ที่ด้านขวาของภาพช่วยให้ภาพมีความสมดุลและมีจุดนำสายตาจากมุมขวาด้านล่างของภาพนำไปสู่เส้นทิศทางของต้นไม้ชี้ไปทางมุมบนด้านซ้ายของภาพทำให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

ภาพที่ 20 ผลงานสร้างสรรค์ ภาพที่ 2 ชื่อภาพ พันธนาการ เทคนิค สีครีติก
ขนาด 70x100 เซนติเมตร

เนื้อหา

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบการใช้เนื้อหา ตามประเด็นจากการสังเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับชวนฝัน ซึ่งเป็นรูปผู้หญิงกำลังนอนตรงกลางภาพซึ่งมีท่าทางที่เหนื่อยล้า ในที่มีรูปร่างที่สมบูรณ์สวยงามใบหน้านั้นมีดวงตาดวงเดียวในลักษณะที่หลับไหล อยู่ท่ามกลางบรรยากาศต้นไม้และขุนเขา ด้านบนภูเขาที่มีกลุ่มต้นไม้ขึ้นต้นตาย มีนกกำลังบินจากไปให้ความรู้สึกสิ้นหวังดูน่าหดหู่ ด้านล่างมีรูปทรงคล้ายใบหน้าผู้ชายแฝงอยู่ตามโขดหิน คล้ายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยปกป้องรักษาหรือเทพารักษ์ผู้คอยปกป้องขุนเขาและป่าไม้มีลักษณะใบหน้าที่คุณมองเศร้า ท่ามกลางบรรยากาศที่ดูเว้งว่างเจิบเหงา และมีวัตถุคล้ายแท่งปูนซีเมนต์เชื่อมต่อหรือพันธนาการแขนและขาของผู้หญิงไว้รวมทั้งต้นไม้ที่อยู่ทางด้านล่างของภาพด้วย ผู้วิจัยได้สื่อความรู้สึกถึงผู้หญิงคือผู้ให้กำเนิด ความอุดมสมบูรณ์และความงามเฉกเช่นธรรมชาติผู้ให้กำเนิดสรรพสิ่งในโลกนี้ แต่ปัจจุบันนี้ธรรมชาติเหมือนบาดเจ็บและอ่อนล้าตามความรู้สึกของผู้วิจัยโดยใช้รูปผู้หญิงที่มีท่วงท่าอนที่เหนื่อยล้าอีกทั้งยังถูกพันธนาการด้วยวัตถุคล้ายแท่งซีเมนต์ที่สื่อถึงโลกวัตถุทุนนิยมของมนุษย์ผู้รุกรานและทำลาย ส่วนเส้นผมสีแดงของผู้หญิงที่แผ่ขยายควมมีพลังลึกลับบางอย่างแฝงอยู่เพื่อให้รู้สึกว่าพลังทางธรรมนั้นยังคงแฝงตัวอยู่ ซึ่งอาจจะปะทุหรือระเบิด อาจเอาคืนมนุษย์ซักวันหนึ่งเมื่อหมดความอดทนจนถึงที่สุด บรรยากาศ

โดยรวมของภาพให้ความรู้สึกถึงความ เศร้า เหงา ย่ำแย่ แฝงพลังลึกลับบางอย่าง มีความลึกลับและชวนฝัน

ชุดสี

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบของชุดสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สีขาว เป็นส่วนใหญ่โดยระบายเป็นท้องฟ้า ก้อนเมฆ วัตถุต่างๆและทำหน้าที่เป็นแสงของภาพและบรรยากาศเพื่อให้เกิดความรู้สึกฟุ้ง คล้ายความฝัน สีที่ใช้รองลงมาคือสีน้ำตาล โดยถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ โดยเฉพาะในส่วนของร่างกายมนุษย์เพื่อให้เกิดความรู้สึกกึ่งเหมือนจริงแฝงกับความฝัน สีฟ้าถูกนำไปใช้กับการระบายท้องฟ้าและบรรยากาศ สีเทาถูกนำไปใช้กับการระบายเป็นบรรยากาศตามส่วนต่างๆของภาพให้ดูอึมครึม ลึกลับและซ่อนเร้น สีน้ำเงินถูกนำไปใช้กับการระบายเป็นบรรยากาศท้องฟ้า สีดำ โดยถูกนำไปใช้กับการระบายเป็นเส้นประกอบตามส่วนต่างๆของภาพเพื่อเน้นรูปทรงให้คมชัดโดยเฉพาะกิ่งไม้เงาและบรรยากาศ สีแดง โดยถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ เช่นสีของผม ใบไม้เพื่อทำให้ภาพดูตื่นเต้นมีพลัง ดูน่าสนใจและสริมฝีปาก กลุ่มสีที่ใช้เพียงเล็กน้อยตามลำดับได้แก่ สีเหลืองถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนรูปทรงต่างๆของภาพและสีผิวของมนุษย์ สีม่วงถูกนำไปใช้กับการระบายบรรยากาศและพื้นผิวของภาพ สีเขียวระบายตามส่วนที่เป็นใบไม้และเป็นสีพื้นผิวต่างๆ และสีส้มกับการระบายตามส่วนรูปทรงต่างๆของภาพและสีผิวของวัตถุ ซึ่งใช้ในปริมาณที่ค่อนข้างน้อย

เทคนิคการระบายสี

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบของเทคนิคการระบายสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระบายสีแบบเรียบกลมกลืน โดยใช้ระบายท้องฟ้า พื้นผิววัตถุและผิวหนังมนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกกึ่งเหมือนจริงถึงความฝัน การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ โดยใช้ระบายพื้นผิววัตถุและดวงจันทร์เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันและดูมีมิติ น่าสนใจ การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกัน โดยใช้ระบายเป็นบรรยากาศของภาพและวัตถุบางชิ้นเพื่อให้ดูมีความเคลื่อนไหวไม่นิ่งเช่นท้องฟ้า ก้อนเมฆ การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน โดยใช้ระบายเพื่อให้รูปทรงต่างๆเชื่อมโยงกันอย่างกลมกลืน ส่วนเทคนิคที่ใช้ในปริมาณน้อยตามลำดับดังนี้การระบายสีคมชัดโดยใช้ระบายรูปทรงต่างๆให้เด่นและคมชัดขึ้น การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้นใช้ระบายเพื่อเน้นพื้นรูปปร่างรูปทรงวัตถุและพื้นผิวต่างๆ การระบายสีเป็นจุดใช้ระบายเน้นองค์ประกอบต่างๆให้ดูเคลื่อนไหว เช่น ใบไม้ ขอบคมชัด โดยใช้ระบายเพื่อแยกรูปทรงต่างๆเพื่อให้เกิดระยะของภาพ โดยรวมผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระบายสีที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและดูมีความเคลื่อนไหวและมีชีวิตชีวา

รูปแบบการตัดทอน

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบรูปแบบการตัดทอน ตามประเด็นจากการสังเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน ได้แก่ วิธีการการเชื่อมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างรูปทรงต่างๆให้เกิดรูปทรงที่แปลกใหม่และดูแปลกประหลาด และการตัดทอนเป็นรูปทรงแบบโค้งเพื่อให้รูปทรงต่างดูกลมมนมากยิ่งขึ้น ส่วนการตัดทอนเป็นรูปทรงแบบอิสระใช้ในหลายรูปแบบเพื่อให้รูปทรงต่างๆบิดเบือนจากความเป็นจริงให้เป็นรูปทรงตามจินตนาการของผู้วิจัย

การจัดภาพ

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบรูปแบบการการจัดภาพ ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ พบว่าภาพ ภาพที่ 2 มีการใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะคือแบบ ซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก ซึ่งจุดเด่นนั้นจะเน้นที่ด้านซ้ายมากกว่าด้านขวาคือมีเส้นผมสีแดงสยาย ดูโดดเด่นจำได้ใช้รูปดวงจันทร์และกลุ่มฝูงนกไว้ที่ด้านซ้ายเพื่อให้ภาพแลดูมีความสมดุล และมีจุดนำสายตาจากตรงกลางของภาพและไปต่อตามทิศทางของฝูงนกบินไปสู่รูปดวงจันทร์ทางด้านบนซ้ายของภาพเพื่อให้เกิดมิติลึกกลับดูน่าสนใจ

ภาพที่ 21 ผลการสร้างสรรค ภาพที่ 3 ชื่อภาพ ผู้เฝ้ารอ เทคนิค สีครีติก ขนาด 70x100 เซนติเมตร

เนื้อหา

การสร้างสรรคเครื่องมือ ภาพที่ 3 ได้นำเสนอเนื้อหาเรื่องราว ตามประเด็นจากการสังเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรื่องราวผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับและให้ความรู้สึกชวนฝัน ประกอบไปด้วย รูปผู้หญิงสองคนยืนและนั่งอยู่ระหว่างกิ่งไม้พื้นดินและบนพื้นดินและมีต้นไม้แห้งๆ ไร่ใบเชื่อมต่อกล้ายๆมีความสัมพันธ์ที่ลึกลับระหว่างกัน ท่วงท่าทำให้เกิดความรู้สึกกำลังเศร้าและ

เดี๋ยวคาย โดยอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่ดูเว้งว่าง ให้ความรู้สึกหดหู่ สิ้นหวังและเดี๋ยวคาย ผู้วิจัยได้สื่อความหมายในภาพดังนี้ ผู้หญิงที่อยู่ในกรอบของต้นไม้ที่ดูเหมือนมีการเคลื่อนไหวก่อนหน้านั้นแต่ตอนนี้มีแต่ต้นไม้และกิ่งก้านลักษณะบิดเบี้ยวคล้ายยืนตายซากแสดงถึงวัฏจักรของชีวิต เหมือนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของกาลเวลา ความสวยงามของผู้หญิงก็มีเปลี่ยนแปลงไปกับกาลเวลาเช่นกัน เปรียบได้เหมือนต้นไม้เกิดขึ้น เติบโต สวยงามและย่อยสลายไปในที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรือธรรมชาติ

ชุดสี

การสร้างสรรค์เครื่องมือ ภาพที่ 1 ได้ใช้ชุดสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สีขาวเป็นส่วนใหญ่ นำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ โดยเฉพาะท้องฟ้า ก้อนเมฆ โขดหิน เป็นสีของแสงและบรรยากาศเพื่อให้เกิดความรู้สึกฟุ้ง ลึกลับชวนฝัน สีน้ำตาลนั้นถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ โดยเฉพาะผิวหนังมนุษย์ ต้นไม้ กิ่งไม้ พื้นดินและเป็นสีของพื้นผิววัตถุต่างๆ ต่อมาสีฟ้าส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้กับการท้องฟ้าและบรรยากาศ สีเทาถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนของเงาและบรรยากาศ สีดำถูกนำไปใช้กับการระบายบรรยากาศและเน้นรูปทรงให้เกิดมิติ สีม่วงถูกนำไปใช้กับการระบายบรรยากาศและเงา และสีที่ใช้ในปริมาณน้อยตามลำดับดังนี้ สีส้ม สีน้ำเงิน สีเหลือง ซึ่งสอดคล้องตามรูปทรงและบรรยากาศเพื่อให้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

เทคนิคการระบายสี

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 3 ได้ใช้เทคนิคการระบายสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระบายสีแบบเรียบกลมกลืนเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้ระบายท้องฟ้า ก้อนเมฆและผิวหนังมนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงเสมือนจริงและถึงความฝันและใช้เทคนิคการการระบายสีผสมการกดและพิมพ์ใช้ระบายเป็นพื้นของรูปทรงต่างๆ เพื่อให้ความรู้สึกที่มีมิติสมจริงยิ่งขึ้น การระบายสีโดยไม่เคลือบให้กลมกลืนกัน ใช้ระบายเป็นพื้นของรูปทรงและบรรยากาศ การระบายสีคมชัดใช้ระบายเพื่อเน้นรูปทรงและกิ่งไม้รากไม้ ส่วนเทคนิคที่ใช้ในปริมาณน้อยตามลำดับดังนี้การระบายสีคมชัด โดยใช้ระบายเพื่อเน้นรูปทรงให้คมชัด การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกันอย่างใช้ระบายผสานรูปทรงของร่างกายมนุษย์และรูปทรงวัตถุให้ผสานกัน และการระบายสีให้ขอบคมชัด โดยใช้ระบายรูปทรงให้เด่นชัดเพื่อเน้นความเป็นมิติของภาพ โดยรวมผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระบายสีที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและดูมีความเคลื่อนไหวและมีชีวิตชีวา

รูปแบบการตัดทอน

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 3 ได้ใช้รูปแบบการตัดทอน ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน ได้แก่ การตัดทอนแบบเชื่อมเพื่อผสานรูปทรงให้สัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่และแปลกประหลาดเกิดความรู้สึกถึงสิ่งที่แตกต่างจากความ

เป็นจริง การตัดทอนเป็นรูปทรงให้โค้งงอในส่วนที่เป็นรูปทรงของผู้หญิงเพื่อให้ดูนุ่มนวลชวนฝัน กับแบบอิสระนั้นถูกนำไปใช้ในส่วนจากรูปทรงโศกหินหรือภูเขาที่อยู่ใต้ดิน

การจัดภาพ

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 3 ได้ใช้รูปแบบการจัดภาพ ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะคือแบบซ้าย-ขวา เท่ากัน โดยความรู้สึกโดยจุดเด่นจะอยู่ในด้านซ้ายของภาพคือผู้หญิงและต้นไม้สองต้น ตำแหน่งหนักไปทางด้านซ้ายแต่มีภาพดวงจันทร์อยู่ที่ด้านขวาของภาพช่วยให้ภาพมีความสมดุลและมีจุดนำสายตาจากมุมซ้ายด้านล่างของภาพนำไปสู่เส้นทิศทางของต้นไม้ชี้ไปทางมุมบนด้านขวาของภาพ

ภาพที่ 22 ผลงานสร้างสรรค์ ภาพที่ 4 ชื่อภาพ ไผ่ราบนารี เทคนิค สีครีติก

ขนาด 70x100 เซนติเมตร

เนื้อหา

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบการใช้เนื้อหา ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับชวนฝัน ในภาพจะเป็นลักษณะทุ่งดอกไม้ราบนารี มีเป็นรูปผู้หญิงกำลังหลายคนยืนบิดเบี้ยวในลักษณะเป็นก้านดอกของดอกไม้ราบนารี ส่วนหัวเป็นดอกของไม้ราบนารีที่กำลังเบ่งบาน ท่ามกลางบรรยากาศที่ดูเพื่อฝัน และยังมีตุ๊กแตนยักษ์ที่กำลังเดินย่องเหยียบย่ำอยู่บนทุ่งดอกไม้ราบนารีแต่ดาวตานั้นจ้องมองไปยังดวงจันทร์ ภาพนี้ให้ความรู้สึกถึงความอ่อนไหวความบอบบางของผู้หญิงคล้ายลักษณะของต้นไม้ราบนารีที่จะตอบสนองเมื่อสิ่งกระทบก็จะหุบใบในทันทีแต่ก็จะโชว์หนามแหลมเพื่อป้องกันภัยที่จะมารุกราน ในธรรมชาติ

ก็เช่นกันหากมีภัยคุกคามมาๆธรรมชาติอาจจะปรับตัวหรือตอบโต้ เช่นที่มีภัยพิบัติทางธรรมชาติ อยู่บ่อยๆครั้งในปัจจุบันนี้

ชุดสี

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบของชุดสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่ม ตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สีขาว เป็นส่วนใหญ่โดยระบายเป็นท้องฟ้า ก้อนเมฆ วัตถุต่างๆและทำหน้าที่เป็นแสงของภาพและบรรยากาศเพื่อให้เกิดความรู้สึกฟุ้ง คล้ายความฝัน สีที่ใช้รองลงมาคือสีน้ำตาล โดยถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนต่างๆของภาพ โดยเฉพาะในส่วนของร่างกายมนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงเสมือนจริงแฝงกับความฝัน สีเขียวถูกนำไปใช้กับการระบายตามส่วนที่เป็นใบไม้เป็นหลัก สีฟ้าถูกนำไปใช้กับการระบายท้องฟ้าและบรรยากาศ สีเทาถูกนำไปใช้กับการระบายเพิ่มบรรยากาศตามส่วนต่างๆของภาพให้ดูอึมครึม ลึกลับและซ่อนเร้น ลึกลับและซ่อนเร้น สีน้ำเงินถูกนำไปใช้กับการระบายเป็นบรรยากาศท้องฟ้า สีดำถูกนำไปใช้กับการระบายเป็นพื้นเงาของพุ่มไม้และเส้นประกอบตามส่วนต่างๆของ สีม่วง โดยถูกนำไปใช้กับการระบายเพื่อเพิ่มบรรยากาศตามส่วนต่างๆของภาพ

เทคนิคการระบายสี

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 2 ได้ใช้รูปแบบของเทคนิคการระบายสี ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การระบายสีแบบเรียบกลมกลืนโดยใช้ระบายท้องฟ้า พื้นผิวหน้ามนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงเสมือนจริงถึงความฝัน การระบายสีผสมการกดและพิมพ์ใช้ระบายพื้นผิววัตถุเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกัน เช่นการเพิ่มรายละเอียดของใบไม้และดวงจันทร์ทำให้ดูมีมิติน่าสนใจยิ่งขึ้น การระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกันใช้ระบายเป็นก้อนเมฆ ใบไม้ ดอกไม้และบรรยากาศของภาพเพื่อให้ดูมีความเคลื่อนไหวไม่นิ่ง การระบายสีให้ขอบรูปทรง ผสานกันใช้ระบายเพื่อให้รูปทรงของรูปผู้หญิงให้ดูกันอย่างกลมกลืนกัน ส่วนเทคนิคที่ใช้ในปริมาณน้อยตามลำดับดังนี้การระบายสีคมชัด โดยใช้ระบายรูปทรงต่างๆให้เด่นและคมชัดขึ้น การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้นใช้ระบายเพื่อเน้นพื้นรูปร่างรูปทรงวัตถุและพื้นผิวต่างๆ การระบายสีเป็นจุด ใช้ระบายเน้นองค์ประกอบต่างๆให้ดูเคลื่อนไหว เช่น ดอกไม้ใบไม้ การระบายสีแบบขอบคมชัดใช้ระบายเพื่อแยกรูปทรงต่างๆ เพื่อให้เกิดระยะของภาพ โดยรวมผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระบายสีที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและดูมีความเคลื่อนไหวและมีชีวิตชีวา

รูปแบบการตัดทอน

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 4 ได้ใช้รูปแบบรูปแบบการตัดทอน ตามประเด็นจากการสังเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยใช้ลักษณะรูปแบบการตัดทอน ได้แก่ วิธีการการเชื่อม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงต่างๆให้เกิดรูปทรงที่แปลกใหม่และดูแปลกประหลาด โดยเฉพาะ

รูปทรงผู้หญิงและตัวตักเด่นชัดและการตัดทอนเป็นรูปทรงแบบโค้งเพื่อให้รูปทรงของผู้หญิงต่างดูนุ่มนวลยิ่งขึ้น ส่วนการตัดทอนเป็นรูปทรงแบบอิสระใช้ในหลายรูปแบบเพื่อให้รูปทรงต่างๆ บิดเบือนจากความเป็นจริงและเป็นรูปทรงตามจินตนาการของผู้วิจัย

การจัดภาพ

การสร้างเครื่องมือ ภาพที่ 4 ได้ใช้รูปแบบรูปแบบการการจัดภาพ ตามประเด็นจากการตั้งเคราะห์กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะของการจัดภาพ 2 ลักษณะคือแบบซ้าย-ขวาเท่ากัน โดยความรู้สึก จุดเด่นนั้นจะเน้นที่ด้านขวาที่มีตัวตักเด่นชัดมากกว่าด้านซ้ายจึงได้เพิ่มรูปดวงจันทร์ไปทางด้านขวาของภาพเพื่อให้ภาพเกิดความสมดุล และมีจุดนำสายตาจากด้านล่างขวาของภาพชี้ทิศทางไปทางด้านบนซ้ายของภาพเพื่อให้เกิดมิติลึกลับน่าสนใจ

ผู้วิจัยได้นำผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 จำนวน 4 ภาพ ได้แก่

1. ภาพที่ 1 ผู้ร้อคอย เทคนิค สีครีติก ขนาด 70x100 เซนติเมตร
2. ภาพที่ 2 พันธนาการ เทคนิค สีครีติก ขนาด 70x100 เซนติเมตร
3. ภาพที่ 3 ผู้เฝ้ารอ เทคนิค สีครีติก ขนาด 70x100 เซนติเมตร
4. ภาพที่ 4 ไมยราบนารี เทคนิค สีครีติก ขนาด 70x100 เซนติเมตร

นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (IOC) จำนวนสามท่านได้แก่

1. รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามรถ จับโจร
3. อาจารย์ไสว แก้วกล้า

โดยทำการคำนวณเพื่อหาค่า IOC ตรวจสอบข้อคำถามดังนี้

ตารางที่ 62 ตารางบันทึก ข้อมูลการสัมภาษณ์การคำนวณหาค่า IOC

บันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์การคำนวณหาค่า IOC							
ลำดับที่	ประเด็นที่สัมภาษณ์	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมคะแนน	ค่า IOC	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้มีลักษณะแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	+1	+1	0	2	0.06	ใช้ได้
2.	การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 62 (ต่อ)

บันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์การคำนวณค่า IOC							
ลำดับ ที่	ประเด็นที่สัมภาษณ์	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.	เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	การดัดแปลงตัดทอนรูปทรง ของผลงานชิ้นนี้ให้ ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสม หรือสอดคล้อง กับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	รวม				4.66		ใช้ได้

อภิปรายผล

ผู้เชี่ยวชาญภายนอกตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา ได้ผลรวมค่า IOC : $0.66+1+1+1+1=4.66$ ค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแยกประเด็นของ การสังเกต เนื้อหา รูปแบบการตัดทอน และการจัดภาพ หลังจากนั้นนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสรุป อภิปรายผล

ตารางที่ 63 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 1</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 7 สิงหาคม 2558</p> <p>เวลา : 16.00 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 54 ปี อาชีพ รับราชการ</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์</p>

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : มีเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริง(Surrealism)เพราะแสดงออกถึงความเพื่อฝัน มายา และ แปลกประหลาด
2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การใช้สีแสดงบรรยากาศของสีได้แนวเหนือจริง โดยเฉพาะการใช้สีดำและสีน้ำตาล แสดงถึงความ ลึกลับ
3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การใช้สีมีหลายเทคนิคเช่น การระบายสี การวาดเส้น เป็นต้น แต่ละเทคนิคจะมีความรู้สึกที่แตกต่างกัน เส้นให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ส่วนการระบายสีมีความรู้สึกนุ่มนวล สอดคล้องกับลักษณะภาพเหนือจริง
4. การตัดแปดตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การตัดทอนอยู่ในระดับปานกลาง
5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริง 90%

ตารางที่ 64 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 2

ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 7 สิงหาคม 2558

เวลา : 16.00 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์

เพศ ชาย อายุ 54 ปี อาชีพ รับราชการ

ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เนื้อหามีลักษณะแบบจิตรกรรมเหนือจริง (Surrealism)มากกว่าภาพที่ 1 ผู้หญิงนอนหลับตามีสิ่งผูกพัน อยู่ที่มือและเท้า เบื้องหลังมีต้นไม้มีนกบิน ให้ความรู้สึกแปลกประหลาด ภาพผู้หญิงหรือผู้ชายอยู่ด้วยกัน (ผู้หญิงมีหนวด) ให้ความรู้สึกที่แปลก

<p>2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: ให้ความรู้สึกตื่นเต้น(สีแดง)และสีม่วงให้ความรู้สึกมหัศจรรย์(ลายเส้น)ซึ่งเป็นแบบจิตรกรรมแนวเหนือจริง</p>
<p>3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: การใช้เทคนิคมีความหลากหลาย ช่วยให้ภาพรู้สึกได้ตามการใช้เทคนิคนั้น เช่น เทคนิควาดเส้นให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวสีแดงให้ความรู้สึกตื่นเต้น ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริง</p>
<p>4. การตัดแปดตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: การตัดทอนมากกว่าภาพที่ 1</p>
<p>5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: ผู้หญิงนอนหลับผมยาวสีแดง พื้นหลังเป็นต้นไม้มีนกบินไปบนท้องฟ้า เป็นการฝันที่ค่อนข้างน่ากลัว ชัดชัดกับสิ่งที่ตนเองประสบมาก่อน และกำลังอยู่กับสิ่งที่เรียกว่า"มายา" เป็นจิตรกรรมแบบเหนือจริง</p>

ตารางที่ 65 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 3</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 7 สิงหาคม 2558</p> <p>เวลา : 16.00 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 54 ปี อาชีพ รับราชการ</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <p>1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: ผู้หญิงที่อยู่ในกรอบของต้นไม้ที่ดูที่ความเคลื่อนไหว มีแต่ต้นและกิ่งก้าน เหมือนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของกาลเวลา ความสวยงามของผู้หญิงก็เปลี่ยนแปลงไปกับกาลเวลาเช่นกัน เปรียบได้เหมือนต้นไม้เกิดขึ้นและย่อยสลายไปในที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องธรรมชาติ สีดำแสดงถึงความหดหู่ ความตาย ดังนั้นจึงเป็นภาพลักษณะแบบเหนือจริง</p> <p>2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: บรรยากาศหดหู่ สิ้นหวัง สิ้นสุด ความมึนเมา เสรีา เดียวดาย อยู่ในโลกส่วนตัว เป็นภาพจิตรกรรมเหนือจริง</p>

<p>3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: มีเทคนิคระบายสี ทั้งแบบขรุขระและแบบเรียบเนียน ทำให้มีการขัดแย้งกันในภาพ มีทั้งสงบนิ่งและเคลื่อนไหวอยู่ในภาพเดียวกัน มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ มิใช่ขอมหรือจัดขึ้นธรรมชาติอยู่เสมอ สอดคล้องกับภาพแบบเหนือจริงที่คำแสดงถึงความเศร้าและเดิวยาย</p> <p>4. การตัดแปดตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: การตัดทอนไม่มากแต่เน้นบรรยากาศให้ความรู้สึกเหนือจริง</p> <p>5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: การจัดภาพจะให้ความสำคัญด้านเทคนิคมากกว่าโดยเรื่องของสีให้ความรู้สึกต่อการรับรู้ รองลงมาได้แก่รูปร่าง ที่เน้นแสดงท่าทางหรืออิริยาบถของผู้หญิงที่ดูน่าสนใจ สอดคล้องกับภาพแบบเหนือจริง</p>

ตารางที่ 66 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 4</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 7 สิงหาคม 2558</p> <p>เวลา : 16.00 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 54 ปี อาชีพ รับราชการ</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <p>1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: ภาพนี้ให้ความรู้สึกอิสระเคลื่อนไหว จินตนาการได้ดีมาก ผู้หญิงกับธรรมชาติ สิ่งที่อยู่ใน..อากาศ ความฝัน ความคิดไม่หยุดนิ่ง ความคาดหวัง ล้วนเป็นสิ่งเพื่อฝัน ภาพจึงมีลักษณะแบบเหนือจริง</p> <p>2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: บรรยากาศของสีดูผ่อนคลายมากขึ้น ความคิดไม่หยุดนิ่ง รูปร่างรูปทรงของผู้หญิงตัดกับพื้นภาพ(ต้นพืช) ได้อย่างน่าสนใจ สีส้มพูให้ความรู้สึกสวยงามเมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิง สีดำยังให้ความรู้สึกมีมนต์ตลอดกาล ซึ่งเป็นภาพแบบเหนือจริง</p> <p>3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>: มีเทคนิคที่ไม่เยอะแต่ให้ความรู้สึกอิสระ และเคลื่อนไหว ตักแต่มองดูดวงดาวหรือดวงจันทร์ แสดง</p>

ความคาดหวังอะไรบางอย่าง ที่ผู้ชมสามารถจินตนาการต่อไปได้อีก ภาพนี้มีเทคนิคการระบายสีได้ดี เป็นแบบเหนือจริง

4. การตัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

: การตัดทอนไม่มากแต่เน้นที่บรรยากาศของภาพมากกว่า การสร้างภาพที่ไม่มีอยู่จริง ผสมผสานจินตนาการของหญิงสาว ต้นไม้(พืช)และห้วงอากาศ เหล่านี้ล้วนสร้างความแปลกใหม่ จึงเป็นภาพที่ให้ความรู้สึกเหนือจริง

5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

: การจัดภาพได้น่าสนใจ โดยเฉพาะท่าทางของผู้หญิง และการเขียนภาพตึกแดนที่ดูแปลกประหลาด น่าสนใจ โดยภาพรวมการจัดภาพได้ดีมาก สอดคล้องกับภาพแบบเหนือจริง

ตารางที่ 67 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 1

ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง

ชื่อ-สกุลผู้สัมภาษณ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับโจร

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 11 เมษายน 2558

เวลา : 10.30 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ครั้งที่ 1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์

เพศ ชาย อายุ 44 ปี อาชีพ ราชการ

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เนื้อหาพอใช้ได้ แต่อยากให้เพิ่มเนื้อหาความเป็นไทยเข้าไปบ้าง
2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การใช้สีพอใช้ได้ แต่ยังขาดระยะของสีและเพิ่มเติมสีบรรยากาศให้เกิดระยะ
3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เทคนิคการระบายมีหลากหลายช่วยให้เกิดความน่าสนใจดี
4. การตัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การตัดแปลงตัดทอนพอใช้
5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : พอใช้ แต่การจัดภาพยังขาดระยะอยู่มากและที่บตัน อยากให้จุดนำสายตา ให้มีมิติเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 68 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 2</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้สัมภาษณ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับใจ</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 11 เมษายน 2558</p> <p>เวลา : 10.30 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 44 ปี อาชีพ ราชการ</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะ<u>เนื้อหา</u>แบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เนื้อหาสอดคล้องแบบจิตรกรรมเหนือจริง 2. <u>การใช้สี</u>ในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : บรรยากาศของภาพใช้ได้ แต่อยากให้ปรับปรุงในส่วนของสีที่สามารถทำให้เกิดระยะ 3. <u>เทคนิคการระบายสี</u>ที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : ใช้ได้มีความหลากหลายน่าสนใจ 4. <u>การตัดแปดตัดทอนรูปทรง</u>ของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การตัดทอนอยู่ในระดับน้อย ควรปรับปรุงในส่วนของรูปผู้หญิงยังตัดทอนน้อยไปหน่อย 5. <u>การจัดภาพ</u>ผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การจัดองค์ประกอบใช้ได้ แต่ยังคงปรับปรุงระยะของภาพให้ลึก จะทำให้ภาพนี้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 69 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 3</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้สัมภาษณ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับใจ</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 11 เมษายน 2558</p> <p>เวลา : 10.30 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 44 ปี อาชีพ ราชการ</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p>

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เนื้อหาพอใช้ได้
2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : บรรยากาศใช้ได้
3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เทคนิคการใช้สีควรเพิ่มความหลากหลาย
4. การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การตัดทอนควรปรับปรุงเพิ่ม
5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : ยังไม่ดี

ตารางที่ 70 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 4

ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง

ชื่อ-สกุลผู้สัมภาษณ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับโจร

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 11 เมษายน 2558

เวลา : 10.30 น. **สถานที่ :** มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ครั้งที่ 1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์

เพศ ชาย **อายุ** 44 ปี **อาชีพ** ราชการ

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : มีเนื้อหาที่ดี ให้ความรู้สึกดี เหมาะสม
2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การใช้สีที่คลุมโทนสีได้ดี บรรยากาศใช้ได้
3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เทคนิคดีมีความหลากหลายน่าสนใจ
4. การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

<p>: การตัดทอนพอใช้โดยเฉพาะรูปผู้หญิงที่บิดพลิ้วให้ความรู้สึกได้ดี แต่ในหลายๆส่วนยังมีคงความเหมือนจริงอยู่</p> <p>5. <u>การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</u></p> <p>: การจัดภาพดีพอใช้ แต่ควรปรับปรุงเรื่องระยะและจุดนำสายตาของภาพ จะทำให้ภาพนี้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น</p>

ตารางที่ 71 แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

<p>แบบสัมภาษณ์เครื่องมือภาพที่ 1</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลให้ผู้สัมภาษณ์ : อาจารย์ไสว แก้วกล้า</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 30 กรกฎาคม 2558</p> <p>เวลา : 14.00น. สถานที่ : โรงแรมมูริเวอร์ รีสอร์ท. ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 69 ปี อาชีพ ข้าราชการบำนาญ</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <p>1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะ<u>เนื้อหา</u>แบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : มีเนื้อหาใช้ได้ ช้อแนะนำ ดัน ไม่นั้น กิ่งไม้ควรปรับปรุงให้เหนือจริงมากกว่านี้</p> <p>2. <u>การใช้สี</u>ในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : สี บรรยากาศของสี เช่น สีท้องฟ้า แล้วยังดวงจันทร์ควรลองเปลี่ยนสีใหม่ อยู่ในระดับน้อย</p> <p>3. <u>เทคนิคการระบายสี</u>ที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เทคนิคการระบายสียังไปคนละทิศ ไปคนละอย่าง ควร ปรับปรุง</p> <p>4. <u>การตัดแปลงตัดทอนรูปทรง</u>ของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : ควรปรับปรุงการตัดแปลงตัดทอนให้หลุดพ้นความจริงมากกว่านี้</p> <p>5. <u>การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</u> : การจัดภาพ ใช้ได้ดี แต่ว่าให้มีความเกินจริงมากกว่านี้ และมันต้องดูไกล ให้ไกลมากๆเช่น ทำหนึ่งเหยียบอีกที่ตีอาคารส่วนอีกทำหนึ่งเหยียบภูเขา ใช้ความเป็นไปไม่ได้ให้ดูเป็นไปได้ในงาน หรือส่วนหัวพาดภูเขา ทำมาพาดตีอาคารหรือเมือง ซึ่งมันเป็นไปไม่ได้</p>

ตารางที่ 72 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 2</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลให้ผู้สัมภาษณ์ : ชื่อ อาจารย์ไฉว แก้วกล้า</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 30 กรกฎาคม 2558</p> <p>เวลา : 14.00น. สถานที่ : โรงแรมมูริเวอร์ รีสอร์ท .ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 69 ปี อาชีพ ข้าราชการบำนาญ</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะ<u>เนื้อหา</u>แบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : ลักษณะเนื้อหาใช้ได้ 2. <u>การใช้สี</u>ในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : สีโดยรวมภาพนี้ใช้ได้ ส่วนการปรับปรุงในส่วนบรรยากาศของสี ควรใช้สีสอดคล้องเข้ากับท้องฟ้าเพื่อสร้างระยะของภาพให้ดูไกลออกไปอีก 3. <u>เทคนิคการระบายสี</u>ที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เทคนิค การใช้สีพอใช้ 4. <u>การตัดแปดตัดทอนรูปทรง</u>ของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การตัดแปดรูปทรงนั้นมันมีปิดและเปิด การเปิดนี้คือ ทะลุหายไป ในงานนี้ได้เอาที่แปร่งมาทึบๆ อย่างนี้ไม่ถูก อาจจะทะลุไปได้บางส่วน คือ เรียกว่า ตัดแปดรูปทรง บางอันหายไปกลืนไปกับพื้นหลัง ให้ปรับปรุง 5. <u>การจัดภาพ</u> ผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การจัดภาพใช้ได้ตารางที่ 73 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

ตารางที่ 73 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 3</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลให้ผู้สัมภาษณ์ : ชื่อ อาจารย์ไฉว แก้วกล้า</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 30 กรกฎาคม 2558</p> <p>เวลา : 14.00น. สถานที่ : โรงแรมมูริเวอร์ รีสอร์ท. ครั้งที่ 1</p>
--

<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ เพศ ชาย อายุ 69 ปี อาชีพ ราชการบำนาญ</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะ<u>เนื้อหา</u>แบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เนื้อหาควรใช้ลักษณะรูปทรงคน และต้นไม้มาใช้ในส่วนเนื้อหาให้มากกว่านี้ 2. <u>การใช้สี</u>ในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : การใช้สี ปรับสีคน ให้เหนือธรรมชาติ พร้อมทิวทัศน์ ทิวทัศน์อย่าเอาสีแบบอย่างทิวทัศน์ 3. <u>เทคนิคการระบายสี</u>ที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : เทคนิคการระบายสี ควรมีทั้งเรียบและขรุขระ งานนี้เรียบหมดเลย 4. <u>การตัดแปดตัดทอนรูปทรง</u>ของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : ตัดแปดตัดทอนรูปทรงควรปรับปรุง ให้ดูซับซ้อนมากกว่านี้ 5. <u>การจัดภาพ</u>ผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : ยังใช้ไม่ได้ ควรปรับปรุง

ตารางที่ 74 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 4 ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง ชื่อ-สกุลให้ผู้สัมภาษณ์ : ชื่อ อาจารย์ไขว่ แก้วกล้า วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 30 กรกฎาคม 2558 เวลา : 14.00น. สถานที่ : โรงแรมมูริเวอร์ รีสอร์ท .ครั้งที่ 1</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ เพศ ชาย อายุ 69 ปี อาชีพ ราชการบำนาญ</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะ<u>เนื้อหา</u>แบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : ใช้ได้ แต่ควรใช้สีให้สัมพันธ์กับเนื้อหามากกว่านี้ 2. <u>การใช้สี</u>ในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร : สีโดยรวมใช้ได้ดี ควรใช้สีให้หลุดจากความเป็นจริงให้มากกว่านี้และในส่วนสีเขียวของใบไม้ควรใช้สีตรงข้ามเข้าใส่เพื่อช่วยให้สีดูนุ่มนวลขึ้น

3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

: ใช้ได้ ในส่วนที่ควรแก้ไขคือควรระบายสีให้กลมกลืนกับท้องฟ้า

4. การตัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

: ใช้ได้ การปรับปรุงในเช่นการตัดทอนรูปทรงขาตึกเด่น ควรมีหลายขา และส่วนหนวดตึกเด่น ที่แหลมๆ อาจจะใช้ฟันเฟืองหรือเฟืองรถยนต์มาใช้

5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

: เหมาะสม

การสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 1

จากการข้อมูลการสัมภาษณ์ผลงานสร้างสรรค์จำนวน 4 ภาพ โดยแยกทีละภาพจาก

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์

ตารางที่ 75 ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 1

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคน ที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคน ที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคน ที่ 3	สรุป
1	ผลงาน จิตรกรรมรูป ผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะ เนื้อหา แบบอย่าง จิตรกรรม แบบเหนือจริง หรือไม่ อย่างไร	มีเนื้อหาใช้ได้ ข้อเสนอแนะ ต้น ไม่นั้น กิ่ง ไม้ควร ปรับปรุงให้ เหนือจริง มากกว่านี้	มีเนื้อหา แบบอย่าง จิตรกรรมแบบ เหนือจริง (Surrealism) เพราะ แสดงออกถึง ความเพ้อฝัน มายา และแปลก ประหลาด	เนื้อหาพอใช้ได้ แต่อยากให้เพิ่ม เนื้อหาความ ลึกลับซ่อนเร้น อีก	มีลักษณะเนื้อหา แบบอย่างจิตรกรรม แบบเหนือจริงที่พอใช้ เพราะแสดงออกถึง ความเพ้อฝัน มายา และ แปลกประหลาด แต่ อยากให้เพิ่มเนื้อหา ความลึกลับซ่อนเร้นอีก

ตารางที่ 75 (ต่อ)

2	การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	สี บรรยากาศของสี เช่น สีท้องฟ้า แล้วก็ดวงจันทร์ควรถองเปลี่ยนสีใหม่ ให้เพื่อฝันมากกว่านี้	การใช้สีแสดงบรรยากาศของสีได้แนวเหนือจริง โดยเฉพาะการใช้สีดำและสีน้ำตาล แสดงถึงความลึกถึง	การใช้สีพอใช้ได้แต่ยังขาดระยะของสีและเพิ่มเติมสีบรรยากาศให้เกิดระยะ	การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ พอใช้ โดยเฉพาะการใช้สีดำและสีน้ำตาล แสดงถึงความลึกแต่ยังขาดระยะของสี เพิ่มเติมสีบรรยากาศให้เกิดระยะและสีของวัตถุ เช่น ท้องฟ้าและดวงจันทร์ที่ควรเป็นสีหรือสิ่งที่แตกต่างจากความจริง
3	เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	เทคนิคการระบายสียังไปคนละทิศ ไปคนละอย่าง ควรปรับปรุง	การใช้สีมีหลายเทคนิคเช่น การระบายสี การวาดเส้น เป็นต้น แต่ละเทคนิคจะมีความรู้สึกที่แตกต่างกัน เส้นให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ส่วนการระบายสีมีความรู้สึกนุ่มนวล สอดคล้องกับลักษณะภาพเหนือจริง	เทคนิคการระบายมีหลากหลายช่วยให้เกิดความน่าสนใจ	เทคนิคการระบายสีที่ใช้มีความหลากหลายพอใช้การเส้นให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว น่าสนใจดี ส่วนการระบายสีมีความรู้สึกนุ่มนวล สอดคล้องกับลักษณะภาพเหนือจริง เทคนิคการระบายสียังไปคนละทิศคนละอย่าง ควรปรับปรุง

ตารางที่ 75 (ต่อ)

4	การตัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	ควรปรับปรุงการตัดแปลงตัดทอนให้หลุดพ้นความจริงมากกว่านี้	การตัดทอนอยู่ในระดับปานกลาง	การตัดแปลงตัดทอนพอใช้	การตัดแปลงตัดทอนรูปทรง อยู่ในระดับพอใช้ ควรปรับปรุงการตัดแปลงตัดทอนให้หลุดพ้นความจริงมากกว่านี้
5	5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	การจัดภาพใช้ได้ดี แต่ทำให้มีความเกินจริงมากกว่านี้ และมันต้องดูไกล ให้ไกลมากๆเช่น ใช้ความเป็นไปไม่ได้ให้ดูเป็นไปได้ในงาน	มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริง 90%	พอใช้ แต่การจัดภาพยังขาดระยะอยู่มากและทึบตันอยากให้จุดนำสายตา ให้มีมิติเพิ่มขึ้น	การจัดภาพผลงานชิ้นนี้มีความเหมาะสม ข้อควรปรับปรุงเพิ่มเติมยังขาดระยะอยู่มากและทึบตัน อยากให้เพิ่มจุดนำสายตา ให้มีมิติเพิ่มขึ้น และใช้ความเป็นไปไม่ได้ให้ดูเป็นไปได้ในงาน

ตารางที่ 76 ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 2

ลำดับที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
1	ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่าง	ลักษณะเนื้อหาใช้ได้	เนื้อหา มีลักษณะแบบจิตรกรรมเหนือจริง (Surrealism) มากกว่าภาพที่ 1	เนื้อหา สอดคล้องแบบจิตรกรรมเหนือจริง	เนื้อหา ใช้ได้ มีความสอดคล้องในแบบอย่างจิตรกรรมเหนือจริง รูปทรง

ตารางที่ 76 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
	จิตรกรรมแบบ เหนือจริง หรือไม่ อย่างไร		ผู้หญิงนอนหลับ ตามีสิ่งผูกพันอยู่ ที่มือและเท้า เบื่อง หลังมี ต้นไม้มีนกบิน ให้ความรู้สึก แปลกประหลาด ภาพผู้หญิงหรือ ผู้ชายรวมอยู่ ด้วยกัน(ผู้หญิงมี หนด)ให้ความ รู้สึกที่แปลก		ผู้หญิงให้ ความรู้สึกแปลก ประหลาด เช่น ภาพผู้หญิงหรือ ผู้ชายรวมอยู่ ด้วยกัน
2	การใช้สีในภาพ ผลงานชิ้นนี้ แสดงถึง บรรยากาศของ สี แบบ จิตรกรรมแนว เหนือจริงหรือ มา อย่างไร	สีโดยรวมภาพนี้ ใช้ได้ ส่วนการ ปรับปรุงในส่วน บรรยากาศของสี ควรใช้สี สอดคล้องเข้ากับ ท้องฟ้าเพื่อสร้าง ระยะของภาพให้ ดูไกลออกไปอีก	สีให้ความรู้สึก ตื่นเต้น(สีแดง) และสีม่วงให้ ความรู้สึก มหัศจรรย์ (ลายเส้น)ซึ่งเป็น แบบจิตรกรรม แนวเหนือจริง	บรรยากาศของ ภาพใช้ได้ แต่ อยากให้ปรับปรุง ในส่วนของสีที่ สามารถทำให้ เกิดระยะ	การใช้สีในภาพอยู่ ในระดับใช้ได้ สี ให้ความรู้สึก ตื่นเต้น(สีแดง) และสีม่วงให้ ความรู้สึก มหัศจรรย์ (ลายเส้น) ซึ่งเป็น แบบจิตรกรรม แนวเหนือจริง แต่ อยากให้ปรับปรุง ในส่วนของสีที่ สามารถทำให้เกิด ระยะของภาพ

ตารางที่ 76 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
3	เทคนิคการ ระบายสีที่ใช้ใน ผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับ ลักษณะภาพ แบบเนื้อจริง หรือไม่อย่างไร	เทคนิค การใช้สี พอใช้	การใช้เทคนิคมี ความหลากหลาย ช่วยให้ภาพรู้สึก ได้ตามการใช้ เทคนิคนั้น เช่น เทคนิควาดเส้น ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวสีแดง ให้ความรู้สึก ตื้นตัน ซึ่ง สอดคล้องกับ ลักษณะภาพแบบ เนื้อจริง	ใช้ได้มีความ หลากหลาย น่าสนใจ	เทคนิคการ ระบายสีอยู่ใน ระดับพอใช้ได้ มี ความหลากหลาย เช่น เทคนิควาด เส้นให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวสีแดง ให้ความรู้สึก ตื้นตัน ซึ่ง สอดคล้องกับ ลักษณะภาพแบบ เนื้อจริง
4	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ของผลงานชิ้น นี้ให้ความรู้สึก เนื้อจริง หรือไม่ อย่างไร	การตัดแปลง รูปทรงนั้น บาง อันหายไปกลืน ไปกับพื้นหลัง ให้ปรับปรุงเพื่อ เพิ่มระยะของ ภาพ	การตัดทอน มากกว่าภาพที่ 1	การตัดทอนอยู่ ในระดับน้อย ควรปรับปรุงใน ส่วนของรูป ผู้หญิงยังตัดทอน น้อยไปหน่อย	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ยัง น้อย ควรปรับ ปรุงในส่วนของ รูปทรงควรปรับ ปรุงในส่วนของ รูปผู้หญิงยังตัด ทอนน้อยไป หน่อย และเพิ่ม การตัดทอนที่ สามารถช่วย สร้างระยะของ ภาพ

ตารางที่ 76 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
5	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้ เหมาะสมหรือ สอดคล้อง กับ จิตรกรรมแบบ เหนือจริง หรือไม่อย่างไร	การจัดภาพใช้ได้	ผู้หญิงนอนหลับ ผมยาวสีแดง พื้น หลังเป็นต้นไม้ แห้งตายซากมีนก บินไปบนท้องฟ้า เป็นการฝันที่ ค่อนข้างน่ากลัว ยึดติดกับสิ่งที่ ตนเองประสบมา ก่อน และกำลัง อยู่กับสิ่งที่ เรียกว่า"มายา" เป็นจิตรกรรม แบบเหนือจริง	การจัด องค์ประกอบ ใช้ได้ แต่ยังคง ปรับปรุงระยะ ของภาพให้ลึก จะทำให้ภาพนี้ดี ยิ่งขึ้น	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้อยู่ ในระดับพอใช้ เช่นรูปผู้หญิง นอนหลับผมยาว สีแดง พื้นหลัง เป็นต้นไม้แห้ง ตายซากมีนกบิน ไปบนท้องฟ้า เป็นการฝันที่ ค่อนข้างน่ากลัว ข้อควรปรับปรุง แต่ยังคง ปรับปรุงระยะ ของภาพให้ดูลึก

ตารางที่ 77 ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 3

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
1	ผลงาน จิตรกรรมรูป ผู้หญิงภาพนี้ มี ลักษณะเนื้อหา แบบอย่าง	เนื้อหาควรใช้ ลักษณะรูปทรง คน และต้นไม้มา ใช้ในส่วนเนื้อหา ให้มากกว่านี้	ผู้หญิงที่อยู่ใน กรอบของต้นไม้ ที่มีความ เคลื่อนไหว มีแต่ ต้นและกิ่งก้าน	เนื้อหาพอใช้ได้	มีลักษณะเนื้อหา ในระดับพอใช้ เช่นกรอบของ ต้นไม้ที่มีความ เคลื่อนไหว ความ

ตารางที่ 77 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
	จิตรกรรมแบบ เหนือจริง หรือไม่ อย่างไร		เหมือนมีการ เปลี่ยนแปลงไป ตามสภาพของ กาลเวลา ความ สวยงามของผู้ ผู้หญิงก็เปลี่ยน แปลงไปกับกาล เวลาเช่นกัน เปรียบเทียบเหมือน ต้นไม้เกิดขึ้นและ ย่อยสลายไปใน ที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ล้วนเป็นเรื่อง ธรรมชาติ สีดำ แสดงถึงความหด หู่ ความตาย ดังนั้น จึงเป็น ภาพ ลักษณะ แบบเหนือจริง		สวยงามของผู้ ผู้หญิงให้ความ รู้สึกหดหู่ ความ ตาย ดังนั้นจึงเป็น ภาพลักษณะแบบ เหนือจริงข้อควร ปรับปรุง ควรใช้ ลักษณะรูปทรง คน และต้นไม้มา ใช้ในส่วนเนื้อหา ให้มากกว่านี้
2	การใช้สีในภาพ ผลงานชิ้นนี้ แสดงถึง บรรยากาศของ สี แบบจิตร กรรมแนว	การใช้สี ปรับสี คน ให้เหนือ ธรรมชาติ พร้อม ทิวทัศน์ ทิวทัศน์ อย่าเอาสี แบบอย่าง	บรรยากาศหดหู่ สิ้นหวัง สิ้นสุด ความมืดมน เสร้า เดี่ยวดาย อยู่ใน โลกส่วนตัว เป็น ภาพจิตรกรรม	บรรยากาศใช้ได้	การใช้สีและ บรรยากาศของสี อยู่ในระดับพอใช้ บรรยากาศหดหู่ สิ้นหวัง สิ้นสุด ความมืดมน เสร้า

ตารางที่ 77 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
	เนื้อหาจริงหรือ มาอย่างไร	ทิวทัศน์มาก เกินไป	เนื้อหาจริง		เดี๋ยวคาย บรรยากาศห่อ สิ้นหวัง สิ้นสุด ความมืดมน เสรี เดี๋ยวคาย อยู่ใน โลกส่วนตัว ให้ ความรู้สึกเหนือ จริง ข้อเสนอใน การปรับปรุงควร ปรับสีให้เหนือ ธรรมชาติ อย่าเอา สีแบบอย่าง ทิวทัศน์มาก เกินไป
3	เทคนิคการ ระบายสีที่ใช้ใน ผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับ ลักษณะภาพ แบบเนื้อหาจริง หรือไม่อย่างไร	เทคนิคการระบาย สี ควรมีทั้งเรียบ และขรุขระ งานนี้ เรียบหมดเลย	ควรมีเทคนิค ระบายสี ทั้งแบบ ขรุขระและแบบ เรียบเนียน ทำให้ มีการขัดแย้งกัน ในภาพ มีทั้งสงบ นิ่งและ เคลื่อนไหวอยู่ใน ภาพเดียวกัน	เทคนิคการใช้สี ควรเพิ่มความ หลากหลาย	เทคนิคการระบาย สีควรปรับปรุงให้ มีความ หลากหลาย มากกว่านี้ ควรมี ทั้งแบบขรุขระ และแบบเรียบ เนียน ทำให้มีการ ขัดแย้งกันในภาพ มีทั้งสงบนิ่งและ เคลื่อนไหวอยู่ใน ภาพเดียวกัน

ตารางที่ 77 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
4	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ของผลงานชิ้นนี้ ให้ความรู้สึก เหนือจริง หรือไม่ อย่างไร	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรงควร ปรับปรุง ให้ดู ซับซ้อนมากกว่า นี้	การตัดทอนไม่ มากแต่เน้น บรรยากาศให้ ความรู้สึกเหนือ จริง	การตัดทอนควร ปรับปรุงเพิ่ม	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรงยัง น้อยควรปรับปรุง ให้ดูซับซ้อน มากกว่านี้
5	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้ เหมาะสมหรือ สอดคล้อง กับ จิตรกรรมแบบ เหนือจริง หรือไม่อย่างไร	ยังใช้ไม่ได้ ควร ปรับปรุง	การจัดภาพจะให้ ความสำคัญด้าน เทคนิคมากกว่า โดยเรื่องของสีให้ ความรู้สึกต่อการ รับรู้ รองลงมา ได้แก่รูปร่าง ที่ เน้นแสดงท่าทาง หรืออิริยาบถของ ผู้หญิงที่ดู น่าสนใจ สอดคล้องกับ ภาพแบบเหนือ จริง	ยังไม่ดี	การจัดภาพ ผลงานยังใช้ ไม่ได้ การจัดภาพ จะให้ความสำคัญ ด้านเทคนิค มากกว่าโดยเรื่อง ของสี รองลงมา ได้แก่รูปร่าง ที่ เน้นแสดงท่าทาง หรืออิริยาบถของ ผู้หญิงควร ปรับปรุง

ตารางที่ 78 ตารางบันทึกและสังเคราะห์ ภาพที่ 4

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			สรุป
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	
1	ผลงาน จิตรกรรมรูป ผู้หญิงภาพนี้ มี ลักษณะเนื้อหา แบบอย่าง จิตรกรรมแบบ เหนือจริง หรือไม่ อย่างไร	ใช้ได้แต่ควรใช้ สีให้สัมพันธ์กับ เนื้อหามากกว่านี้	ภาพนี้ให้ ความรู้สึกอิสระ เคลื่อนไหว จินตนาการได้ดี มาก ผู้หญิงกับ ธรรมชาติ สิ่งที่ อยู่ใน..อากาศ ความฝัน ความคิดไม่หยุด นิ่ง ความ คาดหวัง ล้วน เป็นสิ่งเพื่อฝัน ภาพจึงมีลักษณะ แบบเหนือจริง	มีเนื้อหาที่ดี ให้ ความรู้สึกดี เหมาะสม	มีความสอดคล้องใน ลักษณะเนื้อหาแบบอย่าง จิตรกรรมแบบเหนือจริง ให้ความรู้สึกอิสระ เคลื่อนไหว จินตนาการได้ดี มาก ผู้หญิงกับธรรมชาติ สิ่งที่อยู่ใน..อากาศ ความฝัน ความคิดไม่หยุดนิ่ง ความ คาดหวัง ล้วนเป็นสิ่งเพื่อ ฝัน แต่ควรใช้สีให้สัมพันธ์ กับเนื้อหามากกว่านี้
2	การใช้สีในภาพ ผลงานชิ้นนี้ แสดงถึง บรรยากาศของสี แบบจิตรกรรม แนวเหนือจริง หรือมาอย่างไร	สีโดยรวมใช้ได้ดี ควรใช้สีให้หลุด จากความเป็น จริงให้มากกว่านี้ และในส่วนสี เขียวของใบไม้ ควรใช้สีตรงข้าม เข้าใส่เพื่อช่วยให้ สีดูนุ่มนวลขึ้น	บรรยากาศของสี ดูผ่อนคลายมาก ขึ้น ความคิดไม่ หยุดนิ่ง รูปร่าง รูปทรงของ ผู้หญิงตัดกับพื้น ภาพ(ต้นไม้) ได้ อย่างน่าสนใจ สี ชมพูให้ ความรู้สึก สวยงามเมื่อ เปรียบเทียบกับ	การใช้สีที่คลุม โทนสีได้ดี บรรยากาศใช้ได้	การใช้สีที่คลุม โทนสีได้ดี บรรยากาศของสีดูผ่อนคลาย มากขึ้น ความคิดไม่ หยุดนิ่ง รูปผู้หญิงตัดกับพื้น ภาพ(ต้นไม้) ได้อย่าง น่าสนใจ สีชมพูให้ ความรู้สึกสวยงาม สิ่งที่ควร

ตารางที่ 78 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			สรุป
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	
			ผู้หญิง สืบค้นให้ ความรู้สึกมีคติน ตลอดกาล ซึ่ง เป็นภาพแบบ เหนือจริง		ปรับปรุงควรใช้สีให้ หลุดจากความเป็นจริง ให้มากกว่านี้และใน ส่วนสีเขียวของใบไม้ ควรใช้สีตรงข้ามเข้าใส่ เพื่อช่วยให้สีดูนุ่มนวล ขึ้น
3	เทคนิคการระบาย สีที่ใช้ในผลงาน ชิ้นนี้ สอดคล้อง กับลักษณะภาพ แบบเหนือจริงหรือ ไม่อย่างไร	ใช้ได้ ในส่วนที่ ควรแก้ไขคือควร ระบายสีให้ กลมกลืนกับ ท้องฟ้า	มีเทคนิคที่ไม่เยอะ แต่ให้ความรู้สึก อิสระ และ เคลื่อนไหว ตึกเด่นมองดู ดวงดาวหรือดวง จันทร์ แสดงความ คาดหวังอะไร บางอย่าง ที่ผู้ชม สามารถ จินตนาการต่อไป ได้อีก ภาพนี้มี เทคนิคการระบาย สีได้ดี เป็นแบบ เหนือจริง	เทคนิคดีมีความ หลากหลายน่าสนใจ	เทคนิคการระบายสี มี เทคนิคที่ไม่เยอะแต่ให้ ความรู้สึกอิสระ และ เคลื่อนไหว ภาพนี้มี เทคนิคการระบายสีที่ เหมาะสม ส่วนที่ควร แก้ไขเพิ่มเติมคือควร ระบายสีให้กลมกลืนกับ ท้องฟ้า
4	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ของ ผลงานชิ้นนี้ให้ ความรู้สึกเหนือ	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ใช้ได้ การปรับปรุงใน เช่นการตัดทอน	การตัดทอนไม่ มากแต่นั่นที่ บรรยากาศของ ภาพมากกว่า การ	การตัดทอนพอใช้ โดยเฉพาะรูปผู้หญิงที่ บิดพลิ้วให้ความรู้สึก ได้ดี แต่	การตัดแปลงตัดทอน รูปทรง พอใช้โดยเฉพาะ รูปผู้หญิงที่บิดพลิ้วให้

ตารางที่ 78 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
	จริงหรือไม่ อย่างไร	รูปทรงขา ตักเตน ควรมี หลายขา และ ส่วนหมวด ตักเตน ที่ แหลมๆ อาจจะ ใช้ฟันเฟืองหรือ เฟืองรยยนต์มา ใช้	สร้างภาพที่ไม่มี อยู่จริง ผสมผสาน จินตนาการของ หญิงสาว ต้นไม้ (พืช)และ ห้วงอากาศ เหล่านี้ล้วนสร้าง ความแปลกใหม่ จึงเป็นภาพที่ให้ ความรู้สึกเหนือ จริง	ในหลายๆส่วน ยังมีคงความ เหมือนจริงอยู่	ความรู้สึกได้ดี มีความ แปลกใหม่ สิ่งที่ควร ปรับปรุงเพิ่มเติม เช่นการ ตัดทอนรูปทรงขาตักเตน หรือการใช้เฟืองรยยนต์มา ใช้ร่วม
5	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้ เหมาะสมหรือ สอดคล้อง กับ จิตรกรรมแบบ เหนือจริง หรือไม่อย่างไร	เหมาะสม	การจัดภาพได้ น่าสนใจ โดยเฉพาะท่าทาง ของผู้หญิง และ การเขียนภาพ ตักเตนที่ดูแปลก ประหลาด น่าสนใจ โดย ภาพรวมการจัด ภาพได้ดีมาก สอดคล้องกับ ภาพแบบเหนือ จริง	การจัดภาพดี พอใช้ แต่ควร ปรับปรุงเรื่อง ระยะและจุดนำ สายตาของภาพ จะทำให้ภาพนี้ดู น่าสนใจยิ่งขึ้น	การจัดภาพได้เหมาะสม น่าสนใจ โดยเฉพาะท่าทาง ของผู้หญิง และการเขียน ภาพตักเตนที่ดูแปลก ประหลาด โดยภาพรวมการ จัดภาพได้ดีมาก ควร ปรับปรุงเรื่องระยะและจุด นำสายตาของภาพ จะทำให้ ภาพนี้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

ตารางที่ 79 ตารางบันทึกและสังเคราะห์ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1

ลำดับที่	ประเด็น	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	สรุป
1	ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงที่พอใช้เพราะแสดงออกถึงความเพื่อฝันมายา และแปลกประหลาด แต่อยากให้เห็นเนื้อหาความลึกซึ้งซ่อนเร้นอีก	มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงที่พอใช้เพราะแสดงออกถึงความเพื่อฝันมายา และแปลกประหลาด แต่อยากให้เห็นเนื้อหาความลึกซึ้งซ่อนเร้นอีก	เนื้อหาใช้ได้ มีความสอดคล้องในแบบอย่างจิตรกรรมเหนือจริง รูปทรงผู้หญิงให้ความรู้สึกแปลกประหลาด เช่น ภาพผู้หญิงหรือผู้ชายรวมอยู่ด้วยกัน	มีลักษณะเนื้อหาในระดับพอใช้ เช่นกรอบของต้นไม้ที่ดูมีความเคลื่อนไหว ความสวยงามของผู้หญิงให้ความรู้สึกหดหู่ ความตาย ดังนั้นจึงเป็นภาพลักษณะแบบเหนือจริงข้อควรปรับปรุง ควรใช้ลักษณะรูปทรงคนและต้นไม้มาใช้ในส่วนเนื้อหาให้มากกว่านี้	มีความสอดคล้องในลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริง ให้ความรู้สึกอิสระเคลื่อนไหวจินตนาการได้ดีมาก ผู้หญิงกับธรรมชาติ สิ่งที่อยู่ในอากาศ ความฝัน ความคิดไม่หยุดนิ่ง ความคาดหวังล้วนเป็นสิ่งเพื่อฝัน แต่ควรใช้สีให้สัมพันธ์กับเนื้อหามากกว่านี้	เนื้อหา ภาพที่ 2,4 มีความสอดคล้องในลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงเพราะแสดงออกถึงความเพื่อฝันมายา และแปลกประหลาด เช่น รูปทรงผู้หญิงให้ความรู้สึกแปลกประหลาด และภาพผู้หญิงหรือผู้ชายรวมอยู่ด้วยกันให้ความรู้สึกถึงความเหนือจริง ความคิดไม่หยุดนิ่ง ความคาดหวัง ล้วนเป็นสิ่งเพื่อฝัน

ตารางที่ 79 (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็น	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	สรุป
						ส่วนภาพที่ 1,3 มีเนื้อหาพอใช้ ควรปรับปรุงลักษณะรูปทรงคนและต้นไม้มาใช้ในส่วนเนื้อหาให้มากกว่านี้ได้
2	การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสีแบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือมาอย่างไร	การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้พอใช้ โดยเฉพาะการใช้สีดำและสีน้ำตาล แสดงถึงความลึกกลับแต่ยังขาดระยะของสี เพิ่มเติมสีบรรยากาศให้เกิดระยะ และสีของวัตถุ เช่น ท้องฟ้าและดวงจันทร์ที่ควรเป็นสีหรือสิ่งที่แตกต่างจาก	การใช้สีในภาพอยู่ในระดับใช้ได้ สีให้ความรู้สึกตื่นเต้น(สีแดง) และสีม่วงให้ความรู้สึกมหัศจรรย์ (ลายเส้น)ซึ่งเป็นแบบจิตรกรรมแนวเหนือจริง แต่อยากให้ปรับปรุงในส่วนของสีที่สามารถทำให้เกิดระยะของภาพ	การใช้สีและบรรยากาศของสีอยู่ในระดับพอใช้ บรรยากาศห่อหุ้ม สิ้นหวัง ลึกลับที่สุด ความมืดมน เสร้า เดียวดาย	การใช้สีที่คลุมโทนสีได้ดี บรรยากาศของสีดูผ่อนคลายมากขึ้น ความคิดไม่หยุดนิ่ง รูปผู้หญิงตัดกับพื้นภาพ (ต้นไม้) ได้อย่างน่าสนใจ สีชมพูให้ความรู้สึกสวยงาม สิ่งที่ควรปรับปรุงควรใช้สีให้หลุดจากความ เป็นจริงให้มากกว่านี้และในส่วนสีเขียวของ	ชุดสี ภาพที่ 4 มีความสอดคล้อง ในลักษณะแบบจิตรกรรมแนวเหนือจริง การใช้สีที่คลุมโทนสีได้ดี บรรยากาศของสีดูผ่อนคลายมากขึ้น ความคิดไม่หยุดนิ่ง ส่วนภาพที่ 1,2 และ 3 อยู่ในระดับพอใช้ ควร

ตารางที่ 79 (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็น	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	สรุป
		ความจริง		ความรู้สึก เหนือจริง ข้อเสนอแนะใน การปรับปรุง ควรปรับสีให้ เหนือ ธรรมชาติ อย่าเอาสี แบบอย่าง ทิวทัศน์มาก เกินไป	ไปไม่ควรรู้สี ตรงข้ามเข้าใส่ เพื่อช่วยให้สีดู นุ่มนวลขึ้น	ปรับปรุงใน ส่วนของสี บรรยากาศที่ สามารถทำให้ เกิดระยะของ ภาพ
3	เทคนิคการ ระบายสีที่ใช้ ในผลงานชิ้น นี้ สอดคล้อง กับลักษณะ ภาพแบบ เหนือจริงหรือ ไม่อย่างไร	เทคนิคการ ระบายสีที่ใช้มี ความ หลากหลาย พอใช้การใช้ เส้นให้ ความรู้สึก เคลื่อนไหว น่าสนใจดี ส่วน การระบายสีมี ความรู้สึกนุ่ม นวล สอดคล้อง กับลักษณะภาพ เหนือจริง เทคนิคการ ระบายสียังไป	เทคนิคการ ระบายสีอยู่ใน ระดับพอใช้ได้ มี ความหลากหลาย เช่น เทคนิควาด เส้นให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวสีแดง ให้ความรู้สึก ตื่นเต้น ซึ่ง สอดคล้องกับ ลักษณะภาพแบบ เหนือจริง	เทคนิคการ ระบายสีควร ปรับปรุงให้มี ความ หลากหลาย มากกว่านี้ ควรมีทั้งแบบ ขรุขระและ แบบเรียบ เนียน ทำให้มี การขัดแย้งกัน ในภาพ มีทั้ง สงบนิ่งและ เคลื่อนไหวอยู่ ในภาพ เดียวกัน	เทคนิคการ ระบายสี มี เทคนิคที่ไม่เยอะ แต่ให้ความรู้สึก อิสระ และ เคลื่อนไหว ภาพ นี้มีเทคนิคการ ระบายสีที่ เหมาะสม ส่วนที่ ควรแก้ไข เพิ่มเติมคือควร ระบายสีให้ กลมกลืนกับ ท้องฟ้า	เทคนิคการ ระบายสี ภาพ ที่ 4 มีความ สอดคล้อง ใน ลักษณะภาพ แบบเหนือ จริง เทคนิค การระบายสี มีเทคนิคที่ไม่ เยอะแต่ให้ ความรู้สึก อิสระ และ เคลื่อนไหว ภาพนี้มี เทคนิคการ ระบายสีที่

ตารางที่ 79 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	สรุป
		คนละทิศคนละ อย่าง ควร ปรับปรุง				เหมาะสม ส่วนภาพที่ 1,2 อยู่ใน ระดับพอใช้มี เทคนิคหลากหลาย น่าสนใจ และ ภาพที่ 3 ควร ปรับปรุงเพิ่ม เทคนิคให้มีความ หลากหลายเทคนิค การระบายสี บางส่วนยัง ไปคนละทิศ คนละอย่าง
4	การตัดแปลง ตัดทอน รูปทรง ของ ผลงานชิ้นนี้ ให้ความรู้สึก เหนือจริง หรือไม่ อย่างไร	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง อยู่ ในระดับพอใช้ ควรปรับปรุง การตัดแปลงตัด ทอนให้หลุดพ้น ความจริง มากกว่านี้	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ยัง น้อย ควร ปรับปรุงในส่วน ของรูปทรงควร ปรับปรุงในส่วน ของรูปผู้หญิงยัง ตัดทอนน้อยไป หน่อย และเพิ่ม การตัดทอนที่ สามารถช่วย	การตัดแปลง ตัดทอน รูปทรงยังน้อย ควรปรับปรุง ให้ดูซับซ้อน มากกว่านี้	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง พอใช้โดยเฉพาะ รูปผู้หญิงที่ บิดพลิ้วให้ ความรู้สึกได้ดี มี ความแปลกใหม่ สิ่งที่ควร ปรับปรุงเพิ่มเติม เช่นการตัดทอน รูปทรงขาดักแต่น	การตัดแปลง ตัดทอน ภาพ ที่ 1,4 อยู่ใน ระดับพอใช้ โดยเฉพาะรูป ผู้หญิงที่ บิดพลิ้วให้ ความรู้สึกได้ ดี มีความ แปลกใหม่ ส่วนภาพที่

ตารางที่ 79 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	สรุป
			สร้างระนะของ ภาพ		หรือการใช้เพื่อ รยยนต์มาใช้ร่วม	2,3 การ ดัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ยังอยู่ในระดับ น้อย ปรับปรุง ในส่วนของ รูปผู้หญิงยัง ตัดทอนน้อย ไปหน่อย
5	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้ เหมาะสม หรือ สอดคล้อง กับจิตรกรรม แบบเหนือ จริงหรือไม่ อย่างไร	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้มี ความเหมาะสม ข้อควรปรับปรุง เพิ่มเติมยังขาด ระยะอยู่มาก และที่บตัน อยากให้เพิ่มจุด นำสายตา ให้มี มิติเพิ่มขึ้น และ ใช้ความเป็นไป ไม่ได้ให้ดู เป็นไปได้ใน งาน	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้อยู่ ในระดับพอใช้ เช่นรูปผู้หญิง นอนหลับมยาว สีแดง พื้นหลัง เป็นต้นไม้แห้ง ตายซากมีนกบิน ไปบนท้องฟ้า เป็นการฝันที่ ค่อนข้างน่ากลัว ข้อควรปรับปรุง แต่ยังต้อง ปรับปรุงระยะ ของภาพให้ดูลึก	การจัดภาพ ผลงานยังใช้ ไม่ได้ การจัด ภาพจะให้ ความสำคัญ ด้านเทคนิค มากกว่าโดย เรื่องของสี รองลงมา ได้แก่รูปร่าง ที่เน้นแสดง ท่าทางหรือ อิริยาบถของ ผู้หญิงควร ปรับปรุง	การจัดภาพได้ เหมาะสม น่าสนใจ โดยเฉพาะท่าทาง ของผู้หญิง และ การเขียนภาพ ตึกแดนที่ดูแปลก ประหลาด โดย ภาพรวมการจัด ภาพได้ดีมาก ควรปรับปรุง เรื่องระยะและจุด นำสายตาของ ภาพ จะทำให้ ภาพนี้ดูน่าสนใจ ยิ่งขึ้น	การจัดภาพ ภาพที่ 1, 4 มี ความ สอดคล้อง เหมาะสม โดยเฉพาะ ท่าทางของ ผู้หญิง และ การเขียนภาพ ตึกแดนที่ดู แปลก ประหลาด ส่วนภาพที่ 2 อยู่ในระดับ พอใช้มีความ หลากหลาย และน่าสนใจ และภาพที่ 3

ตารางที่ 79 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	สรุป
						ยังไม่สอดคล้อง ควรปรับปรุง การจัดภาพให้ดู มีมิติ ความลึก มีระยะและจุด นำสายตาของ ภาพ จะทำให้ ภาพนี้ดู น่าสนใจยิ่งขึ้น

สรุปการสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่สรุปออกจากตารางขั้นตอนที่ 2 มาสังเคราะห์ เพื่อสรุปข้อมูลครั้งสุดท้ายก่อนอภิปรายผลลงในตารางสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1 ดังนี้

ประเด็นที่ 1 เนื้อหา ภาพที่ 2,4 มีความสอดคล้องในลักษณะเนื้อหา แบบอย่าง จิตรกรรมแบบเหนือจริงเพราะแสดงออกถึงความเพ้อฝัน มายา และแปลกประหลาด เช่นรูปทรง ผู้หญิงให้ความรู้สึกแปลกประหลาด และภาพผู้หญิงหรือผู้ชายรวมอยู่ด้วยกันให้ความรู้สึกถึงความเหนือจริง ความคิดไม่หยุดนิ่ง ความคาดหวัง ล้วนเป็นสิ่งเพ้อฝัน ส่วนภาพที่ 1,3 มีเนื้อหาพอใช้ ควรปรับปรุงลักษณะรูปทรงคน และต้นไม้มาใช้ในส่วนเนื้อหาให้มากกว่านี้ได้อีก

ประเด็นที่ 2 ชุคติ ภาพที่ 4 มีความสอดคล้อง ในลักษณะแบบจิตรกรรมแนวเหนือจริง การใช้สีที่คลุมโทนสีได้ดี บรรยากาศของสีดูผ่อนคลายมากขึ้น ความคิดไม่หยุดนิ่ง ส่วนภาพที่ 1,2 และ 3 อยู่ในระดับพอใช้ ควรปรับปรุงในส่วนของสีบรรยากาศที่สามารถทำให้เกิดระยะของภาพ

ประเด็นที่ 3 เทคนิคการระบายสี ภาพที่ 4 มีความสอดคล้อง ในลักษณะภาพแบบเหนือจริง เทคนิคการระบายสี มีเทคนิคที่ไม่เยอะแต่ให้ความรู้สึกอิสระ และเคลื่อนไหว ภาพนี้มีเทคนิคการระบายสีที่เหมาะสม ส่วนภาพที่ 1,2 อยู่ในระดับพอใช้มีเทคนิคหลากหลายดูน่าสนใจ และภาพที่ 3 ควรปรับปรุงเพิ่มเทคนิคให้มีความหลากหลายเทคนิคการระบายสีบางส่วนยังไปคนละทิศคนละอย่าง

ประเด็นที่ 4 การตัดแปลงตัดทอน ภาพที่ 1,4 อยู่ในระดับพอใช้ โดยเฉพาะรูปผู้หญิงที่บิดพลิ้วให้ความรู้สึกได้ดี มีความแปลกใหม่ ส่วนภาพที่ 2,3 การตัดแปลงตัดทอนรูปทรงยังอยู่ในระดับน้อย ปรับปรุงในส่วนของผู้หญิงยังตัดทอนน้อยไปหน่อย

ประเด็นที่ 5 การจัดภาพ ภาพที่ 1, 4 มีความสอดคล้องเหมาะสม โดยเฉพาะท่าทางของผู้หญิง และการเขียนภาพตัดแทนที่ดูแปลกประหลาด ส่วนภาพที่ 2 อยู่ในระดับพอใช้มีความหลากหลายและน่าสนใจ และภาพที่ 3 ยังไม่สอดคล้องควรปรับปรุงการจัดภาพให้ดูมีมิติ ความลึก มีระยะและจุดนำสายตาของภาพ จะทำให้ภาพนี้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

การสร้างผลงานสร้างสรรค์ ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยได้นำประเด็นความรู้ที่ได้จากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1 มาเป็นกรอบในการสร้างผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 2 จำนวน 2 ภาพ โดยพยายามนำประเด็นที่ผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญมาใช้มาก หลังจากนั้นเพิ่มในประเด็นที่ควรปรับปรุงมาเพิ่มเติม เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังภาพผลงานต่อไปนี้

ภาพที่ 23 ผลการสร้างสรรค์ ภาพที่ 5 ชื่อภาพ ผู้จุดกำเนิด เทคนิค สีครีติก

ขนาด 100x120 เซนติเมตร

เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงลักษณะรูปทรงคน ต้นไม้และบรรยากาศให้มีลักษณะที่เหนือจริงยิ่งขึ้น ในภาพนี้ผู้วิจัยยังคงใช้รูปทรงผู้หญิงและธรรมชาติเป็นเนื้อหาหลัก มีผู้หญิงอยู่ในท่านั่งสามคนอยู่ในทุ่งดอกไม้ริมทะเลเหมือนรอกคอยอะไรซักอย่างและเพิ่มเติมหน้ากากสีขาวที่ดูน่าสงบบส่วนได้ใบหน้านั้นซ่อนดวงตาที่มีลักษณะลึกลับซ่อนเร้นความรู้สึกประหลาดลึกลับบางอย่างไว้ ตรงกลางภาพมีรูปคนผสานกับกระดองเต่ากำลังขยับไขว่ไขว่ใหญ่แหวกว่ายอยู่กลางอากาศเหมือนการคุมครองดูแลการกำเนิด ในส่วนของท้องฟ้าที่เพิ่มเติมความเหนือจริงโดยมีรูปใบหน้าหญิงและชายเชื่อมต่อกันคล้ายเทพเทวาแทรกอยู่ตามก้อนเมฆหันหน้ามาเบื้องล่างเหมือนคอยดูแลหรือคอยรับรู้ โดยรวมเนื้อหาของภาพให้ความรู้สึกเว้งว่าง มีความคิดไม่หยุดนิ่ง ความคาดหวัง การรอกคอย การกำเนิด ล้วนให้ความรู้สึกถึงสิ่งเพื่อฝันที่แปลกประหลาดเพื่อให้สอดคล้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ชุดสี

ผู้วิจัยได้ใช้สีที่กลมกลืน โทนสี บรรยากาศให้ดูกลมกลืนเพื่อให้ดูเพื่อฝันเหนือจริงยิ่งขึ้นและใช้น้ำหนักของสีสว่างและเข้มเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดมิติและเกิดระยะของภาพที่ดูลึกไกลยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

เทคนิคการระบายสี

ผู้วิจัยได้เพิ่มเทคนิคการระบายสีให้สอดคล้องกับลักษณะภาพต่างๆ ใช้เทคนิคที่ไม่มากนักเกินไปแต่ให้ความรู้สึกอิสระ และเคลื่อนไหว แต่ได้เพิ่มเทคนิคใหม่ๆ ให้ดูน่าสนใจเช่นการใช้เกรียงสร้างพื้นผิว การขยี้แปรงเพื่อให้สีฟุ้งกระจาย ให้ดูมีความเพื่อฝันยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การตัดแปลงตัดทอน

ผู้วิจัยได้เพิ่มการตัดแปลงตัดทอนโดยเฉพาะรูปผู้หญิงเพิ่มขึ้น โดยตัดทอนในลักษณะโค้งเรียบเนียนคล้ายรูปทรงของไข่ และได้เพิ่มวัตถุสิ่งของเข้ามาผสานเกี่ยวพันเช่น ใบหน้าของผู้หญิงและผู้ชายผสานกัน หน้ากากและกระดองเต่ามาผสานกับรูปทรงต่างๆทำให้เกิดรูปทรงต่างๆที่เป็นสิ่งแปลกใหม่ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การจัดภาพ

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงลักษณะการจัดภาพให้ดูมีมิติ ความลึก มีระยะและจุดนำสายตาของภาพเพิ่มขึ้นโดยใช้การวางตำแหน่งของจุดนำสายตา การใช้ขนาดของรูปทรงต่างๆและจังหวะในการวางตำแหน่งเพื่อช่วยให้ภาพมีมิติลึกยิ่งขึ้น น่าสนใจยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ 24 ผลงานสร้างสรรค์ ภาพที่ 6 ชื่อภาพ คินสู่ธรรมชาติ สีครีติก ขนาด 100x120 เซนติเมตร

เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงลักษณะรูปทรงคน บรรยากาศให้มีลักษณะที่เหนือจริงยิ่งขึ้น ในภาพนี้ ผู้วิจัยยังคงใช้รูปทรงผู้หญิงและธรรมชาติเป็นเนื้อหาหลัก มีผู้หญิงอยู่ในท่านั่งบนก้อนเมฆ ท่าทางกำลังจะเอื้อมไขว่คว้าอะไรซักอย่างและเพิ่มเติมหน้ากากลีขาวที่คูนึ่งสงบส่วนใต้ใบหน้านั้นซ่อนดวงตาที่มีลักษณะลึกลับซ่อนเร้นความรู้สึกประหลาดลึกลับบางอย่างไว้ ตรงกลางภาพมีรูปมีรูปบานประตูซึ่งรายล้อมไปด้วยดวงดาวที่สามารถมองทะลุไปยังหมู่ดาวหรือกาแล็คซี่อื่นๆได้ ในส่วนของท้องฟ้าหรือกลุ่มเมฆด้านขวาของภาพนั้นเพิ่มเติมความเหนือจริงโดยมีรูปใบหน้าหญิงและชายเชื่อมต่อกันคล้ายเทพเทวาแทรกอยู่ตามก้อนเมฆหันหน้าไปรูปผู้หญิงเหมือนคอยดูแลหรือคอยรับรู้โดยรวมเนื้อหาของภาพให้ความรู้สึกเหนือธรรมชาติ มีความคิดไม่หยุดนิ่ง ความเคลื่อนไหว ความคาดหวัง การรอคอยและมหัศจรรย์ ให้ความรู้สึกเพื่อฝันที่แปลกประหลาดเพื่อให้สอดคล้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ชุดสี

ผู้วิจัยได้ใช้สีที่คลุมโทนสี บรรยากาศให้ดูกลมกลืนเพื่อให้ดูเพื่อพื้นเนื้อจริงยิ่งขึ้นและใช้น้ำหนักของสีสว่างและเข้มเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดมิติและเกิดระยะของภาพที่ดูลึกไกลยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

เทคนิคการระบายสี

ผู้วิจัยได้เพิ่มเทคนิคการระบายสีให้สอดคล้องกับลักษณะภาพต่างๆ ใช้เทคนิคที่ไม่เยอะแต่ให้ความรู้สึกลึกลับ และเคลื่อนไหว แต่ได้เพิ่มเทคนิคใหม่ๆ ให้น่าสนใจเช่นการใช้เกรียงการพิมพ์เพื่อสร้างพื้นผิว การขยี้แปร่งเพื่อให้สีฟุ้งกระจายนุ่มนวล ให้ดูมีความเพื่อพื้นยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การตัดแปลงตัดทอน

ผู้วิจัยได้เพิ่มการตัดแปลงตัดทอนโดยเฉพาะรูปผู้หญิงเพิ่มขึ้น โดยตัดทอนในลักษณะโค้งเรียบเนียนคล้ายรูปทรงของไข่ และได้เพิ่มวัตถุสิ่งของเข้ามาผสานเกี่ยวพันเช่น หน้ากากและใบหน้าที่ขัดแย้งในทิศทางความเป็นจริง ใบหน้าของผู้หญิงและผู้ชายผสมกัน และประตูที่ดูทะลุไปสู่กลุ่มดวงดาวต่างๆ ได้ ทำให้เกิดรูปทรงต่างๆ ที่เป็นสิ่งแปลกใหม่ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การจัดภาพ

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงลักษณะการจัดภาพให้ดูมีมิติ ความลึก มีระยะและจุดนำสายตาของภาพเพิ่มขึ้นโดยใช้การวางตำแหน่งของจุดนำสายตา การใช้ขนาดของรูปทรงต่างๆ และจังหวะเช่นกลุ่มใบหน้าในการวางตำแหน่งเพื่อช่วยให้ภาพมีมิติลึกยิ่งขึ้น น่าสนใจยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้นำผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 2 จำนวน 2 ภาพ ได้แก่

1. ภาพที่ 5 คู่จุดกำเนิด เทคนิค สีครีติก ขนาด 100 x 120 เซนติเมตร
2. ภาพที่ 6 คีนสู่ธรรมชาติ เทคนิค สีครีติก ขนาด 100 x 120 เซนติเมตร

นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษณ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามรถ จีบโจร
3. อาจารย์ไสว แก้วกล้า

โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างชุดเดิม หลังจากนั้นนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสรุปอภิปรายผล เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โดยจัดลำดับผลงานตามน้ำหนักความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ตารางที่ 80 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : รองศาสตราจารย์เดชา ศิริภานันท์</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 7 สิงหาคม 2558</p> <p>เวลา : 16.00 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น .ครั้งที่ 2</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 54 ปี อาชีพ รับราชการ</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <p>1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>ลัทธิเหนือจริง(Surrealism)เป็นการสร้างสรรค์ผลงานด้วยจิตใต้สำนึกตามทฤษฎีจิตวิทยาของซิกมันด์ ฟรอยด์ แสดงออกเป็นแนวจินตนาการ ความเป็นมายา แปลกประหลาดและมหัศจรรย์ อย่างที่ได้คิดว่ามีอยู่จริงในโลกของเรา ผลงานชิ้นที่ 1 เป็นการสร้างสรรค์จินตภาพที่มีพื้นฐานความทรงจำจากความคิดฝันที่มีต่อความจริง แล้วสร้างสรรค์รูปทรงอย่างใหม่ขึ้น เป็นภาพผู้หญิงนั่งในท่าทางต่างๆ ผู้หญิงอยู่ในกระดองเต่า และใบหน้าหญิงกับชายที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นผลงานชิ้นนี้เป็นการสร้างภาพแบบเหนือจริง</p> <p>2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>สีที่ใช้มีบรรยากาศของความฝันเพื่อง แปลกประหลาดชวนให้น่าสงสัย มีความรู้สึกส่วนตัวหรืออยู่ในโลกส่วนตัว และในขณะที่เดียวกันบรรยากาศได้แสดงถึงความครุ่นคิดและสับสนตัวเองหรือกำลังแสวงหาอะไรบางอย่าง ซึ่งเป็นบรรยากาศของผลงานแบบเหนือจริง</p> <p>3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>มีการใช้เทคนิคการระบายสีที่ผสมผสานหลายๆอย่างเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้บรรยากาศตามแบบอย่างเหนือจริง มีทั้งการใช้ที่เปล่งและการเคลือบระบายให้นุ่มนวล สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริง</p> <p>4. การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงรายละเอียดออกไปให้เหลือเฉพาะส่วนที่เป็นโครงสร้างสำคัญของรูปผู้หญิง เช่น ท่าทางผู้หญิงนั่งในอิริยาบถต่างๆที่เสื่อและเดือวคาย การตัดทอนใบหน้าผู้หญิงกับผู้ชายให้ความรู้สึกเชื่อมโยงกัน เรือที่มีลักษณะคล้ายกระดองเต่ามีรูปไข่อยู่บนเรือล่องลอยบนอากาศ เป็นความฝันและความทรงจำของผู้หญิง ให้ความรู้สึกเหนือจริง</p> <p>5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร</p> <p>การจัดภาพในลักษณะจิตรกรรมแบบเหนือจริงนั้น ไม่มีรูปแบบตายตัว แต่เป็นการนำเอาองค์ประกอบ</p>

ศิลป์มาใช้เพื่อให้เกิดความรู้สึก มายา ประหลาด และมหัศจรรย์ โดยเฉพาะในภาพเป็นการจัดระยะใกล้-ไกล ขนาดของภาพได้อย่างดี

ตารางที่ 81 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6

ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : รองศาสตราจารย์เดชา ศิริภรณ์

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 7 สิงหาคม 2558

เวลา : 16.00 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 2

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์

เพศ ชาย อายุ 54 ปี อาชีพ ราชการ

ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

ภาพผู้หญิงที่มีลักษณะหลักการซ้อนผสาน (Simultaneity) หมายถึงอารมณ์ ความทรงจำ อุดมคติและความตั้งใจทั้งหมดที่มีอยู่ในจิตใจของศิลปิน ดวงดาวต่างๆ ก็เป็นสิ่งที่มนุษย์ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบข้อเท็จจริงให้ปรากฏ แต่มันยังเป็นปริศนาให้มนุษย์หาคำตอบต่อไป ก้อนเมฆที่ล่องลอยในอากาศประสานสัมพันธ์กับใบหน้าผู้หญิงที่มีความเชื่อมโยงกับผู้ชาย ในความคิดของตัวเอง(ผู้หญิงในภาพ) ซึ่งมีเนื้อหาในแบบเหนือจริง

2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

การใช้สีอาจจะเหมือนจริงไปบ้างแต่มีภาพคนหรือใบหน้าคนมาปรากฏอยู่บนก้อนเมฆ ทำให้เกิดความเคลื่อนไหว ความรู้สึกที่ล่องลอยในอากาศ เป็นลักษณะของสีที่ทำให้ความรู้สึกเพื่อฝัน และจินตนาการที่เป็นส่วนตัว

3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

การระบายสีมีความกลมกลืนเข้ากับลักษณะบรรยากาศที่มีความเพื่อฝัน โดยเฉพาะบรรยากาศของดวงดาว รูปภาพใบหน้าคนที่หลับตาแสดงถึงจินตนาการอะไรบางอย่างที่เป็นความรู้สึกภายในของตัวเอง เทคนิคสีทำให้ชวนฝันไปพร้อมกับภาพที่ปรากฏอยู่บนหน้าผู้ชม

4. การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร

การดัดแปลงตัดทอนรูปทรง ได้นำเอาส่วนสำคัญมาแสดงออกตัดรายละเอียดออกไป เป็นความรู้สึกด้วยท่าทางและกิริยาบนใบหน้า ทำให้ผู้ชมผลงานสามารถจินตนาการต่อไปได้อีก

5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร
การจัดภาพอาจจะจัดแบบสมดุลซ้าย-ขวา แต่มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันด้วยบรรยากาศของก้อนเมฆ มีความสอดคล้องกับภาพแบบเหนือจริง

ตารางที่ 82 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับโจร</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 14 สิงหาคม 2558</p> <p>เวลา : 11.59 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา .ครั้งที่ 2</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 44 ปี อาชีพ รับราชการ</p> <p>ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร เป็นแบบเหนือจริง สามารถทำให้ผู้ดูเกิดจินตนาการร่วมกับภาพได้ การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร การใช้สีแสดงออกถึงบรรยากาศแนวเหนือจริง สิ่งที่ควรเพิ่มเติม ควรเพิ่มความเข้มข้นของตัวเนื้อสี บางส่วนเพื่อให้เกิดปริมาตร เช่น ตัวบุคคลที่เป็นหญิงและพื้นผิวบริเวณด้านหน้า และควรปรับระยะของสี เช่น เพิ่มน้ำหนักแสงเงาและหาแสงแสดงจุดนำสนใจของภาพจะทำให้ผลงานมีเอกภาพขึ้น เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร เกี่ยวเนื่องพอสมควรข้อสังเกต ควรใช้สีสอดคล้องประสานกันบ้างเพื่อให้เกิดความกลมกลืนในภาพ การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร ให้ความรู้สึกเหนือจริง ส่วนการตัดทอนรูปยังพอสนุกได้อีก แต่ให้อยู่ในเงื่อนไขของมิติ ความคิดที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่วางไว้ด้วย การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร เหมาะสมพอสมควร แต่หากมีหมวดหมู่ของภาพ แทนแยกเป็นกลุ่มก้อน เพื่อสร้างให้องค์ประกอบของภาพที่จะเกิดความสมบูรณ์ของภาพและเนื้อหาเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 83 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับโจร</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 14 สิงหาคม 2558</p> <p>เวลา : 11.59 น. สถานที่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา .ครั้งที่ 2</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 44 ปี อาชีพ รับราชการ ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร เป็นแบบเหนือจริง ได้ 2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร มีมิติของสีที่สื่อถึงได้ แต่หากใช้สีที่ดูขัดแย้งและกลุ่มสีตรงข้ามเข้ามาประกอบด้วยจะทำให้ชิ้นงานดูมีมิติที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น 3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร การระบายสีมีรูปแบบและวิธีการที่ครอบคลุมเนื้อหาของงานที่บ่งบอกถึงความเหนือจริงได้ แต่เทคนิคและวิธีการที่ทิ้งความหนาของเนื้อสีที่มีต่อชิ้นงาน หากเพิ่มปริมาตรสีเข้าไปในบางส่วนก็จะทำให้ภาพเกิดมิติได้ในลักษณะหนึ่ง 4. การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร การดัดแปลงรูปทรงน่าสนใจ แต่ยังคงเป็นเพราะหลักการและขอบเขตของการทำงาน แต่โดยรวมถือว่าใช้ได้ในระดับหนึ่ง 5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร มีความเหมาะสมพอสมควร ทำให้สื่อถึงเรื่องราวและรูปแบบนำเสนอผลงานได้

ตารางที่ 84 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 5</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : อาจารย์ไขว่ แก้วกล้า</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 30 กรกฎาคม 2558</p> <p>เวลา : 11.22 น. สถานที่ : โรงแรมมูลตรีเวอร์ รีสอร์ท ครั้งที่ 2</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 69 ปี อาชีพ ราชการบำนาญ</p>
<p>บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร เนื้อหาที่มีความลงตัวได้ดี แสดงถึงแบบอย่างเหนือจริงที่สมบูรณ์ รูปแบบเนื้อหาเป็นไปในลักษณะสร้างสรรค์อีกแบบหนึ่งของแบบฉบับ 2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร สีของงานชนิดนี้เป็นแบบที่มักจะมีความนุ่มนวล เพื่อบ่งชี้ถึงบรรยากาศแบบเหนือจริง 3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร การใช้สียังพึงรูปแบบงานจริงควรปรับปรุงสีให้เหนือจริงอีกครั้ง 4. การตัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร การตัดทอนแสดงได้ดีเหมาะกับเนื้อหาในรูปแบบเหนือจริง 5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร มีความลงตัวในการจัดภาพ ที่แสดงถึงความเป็นไปไม่ได้ ได้ดี

ตารางที่ 85 แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

<p>แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือภาพที่ 6</p> <p>ชื่อโครงการวิจัย : จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง</p> <p>ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ : อาจารย์ไขว่ แก้วกล้า</p> <p>วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : 30 กรกฎาคม 2558</p> <p>เวลา : 11.22 น. สถานที่ : โรงแรมมูลตรีเวอร์ รีสอร์ท ครั้งที่ 2</p>
<p>สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์</p> <p>เพศ ชาย อายุ 69 ปี อาชีพ ราชการบำนาญ</p>

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย	
1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้ มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร เนื้อหาได้พัฒนาขึ้นมาจนเห็นเป็นแบบอย่างของงานแบบเหนือจริงได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะความเป็นไปได้ยากของความจริงสิ่งนั้นหมายถึงความเหนือจริง	
2. การใช้สีในภาพผลงานชิ้นนี้ แสดงถึงบรรยากาศของสี แบบจิตรกรรมแนวเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร สีดีขึ้นมา จากแผ่วเบาคว้างกว้าง ความน่าจะเป็นกลับเป็นไปได้ จากบรรยากาศที่ขัดแย้งแต่กลมกลืนได้	
3. เทคนิคการระบายสีที่ใช้ในผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับลักษณะภาพแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร การระบายสีมีความแม่นยำขึ้นควรแก้ไขรายละเอียดบางจุดเล็กน้อย จะทำให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น	
4. การดัดแปลงตัดทอนรูปทรงของผลงานชิ้นนี้ให้ความรู้สึกเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร แรงปะทะของรูปทรงทำให้ดูเหนือจริงยิ่งขึ้น	
5. การจัดภาพผลงานชิ้นนี้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่ อย่างไร การจัดภาพ ดูรู้เรื่องได้อารมณ์ของแบบฉบับเหนือจริง	

ตารางที่ 86 ตารางบันทึกและสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 2 ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 5

ลำดับ ที่	ประเด็น	ข้อมูลคำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
1	ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	-เนื้อหาที่มีความลงตัวได้ดี แสดงถึงแบบอย่างเหนือจริงที่สมบูรณ์ -รูปแบบเนื้อหาเป็นไปในลักษณะสร้างสรรค์อีกแบบหนึ่งของแบบฉบับ	ลัทธิเหนือจริง (Surrealism) เป็น การสร้างสรรค์ ผลงานด้วยจิตใต้สำนึกตามทฤษฎีจิตวิทยาของซิกมันด์ ฟรอยด์ แสดงออกเป็นแนวฝันเพื่อง มายา แปลกประหลาด และมหัศจรรย์ อย่างที่ได้คิดว่ามีอยู่จริงในโลกของเรา ผลงานชิ้นที่ 1	เป็นแบบเหนือจริง สามารถทำให้ผู้ดู เกิดจินตนาการ ร่วมกับภาพได้	เป็นแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริง มีความลงตัวได้ดี แสดงถึงแบบอย่างเหนือจริงที่สมบูรณ์ แสดงออกเป็นแนวฝันเพื่อง มายา แปลกประหลาด และมหัศจรรย์ ทำให้ผู้ดูเกิดจินตนาการร่วมกับภาพได้

			เป็นการสร้างสรรค์ จินตภาพที่มี พื้นฐาน		
--	--	--	--	--	--

ตารางที่ 86 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	ข้อมูลคำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
			ความทรงจำจาก ความคิดฝันที่มีต่อ ความจริงแล้ว สร้างสรรค์รูปทรง อย่างใหม่ขึ้น เป็น ภาพผู้หญิงนั่งใน ท่าทางต่างๆ ผู้หญิง อยู่ในกระดองเต่า และใบหน้าหญิง กับชายที่มีความ สัมพันธ์กัน ดังนั้น ผลงานชิ้นนี้เป็น การสร้างภาพแบบ เหนือจริง		
2	การใช้สีในภาพ ผลงานชิ้นนี้ แสดงถึง บรรยากาศของสี แบบจิตรกรรม แนวเหนือจริง หรือมาอย่างไร	สีของงานชนิดนี้ เป็นแบบที่มักจะมี ความนุ่มนวล เพื่อ บ่งชี้ถึงบรรยากาศ แบบเหนือจริง	สีที่ใช้มีบรรยากาศ ของความฝันเพื่อ แปลกประหลาด ชวนให้น่าสงสัย มี ความรู้สึกส่วนตัว หรืออยู่ในโลก ส่วนตัว และใน ขณะเดียวกัน บรรยากาศได้ แสดงถึงความ	การใช้สีแสดงออก ถึงบรรยากาศแนว เหนือจริง สิ่งที่ควร เพิ่มเติม ควรเพิ่ม ความเข้มข้นของ ตัวเนื้อสีบางส่วน เพื่อให้เกิดปริมาตร เช่น ตัวบุคคลที่ เป็นหญิงและ พื้นผิวบริเวณ	การใช้สีบ่งชี้ถึง บรรยากาศแบบ เหนือจริง มี บรรยากาศของ ความฝันเพื่อ แปลกประหลาด ชวนให้น่าสงสัย ให้ความรู้สึกเหนือ จริง สิ่งที่ควร เพิ่มเติมควรเพิ่ม

			ครุ่นคิดและสับสน ตัวเองหรือกำลัง แสวงหาอะไร บางอย่าง ซึ่งเป็น บรรยากาศของ	ด้านหน้า และควร ปรับระยะของสี เช่นเพิ่มน้ำหนัก แสงเงา	ความเข้มข้นของ ตัวเนื้อสีบางส่วน เพื่อให้เกิดปริมาตร
--	--	--	---	--	--

ตารางที่ 86 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	ข้อมูลคำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
			ผลงานแบบเหนือ จริง	และหาแสงแสดง จุดน่าสนใจของ ภาพจะทำให้ ผลงานมีเอกภาพ ขึ้น	
3	เทคนิคการ ระบายสีที่ใช้ใน ผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับ ลักษณะภาพ แบบเหนือจริง หรือไม่อย่างไร	เทคนิคการใช้สียังพึ่ง รูปแบบงานจริงควร ปรับปรุงสีให้เหนือ จริงอีกครั้ง	มีการใช้เทคนิคการ ระบายสีที่ ผสมผสานหลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ บรรยากาศตาม แบบอย่างเหนือ จริง มีทั้งการใช้ที่ แปลกและการเกลี่ย ระบายให้นุ่มนวล สอดคล้องกับ ลักษณะภาพแบบ เหนือจริง	เกี่ยวเนื่อง พอสมควร ข้อสังเกต ควรชี้สี สอดคล้องกัน บ้างเพื่อให้เกิด ความกลมกลืนใน ภาพ	เทคนิคการระบาย สีอยู่ในระดับพอใช้ มีการใช้เทคนิคการ ระบายสีที่ ผสมผสานหลายๆ
4	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ของผลงานชิ้น นี้ให้ความรู้สึก	การตัดทอนแสดงได้ ดีเหมาะกับเนื้อหาใน รูปแบบเหนือจริง	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง รายละเอียดออกไป ให้เหลือเฉพาะ	ให้ความรู้สึกเหนือ จริง ส่วนการตัด ทอนรูปยังพอสนุก ได้อีก แต่ให้อยู่ใน	การตัดทอนแสดง ได้ดีเหมาะกับ เนื้อหาในรูปแบบ เหนือจริงและ

	เหนือจริง หรือไม่ อย่างไร		ส่วนที่เป็น โคลง สร้างสำคัญของรูป ผู้หญิง เช่น ท่าทาง ผู้หญิงนั่งใน อิริยาบถต่างๆที่ เศร้าและเดี๋ยวเดียว การตัดทอน ใบหน้าผู้หญิงกับ ผู้ชายให้ความรู้สึก	เงื่อนไขของมิติ ความคิดที่ สอดคล้องกับ เนื้อหาที่วางไว้ด้วย	ให้ความรู้สึกเหนือ จริง
--	------------------------------	--	---	--	----------------------------

ตารางที่ 86 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	ข้อมูลคำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
			เชื่อมโยงกัน เรื่องที่มี ลักษณะคล้าย กระดองเต่ามีรูปไข่ อยู่บนเรือล่องลอย บนอากาศ เป็นความ ฝันและความทรงจำ ของผู้หญิง ให้ ความรู้สึกเหนือจริง		
5	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้ เหมาะสมหรือ สอดคล้อง กับ จิตรกรรมแบบ เหนือจริง หรือไม่อย่างไร	มีความลงตัวใน การจัดภาพ ที่ แสดงถึงความ เป็นไปไม่ได้ ได้ดี	การจัดภาพใน ลักษณะจิตรกรรม แบบเหนือจริงนั้นไม่ มีรูปแบบตายตัว แต่ เป็นการนำเอา องค์ประกอบศิลป์มา ใช้เพื่อให้เกิดความ รู้สึก มายา ประหลาด และมหัศจรรย์ โดยเฉพาะในภาพ	เหมาะสม พอสมควร แต่หาก มีหมวดหมู่ของ ภาพ แทนแยกเป็น กลุ่มก้อน เพื่อสร้าง ให้องค์ประกอบ ของภาพที่จะเกิด ความสมบูรณ์ของ ภาพและเนื้อหา เพิ่มขึ้น	การจัดภาพมีความ ลงตัวในการจัด ภาพในลักษณะ จิตรกรรมแบบ เหนือจริง เพื่อให้ เกิดความรู้สึก มายา ประหลาด และมหัศจรรย์ โดยเฉพาะในภาพ เป็นการจัด

			เป็นการจัดระยะใกล้-ไกล ขนาดของภาพได้อย่างดี		ระยะใกล้-ไกล ขนาดของภาพได้อย่างดี
--	--	--	---	--	-----------------------------------

ตารางที่ 87 ตารางบันทึกและสังเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 2 ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 6

ลำดับที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
1	ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงภาพนี้มีลักษณะเนื้อหาแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงหรือไม่อย่างไร	-เนื้อหาได้พัฒนาขึ้นมาจนเห็นเป็นแบบอย่างของงานแบบเหนือจริงได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะความเป็นไปได้ยากของความจริงสิ่งนั้น หมายถึงความเหนือจริง	ภาพผู้หญิงที่มีลักษณะหลักการซ้อนผสาน (Simultaneity) หมายถึงอารมณ์ความทรงจำ อุดมคติและความตั้งใจทั้งหมดที่มีอยู่ในจิตใจของศิลปิน ดวงดาวต่างๆ ก็เป็นสิ่งที่มีมนุษย์ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบข้อเท็จจริงให้ปรากฏ แต่มันยังเป็นปริศนาให้มนุษย์หาคำตอบต่อไป ก่อนเมฆที่	เป็นแบบเหนือจริงได้	เนื้อหาเป็นแบบเหนือจริงและได้พัฒนาขึ้นมาจนเห็นเป็นแบบอย่างของงานแบบเหนือจริงได้อย่างแท้จริง โดยมีลักษณะภาพผู้หญิงที่มีลักษณะหลักการซ้อนผสาน หมายถึงอารมณ์ความทรงจำ อุดมคติและความตั้งใจทั้งหมดที่มีอยู่ในจิตใจของศิลปิน ดวงดาวต่างๆ ก็เป็นสิ่งที่มีมนุษย์ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบข้อเท็จจริงให้ปรากฏ แต่

			ล่องลอยในอากาศ ประสานสัมพันธ์ กับใบหน้าผู้หญิงที่ มีความเชื่อมโยง กับผู้ชายในความ คิดของตัวเอง (ผู้หญิงในภาพ) ซึ่ง มีเนื้อหาในแบบ เหนือจริง		มันยังเป็นปริศนาให้ มนุษย์หาคำตอบ ต่อไป ก่อนเมฆที่ ล่องลอยในอากาศ ประสานสัมพันธ์กับ ใบหน้าผู้หญิงที่มี ความเชื่อมโยงกับ ผู้ชาย ซึ่งมีเนื้อหาใน แบบเหนือจริง
--	--	--	---	--	---

ตารางที่ 87 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
2	การใช้สีในภาพ ผลงานชิ้นนี้ แสดงถึง บรรยากาศของสี แบบจิตรกรรม แนวเหนือจริง หรือมาอย่างไร	สีดีขึ้นมาก จาก แผ่วเบาคว้างว่าง ความน่าจะเป็น กลับเป็นไปได้ จากบรรยากาศที่ ขัดแย้งแต่ดู กลมกลืนได้	การใช้สีอาจจะ เหมือนจริงไปบ้าง แต่มีภาพคนหรือ ใบหน้าคนมา ปรากฏอยู่บนก้อน เมฆทำให้เกิดความ เคลื่อนไหว ความ รู้สึกที่ล่องลอย ใน อากาศเป็นลักษณะ ของสีที่ให้ความ รู้สึกเพื่อฝันและ จินตนาการที่เป็น ส่วนตัว	มีมิติของสีที่สื่อถึง ได้ แต่หากใช้สีที่ดู ขัดแย้งและกลุ่มสี ตรงข้ามเข้ามา ประกอบด้วยจะทำ ให้ชิ้นงานดูมีมิติที่ น่าสนใจเพิ่มขึ้น	สีดีขึ้นมากมี ลักษณะของสีที่ให้ ความรู้สึกเพื่อฝัน และจินตนาการ มี มิติของสีที่สื่อถึง จิตรกรรมแนว เหนือจริง
3	เทคนิคการ ระบายสีที่ใช้ใน ผลงานชิ้นนี้ สอดคล้องกับ	การระบายสีมี ความแม่นยำขึ้น ควรแก้ไข รายละเอียดบางจุด	การระบายสีมี ความกลมกลืนเข้า กับลักษณะ บรรยากาศที่มี	การระบายสีมี รูปแบบและวิธีการ ที่ครอบคลุมเนื้อหา ของงานที่บ่งบอก	การระบายสีมี ความแม่นยำขึ้น สี มีความกลมกลืน เข้ากับลักษณะ

	ลักษณะภาพแบบ เหนือจริงหรือไม่ อย่างไร	เล็กน้อย จะทำให้ งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น	ความเพ้อฝันโดย เฉพาะบรรยากาศ ของดวงดาว รูปภาพ ใบหน้าคน ที่หลับตาแสดงถึง จินตนาการอะไร บางอย่างที่เป็น ความรู้สึกภายใน ของตัวเอง เทคนิค สีทำให้ชวนฝันไป	ถึงความเหนือจริง ได้ แต่เทคนิคและ วิธีการที่ทิ้งความ หนาของเนื้อสีที่มี ต่อชิ้นงาน หาก เพิ่มปริมาตรสีเข้า ไปในบางส่วนก็จะ ทำให้ภาพเกิดมิติ ได้ในลักษณะหนึ่ง	บรรยากาศที่มี ความเพ้อฝัน และมี รูปแบบและวิธีการ ที่ครอบคลุมเนื้อหา ของงานที่บ่งบอก ถึงความเหนือจริง การเพิ่ม รายละเอียดบางจุด เล็กน้อย และการ เพิ่มปริมาตรของสี
--	---	--	---	---	---

ตารางที่ 87 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ประเด็น	คำสัมภาษณ์			
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	สรุป
			พร้อมกับภาพที่ ปรากฏอยู่บนหน้า ผู้ชม		ทำให้งานสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น
4	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ของ ผลงานชิ้นนี้ให้ ความรู้สึกเหนือ จริงหรือไม่ อย่างไร	แรงปะทะของ รูปทรงทำให้ดู เหนือจริงยิ่งขึ้น	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ได้ นำเอาส่วนสำคัญ มาแสดงออกตัด รายละเอียดออกไป เป็นความรู้สึกด้วย ท่าทางและกิริยา บนใบหน้า ทำให้ ผู้ชมผลงาน สามารถ จินตนาการต่อไป ได้อีก	การตัดแปลง รูปทรงน่าสนใจ แต่ยังเกรงไป หน่อยอาจเป็น เพราะหลักการและ ขอบเขตของการ ทำงาน แต่โดยรวม ถือว่าใช้ได้ใน ระดับหนึ่ง	การตัดแปลงตัด ทอนรูปทรง ให้ ความรู้สึกเหนือ จริงน่าสนใจและ ได้นำเอาส่วน สำคัญมาแสดงออก ตัดรายละเอียด ออกไป เป็น ความรู้สึกด้วย ท่าทางและกิริยา
5	การจัดภาพ ผลงานชิ้นนี้	การจัดภาพ ดูรู้เรื่อง ได้อารมณ์ของ	การจัดภาพอาจจะ จัดแบบสมดุลซ้าย-	มีความเหมาะสม พอสมควร ทำให้	การจัดภาพ ดูรู้เรื่อง ได้อารมณ์ของ

เหมาะสมหรือ สอดคล้อง กับ จิตรกรรมแบบ เหนือจริงหรือไม่ อย่างไร	แบบฉบับเหนือ จริง	ขวา แต่มีความ เชื่อมโยงซึ่งกัน และกันด้วย บรรยากาศของ ก้อนเมฆมีความ สอดคล้องกับภาพ แบบเหนือจริง	สื่อถึงเรื่องราวและ รูปแบบนำเสนอ ผลงาน ได้ดี	แบบฉบับเหนือ จริง มีความ สอดคล้อง มีความ เหมาะสม พอสมควรทำให้ สื่อถึงเรื่องราวและ รูปแบบนำเสนอ ผลงาน ได้ดี
---	----------------------	---	--	---

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นความรู้ที่ได้จากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 2 จำนวน 2 ภาพ จากข้อมูลคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มาสรุปตามประเด็นดังต่อไปนี้

- 1. ประเด็นเนื้อหา** เป็นแบบอย่างจิตรกรรมแบบเหนือจริงและได้พัฒนาขึ้นมาก มีความลงตัวได้ดี แสดงถึงแบบอย่างเหนือจริงที่สมบูรณ์ แสดงออกเป็นแนวฝันเพื่อง มายา แปลกประหลาดและมหัศจรรย์ ทำให้ผู้ดูเกิดจินตนาการร่วมกับภาพได้
- 2. ประเด็นชุดสี** การใช้สีดีขึ้นมา บ่งชี้ถึงบรรยากาศแบบเหนือจริง มีบรรยากาศของความฝันเพื่อง แปลกประหลาดชวนให้น่าสงสัย ให้ความรู้สึกเหนือจริง มีลักษณะของสีที่ให้ความรู้สึกเพื่อฝัน และจินตนาการ มีมิติของสีที่สื่อถึงจิตรกรรมแนวเหนือจริง
- 3. ประเด็นเทคนิคการระบายสี** เทคนิคการระบายสีอยู่ในระดับพอใช้ มีการใช้เทคนิคการระบายสีที่ผสมผสานหลายรูปแบบ การระบายสีมีความแม่นยำขึ้น สีมีความกลมกลืนเข้ากับลักษณะบรรยากาศที่มีความเพื่อฝัน และมีรูปแบบและวิธีการที่ครอบคลุมเนื้อหาของงานที่บ่งบอกถึงความเหนือจริงการเพิ่มรายละเอียดบางจุดเล็กน้อย และการเพิ่มปริมาตรของสี ทำให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 4. ประเด็นรูปแบบการตัดแปลงตัดทอน** การตัดทอนแสดงได้ดีเหมาะกับเนื้อหาในรูปแบบเหนือจริงและให้ความรู้สึกเหนือจริง การตัดแปลงตัดทอนรูปทรง น่าสนใจและได้นำเอาส่วนสำคัญมาแสดงออกตัดรายละเอียดออกไป เป็นความรู้สึกด้วยท่าทางและกิริยา
- 5. ประเด็นการจัดภาพ** การจัดภาพมีความลงตัวในการจัดภาพในลักษณะจิตรกรรมแบบเหนือจริง เพื่อให้เกิดความรู้สึก มายา ประหลาด และมหัศจรรย์ โดยเฉพาะในภาพเป็นการจัด

ระยะใกล้-ไกล ขนาดของภาพได้อย่างดี การจัดภาพ คุ้นเรื่อง ได้อารมณ์ของแบบฉบับเหนือจริง มีความสอดคล้อง มีความเหมาะสมพอสมควร ทำให้สื่อถึงเรื่องราวและรูปแบบนำเสนอผลงานได้ดี

ตารางที่ 88 การจัดลำดับผลการประเมินผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญ	ภาพผลงานชิ้นที่ 5	ภาพผลงานชิ้นที่ 6
คนที่ 1 อาจารย์ไสว แก้วกล้า	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 1
คนที่ 2 ผศ.เดชา ศิริภายณ์	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 1
คนที่ 3 ผศ.ดร.สามารถ จับโจร	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 1

สรุปผลการสร้างสรรค์ผลงาน

สรุป ผลการประเมินผลงานสร้างสรรค์ครั้งที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้รับฉันทมติให้ภาพผลงานชิ้นที่ 6 เป็นภาพผลงานที่มีความตรงในเนื้อหาและเป็นไปตามประเด็นที่ศึกษามากที่สุด โดยให้เหตุผลดังนี้ อาจารย์ไสว แก้วกล้าได้ให้เหตุผลที่เลือกภาพที่ 2 เพราะว่าการจัดภาพน่าสนใจ สีสันน่าสนใจ และมีความกล้าที่จัดองค์ประกอบที่แตกต่างจากภาพอื่นๆก่อนหน้านี้ ผศ.เดชา ศิริภายณ์ได้ให้เหตุผลที่เลือกภาพที่ 2 เพราะทำให้ความรู้สึกต่อผู้ชมได้ดี ให้ความรู้สึกเพื่อฝัน และจินตนาการได้ดีกว่าภาพที่ 1 และ ผศ.ดร.สามารถ จับโจรได้ให้เหตุผลที่เลือกภาพที่ 2 เพราะองค์ประกอบมีการจัดภาพดูแล้วตอบ โจทย์มิติแห่งความเหนือจริงได้ เรื่องสีและรูปทรงรวมทั้งรูปแบบมีเอกภาพในชิ้นงาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือ : กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรมศิลปะเหนือจริงของ มักซ์ เอนสต์, ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษางานจิตรกรรมแนวศิลปะเหนือจริงของ มักซ์ เอนสต์, ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์ จำนวน 9 ภาพ มีดังต่อไปนี้ มักซ์ เอนสต์ จำนวน 3 ภาพ เรเน มากริตต์ จำนวน 3 ภาพ ซาลวาดอร์ ดาลี จำนวน 3 ภาพ ในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 เนื้อหา
- 1.2 ชุคติ
- 1.3 เทคนิคการระบายสี
- 1.4 รูปแบบการตัดทอน
- 1.5 การจัดภาพ

2. เพื่อนำข้อมูลมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือ : กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรมศิลปะเหนือจริงของ มักซ์ เอนสต์, ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์ ด้วยศิลปะวิเคราะห์บนผ้าใบ จำนวน 6 ภาพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวเคราะห์แนวคิดและเนื้อหา องค์ประกอบในภาพ การจัดภาพ ชุคติ และกลวิธีการระบายสี ในงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือ กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรมศิลปะเหนือจริงของ มักซ์ เอนสต์, ซาลวาดอร์ ดาลี และเรเน มากริตต์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง โดยรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษา
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. สร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1 จำนวน 4 ภาพ

7. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 1
8. สร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 2 จำนวน 2 ภาพ
9. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 2
10. เขียนรายงานการวิจัยและจัดนิทรรศการ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมศิลปะเหนือจริงของ มัคซ์ เอ็นสต์, ซาลวาดอร์ คาดีและเรเน มากรีตต์ จากภาพกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 ภาพมีดังนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เนื้อหาที่เกี่ยวกับผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับชวนฝันเป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับมากที่สุด ของเนื้อหาที่ใช้ทั้งหมด นิยมนำเสนอเนื้อหาผู้หญิงกับจินตนาการในสิ่งลึกลับชวนฝัน เช่น การผสมผสานร่างกายมนุษย์กับสิ่งแปลกประหลาดทั้งสัตว์ พืชและวัตถุสิ่งของ รองลงมาคือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับมากของเนื้อหาที่ใช้ทั้งหมด นิยมนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่จะมีองค์ที่เป็นธรรมชาติ เช่น ท้องฟ้า ภูเขา ทะเล ป่า พื้นดินและต้นไม้และเนื้อหาที่นิยมใช้ในระดับปานกลางคือเนื้อหาผู้หญิงกับวัตถุสิ่งของและเครื่องจักร เป็นเนื้อหาที่ใช้ในระดับปานกลาง นิยมนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่จะมีวัตถุมาประกอบในภาพทั้งเชื่อมต่อและบางครั้งวางอยู่ผิดที่ผิดทางส่วนเนื้อหาที่นิยมใช้ใช้น้อยรองลงมาตามลำดับดังนี้ ได้แก่ผู้หญิงและความ ผู้หญิงกับเรื่องทางเพศ ผู้หญิงกับสัตว์ ผู้หญิงกับเรื่องราวสะท้อนสังคม ผู้หญิงกับผู้ชายและผู้หญิงกับเรื่องศาสนาและความเชื่อ

1.2 พบว่าสีที่นิยมใช้มากที่สุดคือ สีขาว เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับมากที่สุดของสีที่ใช้ทั้งหมดร้อยละ 23.2 ซึ่งภาพส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยท้องฟ้า ก้อนเมฆ และพื้นน้ำซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสีขาวอยู่แล้ว และใช้สีขาวเป็นสีของแสงที่ตกกระทบและวัตถุที่ประกอบในภาพหลายอย่างเป็นวัตถุสีขาว อีกทั้งสีขาวยังทำหน้าที่เป็นแสงขององค์ประกอบทั้งหมดของภาพและยังทำหน้าที่เป็นสีบรรยากาศของภาพอีกด้วยอีกด้วย เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ในลักษณะเพื่อฝัน สีที่ใช้ในระมารองลงมาคือสีน้ำตาล เป็นสีที่ใช้อยู่ในระดับมากของสีที่ใช้ทั้งหมด ถูกนำไปใช้ในการระบาย ผิวหนังมนุษย์ พื้นดิน โขดหิน ผิววัตถุ และบางครั้งยังทำหน้าที่เป็นสีบรรยากาศอีกด้วย สีที่ใช้ในระดับปานกลางคือสีฟ้า พบว่ามีการใช้ระบายท้องฟ้า พื้นน้ำ และเป็นสีบรรยากาศด้วยและสีที่ใช้ในระดับน้อยตามลำดับ ได้แก่ สีเทา สีน้ำ สีดำ สีแดง สี สีม่วง สีเขียวและสีส้ม

1.3 การระบายสีแบบเรียบกลมกลืน เป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับมาก ของเทคนิคที่ใช้ทั้งหมด นิยมใช้ระบายท้องฟ้า ท้องทะเล พื้นดิน ผิวหนังบุคคล สัตว์ และวัตถุต่างๆ เพื่อให้ความรู้สึกที่นุ่มนวล เทคนิคที่ใช้ในระดับมารองลงมาคือการใช้ระบายสีผสมการกดและพิมพ์ นิยมใช้

เพื่อสร้างฝันให้มีมิติที่แปลกประหลาดเช่น ภูเขา ท้องฟ้า ผิวน้ำ โขดหิน ชุดเสื้อผ้า เครื่องประดับ โขดหิน ต้นไม้และวัตถุต่างๆและเทคนิคการระบายสีโดยไม่เกลี่ยให้กลมกลืนกันเป็นเทคนิคที่ใช้ในระดับปาน นิยมใช้ระบายในส่วนที่เป็น ท้องฟ้า ผิวน้ำ โขดหิน และวัตถุต่างๆส่วนเทคนิคที่ใช้ในระดับน้อยรองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การระบายสีให้ขอบรูปทรงผสานกัน การระบายสีคมชัด การระบายสีผสมการจุดขีดเป็นเส้น การระบายสีเป็นจุดและการระบายแบบขอบคมชัด

1.4 รูปแบบการตัดทอนที่พบว่ามีการใช้มากที่สุดคือการตัดทอนเป็นรูปทรงแบบโค้ง ซึ่งเป็นรูปแบบการตัดทอนที่ใช้ในระดับมาก นิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆมีความโค้งกลมกลืนกันนุ่มนวล การตัดทอนในระดับรองลงมาคือการตัดทอนรูปทรงแบบอิสระ นิยมใช้ในการตัดทอนรูปทรงของร่างกายบุคคลและวัตถุต่างๆมีความบิดเบี้ยวดูประหลาดจากความเป็นจริง และการตัดทอนเป็นรูปทรงแบบเหลี่ยมถูกใช้น้อยที่สุด ส่วนวิธีการตัดทอนที่ใช้มากที่สุดได้แก่การเชื่อม เพื่อเป็นการผสานรูปทรงให้มีความสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดรูปทรงและสิ่งที่แปลกใหม่ ซึ่งมีความประหลาดและมหัศจรรย์ การตัดทอนวิธีการหดยึด วิธีการตัด ถูกใช้น้อยตามลำดับ

1.5 การจัดภาพพบว่า การจัดภาพแบบซ้าย-ขวาเท่ากันโดยความรู้สึก เป็นรูปแบบการการจัดภาพที่ใช้ในระดับมากที่สุดของรูปแบบการการจัดภาพที่ใช้ทั้งหมด นิยมใช้ในการจัดภาพโดยใช้รูปร่างรูปทรงและขนาดผสมผสานกันให้เกิดความรู้สึกที่สมดุล ทำให้ดูมีเสน่ห์ น่าสนใจและ ดูดูสบายตา และจัดภาพแบบมีจุดนำสายตาและการจัดภาพแบบจุดสนใจกึ่งกลางภาพเป็นการจัดภาพที่ในระดับมากรองลงมา นิยมใช้รูปร่างรูปทรงที่น่าสนใจอยู่ตรงกลางภาพ แต่มีจุดนำสายตาที่เชื่อมโยงให้เกิดมิติใกล้ไกลในภาพ

2. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริงด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบของผู้วิจัยในประเด็นแนวคิดและเนื้อหา สะท้อนถึงสภาวะจิตใต้สำนึกของมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงกับธรรมชาติโดยตรง แต่มนุษย์ส่วนใหญ่เน้นแสวงหาเป็นไม่รู้หรือรับเห็น และยังพยายามทำตนให้เหนือธรรมชาติ ปัจจุบันนั้นมนุษย์ขาดความยำเกรงในธรรมชาติเพราะความเจริญต่างๆได้เข้าไปแทรกซึมธรรมชาติในทุกๆที่ สิ่งต่างๆที่มนุษย์เคยนับถือบูชาและยำเกรงเช่นเทพเจ้า ภูตผีจิตวิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งลึกลับต่างๆ ก็พลอยเสื่อมสลายไปด้วยซึ่งเรื่องเทพเจ้า ภูตผีจิตวิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งลึกลับต่างๆอาจจะเป็นแค่จินตนาการของมนุษย์แต่สิ่งนี้ก็ช่วยปกป้องให้ธรรมชาติจากการรุกรานมาได้ในระยะหนึ่ง พอสิ่งนี้เสื่อมไปก็เปิดโอกาสให้มนุษย์ทำลายธรรมชาติได้โดยไม่มีเกรง จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติโดยผ่านรูปผู้หญิงเป็นสื่อหลักในการสะท้อนเรื่องราว เพราะผู้หญิงเป็นสัญลักษณ์ของผู้ให้กำเนิด เณกเช่นธรรมชาติคือผู้ให้กำเนิดสิ่งต่างๆ อีกทั้งรูปร่างรูปทรงของผู้หญิงนั้นจะให้ความสวยงาม อ่อนช้อยดูน่าสนใจ หลงใหล ใฝ่ฝัน ละเมอ ซึ่งสอดคล้องกับภาพแนวเหนือจริง อีกทั้งผู้วิจัยได้สอดแทรก

เรื่องราว เทพเจ้า ภูตผีจิตวิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งลึกลับต่างๆตามจินตนาการของผู้วิจัยเข้าไปในท่ามกลางธรรมชาติหลากหลายรูปแบบโดยมุ่งเน้น บรรยากาศและสถานที่ให้ดูลึกลับชวนพิศวง ในประเด็นเรื่องชุดสีนั้นได้ใช้สีขาวเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้เกิดบรรยากาศฟุ้ง เว้งว้าง ให้ดูเหมือนเป็นภาพฝันมากกว่าความจริง รองลงมาจะเป็นสีน้ำตาลซึ่งจำเป็นต่อองค์ประกอบส่วนใหญ่ซึ่งมีสีน้ำตาลเช่น รูปมนุษย์ ต้นไม้ โขดหินและผืนดิน และสีที่ใช้บ่อยรองลงมาคือสีฟ้า เพราะส่วนใหญ่ของภาพจะเป็นลักษณะสถานที่ ที่ประกอบไปด้วยบรรยากาศท้องฟ้าที่ดูเว้งว้าง หรือแม้กระทั่งผืนน้ำ ในลักษณะสถานที่ตามอุดมคติ ตามจินตนาการของผู้วิจัย ส่วนประเด็นเทคนิคการระบายสีส่วนใหญ่ใช้เทคนิคการระบายแบบเรียบและกลมกลืน เพราะบรรยากาศส่วนใหญ่จะเป็นแบบกึ่งเหมือนจริง รองลงมาจะเป็นการระบายแบบไม่เคลือบให้กลมกลืนกันเพื่อให้ภาพเกิดระยะใกล้ไกลและให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวาและความเคลื่อนไหว และเทคนิคที่ใช้บ่อยรองลงมาคือเทคนิคการกดและการพิมพ์ เพื่อสร้างพื้นผิวของภาพให้ดูมีมิติสมจริงสมจังมากขึ้น เช่น พื้นผิวของดวงดาวต่างๆ พื้นผิวของ ต้นไม้ ผืนดิน โขดหินและท้องฟ้าอีกด้วยประเด็นรูปแบบการตัดทอนนั้นผู้วิจัยมุ่งเน้นการตัดทอนรูปผู้หญิงให้ดูเรียบๆ โคนเหมือนรูปทรงไข่เพื่อสื่อให้เห็นการเกิดและความอุดมสมบูรณ์ ไม่นั้นรายละเอียดโดยแสดงทางลีลาท่าทางมากกว่า และพยายามตัดทอนองค์ประกอบต่างๆให้เกิดเป็นตัวละครหรือรูปแบบที่แปลกประหลาดเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและลักษณะศิลปะแบบเหนือจริง ประเด็นการจัดภาพนั้นผู้วิจัยได้จัดภาพแบบลักษณะซ้ายขวาเท่ากัน โดยความรู้สึกเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้เกิดมิติในเชิงลึกและมีเส้นนำสายตาเพื่อเชื่อมโยงกันทั้งภาพ

อภิปรายผล

1. มักซ์ เอินสท์, ซาลวาดอร์ ดาลีและเรเน มากริตต์ ศิลปินที่มีแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน ในแบบเหนือจริงที่หลากหลาย แต่ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นศึกษาภาพที่มีรูปผู้หญิงเป็นสื่อการแสดงออกเป็นหลัก ซึ่งศิลปินทั้งสามท่านนี้ได้ใช้เนื้อหาและรูปแบบของผู้หญิงมานำเสนอในแบบศิลปะแนวเหนือจริงมากมายเลยทีเดียว โดยการนำเสนอความคิดจากจินตนาการในรูปแบบเหนือจริงแต่ก็ยังคงอยู่ในลักษณะรูปร่างที่ยังคงความงาม คือยังคงใช้รูปผู้หญิงสื่อถึงความงามเป็นหลักอยู่ สีที่ใช้ก็เป็นลักษณะกึ่งเหมือนจริงไม่ฉูดฉาดหรือหวือหวามากเกินไป เทคนิคนั้นส่วนใหญ่จะเป็นแบบเคลือบเรียบและกลมกลืน และสถานที่ต่าง ๆ นั้นเป็นสถานที่ ที่ไม่มีอยู่จริงหรือถูกดัดแปลงจากสภาพจริงไปมาก และส่วนใหญ่จะเน้นการจัดภาพให้มีลักษณะลึก หรือไกลออกไป แลดูเว้งว้าง เป็นดินแดนลึกลับ เพื่อฝันและมหัศจรรย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กบงายวิชัย อัฐพร นิมมาลัยแก้ว (2548: บทกัตย่อ) ได้ศึกษา สาระแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต สังขาร ความเปลี่ยนแปลงของชีวิต การเสื่อมสลายของร่างกาย

ผลการสังเคราะห์ประเด็นที่ศึกษา เนื้อหา ชุดสี เทคนิคการระบายสี รูปแบบการตัดทอน และหลักการศิลปะ ทำให้ได้รับความรู้ที่จะนำไปสร้างสรรค์ผลงาน สดชื่น ชัยประสาธน์(2539: น. 157) ได้กล่าวไว้ว่า การนำเอาภาพความฝันมาผสานกับความเป็นจริงหรือปะติดปะต่อกันอย่างเสรี ซึ่งเป็นกลวิธีหนึ่งของเซอร์เรียลลิสม์ กับงานวิจัยของกนกพรณ เถาทอง (2545: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาศึกษาที่มาของแนวคิด เทคนิควิธีการ ตลอดจนรูปแบบวิธีการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน กลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ที่พบว่า เป็นรูปแบบเหนือจริงมีหลักการความเป็นจริงมาก ใช้เนื้อหาของภาพเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มิติดวงตาในธรรมชาติ ทิวทัศน์ทะเล ความเชื่อของพลังธรรมชาติ ของทะเลที่ถูกลึกลับด้วยเส้นที่ บรรยากาศให้อารมณ์โปร่งสบาย ความชุ่มเย็นสดใสแฝงไว้ด้วยพลังแห่งความงามจากองค์ประกอบ

2. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง ด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบของผู้วิจัย จำนวน 6 ภาพ เป็นการนำผลการวิเคราะห์มาสร้างสรรค์โดยปรับให้เข้ากับแนวคิดของผู้วิจัยที่นำเสนอเรื่องความรู้สึก จิตใต้สำนึก ในเนื้อหาที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติโดยสื่อผ่านรูปร่างรูปทรงของผู้หญิง ที่สื่อถึงต้นกำเนิดการเห็นคุณค่า ประโยชน์และความยำเกรงต่อธรรมชาติแต่ก็แฝงไปด้วยเรื่องของความงาม และประกอบไปด้วยภาพเทพเจ้า ภูตผี จิตวิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งลึกลับต่างๆ โดยสื่อให้รู้สึก ลึกลับ พิศวงและมหัศจรรย์

อย่างไรก็ตามผลงานสร้างสรรค์วิถยานิพนธ์ทั้ง 6 ภาพ ได้สื่อถึงผู้หญิงและธรรมชาติในลักษณะต่างๆที่หลากหลายโดยเน้นความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน ให้เห็นคุณค่าต่อธรรมชาติและเน้นเรื่องราวที่เพื่อนในลักษณะของงานในแบบศิลปะแนวเหนือจริง ซึ่งสามารถสร้างจินตนาการต่อผู้ชมและเกิดสุนทรียภาพในการรับชม ซึ่งผลงานจิตรกรรมของศิลปิน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ ล้วนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ในทุกประเด็น เนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงาน จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรม มัคซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลีและเรเน มากริตต์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรม มัคซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลีและเรเน มากริตต์” มีข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ ดังนี้

1. ผลงานจิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง เนื้อหา ชุดสี เทคนิคการระบายรูปแบบการตัดทอนและการจัดภาพ สามารถถ่ายทอดสื่อสารเรื่องราว แสดงอารมณ์ความรู้สึกและสามารถสื่อถึงเนื้อหาเรื่องราวต่างๆได้
2. การสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ ผ่านกระบวนการเทคนิคเดลฟายประยุกต์ (Applied Delphi Technique) ซึ่งมีประสิทธิภาพที่น่าพอใจ การพบผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ และจำนวนหลายครั้งส่งผลให้งานมีคุณภาพ ทำให้ผู้คนที่ได้สัมผัสมีสุนทรียภาพ
3. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เริ่มต้นสัมภาษณ์ควรรออธิบายถึงประเด็นคำถามที่ศึกษา ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ชัดเจนที่สุด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญอธิบายเกินขอบเขตของคำถาม เนื้อหาและประเด็นที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทดลองจัดองค์ประกอบในรูปแบบทรงอื่น ให้ดูลึกมีมิติ และควรเพิ่มปริมาณของสีจะช่วยให้ผลงานมีความหนักแน่นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรทดลองใช้สีตรงข้ามมาใช้เพิ่มเติม จะทำให้งานดูมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น นำเสนอแนวคิดและมุมมองใหม่ๆ และลองสอดแทรกรูปแบบความเป็นไทยเข้าไปด้วย จะทำให้งานดูร่วมสมัยยิ่งขึ้น

จากการสร้างสรรค์ผลงานครั้งที่ 2 จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรม มัคซ์ เอ็นสต์ ซาลวาดอร์ ดาลีและเรเน มากริตต์

ได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านให้ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 6 เป็นภาพที่มีความตรงในเนื้อหาและเป็นไปตามประเด็นที่ศึกษามากที่สุด

บรรณานุกรม

- กนกพรรณ เกาทอง. (2545). **กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรมของศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์**. ปรินญา
นิพนธ์. สป.ม.ทัศนศิลป์ : ศิลปะสมัยใหม่. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2554). **ศิลปะสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2541). **ทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : วีปรีนท์ (1991) จำกัด.
- . (2523). **ศิลปะสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เกียรติศักดิ์ ชานนารณ. (2544). **การแสดงผลปกรมย้อนหลัง**. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง จำกัด.
- โกศล พิณกุล. (2543). **เทคนิคการระบายสีน้ำและศิลปะวิจัย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จรรยา โกมุตทรัตนนานนท์. (2539). **ศิลปะคืออะไร**. กรุงเทพฯ : บริษัท ดันอ้อ แกรมมี่ จำกัด.
- จารุพรรณ ทรัพย์ปรุง. (2543). **การเขียนภาพประกอบ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชลูด นิ่มเสมอ. (2531). **องค์ประกอบศิลป์**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2543). **การวิจัยทางศิลปะ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีเดช จิวบาง. (2549). **ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บุศรินทร์ คำหู่. (2545). **ประวัติศาสตร์สากล** : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พีระพงษ์ กุลพิศาล. (2549). **สุนทรียศาสตร์ในศิลปะและศิลปะศึกษา**. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2535). **ทฤษฎีศิลปะเพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะ**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สดชื่น ชัยประสาธน์. (2537). **การตีความเป็นจริงในกวีนิพนธ์และจิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์ในฝรั่งเศส
ค.ศ. 1916-1969**. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป
- . (2539). **จิตรกรรมและวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ในประเทศไทย 2507-2527**. กรุงเทพฯ
: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สมชาย พรหมสุวรรณ. (2546). **การชื่นชมงานศิลปะ**. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- สมเกียรติ ตั้งนโม. (2547). **สถานภาพของผู้หญิงในสื่อ ศิลปะ และกฎหมาย(ศึกษาเฉพาะกรณี
ร่างกายของผู้หญิง)**. ค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2557. จาก [http://thaiis.com/midnightuniv-
org-v1/midnight2545/document9763.html](http://thaiis.com/midnightuniv-org-v1/midnight2545/document9763.html)
- สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง. (2547). **การเขียนภาพสีน้ำมัน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อัฐพร นิมมาลัยแก้ว. (2548). **สาระแห่งการเปลี่ยนแปลงของชีวิต**. สาขาวิชาจิตรกรรม, มหาวิทยาลัยศิลปากร

อัศนีษฐ์ ชูอรุณ. (2534). **จิตรกรรมสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.

----- . (2534). **จิตรกรรมร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อารี สุทธิพันธุ์. (2535). **ศิลปะนิยม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กระดาศสา.

อำนาจ เย็นสบาย. (2535). **ทัศนศิลป์ตะวันตกร่วมสมัยเก่า**. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์.

Wikiart. ภาพที่ 2 ค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2558. จาก [http://www.wikiart.org/en/max-](http://www.wikiart.org/en/max-ernst/marlene-mother-and-son-1940)

[ernst/marlene-mother-and-son-1940](http://www.wikiart.org/en/max-ernst/marlene-mother-and-son-1940)

----- . ภาพที่ 5 ค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2558. จาก <http://www.komchadluek.net/detail>

----- . ภาพที่ 10 ค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2558. จาก [http://www.wikiart.org/en/max-ernst/the-](http://www.wikiart.org/en/max-ernst/the-antipope-1942)

[antipope-1942](http://www.wikiart.org/en/max-ernst/the-antipope-1942)

----- . ภาพที่ 11 ค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2558. จาก [http://www.wikiart.org/en/max-ernst/the-](http://www.wikiart.org/en/max-ernst/the-robing-of-the-bride-1940)

[robing-of-the-bride-1940](http://www.wikiart.org/en/max-ernst/the-robing-of-the-bride-1940)

----- . ภาพที่ 15 ค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2558. จาก [http://www.wikiart.org/en/rene-](http://www.wikiart.org/en/rene-magritte/polar-light-1926)

[magritte/polar-light-1926](http://www.wikiart.org/en/rene-magritte/polar-light-1926)

----- . ภาพที่ 17 ค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2558. จาก [http://www.wikiart.org/en/salvador-](http://www.wikiart.org/en/salvador-dali/costume-for-a-nude-with-a-codfish-tail)

[dali/costume-for-a-nude-with-a-codfish-tail](http://www.wikiart.org/en/salvador-dali/costume-for-a-nude-with-a-codfish-tail)

----- . ภาพที่ 18 ค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2558. จาก [http://www.wikiart.org/en/salvador-](http://www.wikiart.org/en/salvador-dali/nude-on-the-plain-of-rosas)

[dali/nude-on-the-plain-of-rosas](http://www.wikiart.org/en/salvador-dali/nude-on-the-plain-of-rosas)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เดชา ศิริเกษณ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ จีบ โจร
3. อาจารย์ไสว แก้วกล้า

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ.๐๕๖๔.๑๔/๑๖๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทวีธรรม
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ จีบใจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายประภาส ไชยเชตร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปกรรม รุ่นที่ ๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "เรื่อง "จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบเหนือจริง" โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.พิระพงษ์	กุลพิศาล	ประธาน
๒. อาจารย์โชคคก	แก่งเขตรกิจ	กรรมการ
๓. อาจารย์นิโรจน์	จรุงจิตวิวัฒน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เตาวณี เวียงชัยศรี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๒-๕๖๓-๖๐๐๐ ต่อ ๕๘๑๓

ที่ ศธ.๐๕๖๔.๑๔/๑๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์อิสว แก้วกล้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายประภาส ไชยเชตร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศิลปกรรม รุ่นที่ ๔ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบ
เหนือจริง" โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.พิระพงษ์	กฤตติศาสตร์	ประธาน
๒. อาจารย์โชคก	เก่งเขตรกิจ	กรรมการ
๓. อาจารย์นิโรจน์	จวงจิตวิวัฒน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทราบบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวณี เรืองไชยศิริ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๒-๕๗๒-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๓

ที่ ศธ.๐๕๖.๔.๑๔/๑๙๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์เจ้าพระยา
๑๐๖๓ ถนนอิสรภาพ แขวงปทุมวัน
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ไฉว แก้วถวัลย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายประภาส ไชยเชตร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศิลปกรรม รุ่นที่ ๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์เจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบ
เหนือจริง" โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. วศ.พิระพงษ์	กุลพิศาล	ประธาน
๒. อาจารย์ไชตถ	แบ่งเขตรกิจ	กรรมการ
๓. อพาร์ณีย์โรจน์	จุงจิตวิวิท	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้
ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี เวียงไชยศิริ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๒-๔๘๕๓-๓๐๐๐ ต่อ ๑๘๖๓

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ 1 การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล

ภาพที่ 2 การเข้าพบผู้เชี่ยวชาญ รองศาสตราจารย์เดชา ศิริภานุ

ภาพที่ 3 การเข้าพบผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สามารถ จับโจร

ภาพที่ 4 การเข้าพบผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ยี่ไฉว แก้วกล้า

ภาคผนวก ง
หนังสือตอบรับลงบทความ

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๔/๕๑

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความ

เรียน นายประกาส ไชยเขตร

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “จิตรกรรมรูปผู้หญิงแบบศิลปะเหนือจริง” เพื่อรับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ รมยสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นั้น กองบรรณาธิการมีความยินดีที่จะเรียนให้ท่านทราบว่า บทความของท่านได้ผ่านการตรวจคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ และพิจารณาเห็นสมควรลงพิมพ์ในวารสารฯ ได้ และมีกำหนดที่จะลงพิมพ์ใน ฉบับปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑ เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๐

กองบรรณาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะสนใจส่งบทความมารับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสาร รมยสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยแสนอ ตริวิเศษ)
บรรณาธิการวารสารวิชาการ “รมยสาร”

งานฝ่ายวิชาการและวารสาร
โทรศัพท์ ๐-๔๔๖๑-๑๒๒๓ ต่อ ๔๐๐๓
โทรสาร ๐-๔๔๖๑-๒๘๕๘

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นายประภาส ไชยเขตร
วันเดือนปีเกิด	29 มีนาคม 2524
สถานที่เกิด	บุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	58 หมู่ 10 ต.ชุมเห็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาศิลปกรรม(ออกแบบนิเทศศิลป์) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สถานที่ทำงาน	สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	อาจารย์